

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yl: 18 / Sayı 212 / Ağustos 1999 / 5,- DM

15 AĞUSTOS'u

YENİ OZGURLUK HAMLEMİZİN BAŞLANGICI YAPALIM

PKK Başkanlık Konseyi'nin 15 Ağustos değerlendirmesi 6. sayfada

PKK ve halkımız Komutan Agit'le gurur duyuyor. Biz O'nun anlamını, "birinci yıl şunu, yedinci yıl da şunu yaptı" diyerek niceliklere sığdırma gibi bir duruma düşmeyeceğiz. O'nun Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin önderlerinden olarak yaşadığı yedi yıl, parti ve halk direniş tarihimizde yedi yüzyıla hükmedecek bir yaşamdır.

Agit, PKK'nin zengin mücadele toprağında en erkenden boy veren, en sağlıklı ve en verimli yetişen fidanlarından biri... Agit, milyonluk bir halkın içine sığdığı bir yürektir. Gerçek şu ki, Hz. Ali'nin elindeki Zülfikar neyse, Mahsum yoldaş da halkımızın elindeki kılıçtır. O, partimizin ve halkımızın çaşdaş keskin bir özgürlük kılıcıdır.

Başkan APO

İlk kurşun

"Eylem esnasında izinsiz olarak planlama dışına çıkılmayacak, mevziler terk edilmeyecektir. Atışlar isabetli ve ölçülü olacaktır. Gereksiz şekilde mermi harcanmayacak, arkadaşlar birbirini vurmamaya ve sivillerin vurulmamasına aşırı bir özen göstereceklerdir. Çapula girişilmeyecek, geri çekilme kademeli ve savunmalı olacaktır. Dikkati çekilen bu hususlarla birlikte, plan aşamaları takım üyelerine topluca kavratılacaktır. Her grup kendi görevi üzerinde üç-dört kez yoğunlaşarak tartışacaktır."

Komutan Agit'in bu son talimatından sonra düz bir sahada ***Eruh***'un maketi yapılır. Kendisi de bir şehir maketi olan Eruh daha da küçülmüştür şimdi. ***Agit***, elindeki uzun sopayla askeri binaları gösterirken her defasında yapılan temsili binalar yıkılır, hemen yenileri yapılır. Maketler üzerinde birkaç kez provalar yapılır.

15 Ağustos günü Eruh'un en yakın tepelerine kadar inilir. Dürbünle gruplara şehir planı ve hedefler bir kez daha gösterilir. O günün akşamı saat 7.30'da Eruh'a doğru hareket edilir.

Herkes biliyor. 12 Eylül birçok umudu sildi-süpürdü. Henüz rüştünü ispatlamayan Türkiye devrimci hareketi, Kürdistan'daki irili ufaklı onlarca örgüt, faşizmin ilk ciddi tokatı ile düşmüştü. Zindanlar, işkencehaneler doluydu. Generaller bu kolay "*zafer*"lerini pekiştirmek ve ilan etmek için birkaç da idam gerçekleştirdiler aceleyle. Faşist-cunta başı Kenan Evren ve şürekası il il, ilçe ilçe geziyordu. Bu memleketi nasıl kurtardıklarını, nasıl çalıştıklarını "*sevgili hemşehrileri*"ne anlatıyorlardı. Şimdi tehlike geçmişti. "*Düşman*" yerle bir edilmişti. Türk ordusu otoriteye hakimdi ve en önemlisi önümüzdeki birkaç yıl içinde '*demokrasi*' tamamıyla teşis edilecekti. Korkacak, endişelenecek hiçbir şey de yoktu. Yaprak kıpırdamıyordu ve ***15 Ağustos***'tu.

Fırtına öncesi sessizliğin içinde bunlar vardı. Yılların getirdiği ağır yüklerin altından kalkamamanın çaresizliği... Umut olacak bir kapının bir türlü açılaması...

Oysa bütün fırtınalar sessizlikten doğar.

Kimsenin haberi yoktu, ama birazdan fırtına kopacaktı.

15 Ağustos günü akşam saat 7.30'da grup şehre doğru hareket etti. Saat tam 9.00'da eylem yerine varıldı.

Başarılı bir atışla nöbetçi vuruldu. Biraz gecikmesine rağmen RBC öngürülen noktayı isabetli bir biçimde vurdu. Ana saldırı grubu kollar halinde ve peşpeşe hızla içeriye daldı.

Gazinoya yönelen grup, yolu şaşırması nedeniyle hedefine geç ulaştı. Bu arada gazinodan biri tabancayla, bölük binasına dalan grubu taradı. Bu tabanca atışı sonucu Ferhan, sağ el parmağından yara aldı.

RBC grubu roket ve silah atışını tamamlayıp, hükümet binasını benzinle ateşe verdikten sonra, öngörülen noktaya zamanında gelip yerleşti.

Cami grubu kapıyı zor açtığı için konuşması geç başladı, geç bitti.

Ana saldırı grubu ilk ateşten beş dakika sonra komuta noktasına ulaşarak durumu rapor etti: İçerde direnişle karşılaşılmamış, nöbetçi öldürülmüş, telsizci yaralanmış. Koğuşlar boşmuş. İki nöbetçi esir alınıp getirildi. Esirlerin konuşmalarından yüzbaşının izinde, başçavuşun ise gazinoda olduğu anlaşıldı. Diğer askerler de baskından önce dışarıya çıkmışlardı.

Komutan Agit bu durumu şöyle anlatıyor: "*Bu durumda bina ve şehir artık elimizde sayılırdı. Bina çevresi güvenliğe alınarak depoya girildi. Depo ve komutanın evinden alınan malzemeler dışarda birikmeye başladı. Birikme bir hayli kabardığından bazı arkadaşlar araba ve katır almaya gönderildi. Erdal ve Baran'gillere cezaevine gitmeleri söylendi. Postanenin tahribine çalışıldı, ancak kapılar sağlam olduğundan açılamadı. Bu arada banka müdürünü aramaya çıkan Botan, bölük avlusunda görüldü. Müdür ve veznedarı bulamadıklarını ve ne yapması gerektiğini soruyor. Kendilerine pankartı asıp geri gelmeleri istendi. Araba aramaya giden Haydar ve Şiyar kahvede oyalanıyorlar. Haydar kurşun sıkıp halkı yere yatırmış, azarlıyordu. Müdahale edildi.*"

Gazinoya saldıran grup orada subayları görmeyince evlerine saldırdı.

Bu arada gazinonun televizyonu ve komutanın otomobili, karakolun cemsesi tahrip edildi. Bina tamamen silahtan arındırıldı.

Toplanan silahlar ve cephane getirilen arabaya yüklendi ve Haydar'ın kullandığı araba hareket etti. Bin yıllık yalnızlığa sıkılan ilk kurşun, yani ***15 Ağustos*** eylemi tam başarı ile sonuçlanmıştı.

Dünyadaki değişimin özellikleri ve

PARTİMİZİN YENİLENME YAKLAŞIMLARI

"Çözüm siyasi yöntemlerle aranacaktır. Eski yöntemlerle çözüme gitmek mevcut dünyada mümkün değildir."

Siyasi durumu değerlendirirken, güncel gelişmeleri kapsamlı bir analize tabi tutmak gerekli oluyor. Genel veriler, ölçüler çok tartışılıyor. Anlayış itibariyle Genişletilmiş İkinci Parti Merkez Toplantısı'na sunulan Örgütsel Karargah Raporu'nda da bunlar belirtilmişti. Yaşamdan ve gelişen olaylardan kopuk genel bilgi edinme çok sağlıklı değildir. Bir olayı değerlendirir ve öğrenirken, yaşamda nasıl olduğunu anlayabilmek önemlidir. Politik süreç de böyle. Nitekim politika karşılıklı söz ve davranış temelinde tutum belirleme, kendi dışındaki güçleri etkileme ve yönlendirme sanatıdır. Bu anlamda gelişen olaylar birbirine bağlı; birbirini etkilemeyi, karşıdan gelen tutumları değiştirmeyi, etkisiz kılmayı ifade ediyor. Yaşamın kendisi de biraz böyledir.

Aslında insanın hayatı yönlendirmesi bile başlı başına bir politikadır. Siyaseti başarıyla uygulamak, hayata yön vermek bu etkileşimi bilmek ve onun yasalarını kavramaktan, gereğine göre davranabilmekten, yani yönlendirecek ve etkileyecek sözü ve davranışı zamanında göstermekten geçiyor. Bizim işimiz bu. İşimizin başarısı bunu yerinde ve doğru yapabilmeye bağlı. Politikacı olmak, politika yapmak istiyor ve politik mücadele yürütüyoruz. Aslında bütün davranışlarımızın bir anlamı var. Her ne kadar apolitikliktten söz ediyorsak da, bu bile bir politikayı ifade ediyor. Politikasız kalmak bilinçli bir politik tutum değil; ama politik mücadele içerisinde olan güçler için politik bir değer taşır. Politik sürece müdahale edememek, yönlendirici olamamak, başarısızlığı, tasfiyeyi ve giderek dıştalanmayı getirir.

Bunları hep yaşıyoruz. Siyasi bilincimizi, mücadele yetimizi bu yetersizlikleri aşmak için geliştiriyoruz. Yoksa boş yere olup bitenleri tartışmak istemiyoruz. Bu, mücadele ve politika içindeki güçler için fazla bir anlam taşımaz. Olsa olsa bir aydın tutumudur.

Özellikle 29 Haziran kararından sonra gelişecek yeni sürecin nasıl olacağını anlamaya çalışıyoruz. Karşılıklı taktikler yürütüyoruz, yürütmemiz de gerekiyor. Herkesin günlük olarak, hatta anlık olarak geliştirdiği politik davranışlar var. Birçok bölge gücününün tutumunu gün be gün ortaya koyabiliriz. Birbiriyle bağlantıları belli bir düzeye ulaştı. 29 Haziran'dan sonra farklı ve yeni gelişmeler ortaya çıktı. Bu konuda günlük tartışmalar devam ediyor. Köklü değişikliklerin işaretleri de oldukça net görülüyor; Ortadoğu'da, Kafkasya'da, Balkanlar'da, kısacası hemen her yerde.

Örneğin Türk devleti çok faal. Devlet yönetimi çok hareketli ve kendisini yeni bir sisteme kavuşturmaya çalışıyor. Öyle yoğun bir diplomatik-siyasi mücadele içerisinde bulunuyor ki, neredeyse hükümetin, hatta devletin tümü aktif bir çalışma yürütüyor. Cumhurbaşkanlığı, dışişleri, hükümet, başbakan ve ordunun faaliyetlerine bakalım... Basın zaten kendi başına bir politik mücadele gücü. Sadece gündem belirlemekle yetinmiyor, devlette kimin ne yapması gerektiğini hem açığa çıkarıyor, hem hazırlıyor, hem de yönlendiriyor. Böylece siyasi gelişmelerin altında kalmamaya ve ezilmemeye çalışıyor. Elbette ki bunu yaparken herkesi dikkate alıyor, değerlendiriyor. Karşımızda siyaset yapan gücün durumu böyle. Bunlar günlük olarak yaşanan ve karşı karşıya olduğumuz olgular. Hepsi bizi ilgilendiriyor.

Karşımızdaki güçlerin mevzilenmelerine baktığımızda, aslında her siyasi oluşumun, politikacının nasıl çalışması gerektiğine örnek oluşturuyor. Belki siyasi mücadelede yeniyiz, çok örgütlü değiliz, yönlendirme anlamında etkili siyaset yapabilecek güce kavuşmuş değiliz, ama kapsamlı siyasal bir mücadele içerisindeyiz. Yetersizliklerimizi aşmamız, kendimizi örgütlü kılmamız, kişisel düzeyde ise sürecin geliştirici özelliklerinden yararlanmamız gerekli.

Bir anlama sanatı olarak politika

Politika, bilinmezlikler ortamında söylenen söz, yapılan çalışma ve tutum anlamına geliyor. Politik yaklaşımın en belirgin özelliği ise esnekliğidir. Çünkü politika, sürekli belirsizlik ve bilinmezlikler içerisinde varolan verilerden hareket ederek, verileri değerlendirerek gelecek için tutum belirlemektir. Veriler zayıf olabilir, çok yönlü olabilir, verilen karar ve gösterilen tutum kesin olmaz; ihtimallere göre farklı karar içeren tutumlar olur. Başka türlü olsaydı, zaten politikaya gerek kalmazdı. Yarının nasıl olacağını bilseydik, yarın hakkında düşünmeye gerek kalmazdı. Zaten düşünsen de, düşünmesen de bellidir. Bundan dolayı politika, bilinmeyen gelecek için varolan verilerden, temel gelişme yasalarına uygun sonuçlar çıkarma ve pozisyon tutma hareketidir.

Aslında şimdiye kadar süreç böyle gelişiyordu. Biz çok fazla düşünüp taşınmadan, kendimizi bu işin içine çok fazla katmadan, günlük olarak başkalarının belirlediği politikalar içinde hareket ettik. Ya çevremizde belirlenen politikalar, ya da partinin saptadığı politikalar ışığında hareket ettik, yönlendirildik. Bunu anlamaya, bütün süreci ve yaşamı kavramaya çalışıyoruz. Belirlenen kararlar içerisinde tepkiyle hareket eden, bilmeden, adeta refleks olarak tavır gösteren, pratik süreci de bu şekilde yürüten kadrolar olamayız. Varolan değerlendirmeleri ve belirlemeleri anlayan, hatta nelerin olup biteceği üzerinde görüş belirten, öngörüde bulunan, bilinçli tutumlar oluşturan, önceden hazırlığını yapan tutumları hayata geçiren kadro düzeyine ulaşmak istiyoruz. Şimdiye kadar başka türlü hareket ettik. Eğer eleştiriler ve pratikte başarısızlık varsa buradan ileri geldi.

Bu anlamda pratik savaş durumumuzun çok köklü analize tabi tutulması gerekiyor. Bu geçmişte de yapılıyordu. Parti Önderliği, "*Yaptığınız işin yüzde doksanbeşinin partimizle alakası yok*" diyordu. Yine öyle olsa da, partiye uygun çalışma yaptığımızı sanarak ve öyle inanarak, Önderlik böyle söylese bile, içimizden tersinin doğru olduğunu kabul ederek yaşadık ve yaşıyoruz. Böyle bir sürüklenme durumu ortaya çıktı. Elbette bu da istenen gelişmeyi, başarıyı ortaya çıkaramadı. Partinin ve Önderliğin bütün çabalarına rağmen, bu durum aşılmadı.

Karşı karşıya olduğumuz sorunlar ortada. Şimdi bütün bunları aşmak istiyoruz. Süreç ve zaman bizim için önemli. Yaşamın bütününde, -savaş da dahil- doğru kararlar temelinde bir düzeye ulaşmak istiyoruz. Öyle ki, şimdiye kadar gerçekleştiremediğimiz kazanımları ortaya çıkaralım. Evet, bu bizim için bir zorunluluktur. İçinden geçtiğimiz süreç bizlerden bunu istiyor, böyle bir gelişme yaratmak için fırsatlar sunuyor. Veriler oldukça fazla, karşı karşıya olduğumuz gelişmeler kapsamlı ve derinlikli, -hem de çok net. Bir değişimi gerçekleştirmemiz açısından, belki de şimdiye kadar ulaşabildiğimiz en iyi fırsat.

Koşullar böyle bir gelişmeye imkan tanırken, diğer yandan ciddi bir tehlike de kendisini gösteriyor. Tehlikeyi bertaraf etmek, gelişmeyi, yani başarıyı gerçekleştirmeye bağlı. Şimdiye kadar tehlikeleri ortadan kaldıran ve çözen bir kuvvet vardı ve biz işleri hep bu kuvvete bırakıyorduk. Böylece kendimizi sürekli ortama, zamana bıraktık. Bilinçle hareket eden, ne yapması gerektiğini araştıran, bulan ve ona göre pratik yapan değil, bilinçsiz, tepki gösteren bir politik-pratik süreci yaşadık. Aslında savaş çalışmalarımızda, eylemlerimizin yüzde doksanbeşinin böyle olduğunu şimdi çok daha iyi değerlendirebiliyoruz. Elbette böyle olması partiye büyük zararlar verdi. Ama çok fazla tehdit etmedi. Çünkü verdiği zararın aşırı tehlike arzetmesini önleyen bir güç vardı. Önderlik her defasında bunlardan doğacak bütün zararları önleyebilecek derinlikte ve güçte bir politik savaşım yürüttü. Hatta çoğu zaman süreçle fazla alakası olmayan çabalarımızın ve eylemlerimizi bile bir politikaya dönüşmesini sağlıyordu, politikaya hizmet ettiriyordu. Biz işin politik yanıyla hiç ilgilenmedik, uğraşmadık, düşünmedik bile. Elbette bu iyi bir durum değildi. Çok çalıştık, ama az sonuç aldık. Çok savaştık, bunu çok az politikaya dönüştürdük. Politik süreci az geliştirdik; bu da çok emek harcamamıza, süreci çok uzatmamıza, fakat az politik kazanım sağlamamıza ve zamanında başarıların sahibi olmamamıza yol açtı.

Şimdi öyle bir noktaya geldik ki, artık bu tarz bir politika ile devrimci çalışmaları yürütme koşullarımız, imkanlarımız kalmadı. İçinde bulunduğumuz savaşım, o gücümüzü elimizden aldı. Zamanında sağlanamayan başarılar, politik sonuçlar, atılması gereken siyasi adımlarla yakalanamayan sonuçlar böyle bir durumla yüzyüze gelmemize yol açtı. Yaşadığımız ve tartıştığımız sonuçlar kendiliğinden ortaya çıkmadı.

Şu çıkıyor ortaya: Eski durumu devam ettirirsek, bundan sonrası getirilemez. Geçmişi iyi görmek ve tahlilini yapmak zorundayız. İçten içe doğru bulduğumuz, doğru bildiğimiz, doğru sandığımız, ciddiye almadığımız, aslında çok fazla kendimizi yormadığımız konularda bundan böyle ciddi olacağız, kendimizi yoracağız ve değişimi gerçekleştireceğiz. Süreci yakalamak açısından bu bir zorunluluktur. İşte bu, politik bilinç anlamına geliyor. Politik bilinç, politikanın yasalarını ve olguları bilmek, bilinmezlik hakkında görüş oluşturmak, bilinç oluşturmak anlamına geliyor; bilinmezliği, ihtimal düzeyinde bile olsa bilme anlamına geliyor. Politika belirlemek, politik değerlendirme sahibi olmak budur. Eğer bunu yapamaz ve "*neden böyle oluyor*" dersek, kendimizi sürecin ve gelişmelerin dışında tutmuş oluruz. İşte o zaman da politik süreçlere cevap olan, yürüten bir konuma gelemeyiz. Hep birileri politika belirler ve biz belirlenenler ışığında yürüyen emekçiler konumunda kalırız. Birileri belirlerse yürürüz, belirlemezse yürümeyiz. Başka yerlerden bekleyemeyiz, isteyemeyiz. "*Elimizde yeterli veri yok, bilmiyoruz*" diyemeyiz. Görevimiz zaten bilginin, verinin olmadığı yerde yorumlamak, olacakları olmadan önce görmek ve müdahaleyi gerçekleştirmektir.

İşte, buna politik öngörü deniliyor. Yüzde yüz doğru mu? Hayır, bütünüyle yanlış bile olabilir. Doğru değerlendirilmezse, eksiklikleri olabilir. Yarısı doğru, yarısı yanlış olabilir. "*Böyle olmaz, bize kesin şeyler verilsin*" dersek, bu o zaman politika yapmamak, politikayı hiç anlamamak olur. İdealist bir mantığa saplanıp kalmaktır. Bilinenlerden hareket etme mantığı; bilinenleri esas alma, sadece bilinenleri varsayma, kendini ona bağlama olur. Ama hayat böyle değil. Bizler partinin çalışanları ve militanları olarak böyle hareket edemeyiz. "*Bilgiler yok, veriler yok, ne olacağını bilemeyiz*" diyemeyiz. Şimdiye kadar böyle yaptık. "*Parti karar alır, bilir*" diyerek kendimizi aldattık. Parti belli bir düzeye geldi, ama bizim açımızdan da yapılan işlerin başarılı olmadığı ortaya çıktı. Bizi komplo düzeyiyle ve komplo karşısında da böyle bir durumla yüz yüze getirdi.

Yaklaşımlarımızı değiştireceğiz.

Zor da olsa, ters de gelse, yaklaşımlarımızı, anlayış ve mantık düzeyimizi değiştirmemiz gerekiyor. Politika dışında kalmaktan, politik bilinci ortaya çıkarma çalışmasından uzak durmaktan kendimizi kurtarmalıyız.

Stratejik ve taktik olarak yeniden yapılanma süreci

Önderliğin yaptığı savunma, konu aldığı alanlar bakımından, kendisine konu ettiği hususlarda oldukça ayrıntılı ve somuttur. Siyasi süreç, çözüm yöntemleri ve hatta geçmişi değerlendirme açısından bile böyle. Bazı konularda çok ayrıntıya girmiyor. Temel belirlemeler yapıyor ve öyle bırakıyor. İçinde bulunduğu koşullar gereği böyle yapması zorunlu. Çok kapsamlı bir PKK analizini yapmalı elbette. Parti Önderliği "*yapmak gerekiyor*" diyor. Fakat yeri burası olmamalıydı ve bunun için de sadece temel belirlemeler

yapmakla yetiniyor.

Savunma öncesinde ve sonrasında da gelişmeleri günlük olarak izleme, değerlendirme, görüş oluşturma durumu var. İçinde bulunduğumuz politik süreci daha sağlıklı yürütebilmek, stratejik ve taktik yaklaşımlara bağlayabilmek için elbette Önderliğin değerlendirmeleri var. İçinde bulunduğumuz koşullar açısından, siyasetin şiddetten arındırılması üzerinde duruyor. Şiddet, şimdiye kadar her zaman politikanın temel bir yöntemi olarak kullanıldı. Aslında yine de kullanılıyor. Bazı süreçlerde neredeyse bütün politik sorunlar askeri zor yöntemiyle çözülür hale geliyor; çelişkilerin oldukça yoğunlaştığı, karmaşıklaştığı, siyasi mücadele yöntemlerinin çözüm olamadığı dönemler oluyor. Daha çok kriz dönemleri, değişim dönemleri böyle bir yöntemi zorunlu kılıyor. Fakat ağırlaşmış kriz dönemleri dışında, çelişkilerin o kadar keskinleşmediği, kopuşu dayatmadığı dönemlerde, şiddet kuşkusuz yine politikanın bir aracı, ama doğru politikanın yürütülüş yöntemidir. Fakat bunların uygulanma durumu ikincil, geri plana düşebiliyor. Bunlar ortadan kalkmıyor, varlıklarını yok etmiyor, tasfiye de olmuyorlar. Bir bütün olarak çok kapsamlı toplumsal çelişkiler dediğimiz çelişkiler, sınıf ve ulus çelişkileri ortadan kalkmadan, bu örgütlenmeler ve araçlar da ortadan kalkmıyor. Kullanılma ve uygulanma durumları ikincil plana düşebiliyor. Daha farklı araçların, değişik yöntemlerin kullanımı ön plana çıkıyor.

Önderlik süreci böyle değerlendiyor. Bu dönemin stratejik ve taktik yaklaşımlarının geliştirilmesini, geçmişte parti olarak esas aldığımız politik mücadele yöntemlerinde değişiklik yapmak açısından gerekli görüyor, değişimi bu olguya dayandırıyor. Geçmişi, çelişkilerin kopuş noktasında keskinleştiği, politik mücadelede şiddetin ön planda olduğu, diğer yöntemlerin yetmediği dönem olarak değerlendiriyor. "*Hem dünya, hem de Kürdistan açısından bu böyleydi, biz bunu esas aldık*" diyor. Devamla, "*Şimdiki dünyada ve geldiğimiz Kürdistan'da bunun değiştirilmesi gerekiyor. Şiddet tümden reddedilmemekle birlikte, onu tek yöntem, temel yöntem olarak ele almak, içinde bulunduğumuz koşullarda uygun değil*" diyor. Bu bir veri. Hem geçmiş mücadele süreçlerimizi, hem de içinde bulunduğumuz politik süreci, ona karşı politikalarımızı değerlendirmek ve anlamak açısından, bu, değerlendirmeye tabi tutulması gereken bir husus. Önderliğin tezi budur.

Klasik bağımsızlık anlayışı bugünkü dünyaya denk düşmüyor

20. yüzyıl, yoğun devrimsel gelişmelerin olduğu, ulusların kendi kaderini tayin hakkının ayrı devlet kurmakla, yine ayrı devlet kurmak için silahlı savaşımı vermekle özdeş hale geldiği bir süreç olarak değerlendiriliyor. 20. yüzyılı böyle bir yüzyıl olarak tanımlıyor, dünyanın birçok bölgesinden örnekler de veriyor. "*Bu, içinde bulunulan koşulların bir gereğiydi*" diyor Önderlik. Ulusların kendi kaderini tayin hakkını ayrı devletle özdeşleştiren ve onu çözmede ulusal kurtuluş savaşını yöntem olarak alan ya da esas aldıran koşullar, temelinde emperyalizmin koşullarıdır. Sistem olarak kapitalizmin 20. yüzyılda içine girdiği durumu, yaşadığı gelişme düzeyini, emperyalistler arasında varolan çelişki durumunu, emperyalist savaş ve tabi bunun içerisinde de Sovyet sisteminin doğmuş olmasını, dünyanın iki sisteme ayrılması olarak gösteriyor. Ayrıca "*Bütün bunlar ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesini, ayrı devlet kurma ve bunun için savaş vermekle özdeş halde getirdi*" diyor.

Bu mümkündü, bu düzeyde savaş vermek imkan dahilindeydi. Çünkü ulusları egemenlik ve bağımlılık altında tutan dünyaya karşı, böyle bir savaşa destek olacak ikinci bir dünya vardı. Hem de geçmişten gelen baskı ve egemenlik sistemi içerisinde, onun kapitalist-emperyalizmle aldığı düzeyde, ayrı devlet, ulusal özgürlük açısından en ileri yöntem olarak görülüyordu. Çözüm bu temelde arandı; birçok halk çözüme ulaştı, ulusal çelişkiyi çözdü. 20. yüzyıl bu anlamda büyük bir ulusal çözüm yüzyılı oldu.

Önderlik, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesini bu biçimde değerlendirmeyi ve tekleştirmeyi, dünyanın geldiği bu aşamada geri bir durum olarak değerlendiriyor. Dünya koşulları artık böyle bir şeyi kaldırmıyor, ulusal sorunun çözümünde zorlanıyor. İki bloka ayrılmış dünyanın ortaya çıkardığı gerçeklik gibi bir durum sunmuyor. Yaşanan gelişmeler içerisinde geri bir çözüm oluyor. Ayrılmak, ayrı devlet kurmak, emperyalist sistemden gelen egemenlik yaklaşımına karşı cephe almak, bütünüyle sistem dışına çıkmak ve kendi kabuğuna çekilmek, ulusları geliştirmiyor, -geliştirmedi de. Yüzyılın sonuna geldiğimiz bir süreçte, artık ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesi, çözüm yöntemi olarak esas alınmaması gereken, gelişme açısından yeterlilik arzetmeyen, ulusun bütün yönleriyle gelişimine denk düşmeyen bir yöntem olarak kalıyor.

Nitekim bunu esas alan uluslar geri kaldılar. Şimdi bu devletler yıkılıyor. Bu tür bağımsızlık anlayışı, içinde bulunduğumuz dünyaya denk düşmüyor. Sadece dünyadaki değişim açısından değil, ulusal sorunun çözümünü gerçekleştiremediği, mevcut dünya gelişiminin gerisinde kaldığı, ulusal, toplumsal ve ekonomik gelişimi zayıf bıraktığı için denk düşmüyor. Bundan dolayı tercih edilen, tercih edilmesi gereken tek yöntem veya günümüzün çözüm yolu bu olmamaktadır. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını tek başına ayrı devlet ve sınırlar çizmek olarak algılamak, gelişmeye denk düşen bir yöntem değildir.

Teknik ve bilimsel gelişim düzeyi, zaten sınırları ortadan kaldırıyor. Şimdi, kendini ya bilimsel teknik gelişmelerin ilerlemelerine kapatacaksın -biliyoruz, Sovyet sistemi duvar da çekmişti-, en kalın duvarlarla kendini dünyadan tecrit edeceksin, ayrı bağımsız güç olarak kalacaksın, ya da eğer öyle yapmayacaksan, senin o sınırların zaten deliniyor, parçalanıyor. Günümüz dünyası birleşen bir dünya. Bilimsel teknik gelişim, iletişim o kadar ileri bir düzeye ulaştı ki, hiçbir sınır tanımıyor. Birleşmenin, bütünleşmenin egemen olduğu, toplumsal gelişmenin bu biçimde gerçekleştiği bir dünyada bunu görmemek kendini geriliğe mahkum etmek ve geriliği savunmaktan başka bir şey değildir. Doğru bir çözüm yolu olmadığı gibi, geliştirici bir çözüm yöntemi de değil. Bunun yerine ulusal sorunu çözmekle birlikte, katı, ayrılmış sınırlarla kendini dünyadan koparmamak, dünyayla sağlıklı bir ilişki sistematiği içerisinde olmak daha doğru bir çözümdür. İçinde bulunduğumuz dünya koşullarının gereği olarak da, ulusal sorunların çözüm yöntemlerinin bu temelde ağırlık kazandığı ve gelişim sağladığı, çeşitli alanlarda sorunlara aranan çözümün bu temelde olduğu ve bunun bir tesadüf olmadığı Önderlik tarafından belirtiliyor. Güney Afrika, İrlanda, Filistin bu konuda en çarpıcı örneklerdir.

"Günümüz dünyası birleşen bir dünya. Bilimsel teknik gelişim, iletişim o kadar ileri bir düzeye ulaştı ki, hiçbir sınır tanımıyor. Birleşmenin, bütünleşmenin egemen olduğu, toplumsal gelişmenin bu şekilde gerçekleştiği bir dünyada bunu görmemek kendini geriliğe mahkum etmek ve geriliği savunmaktan başka bir şey değildir."

20. yüzyılın ilk çeyreğinde ve ortalarında ayrı devlet uğruna çok katı savaşımlar verilmesine karşın, şimdi ise çözüm yöntemlerinin siyasal arayışlar biçiminde gerçekleşmesi bir tesadüf veya o hareketlerin içinde bulunduğu durumlardan kaynaklanmıyor. Mevcut gelişim düzeyinin bir sonucu ve günümüz koşullarında doğru çözüm yönteminin bu olduğunu belirtiyor Önderlik. Bütün dünyada genel eğilimin böyle bir yönteme doğru kaydığını, bunun da dünyanın koşullarından kaynaklandığını dile getiriyor.

Bu da bir tez. Biz de temel yaklaşımlarımızı bu önermeler temelinde yeniden gözden geçirmek durumundayız. Bunlar en azından 20. yüzyılın ikinci yarısında esas alınan temel çözüm yöntemlerinde değişiklik yapmanın verisi oluyor. Parti şekillenirken, içinde bulunduğu dünya koşullarının çözüm yöntemlerini aslında tümden esas almadı. Fakat ağır basan yön çok açık formüle edilmemiş olsa da, dünya ve Kürdistan koşullarının bir gereği olarak değişiklikler gerekiyor. Eskide ısrar, koşullara ve ilerlemeye denk düşmüyor. *"Geçmişte kalan, geçmiş dünya özelliklerine göre şekillenen çözüm yöntemini değişen dünya koşullarına dayatmak hiçbir çözüm geliştirmez"* diyor Önderlik.

Kürdistan açısından şöyle veriler var: Biz, Kürt sorununu tanımlama, açığa çıkarma ve çözümü dayatma sürecini '90'lara geldiğimizde gerçekleştirdik ve bu başarıyla tamamlandı. Başarılmıştır. Sorunun tanımlanması, örgütlerine kavuşturulması, eyleminin ortaya çıkarılması, topluma mal edilmesi, halkın devrim sürecinin içine çekilmesi, ulusal devrimin yaşatılması başarıyla tamamlanmıştır. Bundan sonraki süreç, ortaya çıkan bu sonuçları kalıcı kazanımlara dönüştürmektir. Buna göre kendimizi değiştirmek ve düzenlemektir. Önderlik, "*Eleştiriliyorsa, zamanında biz onu tam yapamadık; sorunun açığa çıkarıldığı, tanımlandığı, örgütlendirildiği sürecin yöntemlerini esas alarak koruduk. Süreç farklılaştığı halde değişikliği yapamadık, bu giderek bizde bir tıkanma ortaya çıkardı*" diyor. İşte bu, çok ağır bir şiddet, savaş durumu yarattı. Çözümsüzlüğü giderek derinleştirdi. Biz esas aldığımız yöntemle, savaşla bir çözüme gidemedik, zaten kazanamadık da. Düşman da sonuca gidemedi, bizi yenemedi. İşte, sonuç olarak bir tıkanma ve çözümsüzlük ortaya çıktı.

Şiddeti çok ileri götürmek, kural ve ölçüyü aşan bir savaş pozisyonu ile denge durumunu tersine çevirmek, tıkanmayı ortadan kaldırmak için bir yöntemdi. Fakat bunu ne kadar yaparsak yapalım, çok daha ağır sonuçlar, daha ağır tahribatlar, giderek halkların birbirlerinden uzaklaşmalarını ve çözüm için koşulların ağırlaşmasını ortaya çıkarır.

"Şiddeti çok ileri götürmek, kural ve ölçüyü aşan bir savaş pozisyonu ile denge durumunu tersine çevirmek, tıkanmayı ortadan kaldırmak için bir yöntemdi. Fakat bunu ne kadar yaparsak yapalım, çok daha ağır sonuçlar, daha ağır tahribatlar, giderek halkların birbirlerinden uzaklaşmalarını ve çözüm için koşulların ağırlaşmasını ortaya çıkarır."

Gelinecek nokta, şiddeti aşan bir çözüm aramaktır. Ne kadar devam ettirilirse ettirilsin, mevcut koşullarda savaş daha ağır sonuçlara yol açacaktır. Hangi taraftan olursa olsun, ne kadar tırmandırılırsa tırmandırılsın, gelinecek nokta budur. Çözüm siyasi yöntemlerle aranacaktır. Eski yöntemlerle çözüme gitmek mevcut dünyada mümkün değildir.

Şimdiden mevcut tıkanmayı aşmanın, çözüm üretmenin yolu ve yöntemi olarak siyasi mücadeleyi öne almak gerekiyor. Siyasi çözüm yollarını aramak, barış, kardeşlik ve demokratik çözüm temelinde dönemi geliştirmek; tıkanmayı aşmaktan öteye kalıcı çözümlere ulaşmanın, mevcut sorunda önemli çözümlere ulaşmanın yöntemi oluyor. Ne yapılırsa yapılsın, mutlaka içine girilecek yöntem budur. Bunu zamanında göremediysek, geliştiremediysek ve uzattıysak da, zorunlu olacağımız bu yöntemin şimdiden geliştirilmesi için bütün gücümüzün, çalışmalarımızın eksenine bunu almamız gerekiyor. Önderlik, çözüm taktiğini böyle değerlendirmelere dayandırıyor. Buna göre stratejik yaklaşımda değişimler yaratmayı, mevcut koşullara uygun stratejik gelişimi yakalamayı, içinde bulunduğumuz dönemin taktiklerini bu esaslara bağlamayı öngörüyor.

Önderlik, çözüm çabasını İmralı'da yaptığı savunmada ortaya koyuyor. Taktik bir sürecin gelişmesinde çaba harcıyor, çaba harcanmasını istiyor. Herkese de bunu dayatıyor. İçinde bulunduğumuz pratik, politik dönemin bu belirlemeler temelinde, kendisinin öngördüğü, tabii koşulların da gerektirdiği biricik çözüm yolu dediği çözüm temelinde gelişmesini istiyor, dayatıyor.

Bu önermeler içinde bulunduğumuz dünya koşullarında mücadele stratejimizin ve taktiklerimizin dayandığı temel tezler, veriler ve özellikler oluyor. Parti Genel Başkanlığı'nın yeni stratejik ve taktik yaklaşımlarını dayandırdığı tezlerdir. Buna göre, içinde bulunduğumuz sürecin bu özelliklerine göre çeşitli güçlerin gösterdiği yaklaşımlara anlam biçiyor. Bunlara nasıl yaklaşım gösterileceği, ilişkilerimizin nasıl olması gerektiği üzerinde duruyor. Politik değerlendirmeyi bu önermeler temelinde, içinde bulunduğumuz koşullarda çeşitli güçlerin gösterdikleri davranışları anlamlandırma biçiminde gerçekleştiriyor, anlam biçiyor. Onlardaki günlük tutum ve davranış değişikliğini bu biçimde çözümlüyor.

Mevcut politik sürece yaklaşırken, yani çeşitli güçlerin içinde bulunduğu duruma, onlar içerisinde de bizim yaklaşımlarımızı anlamaya çalışırken, insan bunları dikkate alabilir. Güçler arasındaki ilişkiler, mücadele, denge, dengesizlik, güçlerin hedefleri ve yaklaşımları, bu hedefleri gerçekleştirmedeki güç durumları, esas aldıkları yönler, ikinci ve üçüncü plana kaydırdıkları taktikler, bunların Türkiye, bölge ve bizim üzerimizdeki etkileri, uzun vadede çözüm arayışı üzerindeki etkileri, belirttiğimiz çözüm arayışı içinde taşıdıkları anlam, bu çerçevede bu güçlere karşı göstereceğimiz yaklaşımların ne olması gerektiği konularını değerlendirmek, siyasi değerlendirmedir. Bu sürece nasıl gelindiği, nasıl götürüleceği, geçmişin irdelenmesi, geleceğin nasıl ilerletilebileceğinin üzerinde durulması gerekiyor. Değişik zamanlardaki yaklaşımlarımız, Kürdistan ve dünyadaki özellikler değerlendirilip bunlara yanıt verilebilir.

Güncel siyasal durum ve stratejik yaklaşımlarımız konusu, içinde bulunduğumuz süreçte en fazla ele alacağımız, çok yönlü değerlendirmeye tabi tutacağımız ve sağlıklı örgütsel bir pratik geliştirmek için derinliğine özümseyeceğimiz temel bir konudur. Kuşkusuz Parti Önderliği'nin savunmada, örgüte ve halka yönelik mesajlarında bu konu üzerine ortaya koyduğu sistemli görüşler var ve bunlar temel halkaları veriyor. Onları özümsemek, örgütsel yürüyüşümüz; stratejik, programsal verileri ortaya çıkarmak için gerekiyor.

Bunu da belli bir tartışma süreci içerisinde kavramak bir zorunluluktur. Bir anda kavramak, "*şu şudur*" biçiminde kestirip atmak mümkün değil. Çünkü bir çizgiyi özümsemenin, düşünce sistemiyle, düşünce tarzıyla, ideolojik hedeflerle, stratejik ve taktik yaklaşımlarla ilişkisi var. Biraz da değişen sürece yakından bakmayışımız, onun parti tarafından değerlendirilişini yerinde ve zamanında takip etmeyişimiz sonucunda, değişim sürecinden kopma, özümsemede zayıf kalma durumuna düştük. Bu, şimdi parti açısından böyle olmasa bile, kişiler düzeyinde birdenbire farklı bir şeyle karşılaşıyormuş gibi bir durum yaratıyor.

Ne oldu? Ne değişiyor? Çizgi mi, taktik mi? Savaşın durumu ne oldu? Bunlar ve benzeri konular tartışılıyor. Bu hususlar tartışılmaya açıldığı için çok sistemli olmadan yapılacak değerlendirmeler, verilecek hükümler bizi bir yığın yanlışa, hatta giderek inkarcı, inançsız yaklaşımlara da götürebilir. Bu açıdan olguları iyi anlamak, birbiriyle olan ilişkilerini iyi görmek, özellikle stratejik yaklaşımı iyi özümsemek, günceli, çeşitli güçlerin politik yaklaşımlarını, buna karşı bizim politika ve taktiklerimizin neler olacağını doğru ve bilimsel bir anlayışla kavramak başarılı bir pratiğin sahibi olmak için zorunluluktur.

Siyasal durum, "yeni dünya düzeni"ni anlamayı gerekli kılıyor

Siyasal durumu değerlendirirken, kuşkusuz 1990'lardan bu yana gelişen ve adına "*Yeni dünya düzeni*" denilen olguyu anlamak, değerlendirmek gerekiyor. Biliniyor; 19. yüzyılın ortalarında gelişen ve bir sistem haline gelen kapitalizm, Marks ve Engels tarafından tahlil edildi. Sosyalizmin bilimsel kuramcıları, bu tahlilden yola çıkarak bir dünya devrimini, devrim düzeyinde dünyada değişikliği öngördüler. Bunu Avrupa devrimi olarak tanımladılar; Avrupa'da gelişecek bir devrim ve ardından dünya devrimi, o dönemdeki gelişime yeni bir sistem kazandıracaktı. Buna paralel, askeri yaşamın, militarizmin ileri düzeyde gelişimi ve bildiğimiz dünyanın yeniden paylaşım içerisinde Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkması yaşandı. Rus devrimcileri, Lenin önderliğindeki devrimci hareket bu durumu değerlendirdi. Devrimin Batı'dan Doğu'ya kaydığını, ulusal kurtuluş hareketlerinin de artık temel bir devrim gücü olarak gündeme geldiğini, emperyalizmin en zayıf halkadan gelişecek devrimle yıkılacağını bir teori ve taktik olarak geliştirdiler. Bu temelde Büyük Ekim Devrimi gerçekleşti.

Elbette böyle bir süreç gelişirken, varolan sosyalist hareket de ikiye bölündü. Bazı Rus devrimcilerinin yaptığı değerlendirmeleri anlamadılar. Gelişen dünya durumunu farklı değerlendiren, farklı sosyalist anlayışlar ve pratikler de ortaya çıktı. Ekim Devrimi ile başlayan sürecin dünya devriminin başlangıcı olduğu ve bunun kesintisiz olarak dünya devrimine gideceği tezi ileri sürüldü. Bu yanlış girişimler, bilindiği gibi Avrupa'da başarısızlıkla sonuçlandı. Ardından, parça parça devrimler gelişerek dünya devriminin tamamlanacağı ve dünyada sosyalizmin varolacağı öngörüldü. Buna göre SSCB öncülüğünde bir düzenleme, bir mevzilenme geliştirildi. Bu, dünyada sosyalist devrim gerçekleştirme mevzilenmesiydi.

Buna karşı kapitalist-emperyalist sistem içerisinde faşizm gelişti. Almanya, İtalya ve Japonya'da bu karşılıklı büyük askeri yoğunlaşma, dünyayı İkinci Dünya Savaşı'na sürükledi. Bu savaşta bir blok halinde örgütlenen faşist cephe ağır bir askeri yenilgi aldı ve faşizm yıkıldı. Bunu gerçekleştiren Sovyetler öncülüğünde sosyalist sistem ile Batı sistemi içerisinde kendini demokratik olarak tanımlayan cephe oldu. Batı demokrasisi, demokratik sistem, böyle bir savaş içerisinde sosyalizm ile ittifak halinde kendisini şekillendirip geliştirdi. Faşizme karşı mücadelede pay sahibi oldu, ortak oldu ve kendisini dünya savaşı sonrası alternatif bir sistem olarak sundu. İkinci

Dünya Savaşı'ndan sonra dünyanın Sovyetler Birliği ile ABD önderliğindeki iki kutup halinde merkezleşmesi ve birbirine karşı mevzilenmesi en üst noktaya ulaştı. Batı ve ABD emperyalizmi kendini demokratik bir sistem olarak tanımladı. Bunun içerisinde, daha yüzyılın başında sosyalizm içindeki bölünmeden ortaya çıkan sosyalist-demokratik kesim de yer aldı. Diğer yandan Rus devrimcilerinin geliştirdiği ve Rusya'da yönetimi elde tutan ve öncülük eden sosyalist yaklaşım yer aldı.

Adına soğuk savaş denilen ve uzun yıllar devam eden bu süreçte karşıt iki kutup temelinde oluşan dünya, aslında çok değişik alanlarda şiddetli ve sıcak bir savaşımı yaşadı. Üstte dünyayı yöneten güçler arasındaki psikolojik, istihbari ve hatta birbirini stratejik bakımdan tehdit etme biçimindeki savaş ile altta dünyanın birçok alanında şiddetli sıcak savaşımlar olarak yaşandı. Dünyanın birçok kıtasında ulusal kurtuluş savaşları gelişti. Birçok ülkede faşist-askeri darbeler, cuntalar tezgahlandı. Öyle ki, iki blok uzay çalışmalarından silahlanmaya, silahlanmadan spora kadar, her alanda çok şiddetli bir savaşım yaşadı.

ABD yaşanan bu mücadele içerisinde kendisini hem ekonomik hem de siyasi olarak yenilemeyi, yeniden üretmeyi ve şekillendirmeyi bildi. Buna karşı sosyalist sistem ve başta Sovyetler Birliği olmak üzere kendi içinde demokratik bir düzeni geliştiremedi. Aşırı bir merkezileşme, bütün alanlarda ekonomik, sosyal, siyasal, askeri alanda yaratılan yoğunlaşma, giderek kendi içindeki gelişimi, değişimi durdurdu ve bir tıkanmayı ortaya çıkardı. Yürüttüğü mücadele ile kapitalist-emperyalist sistem içerisinde önemli değişikliklere yolaçmış olmasına rağmen, dünyada sosyalizm ve ulusal kurtuluşçuluk yolunda önemli gelişmeleri ortaya çıkarmış ve bu tür gelişmelere öncülük etmiş olmasına rağmen, '70'lerden ve özellikle '80'lerin başından itibaren sistem bütünüyle kendini üretemez hale geldi. Bunu değişikliğe uğratmak ve tıkanmayı çözmek için '80'lerin ortalarından itibaren geliştirilen değişim süreci başarıyla yürütülemedi, ilerletilemedi. Bu, Gorbaçov'un öncülük ettiği bir süreçti. Demokratik düzenini geliştirmekte zorlanınca, bir de dışarıdan ABD ve Batı emperyalizminin baskıları eklenince, Sovyetler '90'ların başında çözüldü ve yeni sistemler, yeni devletler ortaya çıktı.

İşte böyle bir çözülme, dünya açısından köklü bir değişimin başlangıcını ifade ediyordu. Çözülen sistemler içerisinde, dünya ile uyumlu sistemler oluşmaya başladı. Karşı cephede duran bütün yapılar, bu yıkılan ve yeniden kurulan sistem içerisinde kendilerini yenilemek, gelişen "*Yeni dünya düzeni*"ne göre kendilerini yeniden şekillendirme ihtiyacını duydular. Özellikle sosyalist hareketler ve işçi sınıfı hareketleri açısından durum böyleydi. Sadece devletler değil, hareketler ve partiler de bölündüler, dağıldılar. Bir kısmı savruldu, sağ burjuva sistem içerisinde eriyerek, burjuvaziyle bütünleşti. Bir kısmı ise yaşadığı durumu, geçmişi değerlendirerek, içinde bulunduğu koşulların köklü bir analizini yaparak, gelişen dünya durumuna göre kendisini yeniden örgütlemeyi, "*Yeni dünya düzeni*" içerisinde biraz sosyalist parti, sosyalist hareket olarak varolmayı ve mücadele etmeyi esas aldı. Bu hareketler başlangıçta çok zorlanmış olmalarına rağmen, giderek birçok ülkede yeniden demokratik esaslar temelinde örgütlenmeyi, daha sonraki süreçlerde ise birçok ülkede ya yönetimi tümden ele almayı ya da yönetimlere ortak olmayı başardılar.

Şimdi, böyle bir süreç devam ediyor. Bu anlamda sistemin bu biçimdeki değişimi, iki kutuplu dünyanın bir kutbunun dağılması sonucunda ortaya çıkan kutupsuz ve adına "*Yeni dünya düzeni*" denilen bir sistem oluştururken, bütün yapılanmalar aslında böylece değişiklik yaşamış oldu. Özellikle cepheden ABD sistemine karşı duran devletler ve hareketler, yeniden bir değişimi ve ortaya çıkan koşullara göre kendilerini geliştirmeyi gerçekleştirdiler.

Değişim sadece bunlarla sınırlı kalmadı. Sözde zafer kazanmış gibi görünen, gerçekte ise aslında 20. yüzyılda ortaya çıkan dünya durumunda verilen mücadele ile sağlanan gelişmeler üzerinde artık yeni bir dünya durumunun ortaya çıkması, içiçe geçmenin zorunlu olduğu bir sürecin gelişimi karşısında, tabi ABD sisteminde de hem ittifaklar ve devlet düzeyinde, hem de örgütlenmeler, partiler ve iktidarlar düzeyinde önemli değişiklikler oldu. Sistemler kendilerini yeniden şekillendirdiler. İttifaklar, devlet düzenleri, çeşitli örgütlerin yaklaşımları, bu süreç içerisinde yenilemeyi, değişimi yaşadı.

Geçtiğimiz on yılda, dünya ölçüsünde büyük bir değişim yaşandı. Dengeler parçalandı, deyim yerindeyse dünyanın çivisi çıktı. Şimdi ise yapılan, çiviyi tekrardan çakma faaliyetidir. Dünyanın yeniden şekillendiği, 20. yüzyıl anlayışlarının önemli değişiklikleri yaşadığı, yine siyasi yapılanmaların, dünya düzeyinde de ittifaklar ve sistemlerin çok ciddi, köklü bir değişimi yaşadığı bir süreç oldu. Geçen on yıl bu anlamda bir değişim süreciydi. Bunu yürüten, buna hakim olan ABD, buna "*Yeni dünya düzeni*" dedi ve dünya ölçüsünde gelinen noktada, bu konuda da önemli bir düzey tutturuldu. Bunu görmek, anlamak ve kabul etmemiz gerekiyor. Bireyi, toplumu, doğayı ne kadar yıkıma ve tahribata uğrattığı ayrı bir tartışma konusu. Biz bir durum tespiti yapmakla, mevzilenmemizi nasıl gerçekleştirmemiz gerektiğini dile getiriyoruz.

'90'lar öncesi dünyanın temel özellikleri neydi?

İki sistem vardı. Birbirinden uzaklaşmış, karşılıklı mevzilenmişlerdi. Dünya bu iki sistem biçiminde merkezileşmişti. Her iki sistem de kendi içinde en ileri düzeyde bir merkezileşmeye ulaşmıştı. Her iki sistem cepheden karşılıklı mevzilenmiş ve bu temelde kıyasıya bir savaşı yaşar hale gelmişti. Dünya bu biçimde bu savaşın içindeydi. Şimdi dünyanın bu durumu tümüyle değişmiş oluyor. '90 öncesi bütün siyasi hareketler ve mücadeleler kendilerini böyle bir sisteme, dünyanın içinde bulunduğu mevzilendirmeye göre şekillendiriyor. Kendisini buna göre örgütlüyor, mücadele yöntemlerini buna göre seçiyor. '90'dan sonraki gelişim, bütün bu mücadeleci güçler açısından böyle bir değişimi gerekli kılmıştır.

'90 öncesinin mücadele yöntemleri neydi?

Üstte soğuk savaşım olsa da, altta silahlı savaşım egemendi. Çok çeşitli yöntemler uygulansa da, merkezinde gerilla, karşı taraf için de '*gladio*' olarak tanımlanan karşı-devrimci örgütlemeler arasındaki şiddetli bir askeri savaş sözkonusuydu. Bunlar karşılıklı iki sistemin mevzilenmesi ve cepheden mevzilenme içerisinde birbirine en çok yakınlaşan, bazen içiçe geçen güçlerin savaşı anlamına geliyordu. O dünya koşullarında dünyada değişiklik yaratmak, bir sistemin etkinliğini diğer sistemin alanlarında yaymak, bir sistemin etkisinden bir sistemin etkisine bazı alanlar geçirmek, böyle bir savaş, böyle bir mücadele ile mümkün oluyordu. Çünkü bunun dışında bir yol mümkün değildi.

Aslında çözümsüzlük, güçlerin karşı karşıya geldiği, en ileri düzeyde askeri mevzilenmeye ulaştığı ve birbirini tehdit ettiği alanlar, bu ulusların, çeşitli halk topluluklarının kurtuluş savaşlarının verildiği alanlar olarak ortaya çıktı. Buna lokal, bölgesel sorunlar denildi. Askeri sistemlerin birbirine karşı mevzilenmesi ve değişimin tıkanması aslında bu alanlardaki askeri mevzilenmeyle oldu. Bu temeldeki mücadele yöntemlerini değiştirmek, tıkanmayı buradan çözmek üzere başlatılan yeni yöntem arayışı, giderek Sovyet sisteminin yıkılması temelinde bütün dünyanın içiçe girdiği ve yeni dünya durumunun ortaya çıktığı bir sistemin gelişmesine yol açtı.

Yeni sistemi kavramayan ve çözüm geliştirmeyenler yenilgiyi yaşadılar

Yeni sistemin özellikleri nedir?

Her şeyden önce eskisi gibi katı bir merkezileşme yok. Merkezileşmiş iki kutbun karşılıklı mevzilenmeleri yok. Kuşkusuz karşılıklı her alanda mücadeleler var; ama Sovyetler ve ABD emperyalizmi arasındaki o çok ileri düzeydeki şiddetli mücadelenin yarattığı bir tıkanma yok. Kuşkusuz bugünkü dünyada Amerika'nın egemenliği var. Fakat mevcut ABD egemenliği, '-90 öncesi gibi bir değil. O zamanki egemenlik merkeziydi, çok katıydı, askeri bir mevzilenmeyi ifade ediyordu. Şimdi bu düzeyde değil, merkezileşme azalmıştır. Kendisi öncülük etse ve egemen olsa da, diğer birçok güç de belli bir etkinlik gösterme, egemen olma mücadelesi içinde. Bunun içinde karşı sistemde olan güçler var. Kendi sistemi içinde, ABD'nin eski sistemi içinde olan güçler var. ABD, kendi öncülüğünü koruyor, siyasal ve askeri olarak dünyanın birçok bölgesinde geliştirmeye çalışıyor.

"Geçtiğimiz on yılda, dünya ölçüsünde büyük bir değişim yaşandı. Dengeler parçalandı, deyim yerindeyse dünyanın çivisi çıktı. Şimdi ise yapılan, çiviyi tekrar çakma faaliyetidir. Bir değişim süreci de değil, değişimin sonuna doğru geliniyor. Artık yeni bir dünya sisteminden söz etmek yerinde olur."

Ancak diğer güçleri de dikkate alarak herkese kendine göre bir yer vermeye çalışıyor. Böyle yapmazsa herkesi karşısına alacağını iyi biliyor.

Bu dünya içerisinde ulus, sınıf, cins, bölge vb. birçok çelişkiden doğan mücadelenin yöntemleri ve stratejik yaklaşımları değişmiş bulunuyor. Böyle bir dünyada cepheden bir sisteme karşı sadece askeri yanı egemen kılarak örgütlenmek ve savaş yürütmek mümkün değildir. Bunun için daha baştan sistem değişirken, sistem değişikliğinin olduğu alanlarda bütün hareketler değişim gösterdi. Partiler değişti; yeniden yeni koşullara göre anlayışlarını, örgüt ve mücadele durumlarını değiştirdiler, kendilerini yeniden düzenlediler ve ona göre de mücadelelerini devam ettiriyorlar. Artık eski yöntemlerle mücadele yürütmüyorlar. Ama sosyalizmden, sınıf mücadelesini yürütmekten vazgeçmiş değiller. Birçok sahada etkinliklerini koruyorlar. Belki '90 öncesi gibi bazı alanlarda, diğer dünyadan tümden kopmuş bir biçimde hakimiyet yok. Öyle ki, o hakimiyetin sosyalizmi ne kadar temsil ettiği değerlendiriliyor, tartışılıyor. Fakat dünyanın her yerinde yine de ezilenlerin savaşımı, sosyalist örgütler var. Geçen yüzyıldan farklı anlayışlar, örgüt ve mücadele biçimleri içerisinde bulunuyorlar.

Dünyamızı, politikayı, düşünce disiplinlerini anlamak ve değerlendirmeye tabi tutmak gerekiyor. "*Böyle bir dünya istemiyorum, '90 öncesi dünyayı isterim*" demekle bir politika geliştirilemez. Böyle diyenlere bu dünyada yer yok. O zaman kendi içindeki koşullara göre, mücadele stratejisi ve taktiğine göre değişimi yapmak kaçınılmaz oluyor. Nitekim değişimi zamanında gerçekleştiremeyen birçok hareket, dengelerin oturduğu böylesine değişim dönemlerinde eriyip gittiler. Tasfiye olanlar da var. Erkenden bunu görüp kendisini değiştiren ve yeniden duruma hakim olan, etkili hale gelen ve hatta devlet yönetimini ve iktidarı alan, iktidara değişik yollarla gelen hareketler, örgütler de oldu. Bunları görmemiz, bu anlamda değişim olgusundan, koşullara göre mücadele stratejisi ve taktiği belirleme anlayış ve yaklaşımlarından ders çıkarmamız önemli.

Bir değişim süreci de değil, değişimin sonuna doğru geliniyor. Artık yeni bir dünya sisteminden söz etmek yerinde olur.

Böyle bir dünya yapılanması karşısında en çok direnen alanlardan biri de Ortadoğu oldu. Dünya yeniden yapılanırken, Sovyet sistemi yıkılırken, çatışmanın en başta yaşandığı bölge Ortadoğu'ydu. Demek ki, askeri şiddetin ilkin bu coğrafyada patlaması bir tesadüfi değil. Böyle olmasına rağmen, "*Yeni dünya düzeni*"nin hala egemen olamadığı, bir sistem yaratamadığı alanların başında yine bu coğrafya geliyor. Geçen yıllar içerisinde çok değişik biçimlerde Ortadoğu'da farklı güçler bu yeni düzene karşı direndi. Büyük askeri ve siyasi savaşımlar verildi. Mevcut durumda ABD emperyalizminin Ortadoğu'yu kendisine esas aldığı, bölgede "*Yeni dünya düzeni*"ni egemen kılmak istediği çok açık bir şekilde görülmektedir. Yoğun tartışmalar, ittifaklar ve yaklaşımlar var.

Kuşkusuz direnmeler, karşıtlıklar olacak. Şimdiye kadar olduğundan çok farklı olarak Ortadoğu'da değişimler yaşanacak ve "*Yeni dünya düzeni*" ile bütünlüklü ve uyumlu bir duruma gelme, bir süreç olarak gelişecek. Zaten böyle bir süreç, Filistin ile başladı. Arap-İsrail sorununa çözüm çabaları gelişiyor. Yine bölgeyi yakından ilgilendiren TC-Yunan anlaşmazlığına çözüm geliştirme çabaları var.

En önemlisi de süreci en çok zorlayan Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini denetim altına alarak, etkisizleştirerek, Kürdistan'ın ABD'nin öngördüğü biçimde bir değişime karşı direnmesini ortadan kaldırmak istiyor. Bu konuda önemli bir direniş gösteren PKK'ye, PKK Önderliği'ne karşı geliştirilen saldırının dünya ölçüsünde çok bariz bir anlamı ve yeri vardır. Bu uluslararası komployla gelinen noktanın da, bölgede yaratılmak istenen değişiklikler açısından önemli bir anlamı vardır. Öyle görülüyor ki, dünyanın çeşitli güçleri eskisi kadar direnmeyecek, şimdiye kadar süren direnç değişime uğrayacak, azalacak veya kırılacaktır. Belki tümden olmayabilir, ama birçok alanda sistem karşıtlığından, sistemle içiçe geçme, bütünleşme ortaya çıkacaktır. Özellikle İsrail-Arap sorununun çözümünde bu yönlü ileri düzeyde yaklaşımlar var ve bu bütün bölgeyi etkileyecek kadar önemli bir olgu.

'90 öncesi dünya kutuplaşması içinde, bölgede oluşan karşıtlıklar, karşı duruş, önemli bir direniş gösterdi. Fakat bundan böyle kuşkusuz direnmeler, mücadeleler olsa da, bölge dengelerinin, bölge güçlerinin mevzilenmesinin eskisi gibi olmayacağı, önemli değişikliklerin ortaya çıkacağı görülüyor. Bu anlamda siyasi durumda dünya ile birliği ve bölgenin geldiği bu noktayı bütün bölge güçlerinin görmesi ve anlaması önemlidir. Bunu görenler, kendilerini bu değişim sürecine göre düzenlemeyi, yapılandırmayı bilenler, yeni sisteme göre kendilerini ayarlarlar, sistem içerisinde olurlar; artık sistemle mücadeleleri olur. Ama bir politik güç olarak varolabilirler. Böyle olmayanlar, -şimdiden kehanette bulunmak doğru değil, bir mücadeledir, süreçtir; ama gaipten bir şey de ortaya çıkmayacak, dünyanın bu biçimde değişimi bir süreç olarak devam edecektir. Süreç böyle olacağına göre, eskide ısrar edenler daralacaklar, marjinalleşecekler. Hatta bir ölçüde tasfiye olup gidecekler. Bölgenin artık eskisi gibi olmayacağını, Ortadoğu'ya yönelik geliştirilen politikaları, mücadeleleri görmemek, politik ve ideolojik bir körlük olur. Çok ileri düzeyde tutuculuk anlamına gelir.

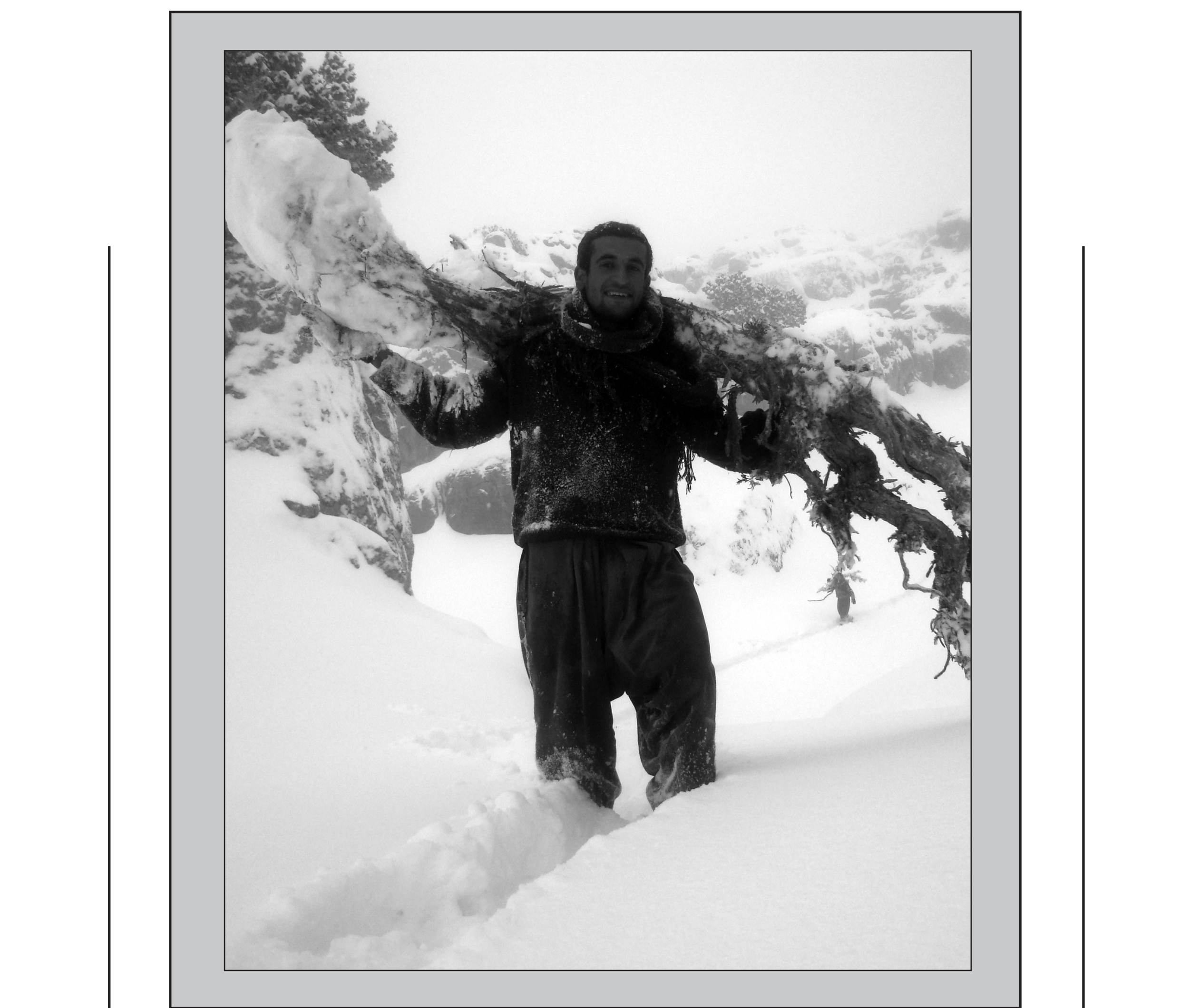
Buradan hareketle Türkiye'de de önemli gelişmeler görülmektedir. Türk devletinin de bir bölge gücü olarak, hem dünyada hem bölgede yaşanan bu değişim süreciyle ilişkisi, etkilenmesi ve çelişkisi var. Her şeyden önce dünya ölçeğindeki değişim Türkiye'yi oldukça etkiledi ve oldukça da zorladı. Zorlanma temelinde de olsa, eski birçok özelliğini koruma yaklaşımı içerisinde; fakat bazı yönleriyle de kendisini bu çerçevede yenilemek, değiştirmek zorunda kaldı. Türkiye Cumhuriyeti bir reorganizasyon sürecini yaşadı, yaşıyor. Parti Genel Başkanlığı, 1996'dan itibaren başta orduda ortaya çıkan bu değişime, "*ordunun reorganizasyonu*" dedi. Devleti yöneten temel güç olarak ordudaki değişimle de, devlette ortaya çıkarmaya başladığı yapılanmayı anlamaya, tanımaya çalıştı. Önemli değerlendirmeler de sundu. Bu, yıkılmadan ve kendisini dağıtmadan, kontrollü ve denetimli olarak, ortaya çıkan dünya durumuna göre TC'nin kendisini oyalama yöntemi idi.

Elbette bölgedeki değişim süreci Türkiye'yi yakından etkiliyor. Şimdiye kadar yaşanan gelişmeler Türk devletinin yeterli oranda değişimi gerçekleştirmediğini gösteriyor. Hala belli bir bütünlüğü, sistemde yaptığı değişiklikler içinde biraz uyumlu hale gelmeyi yaşasa da, bölgedeki çelişkiler üzerinde, yine Kafkasya ve Balkanlar'daki çelişkileri nedeniyle dünya ile bir çelişki içinde. Kısacası Türkiye de böyle bir değişim süreci ile yüzyüze bulunmaktadır.

Başkan Apo, bölgenin direnme içerisinde bir değişimle artık kesin yüzyüze geldiğini, böyle bir değişimin olmazsa olmaz kabilinden bir noktaya ulaştığını, '98'de çok net olarak gördü ve tanımladı. Bu anlamda da artık eskisi gibi olunamayacağını, bu sürecin gerektirdiği değişikliği parti ve mücadele düzeyimizde mutlaka yapmamız gerektiğini ortaya koydu ve bu süreci başlattı. Bu değişimi kendi etkinliğimiz içerisinde, karşı cepheyi daha da çok zorlayarak, parti ve mücadele etkinliğimizi geliştirerek yapmak istedi. Aslında Avrupa'ya yönelim, böyle bir değişimi Avrupa'da geliştirme, siyasi süreci Avrupa eksenli olarak yürütme sözkonusuydu. Önderliğin çıkışı bu temeldeydi. Bu durum hem ABD, hem de Türkiye açısından her bakımdan zorlayıcı bir anlam ifade etti. Öyle ki bu, Türk devleti için geri dayanakları ve müttefiklerinin bile kendisiyle karşı karşıya getirilmesi anlamına geliyordu. Amerika için, Kürt sorununun çözümünde, en çok hakim olduğu cephenin parçalanması anlamına geliyordu. Buna karşı tavır alındı. Uluslararası komplo buna karşı daha kapsamlı bir saldırıya geçti ve bildiğimiz gibi 15 Şubat saldırısı ortaya çıktı.

İşte, mevcut stratejik yaklaşımlarımızı böyle bir değişim içerisinde geliştiriyoruz. Yeni yaklaşımlar, eskiden varolanlarla yapılacak değişimler, kendini yeniden düzenleme, böyle bir süreç ortaya çıkarıyor. Aslında 6. Kongre bunu yapmak istiyordu. Fakat uluslararası komployu boşa çıkaramama sonucunda komplonun 15 Şubat'ta daha farklı bir düzey kazanması, elbette ki kongrenin gerekli değişiklikleri gündemleştirememesini, yapamamasını doğurdu. Yoksa Parti Önderliği kongreyi, "*yeniden yapılandırma kongresi*" olarak tanımlıyor; bu değişimin stratejik ve örgütsel alanda yaşandığı, yeniden geliştirildiği, formüle edildiği bir dönem olarak öngörüyordu. Fakat komplo nedeniyle bunun nasıl geliştirileceği, değiştirileceği pratik olarak gerçekleştirilemedi. Komplonun 15 Şubat'a vardırılması ise, zaten kongrenin böyle bir değişimi yapmasını, en azından taktik süreç anlamında ortadan kaldırdı, imkansız hale getirdi.

Bölge ve dünyadaki siyasal durumu, yaşanan değişimi, "*Yeni dünya düzeni*"nin özelliklerini, Türkiye ve Kürdistan'da varolan durumu, mücadelemizin ortaya çıkardığı gelişimi değerlendiriyor ve buna göre kendimizi yeniden düzenlemeye, mevzilendirmeye çalışıyoruz. Bu bir zorunluluktur. Bu yeni durum, "*bunu bırakmak, şuna başlamak; şundan vazgeçmek, bunu kabul etmek*" ile bir alakası yok. Bu, içinde bulunduğumuz koşullara göre kendimizi yeniden düzenlemek anlamına geliyor ve elbette bunu gerçekleştirmek durumundayız. Özellikle stratejik alandaki değişime anlam vermek; neyin nasıl değiştiğini, değişimin ne anlama geldiğini, yaklaşımlarımızın ne olduğunu iyi özümsemek bütün partiler, ileri düzeydeki sempatizanlar ve halkımız için çok gerekli ve önemlidir. "*Vaz mı geçiyoruz, kabul mü ediyoruz*" biçiminde dar, yüzeysel ve bilimsel olmayan sonuçları öne çıkaran politikalar doğru değildir. Bundan herhangi bir anlayış ya da çözüm ortaya çıkmaz. Ne yapmak istediğimiz ve partinin yenilenme süreci doğru anlaşılmaz. Olsa olsa kaos ve çözümsüzlük, kafa karışıklığı, bunalım çıkar. Mücadeleyi, siyasal süreci anlamama ve giderek ondan uzaklaşma ortaya çıkar.

1984 – 1999

SAVAŞ BİLANÇOSU

15 yıl içinde Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu ARGK'nin Türk devletine karşı baskın, saldırı, pusu, çatışma, sabotaj, mayınlama, suikast vb. şekillerde geliştirdiği toplam eylem sayısı **18274**'dür. Bu sayıya 1-15 Aralık 1995 ile, 1-15 Ağustos 1996 tarihleri arasındaki toplam bir aylık süreç ve KDP'ye karşı yürütülen savaşın sonuçları dahil değildir.

15 yıl içinde gerçekleşen bu **18274** eylemde Türk devletinin gerilla tarafından saptanabilen kayıbı ise, toplam **42500**'dür. Bunun **31481**'i subay, assubay ve erlerden oluşan asker kaybı. **5365**'i özel tim, polis, ajan. **5717**'si ise korucudur.

26 Ağustos-10 Aralık 1995 ile 14 Mayıs 1997'den itibaren yürütülen savaşta KDP'nin verdiği kayıplar buna dahil değildir.

Bu süreçte KDP toplam **5315** kayıp vermiştir.

15 yıl boyunca gerillanın toplam kayıbı **6679**'dur.

Bu 15 yıl boyunca Türk devleti tarafından katledilen sivil sayısı ise **8000-10000** arasında olduğu tahmin ediliyor.

15 yıllık savaş döneminin 1984-89, 1993-94 ve 1995-98-99 yılları arasındaki toplam 9 yıllık kapsamında Türk ordusuna ait uçaksavar, top, ağır makinalı tüfeklerin de aralarında bulunduğu toplam **4622** adet değişik cins silaha gerillalar el koydu. Genel olarak Türk ordusuna ait çok sayıda araç da bu dönemde imha edildi.

3500 civarında köy ve mezranın boşaltıldığı bu dönemde milyonlarca Kürdistanlının göç ettirildiğini Türk devletinin kendisi bile artık kabul ediyor.

15 yıllık savaş bilançosunu dönemler itibariyle incelediğimizde şu sonuçlar ortaya çıkıyor:

– Eylemler açısından: Bu dönem gerçekleşen **18274** eylemin,

%11.2'si 15 Ağustos 1984 ile 15 Ağustos 1988 arasında

%8.53'ü 15 Ağustos 1988 ile 15 Ağustos 1991 arasında,

%7.48'i 15 Ağustos 1991 ile 1 Ocak 1993 arasında,

%17.3'ü 1 Ocak 1993 ile 1 Ocak 1994 arasında,

%28.8'i 1 Ocak 1994 ile 30 Temmuz 1996 arasında,

%5.5'i 1 Ağustos 1995 ile 30 Temmuz 1996 arasında,

%10.5'i 15 Ağustos 1996 ile 15 Ağustos 1997 arasında,

%10.4'ü 15 Ağustos 1997 ile 9 Ağustos 1998 arasında,

– Türk devletinin kayıpları açısından: %13.7'si 15 Ağustos 1984-15 Ağustos 1988 arasında,

%11,8'i 15 Ağustos 1988-15 Ağustos 1991 arasında,

%4.42'si 15 Ağustos 1991- 1 Ocak 1993 arasında,

%15'i 1 Ocak 1993 - 1 Ocak 1994 arasında,

%33.16'sı 1 Ocak 1994 - 30 Temmuz arasında,

%5.43'ü 1 Ağustos 1995 - 30 Temmuz 1996 arasında,

%10.5'i 15 Ağustos 1996 - 15 Ağustos 1997 arasında,

%5.7'si 15 Ağustos 1997-9 Ağustos 1998 tarihleri arasında yaşandı.

– Gerilla kayıpları açısından: Bu dönemdeki 6679 şehadetin,

%4.17'si 15 Ağustos 1984-15 Ağustos 1988 arasında,

%5.75'i 15 Ağustos 1988-15 Ağustos 1991 arasında,

%12.4'ü 15 Ağustos 1991- 1 Ocak 1993 arasında,

%12.1'i 1 Ocak 1993- 1 Ocak 1994 arasında,

%32.6'sı 1 Ocak 1994-30 Temmuz 1995 arasında

%6.6'sı 1 Ağustos 1995-30 Temmuz 1996 arasında,

%12.2'si 15 Ağustos 1996 - 15 Ağustos 1997 arasında,

%14'ü 15 Ağustos 1997-9 Ağustos 1998 tarihleri arasında yaşandı.

Görüldüğü gibi savaşın en kapsamlı geçtiği döne, 1 Ocak 1994 ile 30 Temmuz 1995 arasındaki birbuçuk yıllık dönemdir. 14 yıllık savaştaki tüm eylemlerin **%28.8**'nin gerçekleştiği bu dönem, Türk devleti toplam kayıplarının **%33.6**'sını, gerilla ise **%32.6**'sını verdi. Savaşın 15 yıllık bilançosunun **1/3**'ü bu dönemde yaşandı. Türk devletinin topyekün savaş konseptiyle Kuzey'den Güney'e, Güney Kürdistan'ın tümünde saldırılarını yoğunlaştırması, gerillanın da artan bir direnişle cevap vermesi nedeniyle bu dönem savaşın şiddetlendiği belirtilebilir.

Bunun dışında son iki yıldır gerilla eylemlerinin **% 10.5**'i ve **% 10.4**'nün gerçekleşmesi, bu sürece ilişkin Türk genelkurmayının ortaya attığı "*gerilla marjinalleşti*" iddialarınıp çürütmektedir. ARGK, 15 yıllık savaştaki tüm eylemlerinin **% 20.9**'unu, yani 1/5'ini marjinalleştirildiği iddia edilen son iki yılda 15 Ağustos 1996 ile 9 Ağustos 1998 tarihleri arasında gerçekleştirdi. Bu son iki yılın eylem bilançosunun ayrıntılarına girilince bu gerçek daha net ortaya çıkar. Bu açıdan 15 Ağustos 1996 ile 15 Ağustos 1997 arasındaki döneme bakalım: Bu süreçte 14 Mayıs 1997 tarihinden itibaren Türk ordusunun KDP ile birlikte Güney Kürdistan'da başlattığı işgal girişimi yaşandı.

Buna göre bu süreçte **1934** eylem gerçekleşti. Türk ordusu **306** operasyon ve **332** hava saldırısı düzenledi. Bu dönemdeki Türk devletinin kayıpları; subay, assubay, uzman çavuş **74**, **3650** er olmak üzere **3724** asker, **105** özel tim, polis, **636** korucu, toplam **4465.** Bunun yanısıra **1885** asker ile **1518** korucunun da bu dönemdeki eylemlerde yaralandığı saptanabilmiştir.

Bu dönemde **320** savaşçı yaralı veren ARGK'nin **810** savaşçısı da şehit düşmüştür.

Bu dönemde gerillaya katılım ise **2238** olarak gerçekleşti. (15 Ağustos 1996-15 Ağustos 1997)

14 Mayıs'ta başlayan KDP ile savaşın sonuçları da eklenince bu dönemde **26**'sı rütbeli olmak üzere, **1182** KDP'li ölmüştür.

ARGK gerillaları bu yıl içinde **199** tank, panzer, cemse vb. askeri aracı imha ederken, **4** helikopter de düşürülmüştür. Helikopterlerden **2**'si Güney operasyonunda füzelerle vurularak imha edilmiştir. Bunlardan bir süper cobra tipi, diğeri de Türk ordusunun savaş kurmaylarını taşıyan couger özel tip bir helikopterdir. Bu iki helikopterde 1 yarbay, 2 binbaşı, 1 yüzbaşı, 6 üsteğmen, 2 assubay olmak üzere toplam 12 subay öldü.

Gerillalar bu bir yıl içinde Türk ordusu ve KDP'ye ait **566** silaha da el koydular. **Bu silahların dağılımı şöyledir:** Uçaksavaş 10, havan 9, MG-3 orta otomatik makinalı tüfek 27, BKC orta makinalı tüfek 49, kalaşnikof tüfek 228, G-3 tüfeği 187, karnas tüfeği 10, diktiryof 3, B-7 roketatarı 43. Bunların yanısıra çok miktarda cephaneyi de gerillalar ele geçirdiler.

15 Ağustos 1997-9 Ağustos 1998 arası. Bu süreçte gerillalar **1904** eylem geliştirdiler.

Bu eylemlerin dağılımı şöyledir: Pusu **369**, sızma **132**, saldırı-baskın 239, mayınlama 311, suikast 16, çatışma 455, sabotaj 64, yol kesme 96, taciz 222. Toplam 1904 eylem. Bu 1904 eylemden 1127'sinin sonuçları gerilla tarafından kısmen veya tamamen biliniyor. 777'sinin sonuçları ise bilinmiyor. Buna göre saptanabilen Türk devletinin kaybı ise şöyledir: Subay 77, er 1832 olmak üzere toplam 1909 asker, 76 ajan-polis ve 473 korucu. Toplam 2458. KDP'nin kaybı ise 94 rütbeli olmak üzere toplam 2254'tür. Bu yıl içinde 937 gerilla şehit düştü.

ARGK savaşçılarının imha ettiği, darbelediği Türk ordusuna ait araçların dökümü de şöyledir:

1 uçak, 1 tren, 18 helikopter, 23 tanker, 9 tank, 18 panzer, 476 askeri araç olmak üzere toplam 546'dır. Bunun 52'si KDP'ye aittir.

Bu dönemde 52 KDP'li silahlarıyla birlikte teslim olmuştur. 545'i silah bırakmıştır. Kuzey Kürdistan'da silah bırakan korucu sayısı 646'ya ulaştı. Yine boşaltılan köy sayısı Kuzey Kürdistan'da 51'dir.

ARGK gerillalarının bu dönemde ele geçirdiği silahların dağılımı ise söyledir:

Uçaksavar 28, havan 18, MG-3 ortamakinalı tüfek 6, BKC orta makinalı tüfek 66, B-7 roketatarı 74, Lav silahı 2, tabanca 39, av tüfeği 48, kalaşnikof tüfeği 639, G-3 tüfeği 109 olmak üzere toplam 1029 silah, ayrıca çok sayıda cephane ve askeri malzemeye de gerilla el koydu.

Bu kadar kapsamlı ama Kürdistan halkı için de o kadar hayati olan 15 yıllık savaş sürecinde aralarında, anısana ARĞK'nin kuruldğu Mahsum Korkmaz ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin değerli komutan ve savaşçıları Mustafa Yöndem, Haydar Karasungur, Mehmet Emin Aslan, Mehmet Sevgat, Ahmet Kesip, Ahmet Güler, Mustafa Ömürcan, Abdurrahman Motor, Hüseyin Özbey, Hanım Yaverkaya, Çiçek Selcan, Binevş Agal ve Ağa Kahraman gibi çok sayıda kayıplar verdi. Ancak sürekli büyüyerek 15. savaş yılına ulaştı.

***

15 Ağustos 1984-15 Ağustos 1988

Eylem sayısı 2050, TC'nin kaybı 5830, ele geçirilen silah 572. Şehit 279.

15 Ağustos 1988-15 Ağustos 1989

Eylem sayısı 358, TC'nin kaybı 1131, ele geçirilen silah 601. Şehit 65.

Silah bırakan korucu sayısı: **1000**

15 Ağustos 1989-15 Ağustos 1990

Eylem sayısı 289, TC'nin kaybı 1501, ele geçirilen silah belli değil. Şehit 126.

15 Ağustos 1990-15 Ağustos 1991

Eylem sayısı 914, TC'nin kaybı 2411. Şehit 194.

1990'dan itibaren gerilla eylemlerinde dikkat çeken şehir baskınlarıdır. Bu sürede gerçekleştirilen **184** gerilla baskınının **43**'ü aralarında Van, Muş, Bingöl, Dersim ve Siirt'in de olduğu şehir ve kasaba baskını şeklinde gerçekleştirilmiştir.

1990'nın bir diğer özelliği kitle eylemidir. Kayıtlara göre 15 Ağustos 1990-15 Ağustos 1991 tarihleri arasında **194** kitle eylemi olmuştur. Bunlar açlık grevi, kepenk kapatma, şehitlerin cenaze törenleri, yürüyüş ve gösteri gibi eylemlerdir. Bu eylemler siyasal literatüre serhildan olarak geçti. Bu gösterilere **1** milyonun üstünde insanın katıldığı tahmin edilmektedir.

15 Ağustos 1991-1 Ocak 1993

Eylem sayısı 1367, TC'nin kaybı 1879. Şehit 832.

1992'de **779** serhildan eylemi tespit edilmiştir. Düşman güçleri, silahsız halka ateş açmayı uygulama haline getirdi; kitle gösterilerine açılan ateş sonucu katledilen sivillerin sayısı **120** kadar.

1993 yılı içinde gerçekleştirilen serhildanların sayısı ise **1000** civarında olmuştur.

1 Ocak 1993-1 Ocak 1994

Eylem sayısı 3173, TC'nin kaybı 6378 (4456'sı asker, 292'si özel tim, polis, ajan, 490'ı korucu), şehit 729.

(Şehit gerillalardan **12**'si yaralı yakalandıktan sonra işkence ile katledilmiştir. Bunlardan **211**'i I-KDP ve YNK güçleri arasında 4 Ekim-14 Kasım 1992 Güney Savaşında şehit düşen gerillalardır).

Bu sürede **178** köyden **2138** kişi köy koruculuğunu bıraktı, **34** askeri garnizon boşaltıldı, **147** okul ve garnizon gerillalar ve milisler tarafından yakıldı.

1993 yılı içinde gerçekleştirilen serihildanların sayısı ise **1000** civarında olmuştur.

24 Haziran 1994-30 Temmuz 1995

Eylem sayısı 1920, TC'nin kaybı 10834 (asker-subay 8927, özel tim, polis, ajan 447, korucu 1460). Şehit 1450.

Silah bırakan köy korucusu sayısı: **800** civarında.

1 Ağustos 1995-30 Temmuz 1995

Eylem sayısı 1016, TC'nin kaybı 2311 (asker-subay 1937, özel tim, polis, ajan 39, korucu 335), ele geçirilen silah 558. Ölen KDP'li 1879. Şehit 441.

(Bunlardan **155**'i 26 Ağustos - 1 Aralık 1995 tarihleri arasında İkinci 15 Ağustos Atılımı'nda şehit düşenler.)

15 Ağustos 1996-15 Ağustos 1997

Eylem sayısı 1934, TC'nin kaybı 4465 (asker-subay 3724, özel tim, polis, ajan 105, korucu 636), ele geçirilen silah 556. Ölen KDP'li 1182 (26'sı rütbeli) Şehit 818.

15 Ağustos 1997-9 Ağustos 1998

Eylem sayısı 1904, TC'nin kaybı 2458 (asker-subay 1909, özel tim, polis, ajan 76, korucu 472), ele geçirilen silah 1029. Ölen KDP'li 2254 (94'ü rütbeli). Şehit 937.

***

ARGK 1999 yılı savaş bilançosu

Eylem sayısı: **277**
Baskın: **21**
Saldırı: **44**
Pusu: **47**
Uzaktan kumandalı bomba: **90**
Fedai eylemi: **7**
Ölen asker: **1063**
Yaralı asker: **263**
Ölen polis: **16**
Ölen KDP'li: **133**
Şehit gerilla: **217**
Yaralanan gerilla: **30**
Ölen korucu: **96**
Yaralanan korucu: **90**

15 Ağustos'u

yeni özgürlük hamlemizin başlangıcı yapalım

PKK Baflkanl›k Konseyi

Partili Militanlar! ARGK'nin Tüm Komutan ve Savaşçıları!

Değerli Yoldaşlar!

15 Ağustos ulusal diriliş bayramımızın 15. yıldönümü hepimize kutlu olsun.

Tüm ordu mensuplarımızın bu büyük bayramını Başkan APO adına kutluyoruz.

Böyle büyük bir başlangıcı yapabilen, bizi insanlık ve özgürlükle tanıştıran, halk ve ulus olarak bugünlere getiren büyük insan Başkan APO'yu coşkuyla selamlıyoruz. Bizi birey ve toplum olarak vareden, bu kutsal mücadeleye büyük değerler katan, her şeyini bu mücadeleye veren; cesaretin, fedakarlığın, yiğitliğin sembolü kahraman şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

15 Ağustos ulusal özgürlük ve gerillasal başlangıcımızın büyüklüğü, bu 15. yıldönümünde her zamankinden daha fazla anlaşılıyor. Bugün onbeş yıllık savaş gerçeğini herkes tartışıyor, daha gerçekçi ve derinliğine anlamaya çalışıyor. Halkımız onbeş yıl önce başlangıç anında gösterdiği coşkuyu, bu 15. yılda geliştirilen yeni başlangıca karşı da aynı düzeyde gösteriyor. Bu savaşa başlarken muhataplarımızın ve değişik çevrelerin gösterdikleri tepkiler, tedirginlikler, 15. yıldönümünde daha da derinleşmiş olarak devam ediyor. Her 15 Ağustos, bu çevreler için tedirginlik, halkımız ve dostlarımız için ise bir yenilenme, coşku, doğuş ve yeniden başlangıçlar olmaktadır.

Onbeş yıl öncesinin başlangıç ruhu, heyecanı, coşkusu ve endişesi, bugün yeni bir başlangıç yapmaya çalıştığımız, böyle bir başlangıcı doruğa doğru yükseltme çabası içerisinde olduğumuz bu süreçte, bütün parti ve ordu mensuplarımızda yaşanıyor. Değişik çevreler bugün her zamankinden daha fazla 15 Ağustos'un ne olduğunu anlamaya çalışıyor. Hatta partimizin bu yeni yönelimine bakarak, "*Onbeş yıllık savaşa gerek var mıydı? Savaş zorunlu muydu? Bu savaş neleri ortaya çıkardı, ne anlama geldi?*" diye soruyor.

Kuşkusuz herkes kendi çıkarları doğrultusunda değerlendirme yapar, düşünür ve tartışır. Herkes bu konuda özgürdür. Bizim de herkesten daha fazla bu yıldönümünde, bugünün anlamını değerlendirmemiz, tartışmamız, düşünmemiz ve derinliğine anlayarak, gereken dersleri önümüzdeki sürecin temel görevleri için çıkartmamız lazımdır. Bu anlamda kim ne derse desin, değişik çevreler nasıl sorgularsa sorgulasınlar; partimiz, Önderliğin yönetiminde başlattığı bu büyük yürüyüşü, bugün yeni başlangıçlarla yürütme kararlılığındadır. Başlangıçta hiç kimsenin inanmadığı, belki de dünyanın en eşitsiz, büyük zorluklarıyla dolu, imkanı en az olan bu onbeş yıllık savaşın yarattığı büyük gelişmeler üzerinde gerçekleştiriyoruz.

15 Ağustos Atılımı'yla başlayan onbeş yıllık savaşı anlamak, ortaya çıkardığı büyük kazanımları görmek, onlara kutsallık derecesinde sahip çıkmak, bağlanmak ve onları daha büyük değerler yaratmanın dayanakları yapmak hepimiz için gereklidir. Parti Önderliğimiz bu büyük atılımın 15. yıldönümünde yaptığı kapsamlı değerlendirmede, 15 Ağustos'un bölgede ve dünyada ne gibi gelişmelere yolaçtığını ayrıntılı olarak değerlendirmiştir. Onları incelemek, özümsemek, güncel gelişmeler ve gerçekler ışığında daha derinliğine anlamak, anlamlandırmak hepimizin en temel görevidir.

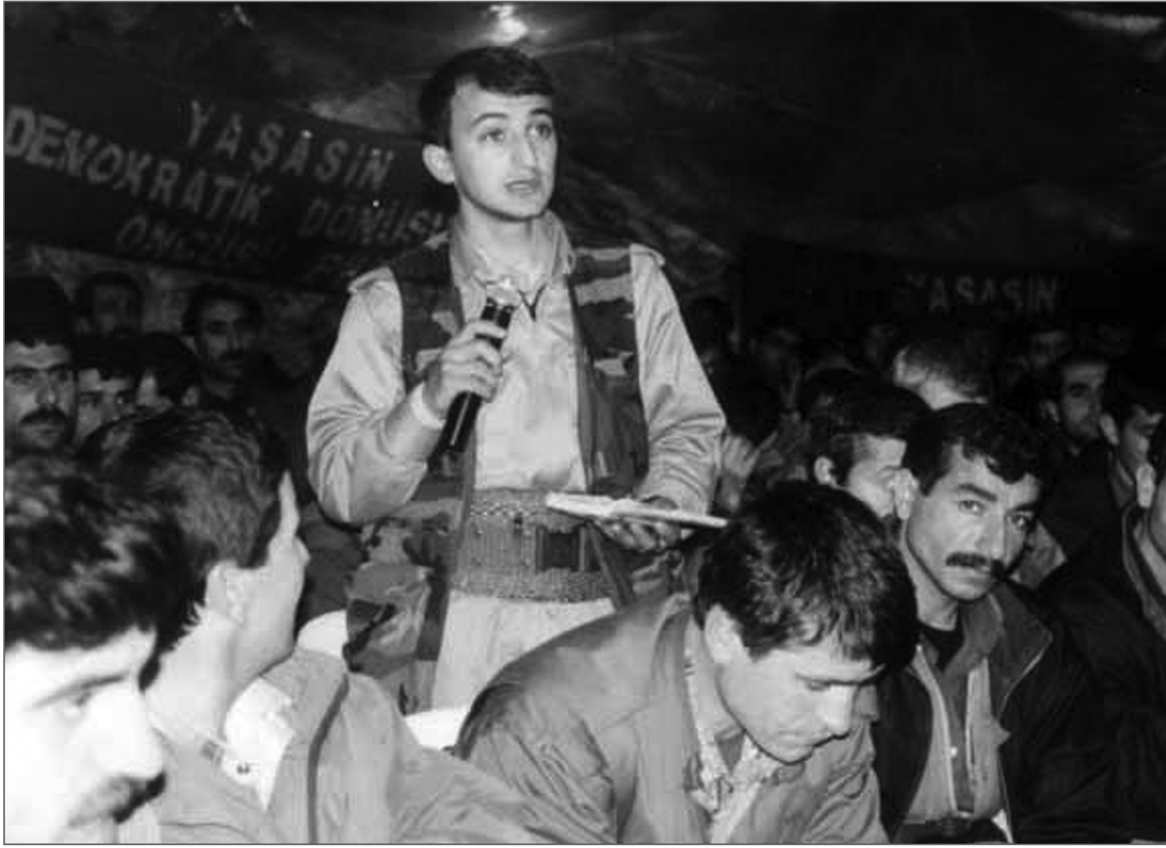
15 Ağustos ile başlayan savaş, her şeyden önce her türlü umutsuzluğu kıran bir savaş olmuştur. Bu, Önderliğimizin de belirttiği gibi zaferden daha önemlidir. Bunu her zaman böyle bilmek, anlamak ve temel yaşam felsefemiz olarak değerlendirmek durumundayız. Umut edinmek, inançlı olmak, geleceğe umutla bakmak, Kürt toplumu için 15 Ağustos'la başladı. Artık dünya da bu halkın üzerine gelse, asla kıramayacağı büyük bir güç kaynağı ve moral değeri haline geldi. Bu mücadele, herkesin askeri yanını istediği yerde kullandığı, hizmet ettirdiği bir köleler topluluğundan; kendini tanıyan, ulusal-toplumsal kimliğine sahip çıkan, özgürlüğü yaşam felsefesi edinen, büyük değerler temelinde örgütlü ve disiplinli bir gerilla gücünü, orduyu ortaya çıkaran bir mücadele oldu. Bu ordunun bütün eksikliklerine rağmen yürüttüğü savaş, bugün dünyanın her alanında tartışılıyor, anlaşılmaya çalışılıyor.

Unutmamak gerekir ki, PKK'den önce Kürt ve Kürdistan gerçeği kesinlikle böyle değildi. Bir ulusal yokoluş süreci vardı. Örgütlülük, bilinç, dayanışma, temel değerleri sahiplenme, özgürlük ve bağımsızlık gibi istemler Kürtlere yabancıydı. Bütün bunlar PKK ile Kürt toplumuna, Kürt insanına kazandırıldı. 15 yıl kahramanca yürütülen savaşla birlikte bütün bunlar toplumun temel ve dönülmez değerleri olarak büyük güç kaynakları haline geldi.

15 Ağustos halk için, birey için, yeni bir ruh, felsefe ve yaşam ölçüsü oldu. Öyle ki, Kürt insanının her türlü erime ve yokoluşa '*dur*' dediği bir sürece girmesini sağladı. Kürt halkına büyük bir ruh, duygu ve düşünce yüceliği ile ulusal kimliğine sahip çıkmayı öğretti. Yine bunu özgürce geliştirme, örgütleme ve her türlü zorluğu göğüsleyerek mücadele etme gücünü kazandırdı.

Onbeş yıl, Kürt toplumunun ulusal-demokratik gelişimi açısından yaşadığı en görkemli süreçtir. Onbeş yılda gerçekleşen ulusal ve toplumsal gelişme, normal zamanlarda ancak onbeş yüzyılda ortaya çıkabilecek gelişmelerle eş düzeydedir. Ulus ve toplum bu kadar yoğun, şiddetli bir gelişimi ve devrimci dönüşümü bu onbeş yıl içerisinde yaşadı. Ulusal devrimini gerçekleştirdi. Kimlik, özgürlük, ulusal yaşam ve kültürel değerleri geliştirme her Kürt için vazgeçilmez bir durum haline geldi. Aşiretçi-feodal gericiliğin bireyi ve toplumu içten kemirdiği, binyıllardır çöreklenerek her türlü toplumsal gelişmeyi engellediği bir ortamda, mücadele ederek ve bunları adım adım parçalayarak bireyi, toplumu özgür yaşam içerisine almaya çalıştı. Geriye çeken ruh halini, duyguyu, düşünceyi ve anlayışı yerlebir ederek, bireyin toplum yaşamına özgürce katıldığı, toplumun özgür yaşam ölçülerinde demokratik ilişki ve yaşam düzeninin geliştiği bir düzeye ulaştırdı.

Bütün bunlar Kürt toplumu, Kürt insanı için yeni olan, kökleşmiş artık yokedilmesi imkansız hale gelen temel değerlerdir. Birey ve toplum olarak artık öyle bir noktaya gelmiştir ki, bu değerler uğruna ölmek ve her türlü imhayı göze almak mümkün hale gelmiştir. Kuşkusuz bu değerlerden geriye dönmek çok zordur. Düşman ve çeşitli çevreler bunun tersine dönebileceğini düşünebilirler, ama şimdiye kadarki mücadeleyle sandıkları gibi bunun öyle kolay olmadığını anlamış olmaları gerekir. Herkes asıl bundan sonra nasıl bir birey, nasıl bir güç düzeyine yükseldiğini daha fazla görecektir.

"Umut edinmek, inançlı olmak, geleceğe umutla bakmak, Kürt toplumu için 15 Ağustos'la başladı."

Kuşkusuz 15 Ağustos, onbeş yıllık savaş sadece Kürdistan'da gelişme yaratmamıştır. Türkiye için de benzer özellikler taşıyan ve gelişme yaratan bir mücadeledir. Denilebilir ki, Türkiye'nin kendi iç mücadelesiyle geliştirmek istediği demokratik devrimi, partimizin onbeş yıl yürüttüğü savaş ve mücadeleyle doruğa çıkmıştır. Bu aynı zamanda Türkiye için de bir demokratik devrim anlamına gelmektedir. Türkiyeli devrimcilerin başlattıkları yoğun mücadele temelinde ilerletmeye çalıştıkları ve Kürdistan'daki mücadelenin başlangıcını oluşturdukları demokratik devrim, demokrasi ve özgürlük mücadelesi, partimiz tarafından onbeş yıllık savaşla Kürdistan'da devam ettirilerek Türkiye dönüşüme uğratılmıştır. Öyle ki, bugün bu mücadeleden etkilenmeyen tek bir Türk insanı kalmamıştır. Kuşkusuz, bu etki altında değişim, dönüşüm yaşanıyor. Yanlışlıklar düzeltiliyor, zayıflıklar gideriliyor. Türkiye'nin ulusal ve demokratik düzeyde yaşadığı çarpıklıklar böyle bir mücadeleyle giderilmiş bulunuyor.

Sahte ulusal gurur, ulusal kompleks ve demokrasiyi reddeden baskıcı yönetim anlayışları bu savaş yıllarında paramparça olmuştur. Türk insanının, Türk toplumunun, Türkiye yönetiminin kendi gerçeğini doğru görmesi, zayıflıklarıyla birlikte güç kaynaklarını da bilince çıkarması, toplum ve devlet olarak yeniden yapılanma sürecine girmesi Kürdistan'daki savaşın etkisiyle olmuştur. Türkiye bugün bunu tartışıyor ve değerlendiriyor. Bütün bu gelişmeler, 15 Ağustos'un Türkiye'deki sonuçlarıdır ve Türkiye hiçbir zaman bunu reddetmeyecektir. Değişimi yaşamaktan başka çaresi yoktur. Çünkü gelişmeyi, geleceği ve demokratik yaşamı temsil eden budur.

Bugün değişik çevreler bu gerçeği daha açık görüyor ve değerlendiriyorlar. Yanlışlarını düzeltip, 15 Ağustos'un büyük dönüştürücü etkisi temelinde kendilerini demokratik dönüşüme uğratmanın yol ve yöntemini arıyor ve bunun çabasını yürütüyorlar.

Kuşkusuz, 15 Ağustos'un bölgede yolaçtığı büyük gelişmeler de var. Kürt mücadelesi bölgesel bir mücadele olarak, bütün bölgeyi derinden etkiledi. Bugün içinde bulunduğumuz bölge, halkların özgürlüğü ve dayanışmayı gerçekleştirmek için değişimi ve yeni bir şekillenmeyi zorunlu kılıyor. Bölge gelişme sürecine girmiş bulunuyor. Elbette ki, bunda 15 Ağustos'la başlayan savaşın belirleyici ve yönlendirici etkileri var. Bugün herkes bunu hem tartışıyor, hem değer biçiyor, anlamlandırıyor ve hem de kendisini bu temelde ilerletmeye çalışıyor. Bu anlamda partimizin temsil ettiği halkların kardeşliği, dayanışması ve bölge halklarının birliği, Ortadoğu federasyonu projesi bütün bölge halklarını, demokratik ve ilerici güçlerini etkisi altına almış bulunuyor.

Onbeş yıl boyunca Kürdistan'daki savaşa dünyanın egemen güçleri şu veya bu biçimde katılım gösterdi. Nihayetinde bu gelişme uluslararası bir komployla karşılandı. Bu da yürütülen savaşın uluslararası etkisinin ne kadar büyük olduğunu, ne kadar uluslararasılaştığını açıkça gösteriyor. Kimsenin umut etmediği ve beklemediği bu süreçte, Kürt toplumunun partimiz öncülüğünde 15 Ağustos temelinde geliştirdiği mücadele, yıllardır dünya halklarına ve ilerici-demokratik güçlere esin kaynağı oluyor, heyecan, coşku veriyor. İşte bu, dünya halklarına ve sosyalizme büyük bir katkıdır.

Bütün bunları sağlayan, yöneten Önderlik, parti ve ordu gerçeğimizdir. Her türlü zorluğu göğüsleme ve olumsuzluklar içerisinde yiğitçe savaşma gücünü gösteren bir halk gerçekliğimiz var. İşte, bu halk bugün yeni bir doğuş gerçekleştiriyor. Dünyanın en eski halkı, yeni bir yüzyıla, doğuşunun baharında, genç bir halk olarak heyecan ve coşkuyla giriyor.

Bütün bunlar nasıl bir mücadeleyle oldu? Şimdi bu kazanımları nasıl ileriye taşırabiliriz? Bu gelişmelere, bu büyük değerlere yenilerini nasıl katabiliriz? Bölge ve dünya insanlığına nasıl katkılarda bulunabiliriz? İşte, sürecin temel soruları bunlardır. Tartışıyoruz ve cevaplar arıyoruz.

Partimiz 1970'li yıllarda büyük bir başlangıç yaptı. Yoğun araştırma, inceleme ve tartışmayla kendisini gerçekleştirdi. Kürt halkı ilerici insanlık için öncü bir güç ve Önderlik yarattı. Bu, partinin kazanılmasıydı. Bu süreç temsilini 27 Kasım'da buldu. Yine partimiz 1980'lerde benzer bir biçimde mücadelenin geliştirilmesi için büyük başlangıçlar yaptı ve büyük tartışmalar da yürüttü. Bununun sonucu olarak onbeş yıl devam eden büyük savaş doğdu. Gerilla temelinde örgütlenmiş ordumuz ARGK şekillendi ve gelişti. Bütün bu çalışmalar nihayetinde 15 Ağustos Atılımı'nda temsilini buldu.

Benzer biçimde partimiz '90'lı yıllarda yeni bir başlangıç yapmak üzere tekrar büyük bir tartışma yaşadı. İşte, son beş-altı yıldır yapmakta olduğu bu tartışmayı bugün doruğa çıkartmış bulunuyor. Bunu sadece kendi içinde değil, neredeyse bütün dünyayı içine alan bir düzeye ulaştırmış durumda. Elbette bu, demokratik ve özgür yaşam sisteminin inşa edilmesini hedefliyor. Bugün bu başlangıcın doruğunu yaşıyoruz. Yaşadığımız günler bu yeni başlangıcın temsil edildiği ve anlam bulacağı günler oluyor.

İşte, tarihi **İmralı Davası**'nın başlangıcı olan 31 Mayıs böyle bir gündür. Buna, büyük çıkışın ilan edildiği, uzun süredir hazırlığı yapılan yeni bir süreci bütün kapsamıyla ilan etmenin adımı da diyebiliriz. Bütün bu tarihsel kararlar ve adımlar partimiz için büyük süreçlerin başlatıldığı anlardır. Büyük çabalar harcanmış, büyük kararlılıklar gösterilmiştir. Öyle ki, partimiz ne zaman böylesi başlangıçlar yapmaya yönelse, malum çevreler her zaman karşı çıkmışlardır. Bir yığın güç, böyle başlangıçların zararı ve tehlikesi üzerinde durmuş, bizi yeni atılımlar gerçekleştirmekten alıkoymak istemişlerdir. Şimdi de benzer bir durumla karşı karşıyayız. Eskide ısrar edenler, anlamadan yaşayanlar, hayatı bilmeyenler büyük tutuculuk örneği olmaktadırlar.

Ne adına yapılırsa yapılsın, adı ne konulursa konulsun bütün bu tutumlar geridir, gelişmeye karşı tavırdır. Bu tür değerlendirmeler, yaklaşımlar bütün toplumlarda vardır, bizde de var. Partimiz ise bütün bunları aşma hareketi olarak ortaya çıkıyor. En olumsuz koşullarda, en az imkanların, umutların olduğu anlarda yenilik yapmak, çoğunun hayal bile edemeyeceği hedefleri önüne koymak, tarihsel görevleri omuzlamak ve böyle bir mücadeleye girişme devrimciliğini ve büyüklüğünü göstermiştir. Apocu tarz, Apocu felsefe, Apocu yaklaşım böyledir. Bu nedenle dünyanın hakim yaklaşımına elbette ters, karşıt olacaktır.

Her zaman gelişimi, yeniliği yaratan tarz bu olmuştur. '70'lerde 'hiç olmaz' denilen bir ortamda PKK gibi devrimci bir partiyi yaratarak bunu kanıtlamıştır. '80'lerde bırakalım 'olmaz' demeyi, herkesin olmaması için karşı çıktığı ve karşı savaş içinde olduğu bir ortamda büyük zorlukları göğüsleyerek, tarihte herkesin ve hatta karşıtlarının bile saygıyla anmak durumunda olduğu bir gerilla hareketini ve eylemini yaratarak göstermiştir. Şimdi herkesin 'bu iş bitti' dediği bir dönemde yeni bir başlangıç hamlesi içindeyiz. Bu hamleyle, Türkiye ve bölge için yeni demokratik yaşamın nasıl olması gerektiği projesinin adımlarını atıyoruz.

Apoculuğun bu özelliğini bilmeyen çevreler bu durumu bir bitiş olarak değerlendirmişlerdir. Fakat daha sonraki süreci, partimizin ve halkımızın direncini, bu direnç te-

melinde Önderliğimizin öngörülü, devrimci ve çözümleyici yaklaşımıyla, her şeyin biraz da farklılaştığını görünce hayretler içerisine düşmüşlerdir. Bu işin ne olduğunu, nasıl geliştirildiğini yeniden anlama ve değerlendirme içerisine girmişlerdir.

Kuşkusuz, herkesten daha çok bizim bunu anlamamız gerekiyor. Çünkü içinde bulunduğumuz süreci mutlaka kazanmakla sorumlu ve görevli olanlar bizleriz. O zaman bu işler nasıl olacak? Nasıl bir yaklaşım, çalışma ve mücadele tarzı, temposu? Partimizin temel özellikleri nelerdir? Önderlik gerçeğimiz nasıl bir gerçekliktir? Hangi özellikleri arzediyor? İşte, her zamankinden daha fazla bunlar üzerinde yoğunlaşmamız, değerlendirme yapmamız ve tartışmamız gerekiyor.

Bu anlamda bazı hususlara böyle bir yıldönümünde değinmekte yarar var. Çünkü oldukça hareketli, başdöndürücü değişimlerin yaşandığı bir süreçten geçmekteyiz. Öyle ki, her gün yeni bir başlangıç yapmak, döneme yanıt olabilmek için yeni yaklaşım ve adımlarla ortaya çıkmak durumundayız. Böyle olmazsa, bu süreci başarıyla karşılamamız mümkün değildir. Gelişme yaratmak bir yana, karşı karşıya bulunduğumuz saldırıları bile göğüsleyemez ve boşa çıkaramayız. İşte, şimdi her zamankinden daha fazla olup bitenleri doğru anlamak, geçmişi doğru değerlendirip gereken dersleri çıkartmak bizler için önemlidir.

Her şeyden önce partimizin yeni attığı adımlar ne anlama geliyor? Bu değişim sürecinin temel özellikleri nelerdir? Yeniden yapılanma, kendimizi yenileme hangi temellerde yürütülüyor? Bunları değerlendirmek, tartışmak ve üzerinde yoğunlaşmak ve hiç zaman kaybetmeden, derinliğine partinin ve Parti Önderliğimizin ortaya koyduğu değerlendirmeleri özümseyerek böyle bir gelişmeyi yaşamak hepimiz için zorunludur.

Bu anlamda bazı temel kavramlar üzerinde durabiliriz: Partimiz böyle bir mücadeleye girerken, pratiği yürütmeden nasıl mücadele edeceğimizi, hedeflerimizin neler olduğunu, dayanaklarını ve gerekçelerini çok açık biçimde ortaya koymuş, formüle etmiş ve bu temelde pratiği başlatmış bir harekettir. Böyle bir pratik mücadeleyle sağlanan gelişmeler, çalışmalar hiç kimse için sır değildir. Yapılmadan, işe girilmeden her şey ortaya konulmuştur. En önemlisi de Parti Önderliğimiz bir bakış açısı, dünyayı değiştirme yaklaşımı ile ortaya çıkmıştır. Felsefik anlayış, ideolojik çizgi, ideolojik hedefler uzun araştırma inceleme ve tartışmalarla geliştirilmiş, formüle edilmiş ve bir yaşam tarzı haline getirilmiştir. Tarih yorumlanmış, incelenmiş, içinde bulunulan dünya koşulları değerlendirilmiş, temel özellikleri incelenmiş, yine bölgenin, Türkiye ve Kürdistan'ın durumu, Kürt toplumunun ve Kürdistan'ın yaşadığı esas özellikler derinliğine tahlil edilmiştir. Burada toplumsal gelişme yönünün ne olması, toplumun ulusal-demokratik dönüşümünün nasıl yürütülmesi gerektiği üzerine görüşler ve kararlar ortaya çıkarılmıştır.

İşte, biz buna ideolojik-politik çizgi diyoruz. Bu anlamda partimiz, Kürdistan'daki durumun ne olduğunu ve ulusal-demokratik yönde bir evrimin nasıl olacağını önceden değerlendirmiştir. Biz buna siyasal strateji dedik. Partimiz bütün pratiğini böyle bir çizgide yürütmüş ve herkesi bu çizgiye katılmaya, bu çizgide yaşamaya, mücadele etmeye çağırmıştır. PKK hiçbir zaman belirsizlikler içerisinde mücadele eden bir hareket olmamıştır.

Bu strateji neydi?

Bir defa toplum için ulusal devrim, demokratik devrim öngörülmüştür. Kürt toplumuna dayatılan ulusal yokoluşu durdurmak, insan olmanın bir gereğidir. Bu yeni bir süreci başlatmak, toplumu hem ulusal, hem de demokratik gelişim süreci içine sokmaktır. Her türlü gericiliği ortadan kaldırmak, halkları demokratik yaşama kavuşturmak açısından zorunlu bir gelişme yolu olarak görülmüştür. Bugün tarih bunu bütünüyle doğrulamıştır. Böyle bir mücadele, böyle bir devrim neyle geliştirilebilirdi? Nasıl bir örgüt böyle bir devrimi yürütebilirdi? Başkan Öcalan, buna "*parti öncülüğü*" dedi. Bu öyle sıradan bir parti öncülüğü değil; ideolojik birliği olan, oldukça sıkı örgütlenmiş, disiplinli, bütün yaşamını mücadeleye veren kadrolardan oluşan öncü bir işçi sınıfı partisi, emekçilerin partisi... Çünkü hem ulusal, hem demokratik devrimi yürütecek güç işçi sınıfıdır, emekçilerdir.

Bu temelde partimiz böyle bir dünya görüşüyle ortaya çıktı. *"İşçi sınıfının mücadelesi ve öncülüğünü böyle bir parti yapar, işçi sınıfının öncülüğü partiyle olur"* dedi. Ardından, *"böyle bir devrimci gelişme içinde bulunulan koşullarda ancak ve ancak temel mücadele olarak silahlı mücadeleyi esas alır"* dedi. Başkaları dernek, kimileri dergi diyorlardı. Partimiz ise ulusal-demokratik devrimin, işçi sınıfı öncülüğünün ulusal kurtuluş savaşıyla, silahlı mücadeleyle gerçekleşeceğini, bunun dışında herhangi bir yolun bu amaçları yerine getirmeyeceğini kabul etmiş ve buna göre mücadele içine girmiştir.

Böyle bir mücadeleyi yürütecek güç kimdir?

Partimiz buna işçi-köylü ittifakı dedi. Mücadeleyi yürütecek ordunun dayanacağı sosyal kesimleri; işçi-köylü ve aydın-gençlik olarak ifade etti. İşçi-köylü ittifakını, bu ittifakın etrafına ikinci bir halka olarak, Türkiye halkını ve devrimci-demokratik güçleri belirledi. Üçüncü halka olarak, Kürdistan'da yaşayan halkları ve ulusal güçleri, yine dünyanın, bölgenin ilerici demokratik ve sosyalist güçlerini kendisine ittifak seçti.

Unutmayalım ki, partimiz böyle bir stratejik yaklaşımı en başından geliştirdi, formüle etti ve esas aldı. Hiçbir zaman stratejisiz, ne yaptığını bilmeyen ve duruma göre hareket eden bir parti olmadı. Partimiz doğuşundan bugüne kadar yürüttüğü mücadele, oluşturduğu ölçüler, temel aldığı değerler kesinlikle böyle bir çizgi temelindedir. Bu anlamda temel stratejik müttefik olarak Türkiye'nin, bölgenin ve dünyanın ilerici güçlerini esas alma yaklaşımını benimsedi. Bunlardan kopuk kendi başına bir stratejimiz hiçbir zaman olmadı.

İçinde bulunduğumuz durum nedir, diye tartışıldığı ve düşünüldüğü için bunları belirtme gereği duyuyoruz. Türkiye halkı ile çözüme gitmek partimizin temel bir stratejisiydi. Bu anlamda Kürdistan'da ulusal-demokratik devrim stratejisi, aynı zamanda Türkiye demokratik devrim stratejisinin bir parçası, temel parçalarından biri olarak daha ilk başlangıçta tanımlanmıştı. Bu, Kürdistan ve Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullarda birbirleriyle ilişki ve çelişkilerinin doğru tahlilinden ortaya çıkıyordu. Öyle ki, hem ilişki hem de çelişki düzeyi, devrimsel başarının ancak böyle bir yaklaşımla olabileceğinden kaynaklanıyordu. Çünkü başka türlü kendi başına ayrıksı bir biçimde ne Türkiye'de bir gelişme ortaya çıkarmak, ne de Kürdistan'da bir ulusal-demokratik gelişme yaratmak mümkün olabilirdi. Bu anlamda ilkel milliyetçi, reformist miliyetçi çizgiye hiçbir zaman düşmedik.

Diğer yandan Türkiye'de çözüm bulmak, Kürt sorununu denetim altında tutan bir güç olması nedeniyle zorunluydu. Şimdi de böyledir. İlkel milliyetçi çizginin başka yerlerde çözüm aramasına karşılık, partimiz çözümün Türkiye'deki çözümden geçeceğini açıkça ortaya koymuştu. Bu daha sonraki pratikte açıkça doğrulandı. İlkel milliyetçi çizgi veya dışımızdaki çizgiler eğer gelişme yaratamamışsa, gelişme sağladıkları ortamlarda da bunu kalıcı sonuçlara götürmemişlerse bu onların ideolojik ve politik çizgilerinden kaynaklanmıştır.

Bu nedenle içinde bulunduğumuz süreci daha iyi anlamlandırmak için bütün bunları yeniden gözden geçirmek, değerlendirmek ve anlamaya çalışmak önemlidir. Biz bu siyasi stratejik yaklaşımlarımızı, temel taktik dediğimiz silahlı mücadeleyi savaş stratejisi olarak da formüle ettik. Özellikle '80'lerin başında pratik mücadele gündeme girdiğinde, yoğun tartışmalar ve arayışlarla partimiz bunu temel formülasyonuna kavuşturdu. **Kürdistan'da Zorun Rolü** gibi büyük kitaplarla bunu izah etti. Ondan sonraki mücadelesini tamamen bu temelde geliştirdi.

"En olumsuz koşullarda, en az imkanların, umutların olduğu anlarda yenilik yapma, çoğunun hayal bile edemeyeceği hedefleri önüne koyma, tarihsel görevleri omuzlama ve böyle bir mücadeleye girişme devrimciliğini, büyüklüğünü göstermiştir. Apocu tarz, Apocu felsefe, Apocu yaklaşım böyledir. Bu nedenle dünyanın hakim yaklaşımına elbette ters, karşıt olacaktır."

Bu yaklaşım neydi?

Görünüşte klasik halk savaşımı gibi görünüyordu. Üç aşamadan oluşan halk savaşı stratejisi: Stratejik savunma, stratejik denge, stratejik saldırı. Ancak bu genel formülasyon Kürdistan'ın koşullarına göre uyarlanmış, Kürdistan'ın özgün koşullarını yansıtan bir savaş anlayışı ve stratejisi durumuna getirilmişti. Onun için sadece bu genel duruma bakmak yetmez. Stratejik savunma, stratejik denge ve saldırıdan oluşan bir halk savaşı stratejisi var, ama bunlar hangi koşullarda ve neyle gerçekleşecek? Tamamen stratejik çizgimize bağlı olarak, böyle bir savaşı yürütme stratejimiz ve bunu yürütecek taktiklerimiz daha başta ortaya konulmuştur.

Stratejik savunma dönemi, daha çok gerilla, örgütlenme, siyasi güç olarak Kürt toplumunun örgütlenip geliştirildiği, Kürt sorununun ortaya çıkarılıp tanıma kavuşturularak bütün dünyaya dayatıldığı dönem olarak tanımlandı. Askeri anlamda ise vurkaç taktiğinde ifadesini bulmaktadır. Kendini savunan, muhatabını vuran, bunu siyasi ve örgütsel gelişmenin temel aracı olarak değerlendiren bir mücadele dönemidir. Böyle bir mücadeleyle düşman darbelenip halkın örgütlendirilmesiyle önemli bir gelişme ortaya çıkartıldığında, gerilla ordusu bir savaş gücü olarak kendini örgütleyip önemli bir güç haline getirecekti. Giderek siyasi ortamda, Kürt ulusal kurtuluş hareketinin siyasi bir güç olarak geliştirilip bütün dünyaya dayatıldığı bir süreçte, onun da avantajlarıyla bir dengeye doğru gelişmenin olabileceği, dengeye doğru geçerken, Kürdistan'daki gerillayı Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle birleştirip genel bir mücadele ile faşist askeri iktidarı yıkarak demokratik bir düzen yaratmak ve Kürt sorununu bu temelde çözmek stratejik bir yaklaşımdı.

Aslında stratejik denge döneminde stratejik zaferi yaratmak esas alınıyordu. Türkiye ve Kürdistan koşulları değerlendirildiğinde, iki ülkede ortak ve eş zamanlı devrimle birlikte zafere gitmek hem mümkün, hem de zorunludur tezi büyük ölçüde kabul ettiğimiz bir durumdu. Bundan dolayı stratejik müttefik, birlikte zafere gidecek güç olarak Türkiye devrimci-demokratik hareketi alınmıştı. Eğer Türkiye'de böyle bir gelişme olmazsa, bu yönlü çalışmaları yoğunlaştırmak, çaba harcayan güçlere destek vermek stratejik bir yaklaşımdı. Bu da gerçekleşmezse Türkiye'de örgütlenmeyi bizzat geliştirmek temel bir yaklaşım olarak alındı. Buna rağmen gelişme ortaya çıkmıyorsa, işte o zaman Türkiye'de gerillanın derinleşeceği, savaşın daha da şiddetleneceği, gerilla ordusunun büyüyeceği, eğer bölge ve dünya koşulları uygun hale gelirse, Türkiye'de de belli bir gelişme olursa, koşullar imkan dahiline girerse, bütün bunlardan alınan destekle savaşın daha yoğunlaştırılarak, stratejik saldırı aşamasının yaşanabileceği öngörülmüştü. Artık bu aşamanın çok fazla sürmeyeceği, ancak bu koşullarla yürütülebileceği belirlenmişti.

Görülüyor ki, askeri stratejimizde mücadele süreci stratejik savunma sürecidir. Zafere gitmek stratejik dengeye geçiş süreci olarak görüldü. Bu, elbette diğer ülkelerdeki ulusal kurtuluş savaşlarından farklılığı ifade etmektedir. Çünkü Türkiye ve Kürdistan ilişki ve çelişkisi sözkonusu. Bu anlamda halk savaşı anlayışımız stratejik çizgi düzeyinde diğer halk savaşlarından farklı oldu. Bunun da koşulu Türkiye'deki demokratik, devrimci gelişmelere bağlanmıştı. Bunun olmaması halinde ise dünyadaki gelişmelere dayanarak ve güç alarak olabileceği koşulluna bağlanmıştı. Yani stratejik dengede zafere gitmek, olmazsa stratejik saldırıya geçmek. Bu da başta Türkiye olmak üzere dünyadaki gelişmelere bağlıydı ve parti olarak bu stratejik anlayışla silahlı mücadeleyi geliştirdik. Böyle bir stratejiyle 15 Ağustos Atılımı yapıldı. '90'lara kadar yürütülen ve bütün zorlukları göğüsleyen gerilla mücadelesiyle başarılı bir başlangıç, zorlukları alteden bir pratik, düşman saldırılarını boşa çıkartan bir direniş, gerillanın Kürdistan'a oturtulması, yenilmez bir savaş gücü olarak kendini örgütlemesi ve hayata geçirmesi gerçekleşti.

Bu temelde çıkaracağımız en önemli sonuç, düşmanın kendi çözümünü bu biçimde dayatmasıdır. Bu anlamda onu boşa çıkartabilmek ve uluslararası komployu etkisiz kılabilmek için, değişimin zorunluluğu ve gerekliliği ortadadır. Her türlü risk ve tehlike gözlenerek, göğüslenerek mutlaka bu değişimin yaşanması gereklidir. Esasında ta '93'te başlatılmış olan değişim, sisteme kavuşturulmuş oluyor. Bunun belgesi Parti Önderliğimizin İmralı Savunması'dır.

Savaş pratiğimize böyle bir stratejik yaklaşımla bakmak ve değerlendirmek durumundayız. Ne oldu? Pratik süreçte '90'lara kadar gerilla önemli rol oynadı. Partiyi ve kendisini örgütledi. Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliği, yine Kürt toplumundaki aşiretçi-feodal bağları önemli ölçüde parçaladı. Bütün bunlar '90'ların başında büyük devrimsel atılıma yol açarak, halk serhıldanları gelişti. Öyle ki, köy köy, kasaba kasaba, şehir şehir Kürt toplumu ulusal devrimini, demokratik devrimini yapmaya başladı. Büyük eylemlerle bunu yaşadı. Her türlü değer, bu mücadeleyle yeniden şekillendi ve gerilla ordumuz hızla büyüyen bir kuvvet haline geldi. '90'ların başından itibaren gelişen süreç, aslında ta başından beri belirlenen stratejik zaferi yakalama sürecinin başlangıcıydı. Bu, stratejik düzeyde büyük bir devrimci yükselişi, kazanımı ifade etti. '91-'92 yıllarına girerken, bu artık partimiz için vazgeçilmez, mutlaka yaratılması gereken bir gelişme haline geldi. Kürt tarihinin, Kürdistan tarihinin en büyük ulusal-demokratik gelişimi, yine mücadele tarihimizin en kapsamlı devrimci yükselişi bu dönemde gerçekleşti. Partimiz, Parti Önderliğimiz stratejik başarı yaratmak için '92'yi stratejik başarı arayan bir yıl olarak tanımladı, kendisini buna göre planladı.

Hepimiz biliyoruz; Güney'e açılım, Türkiye'ye açılım bu temelde oldu. Türkiye ile birlikte halk eylemliliğini ve serihıldanları giderek halk ayaklanmasına vardırma, bu temelde genel bir başarıyı arama, '92 hedefi olarak partimiz önüne kondu. '92 yürüyüşünü bu temelde örgütlemeye yöneldik. Bu, hem yaşanan gelişmelerin zorunlu bir sonucuydu, hem de partimiz ve Parti Önderliğimiz bunu önümüze görev olarak koymuştu. Düşman da bu gerçeği gördü, bunu boşa çıkarmak ve gerillayı tasfiye etmek için ezici karşı saldırıyı örgütledi. İyi biliyoruz ki, Türk devleti yeni bir hükümetle kendisini yeniden örgütleyerek, adına "*topyekün savaş*" denilen bir konseptle süreci lehine çevirmek, kendi zaferine dönüştürmek istedi. Kürt işbirlikçiliğini, başta NATO olmak üzere bütün uluslararası güçleri yedeğine aldı. İşte, düşman uluslararası bu karşı-devrim cephesi ile mücadelemizin üzerine geldi.

Bütün bu savaş süreci, '92 sonunda Güney savaşında en üst düzeye ulaştı. Devrimci yükselişi stratejik başarıya ulaştırma yolundaki yürüyüşümüzle, düşmanın kendisini stratejik başarıya götürme temelinde oluşturduğu karşı-devrim cephesinin devrimi yenilgiye uğratma, bunun temel motor gücü olan gerillayı ezme yönelimi yıl sonunda büyük bir çarpışma düzeyine vardı. Bu anlamda Güney savaşı öyle sıradan bir savaş değildi. Bu bir taktiksel savaş düzeyi de değildi, aslında stratejik bir düzeydi.

Bunu belki o zaman tam kavrayamadık, bütün özellikleriyle tam değerlendiremedik, ama yaşanan mücadele gerçeğine derinliğine baktığımız zaman, bunu rahatlıkla görebilir ve tanımlayabiliriz. Öyle ki, devrimci yükselişi ilerletmek için büyük bir stratejik hamle yapmak, stratejik dengeyi sağlayacak adımı atmak, onun içinde Türkiye'de zaferi aramak gerekiyordu. Bizim için stratejik özelliği buradadır. Türk devleti açısından da bunu boşa çıkaracak, devrimi yenilgiye uğratacak stratejik karşı saldırı anlamına geldi. Böyle bir vuruşma yaşandı. Belki askeri olarak çok şiddetli olmadı, ama savaş mantığı, savaşın stratejik gerçeği açısından böyle bir vuruşma yaşandı ve ortaya bir sonuç çıktı. Sonuç şudur: Biz stratejik hamleyi yapamadık, stratejik dengeyi geçemedik. Bu anlamda stratejik zaferi arayamadık. Düşman da devrimi yenilgiye götürecek, gerillayı ezecek bir stratejik başarıya ulaşamadı. Böylece 'pata' dediğimiz bir savaş durumu ortaya çıktı.

Bu oldukça önemli ve somut bir durumdu. Bunun değerlendirilmesi, buna göre yeni yaklaşımların geliştirilmesi gerekiyordu. Peki, neden böyle bir stratejik gelişmeyi yaşayamadık? Geçen süreçte parti, Parti Önderliğimiz bunu değerlendirdi. Kendi açımızdan parti öncülüğümüz rolünü oynamadı. Gerilla rolünu tam oynayamadı, görevlerini başaramadı. Kendini hızla büyütme ve stratejik düzeyde aşama yapacak bir savaşa yönelme yaklaşımı ve eylemi içinde olamadı. Böyle eğilimler olsa bile bir plana ve pratiğe geçirilemedi. Bu nedenle Kürdistan'da parça parça yaşanan serhıldanlar gerillayla birleşmiş genel bir halk eylemine ulaşamadı. Çeşitli yerlerde halkın fedakarca eylemliliği gerillayla büyütülmeyip desteklenemeyince, katliamlarla ezilmeye kadar gitti.

Bunları çok iyi biliyoruz. İşin bir yönü buydu. Kuşkusuz en az bunun kadar esas ve önemli olan diğer bir durum ise Türkiye'de savaş stratejimizin öngördüğü devrimci-demokratik gelişmelerin olamamasıydı. Aksine Türkiye ortamı büyük bir tasfiyeciliği yaşıyordu. Türkiye ile birlikte demokratik bir iktidara ulaşma arayışı imkansız oldu. Türkiye cephesi bu anlamda hiçbir gelişmeyi yaşayamayan, tersine tasfiyeciliği dayatan bir ortamı içerdi. Türkiye'de sol, sosyalizm adına hareket eden güçler, pratikte böyle bir gerçeği yaşadılar ve yaptıkları bu anlama geldi. Böyle olunca, her iki alandaki yetersiz durum, Kürdistan'da yürütülen büyük bir gerilla direnişi ile ortaya çıkarılmış olan devrimci yükselişin zafere gitmesini önledi. Yükseliş gerçekleşti, fakat onu zafere dönüştürecek düzeye gelmedi. Kürdistan'da öncülük onu tam esas alamadı, Türkiye buna hiç yanıt olamadı. Kürdistan'da öncü bunu yapsa bile, Kürdistan'daki mücadeleyi yükseltse bile Türkiye ayağı olmadığı müddetçe genel bir başarıya dönüştürmesi kuşkusuz zor olacaktı. Bizim eksikliklerimiz, hatalarımız var, öncülük görevini tam yapamadık. Ama Türkiye ortamının, Türkiye'de mücadele yürütmekle sorumlu olanların da daha ağır sorumluluğu vardır.

Şunun için belirtiyoruz: Bu alandan ahkam kesiliyor. Savaşırken de eleştirildik, savaşı durdurmak ve yeni çözümler üretmek isterken de bu tür çevreler tarafından eleştiriliyoruz. Bu en azından ayıptır. İnsanın biraz namuslu olması, sorumlu davranması gerekiyor. Kendisi hiçbir şey yapmamışken, yaratılmış büyük değerlere saygı duyması gerekiyor. Fakat bu sorumluluğun gerektirdiği olgun, duyarlı, sağduyulu, gerçeği teslim eden yaklaşımlar ve değerlendirmeleri göremiyoruz. Onlarda bunu göremiyoruz diye gerçeği değerlendirmeyecek değiliz. Değerlendirmemiz gerekiyor. Kendi gerçeğimizi de görmemiz gerekli; kendi mücadele alanımızı, stratejik yaklaşımımızı, bu temelde neleri geliştirip neleri geliştirmediğimizi, nerede yeterli nerede zayıf kaldığımızı da iyi koymamız sorumluluğumuz gereğidir. Partimiz ve Parti Önderliğimiz her zaman bunu yaptı. Şimdi daha fazla yapıyor.

Burada şu sonuç çıkıyor: '92 Güney savaşı sonunda, yani '93'e girerken artık bir dönemeç oluştu. Mücadele stratejimiz temelinde yürüttüğümüz savaşla önemli bir devrimci yükselişi yarattık. Ama bunu stratejik başarıya ulaştıramadık. Bu anlamda ortaya çıkan durumu savaş stratejimiz açısından değerlendirmemiz gerekiyordu. Çünkü gerekli stratejik adımı atmamıştık. Stratejik zaferimizin dayandığı iki temel alanda ciddi farklılıklar vardı. Bir: Türkiye'deki gelişmeler stratejik olarak ele aldığımız yön anlamında gerekeni verecek durumda değildi. Gelişme yerine gelişmeme vardı. İki: Dünyada '90'lardan itibaren köklü bir değişim ortaya çıktı.

'70'lerde ve '80'lerin başında böyle bir siyasi ve askeri stratejiyi oluştururken, dünyayı ayrıntılı ve doğru bir biçimde tahlili temelinde bunu yapmıştık. Cepheden savaş iki kutuplu dünyanın temel özelliğini oluşturuyordu. Öyle ki, 20. yüzyıl boyunca Ekim Devrimi temelinde çeşitli ülkelerde ulusal kurtuluş mücadeleleri gelişmişti. Dünya iki blok halinde örgütlenmiş ve sistemleşmiş, karşılıklı mevzilenen bu iki blokun şiddetli bir savaşını yaşar olmuştu. Öyle ki hiçbir mücadele, hiçbir çelişki, hiçbir savaş böyle bir bloklaşmanın dışında olamıyordu. Çeşitli güçlerin savaşlarını geliştirmesi, cephede düşmanına karşı mücadele yürütüp başarıya götürmesi, özellikle halkların böyle bir dünya gerçeğine dayanıyordu.

'90'ların başından itibaren iki bloklu dünya durumu ortadan kalktı. Reel sosyalist blok çözüldü. Onun yerine egemen gücün "*Yeni dünya düzeni*" olarak ifade ettiği bloklaşmanın olmadığı, tek bir gücün kendisini diğer güçlerle de ilişki içinde egemen hale getirmek istediği yeni bir dünya nizamı kurulmaya yönelindi. Bu önemli bir durumdu, dünya açısından mücadele stratejilerini ve taktiklerini gözden geçirmeleri gereken temel bir değişiklikti. Devletler yıkıldı, partiler yıkıldı, partiler yeniden kuruldular, şekillendiler. Anlayışlarında, mücadele strateji ve taktiklerinde değişiklikler yaptılar. Eskisi gibi cepheden savaşmanın, savaş gücü örgütleyerek silahlı mücadeleyi tek ve temel mücadele biçimi olarak ele almanın koşulları bu biçimde ortadan kalkmış oldu. Bunun temel dayanağı Ekim Devrimi ve dünya bloklaşması ortadan kalktı ve dünya böyle bir değişimi yaşadı.

Bu kuşkusuz bizim mücadelemiz ve yürüttüğümüz savaş açısından da temel bir değişiklikti. Parti Önderliğimiz gün be gün bu gelişmeleri değerlendirmeye ve anlamaya ve parça parça tahlil etmeye çalıştı. Değişimi irdelemeye, bu temelde adım adım değişimimizi gündeme getirdi. Bu temel gelişme ve değişiklik, '93'ten itibaren savaş stratejimizi gözden geçirmemizi bir zorunluluk haline getirmişti. '93 baharındaki ateşkes bu temelde ortaya çıktı. Yani bir taktik olgu veya herhangi bir süreci geçiştirmek için gündemleştirilen bir olay değildi. Durup dururken ortaya çıkmış bir olgu da değildi. Tamamen Kürdistan'da yaşanan mücadelenin '-92 Güney savaşıyla geldiği düzey ve dünyada yaşanan gerçekliklerle bağlantılıydı. Bizi başka bir zamanda değil de '93 baharında tek yanlı ateşkese böyle bir gelişme süreci götürdü.

Aslında bu ateşkes ulusal demokratik devrimi, Kürt ulusal sorununu çözmede yeni bir stratejik yaklaşımın benimsenmesi anlamına geldi. Silahlı mücadele ile karşı gücü yıkma, yenilgiye götürme ve askeri zafer kazanma yerine, siyasi diyalog yöntemiyle, siyasi çözüm dediğimiz tarzla karşıt güçlerin birbirini etkilemesi, değişik biçimlerde uzlaşarak sorunu çözüme ulaştırma stratejisi pratikte gündeme geldi. Ateşkesle birlikte siyasi diyalog ve siyasi çözüm çağrıları yaptık ki, gerçekte stratejik bir değişikliği ifade ediyordu. Bu Kürdistan'da yaşadığımız mücadelenin düzeyine uygundu. Türkiye gerçeği dikkate alındığında diğer yönlü sonuca gitmek imkansızdı. Zaten '92 mücadelemizle bunu başaramamıştık ve bu görülmüştü. Dünyadaki durum dikkate alındığında, daha öteye gitmek Kürdistan'da gerillayı derinleştirerek ve dünyadan destek alarak askeri zafer aramak zaten imkansız hale gelmişti. Eğer '93'te ateşkes ve bu temelde siyasi diyalog, siyasi çözüm gündemleştirilseydi, bu gelişmelere bağlı olarak, bir stratejik yaklaşım gündemleştirilirdi.

Fakat böyle bir stratejik yaklaşımı egemen kılmak, ilerletmek sadece bize bağlı değildi. Karşı tarafın da buna eğilim göstermesi önemliydi. Süreç ancak bu şekilde ilerletilebilirdi. Bir de bizim süreci çok daha derinlikli ele almamız, bunu geliştirmek için çok kararlı, planlı ve kapsamlı bir yaklaşımı ve mücadeleyi vermemiz gerekiyordu.

Bütün bunlar pratikte gerçekleşmedi. Çetecilik, başta TC gerçeği olmak üzere bizi de zorladı. Devlette çetecilik, yine bizim içimize sızan çetecilik böyle bir stratejik sürecin gelişimini sabote etti, boşa çıkarttı. Öyle ki, ateşkes girişimleri kısa sürede boşa çıktı. Yeniden şiddetlenen bir savaş gündeme getirildi. Uzun yıllar devam eden, acısı çok büyük olan bir direnme yaşadık. Bu savaş neden ortaya çıktı? Bu savaşı kim geliştirdi? Kuşkusuz ateşkesi ilan eden partimiz geliştirmedi. Türkiye cephesinde de aslında savaşı sona erdirme, bir eğilim olarak vardı. Fakat hem Türkiye cephesinden hem bizim cephemizden sabotörlük yapmayı esas alan çetecilik, savaştan çıkar gören rantçı çevreler devreye girdiler ve bu eğilimleri boşa çıkarmak için yoğun bir çaba harcadılar, sabote ettiler. Kendi çıkarları doğrultusunda yeniden şiddetli bir savaşı gündeme getirdiler. Parti Önderliğimiz bu savaşı anlamsız gördü. Daha '93 ateşkesinde, *"on yıl savaştıysa da gelinecek nokta yine ateşkes ve siyasi çözümdür"* dedi. *"Onbinlerce insan ölmesin, diyalog süreci başlasın"* dedi. *"Siyasi çözüm temelinde, Türkiye ile özgür birliktelik içerisinde Kürt sorununun demokratik çözümünü esas alıyoruz"* dedi. Siyasi demokratik çözüm, Türkiye gerçeği tarafından geliştirilip egemen kılınmak istendiyse de, yeterince derinleşmedi ve sabote eden güçler engellenmediği için süreç derinleştirilemedi.

Parti Önderliğimiz savunmasında, bu sürecin iyi değerlendirilmesi ve anlaşılması gerektiğini belirtiyor. Biraz özeleştirel yaklaşım göstermemiz gerektiği üzerinde duruyor ki, bu bizim için önemlidir, bunu yapabilmeliyiz. Şunu açıkça görmemiz gerekli: Değişim aslında '93'ten itibaren fiilen başlamıştır. Resmen de ateşkes ilan ederek zaten başlamış olduk. Ancak bu eksik kaldı, siyasi strateji düzeyinde bir sistem kazanamadı. Yine mücadele stratejisi anlamında bir sisteme ulaşamadı. Pratiği ise bir bütün olarak çetecilik tarafından boşa çıkartıldı, sabote edildi ve ortama şiddetli bir savaş dayatıldı. Savaş Güney'e yayıldı, Türkiye'ye yayıldı.

Özellikle Türkiye cephesine egemen olan savaş rantçıları, çeteler, bunların esas aldığı ve dayanak haline getirdikleri şovenizm, gerillayı ezmeyi kendi önüne görev olarak koydu. Birçok güç bu sabote ortamını hiç görmeden, değerlendirmeden, *"Gerillayı ezeceğiz, karşımızda hiçbir şey dinlemeyiz"* diyerek, büyük bir şoven saldırıya geçti. Buna karşı direnmek kuşkusuz bir zorunluluktu. Esas olan değişim sürecini geliştirmekle birlikte, bu başarılamayınca zorunlu olarak direnecektik, direnmek durumunda kaldık.

Gerilla direnişi bu dönemde şu anlama geldi: Parti Önderliğimizin de dediği gibi; *"On yıl da sürse on yıl direniriz, on yıl sonra gelinecek nokta yine yenenin olmadığı pata bir savaş durumudur. Çözümleyici gerçeklik siyasi çözümdür."* Bu anlamda gerilla yenilmezliğini kanıtlamak ve karşı tarafa kabul ettirmek için büyük bir direnme savaşına girdi. Bu bir tekrar savaşı oldu. Fazla bir gelişme durumu yaratmadı. Sürecin temel özelliği olan değişimi, çizgide, savaş tarzında ve örgütlenmede yaşamamızı önledi. Pratikte bu sürecin tekrarını gördük. *"Bu tarz her yıl tekrar oluyor, yanlıştır ve düzeltmemiz gerekir"* diye sürekli arayış içerisinde olduk. Gerilla güçleri olarak, değişim süreci hakim kılınamadığı için mücadele ve savaş tarzımızda da gereken yenilenmeyi yapamadık.

"En olumsuz koşullarda, en az imkanların, umutların olduğu anlarda yenilik yapmak, çoğunun hayal bile edemeyeceği hedefleri önüne koymak, tarihsel görevleri omuzlamak ve böyle bi mücadeleye girişme devrimciliğini, büyüklüğünü göstermiştir. Apocu tarz, Apocu felsefe, Apocu yaklaşım böyledir. Bu nedenle dünyanın hakim yaklaşımına elbette ters, karşıt olacaktır."

Bu durum '98'e kadar geldi. Artık Türkiye ortamında da bu biçimde savaşla sonuç alınamayacağı yeniden bir kanaat biçiminde ortaya çıkmaya başladı. Parti Önderliğimiz ise gelinen aşamada artık değişimin mutlaka derinliğine yaratılması gerektiğini, böyle bir şey olmazsa bu kilitlenmenin giderek çok zorlayıcı bir durum alacağını, bizi de karşı tarafı da çok zorlayacağını ve çözümsüzlüğün egemen olacağını gördü. Direnme sürecinin ortaya çıkardığı kilitlenmeyi aşmak üzere, değişim sürecini '98 yılında yoğun bir biçimde başlattı. Bunu Önderlik değerlendirmelerinde ve çalışmalarında gördük.

15 Ağustos'un 14. yıldönümünde Parti Önderliğimizin yaptığı kapsamlı değerlendirme tamamen bu değişimin hem yönlerini verdi hem de zorunluluğunu açıkça ortaya koydu ve bu temelde 1 Eylül süreci geliştirildi. İçinde taşıdığı riske ve tehlikeye rağmen Önderlik kilitlemeyi çözmek ve süreci çözüm yönünde ilerletmek üzere, değişim sürecini kararlılıkla başlatıp yürütmeye çalıştı.

Uluslararası komplo işte böyle bir sürece karşı dayatılmış uluslararası bir saldırıdır. Karşı taraf Önderliğimizin değişimle dayattığı çözüm yöntemi karşısında zorlanınca, onu zayıf düşürmek ve soruna kendi çözümünü dayatmak üzere uluslararası kompoloyu geliştirdi. TC bunu müttefiklerine de kabul ettirdi. Parti Önderliğimizin sorunu çözmek üzere geliştirmek istediği yönelim, attığı adımlar, bir bütün olarak "*Yeni dünya düzeni*" cephesini zorladı. Avrupa'yı, Amerika'yı oldukça zorlayıcı bir olgu olarak ortaya çıktı. Kürt sorununun çözümünde partimizin inisiyatifini dayattı. Bu da Ortadoğu için "*Yeni dünya düzeni*" karşısında başka bir çözüm anlamına geliyordu. Uluslararası komplo bu çözümü etkisiz kılmak üzere gündeme getirilmiştir. Bu temelde 15 Şubat olayı gelişti ki, 15 Şubat bizim mücadelemiz açısından her şeyin yeniden köklü değerlendirilmesini gerektiren bir miladdır.

Çeşitli alanlarda parti örgütlerimiz, değişik yerlerde arkadaşlarımız daha tam olarak bunun bilincine varabilmiş değildir. Değerlendirmeler yetersiz kalıyor. Başlangıçta olayın etkisiyle biz kapsamlı değerlendirmeler yapamadık. Ama 15 Şubat kuşkusuz öyle sıradan, basit ve yüzeysel yaklaşılacak bir olgu değildir. Sürekli değerlendirmeleri derinleştirmemiz gereken temel mesajlar içeren, mücadelemizin geleceği üzerinde, dolayısıyla partimizin ve halkımızın geleceği üzerinde belirleyici etkide bulunan bir olgudur. Bunu hepimizin görmesi ve anlaması gerekiyor.

Bu temelde çıkaracağımız en önemli sonuç, düşmanın kendi çözümünü bu biçimde dayatmasıdır. Bu anlamda onu boşa çıkartabilmek ve uluslararası kompolyu etkisiz kılabilmek için, değişimin zorunluluğu ve gerekliliği ortadadır. Her türlü risk ve tehlike gözlenerek, göğüslenerek mutlaka bu değişimin yaşanması gereklidir. Yoksa bundan başka herhangi bir sonuç çıkartamayız. Genelde partimizin yönelimi, şimdi bu yeni 15 Ağustos sürecinde, 15 Ağustos'un 16. yılına girerken partimizin gündemleştirdiği yeni karar, yeni yönelim bu temelde ortaya çıkıyor. Esasında ta '93'te başlatılmış olan değişim, sisteme kavuşturulmuş oluyor. Bunun belgesi Parti Önderliğimizin İmralı Savunması'dır. '93'ten itibaren başlatılan dönüşüm ve yeniden yapılanmanın oldukça yoğunlaştırılmış ve hızlandırılmış bir çalışmaya yürütülmesi isteniyor. Bu anlamda partimiz hem ideolojik-siyasi çizgimizi, hem mücadele startejimizi yeniden şekillendirmek üzere büyük bir tartışma başlatmış, bunu da sonuca bağlayacağımız bir kongre çağrısını açıkça bütün partiye yapmış bulunuyor ve dünya düzleminde bunu açık olarak yürütüyor.

Bu anlamda 15 Şubat'tan sonra, aslında '93'te başlamış bulunan ve '98'den itibaren ise her türlü risk üstlenilerek mutlaka gerçekleştirilmesi gereken değişim ve dönüşüm sürecinin çok yoğun ve hızlı bir biçimde yaşanmasıdır. Bunun gerektirdiği pratik ve örgütsel adımların atılması, değerlendirmelerin yapılması oluyor. Onun için oldukça hızlandırılmış bir değişim sürecini yaşıyoruz. Bazıları '*baş döndürücü*', '*şok edici*' ve anlamakta zorluk çektiklerini belirtiyorlar. Bu doğal bir durumdur; ancak içinde bulunduğumuz gerçeklik dikkate alınıp değerlendirilirse, yaşamamız ve yapmamız gereken zorunlu bir çalışmadır. Geleceğimiz ve başarımız için olmazsa olmaz kabilinden bir gelişme oluyor.

Bu temelde siyasi stratejimizi gözden geçiriyoruz, '93'ten itibaren ateşkesle attığımız adıma göre yeniden şekillendiriyoruz. Bunu sistemleştiremeyişimizi, geçen beş-altı yıllık savaş sürecinde yaratılan siyasi stratejimizden kısmi uzaklaştırmayı yeniden tersine çeviriyor ve kendi stratejimize ulaşıyoruz. Aslında belli bir kopuşu yaşadık. Kısmi bir kopuş, uzaklaşma oldu. Bunu telafi ediyoruz, düzeltiyoruz. İçinde bulunduğumuz koşullara göre geliştiriyoruz, düzenliyoruz. Öyle ki, temel mücadele biçimi olarak silahlı mücadele yerine, silahlı mücadeleyi dikkate almakla birlikte siyasi mücadeleyi esas alıyoruz. Yine Türkiye ile sorunu çözme çabamızı, mutlaka bir çözüm gereği olarak gündemleştirmiş oluyoruz. Askeri anlamda geçmiş koşulların gerektirdiği bir strateji ve taktikle yürüyemeyeceğimizi, bunun, içinde bulunduğumuz koşullara göre değiştirilmesi ve düzeltilmesi gerektiğini esas alıyoruz, görüyoruz. Buna göre köklü bir değişikliği, içinde bulunduğumuz dünya, bölge ve Kürdistan koşullarına uygun olarak yaşamak istiyoruz. Bunu yapmazsak ne olur? Bunu yapmamak dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistan koşullarına ters düşmek olur. Bu koşulları doğru görememek, tahlil edememek, onun gerektirdiği örgüt ve mücadele tarzına sahip olamamak anlamına gelir. Böyle yapamazsak, değişen dünya koşullarında değişemezsek o zaman bize yönelik gelişecek olan saldırılar karşısında kendimizi savunamayız. Ayakta kalmak kesinlikle mümkün olmaz.

Uluslararası komplo işte böyle bir sürece karşı dayatılmış uluslararası bir saldırıdır. Karşı taraf Önderliğimizin değişimle dayattığı çözüm yöntemi karşısında zorlanınca, onu zayıf düşürmek ve soruna kendi çözümünü dayatmak üzere uluslararası kompoloyu geliştirdi. TC bunu müttefiklerine de kabul ettirdi. Parti Önderliğimizin sorunu çözmek üzere geliştirmek istediği yönelim, attığı adımlar, bir bütün olarak "Yeni dünya düzeni" cephesini zorladı.

Bu nedenle Partimizin **Genişletilmiş İkinci Merkez Toplantısı**'yla aldığı kararlar temelinde süreci ilerletmek mutlak bir zorunluluktur. Bunun çok iyi anlaşılması gerekir. Bu öyle sınırlı bir yaklaşım değil, kesinlikle anlık bir yaklaşım da değildir. '93'-ten beri partimizin yaşadığı değişimin doruğa vardırılması oluyor. Bu anlamda her açıdan yeniden yapılanmayı, yeniden şekillenmeyi yaşıyoruz ve yeni bir başlangıç yapıyoruz. Öyle ki, '70'lerin ortasında parti olarak yaptığımız, '80'lerin başından itibaren askeri alanda yaptığımız başlangıçlar gibi şimdi de siyasi örgütlenme, mücadele ve ulusal sorunun demokratik çözümünü geliştirme anlamında yeni ve temel bir başlangıç yapıyoruz. Önümüze yeni siyasi mücadele ve pratik anlamda yeni stratejik yaklaşımlar koyuyoruz. Bu koşullarda mücadeleyi başarıyla yürütebilmek ve bize dayatılan uluslararası kompoloyu boşa çıkartabilmek ve Türkiye'de ve Kürdistan'da Kürt ve Türk toplumlarına demokratik gelişme yolunu açabilmek için ulusal sorunu çözüme kavuşturabilmek, zorunlu bir değişimdir, zorunlu bir yenilenmedir. Bunun başarısı kesinlikle bu tür gelişmelere yolaçacaktır. Bunun dışında herhangi bir yol yoktur.

Bazıları diyorlar ki, savaştan vazgeçmek olmaz. Şimdi dışımızda birçok güç, savaşa başlarken yürüttüğümüz savaşa "*terörizm*" dedi. Bize karşı her türlü saldırıyı yürütenler, ilişki ve ittifak içine girenler, şimdi bizim savaşı durdurmamıza karşı çıkıyorlar. Bunlar bugün de barışa karşı çıkıyorlar, demokratik çözüme karşı çıkıyorlar, savaşın sürdürülmesini istiyorlar. Özellikle savaş süreci içinde, yürüttüğümüz savaşın önemli değerler ve yaşam imkanları ortaya çıkardığı bir dönemde harekete katılım gösteren ve bununla kendini yaşatmaya çalışanlar, bu yaşamlarının bozulacağını, yaşam imkanlarının elden gideceğini görerek karşı çıkıyorlar.

Şunu net belirtebiliriz: Savaşa yaklaşım Kürdistan'da farklı çizgilerle oluyor. Bir, ilkel milleyetçi çizgi var. İlkel milliyetçilik aynı zamanda bir savaş çizgisidir. Biz buna savaş ağalığı dedik. Bu, ulusal sorunu çözüme götüren bir savaş değildir. Bazı aşiret ve ailesel çevrelerin, ağaların kendi çıkarlarını sağlayabilmek ve çıkar elde edebilmek için halkı savaştırması anlamına geliyor. Yüzyıllardır Kürt toplumu bu biçimde savaştırılıyor. Hala da bazı güçler tarafından savaştırılıyor ve bunlar için savaş bitmez tükenmez bir iştir. Hiçbir çözüm ortaya çıkartmıyor. Onlara göre tek çözüm var; savaş ağalarının ekonomik sosyal çıkar sağlaması.

Şimdi bu bir çizgidir. Partimizin savaş çizgisi kesinlikle böyle değildir. Partimiz silahlı mücadeleyi tamamen öngördüğü siyasi çizgiyi hayata geçirmek için esas aldı. Bu da aslında Kürt ulusal sorununun çözümüydü. Bunun da gelip dayandığı nokta, son tahlilde somutluk kazanadığı yer ulusal inkar politikasının değiştirilmesidir. Bu temelde ulusal inkar ve imhanın ortadan kaldırılması, ulusal kimliğin ve kültürel gelişmenin yolunun açılması, kabul edilmesi, kabul ettirilmesidir. İnkar temelinde Kürt ulusuna dayatılan ulusal imha sürecinin ortadan kaldırılması ve yok edilmesi; bunu yürütmek isteyen güçlerde böyle bir politik değişikliğe yol açmak ve bunu hem o güçlere hem de dünyaya kabul ettirmek oluyor. Biz silahlı mücadeleyi parti olarak tamamen böyle bir ulusal gereklilik noktasında, bir hayati sorunu temel bir siyasi çözüme kavuşturmak için esas aldık ve buna başvurduk. Bunun için de partimiz, başka bir yolla mücadele etme olanağı olmadığı için, "*Kürt*" demenin bile yasak olduğu ve Kürt'ten söz edenin 125. maddeden idamla yargılandığı ve idam edildiği için, başka herhangi bir yolla ulusal sorunu çözümleyecek bir çalışmanın yapılmasının koşulları olmadığı için silahlı mücadeleye başvurduk. Parti Önderliğimiz her zaman "*Küçük bir yol açılsın, biz başka türlü mücadele edelim*" dedi. Herhangi bir çarenin, yolun bırakılmadığı bir ortamda silahlı mücadele, savaş zorunlu tek yol ve tek çare olarak önümüzde durdu ve biz bunu esas aldık.

Bir ulus böyle bir savaşla doğdu. 15 Ağustos Kürt ulusal tarihinin başlangıcı oluyor. Bir halk her türlü köleliği böyle bir savaşla yıktı. Kürt insanı kendi ulusal kimliğine ve benliğine böyle bir savaşla kavuştu. Bilimadamları buna **ilk kurşun** dediler; bireyin her türlü köleliği yıkması, ulusun köleliğini yıkma sürecinin başlaması olarak değerlendirdiler. Özgür insan, her türlü geriliğe karşı mücadele eden, özgür toplum ve yaşamının baharında olan bir halk gerçekliği böyle bir mücadeleyle ortaya çıktı. Savaş böylesine büyük gelişmelere yolaçtı. Bu anlamda partimiz Kürt gerçeğini iyi tanımlamıştır. Kürtler üzerindeki imha sürecini durdurmuş, bunun yerine ulusal dirilişi koymuş, ardından ulusal kurtuluşu gündeme getirmiştir. Bunu büyük bir mücadeleyle yapmış, mücadele örgütlerini ortaya çıkarmış, bu anlamda örgütlü bir halk gerçekliği yaratmıştır. Kürt halkı kendi kimliğini sahiplenen örgütlü bir halk haline gelmiştir. Bu çerçevede ulusal sorun hem tanımlanmış, hem de büyük bir mücadeleyle çözüm yolları ortaya çıkartılıp muhataplarına dayatılmıştır. Silahlı mücadele böyle büyük bir rol oynamıştır. Artık bunu çözüme götürme sürecini yaşıyoruz.

'90'lardan itibaren yaşanan süreç çözüm sürecidir. Parti Önderliğimiz çeşitli biçimlerde **çözüm, demokratik çözüm, devletleşme** dedi ve birçok biçimde bunu ifade etti. Bu bir çözüm süreciydi. Şimdi bu çözüm sürecinin yol ve yöntemlerinin ne olduğunu bu sürece hakim kılmak ve başarıya götürmek temelinde, kendi yaklaşımlarımızı ve örgütlülüğümüzü oluşturmamızın gereği var. Biz bu esaslar temelinde hareket ediyoruz. Bu anlamda savaş, bu sorunu çözmek içindi.

PKK kesinlikle bir savaş ağalığı düzeni değildir. Kürdistan'da savaş ağalığına karşı mücadele eden, bu anlamda ulusal birliği, bütünlüğü ve demokratik gelişmeyi temsil eden en önde gelen güçtür. Türk demokrasisi, partimizin bu temelde yürüttüğü mücadele ve sağladığı gelişmelerle aslında vücut bulmuştur, bir gerçeklik haline gelmiştir. Bugün önemli bir düzeyi yaşıyor. Önünde engeller ve sorunlar var, aşmamız gerekiyor, ama önemli bir düzeyin ortaya çıkarıldığı da kesindir. Bu anlamda eğer sorun belli bir düzey kazanmışsa, sorunu çözmek için başka yol ve yöntem imkan dahiline giriyorsa, o zaman bizim için si-

lahlı mücadele tek mücadele biçimi olmaktan elbette çıkar. Başka çare ve yol varsa onu uygularız, şimdi bu yolu geliştirmeye çalışıyoruz.

İçinde bulunduğumuz dünya koşulları değerlendirildiğinde artık cepheden savaşmak, savaşı tek biçim ve yöntem olarak ele almak, mümkün ve doğru değildir. Dünya gerçekliği buna imkan vermiyor. Kürdistan'daki gelişme düzeyi ve mücadelemizin ulaştığı düzey, ona karşı dayatılan karşı saldırılar dikkate alındığında, cepheden savaşla eski durumumuzu olduğu gibi koruyarak ve savunarak bunu yürütmemiz, saldırıları boşa çıkartmamız, süreci çözüm yönünde ilerletmemiz mümkün değildir. Eski durum artık içinde bulunduğumuz gelişme düzeyini daha da ilerletmekle belli ölçüde çelişiyor, çelişkiler arzediyor. Çelişen yönleri düzeltmemiz, kendimizi gelişme sürecinde daha da ileriye götürecek bir örgüt ve eylem tarzına ve düzeyine kavuşturmamız gerekiyor. Bu anlamda mücadele stratejimizi, örgüt biçimlerimizi, mücadele yollarımızı bu koşulların gereğine göre yeniden düzenlememiz gerekiyor. Değişimi bu biçimde ele alıyoruz, mutlaka bu temelde yaşamamız gerekiyor. Buna göre mücadelemiz köklü bir yenilenme sürecine girmiştir. Bunu, düşüncede ve çizgi düzeyinde önemli değişiklikler olarak yaşıyoruz, yaşayacağız.

Parti örgütümüzün yeniden yapılandırılması, içinde bulunduğumuz koşullara göre değişik ve uygun biçimlerde yürüttüğümüz mücadele yöntemlerini yürütebilecek örgütler olarak yeniden örgütlenme ve yapılandırma biçiminde olacaktır. İçinde bulunduğumuz mücadele sürecini, bütün militan kadro yapısının, görevlerini başarıyla yerine getirecek bir biçimde kendisini yenilemesi olarak ele alıyoruz.

Kuşkusuz böyle bir dönemi de yürütecek temel öncü güç partidir. Bu anlamda partimizin ulusal bir örgütlenme olarak bu çözüm sürecini geliştirmeye öncülük edeceği kesindir. Temel öncü güç, ulusal öncülük, Önderlik ve parti öncülüğümüzdür. Bu temelde eksikliklerini gidererek ve hatalarını düzelterek partimizi öncülük görevlerini eksiksiz ve başarıyla yerine getirir düzeye ulaştıracağız.

Gerilla gücümüz şimdiye kadar ulusal sorunun tanımlanması, açığa çıkartılması ve çözümün dayatılmasında temel rolü oynamıştır. Büyük bir ulusal güç olarak, ulus üzerinde imhayı boşa çıkartan, ulusal diriliş ve gelişmeyi yaratan temel güçtür, temel politik dayanağımız olmuştur. Bu anlamda kahramanca savaşmıştır. Hatta Parti Önderliğimizin de dediği gibi fazlasıyla savaşmıştır.

Şimdi bu süreçte, çözüm sürecine girerken temel politik güç kaynaklarımızdan biri de kuşkusuz gerilla olacaktır. Buna göre kendisini örgütleyecek ve yenileyecektir. Artık eskisi gibi varolamaz. Savaş bile olsa eskisi gibi savaşamaz. Onun zamanı geçmiştir. Savaş olacaksa, yeni koşullarda nasıl olur, ordu olacaksa nasıl olur, bunu görecek ve anlayacak ve buna göre kendisini yenileyecektir. Kuşkusuz artık eski biçimiyle savaşmayacaktır. Geçmişteki gibi savaşarak ulusal kurtuluş mücadelemizi, genel demokratik mücadelemizi geliştirmede rol oynamayacak, ama sürecin temel geliştiricisi olarak kendisini eğitip düzenleyerek ve koşullara uyarlayarak, bu değişim sürecinin başarıyla yerine getirilmesinin sağlanmasında önemli bir rolün sahibi olacaktır.

Fakat kuşkusuz onun yerine pratik olarak öne geçen, halkın siyasi örgütlülüğü ve eylemliliği oluyor. Bu anlamda Kürdistan'da Türkiye'de, Kürdistan'ın diğer parçalarında ve dünyanın her tarafındaki halk kitleleri için şimdi daha yeni ve kesinlikle esas rol oynayan bir mücadele dönemi açılmış bulunuyor. Siyasi örgütlenme, kitlelerin örgütlenmesi, siyasi mücadele kitle mücadelesi, eylemliliği ve propaganda faaliyeti oluyor.

Şimdi öne geçen ve sürece hakim kılmak istediğimiz temel mücadele ve örgütlenme olarak her alanda parti öncülüğünü, kitle örgütlülüğünü ve eylemini -bunlar parti olur, dernek olur, cephe olur, hangi yolla olursa olsun- geliştireceğiz. Bunu alanların özelliklerine ve koşullarına göre yaratmak ve geliştirmek ve bu temelde çözüm sürecini ilerletmek için ne gerekiyorsa onu yapacağız. Bunun yolu açılmış oluyor ve bu imkan dahilindedir. Aslında önemli bir hazırlık düzeyimiz var. Büyük bir birikim var. Bunlara dayanarak, süreci iyi tanımlayarak ve iyi öncülük ederek, böyle bir örgütlülüğü ve mücadeleyi geliştirmek hem mümkün hem zorunludur. Bundan sonra artık gelişmeler ne yönlü olursa olsun, '93'te olduğu gibi süreç sabote olsa bile, çeşitli biçimlerde şiddete dayansa bile yine önemli bir rol oynayacak olan, siyasi örgütlenme ve mücadeledir. Kitlelerin örgütlülüğü ve mücadelesidir.

Sonuçta tayin edici olacak olan mücadele yine budur ve kesindir. Bu konuda herhangi bir tereddüt ve farklı yaklaşım olmamalıdır. İçinde bulunduğumuz koşullarda başka bir düşünce ve yaklaşım doğru değildir. Bu Parti Önderliğimizin de çok somut olarak ortaya koyduğu, genelde bütün parti örgütlerimiz ve yönetimlerimizin de çeşitli biçimlerde değerlendirerek ortaya çıkardığı bir sonuç oluyor.

Böyle bir sürece yönelirken, böyle bir değişimi yaşarken kuşkusuz karşı karşıya olduğumuz sorunlar da var. Bunları da görmekte, sürecin temel özelliklerini doğru anlamakta fayda var. Çeşitli çevreler ve çok sınırlı da olsa bazı arkadaşlarımız, “*Böyle yapmak riskli değil mi? Tehlikeleri yok mu? Karşı taraf henüz bir şeyi kabul etmemiş, bir şeye karar vermemiş, bizi tasfiye etmeye çalışıyor, bundan yararlanarak bizi tasfiye etmez mi? Biz niye değişiklik yapıyoruz?*” diye soruyorlar. Böyle diyenler değişimi anlamayan, değişime karşı çıkan tutucu ve doğmatik yaklaşımlardır. Bu durum 15 Şubat'tan sonra daha fazla ortaya çıktı. Değişik alanlarda bu görüldü ve sürece kendini dayattı. Özellikle savaşa hiç girmemiş, savaştan çıkar sağlayan dışımızda veya etrafımızdaki bazı çevrelerden de çok daha fazla görüldü ve yoğun bir eleştiriye tabi tutuluyoruz. Bu tür çevreler varolanın olduğu gibi sürdürülmesini istiyorlar. Değişime karşı çıkıyorlar. Oysa bu kesinlikle doğru değildir. Eskisi gibi kalmak, değişen koşullarda değişmemek savrulmak demektir.

Şunu rahatlıkla belirtebiliriz: Geçmiş dönemdeki dünya ve Kürdistan koşullarında, mücadeleyi yeni örgütlediğimiz dönemlerdeki stratejik ve taktik yaklaşımlarla döneme yaklaşırsak, bu, koşullarla tamamen ters bir durumda olmamız anlamına gelecektir. Buna karşı saldırı yürütülürse bu yaklaşım gelişme sağlamayı bir yana bırakın, kesinlikle kendini ayakta bile tutamaz ve ezilmeye mahkumdur. Bunda diretmek belki sınırlı bazı imkanlar kullanarak, çok küçük bir çevre için yaşam imkanı da verebilir; ama bu oldukça marjinal, siyasi ve askeri olarak tasfiye olmuş, küçük gruplar halinde kalmak anlamına gelecektir. Siyasi olarak süreçten kopmuş, tasfiye olmuş bir hareket durumuna düşmek olur. Askeri olarak bulunduğu yerlerde siyasi bir rol oynamayan küçük gruplar haline gelmektir.

Türkiye'deki duruma bakalım: Türkiye'de o kadar sol örgüt var, ama durumları nedir? Bunlar tamamen siyesetten tasfiye olmuşluğu yaşıyorlar. Onlar koşullara uygun gerekli değişim ve dönüşümü yapamadıkları için, koşulların gerektirdiği stratejik ve taktik anlayışlara sahip olmadıkları için bir tasfiyeyi yaşıyorlar. Bazı alanlarda silahlı mücadele pratiklerinde küçük ve etkisiz grupların ortaya çıktığı da görülüyor. Kürdistan'da da çeşitli gruplarda yaşandı, ama giderek tasfiye oldular. Bu silahlı mücadelenin siyasetten kopması, yozlaştırılması anlamına geliyor.

Eski tarzla hareket edilirse mücadelemize dayatılan uluslararası kompoloyu, infaz ve imhayı boşa çıkartmak, onun yerine mücadeleyle kazanılmış gelişmeleri ulusal sorunun çözümünde kalıcı sonuçlara dönüştürmek mümkün olmayacaktır. Bunun için değişim kesin bir zorunluluktur. Kalıpçı doğmatik, stratejik ve taktik anlayıştan kopuk yaklaşımlar kesinlikle doğru değildir. Bu tür yaklaşımlara düşülmemelidir.

Stratejik anlayışımızın nelere dayandığını, değişen dünya koşullarında da bu koşullara göre mutlaka değiştirmemiz gerektiğini ortaya koyduk. Bu anlamda bu değişimi iyi anlamak gerekiyor. Ona karşı, anlamayan, gerektirdiği adımları yeterli düzeyde ve zamanında atamayanlar kesinlikle kaybedecektir. Geçen altı aylık süreçte bu eğilim, bizi parti olarak epeyce zorladı. Değişik alanlarda fazlaca bilinmeden, biraz da 15 Şubat'ın yarattığı duygusallığa dayalı olarak çok çeşitli biçimlerde gelişti. Buna karşı bir mücadele yürütüldü ve şimdi içine girilen değişim süreciyle bunun genel bir sistemi ortaya çıkmıştır, kararı verilmiştir ve böyle bir yönelim içine girilmiştir. Bu eğilim büyük ölçüde aşılmış bulunuyor. Bazı arkadaşlarımız tek tek belki kendilerini o durumda tutuyor ve kendileri için zarar verici bir konumu yaşıyor olsalar da, -ki bunlar da çok azdır, genelde bu eğilim aşılmıştır- artık bunun yaratmış olduğu zarar verici durum giderilmiştir.

Diğer bir eğilim olarak, *“madem değiştiriyoruz, süreç değişimdir, o zaman şimdiye kadar varolan bütün değerlerimizi bir yana bırakarak her şeyimizi değiştirelim”* yaklaşımı var. Bu, önümüzdeki süreç açısından da ciddi bir tehlike arzediyor. Buna sağ-liberal yaklaşım da denilebilir. Sınırlı da olsa, şimdilik çok açık olmasa da bazı arkadaş çevreleri; “*Sosyalizm nedir, vazgeçelim, çözümümüzü engelliyor; mevcut örgütsel yaşam tarzımızı, ölçülerimizi aşalım*” diyor. Öyle ki, madem değişim deniliyor o zaman her şeyimizi değiştirelim. Onbeş yıllık savaşla, yirmibeş yıllık çalışmayla ortaya çıkarılan bütün değerleri bir yana atalım, tasfiye edelim, teslim olalım, demeye geliyor. Tabi bu oldukça tehlikelidir. Süreci doğru kavramayan, anlamayan, bizi bir mücadele gücü olmaktan çıkarmayı, tasfiye olmayı içeren bir yaklaşımdır.

Değişik arkadaş çevreleri tarafından dillendirilmese bile zayıf yaklaşımlar olarak, süreci başarıyla götürmek için üzerimize düşen militan görevlere ve öncülük görevlerine yeterince sahip çıkmama, adeta bekle-gör dediğimiz bir yaklaşımla süreci izleme görülüyor ki, bu da aslında liberl al bir yaklaşımdır.

Bu süreçte birçok alanda yaygın görülen bir yaklaşım da, neredeyse Önderliğin yürüttüğü temel değişim süreciyle, yani yeni bir mücadele süreciyle karşıtlarımızın yürüttüğü tasfiye süreci arasında orta bir yerde kalan, iki tarafa da bakan, “*Acaba ne oluyor, hangisi gelişecek, ben ona göre bir tavır alayım*” diyen ve bu anlamda kendini liberalize eden, militan, öncülük görevlerinden, siyasi görevlerinden soyutlayan ve gevşek yaklaşan bir yaklaşım görülüyor. Hiçbir kadronun, parti militanının, PKK'linin böyle olmaması gerekiyor. Bu nedenle liberalizm, liberalize olma içinde bulunduğumuz süreç açısından ciddi bir tehlikeyi görme, tanımlama, tartışma ve kendimizde kesinlikle aşmanın gereği var.

“Sınırlı da olsa, şimdilik çok açık olmasa da bazı arkadaş çevreleri; “Sosyalizm nedir, vazgeçelim, çözümümüzü engelliyor; mevcut örgütsel yaşam tarzımızı, ölçülerimizi aşalım” diyor. Öyle ki, “Madem değişim deniliyor, o zaman her şeyimizi değiştirelim. Onbeş yıllık savaşla, yirmibeş yıllık çalışmayla ortaya çıkarılan bütün değerleri bir yana atalım, tasfiye edelim, teslim olalım” demeye geliyor. Süreci doğru kavramayan, anlamayan, bizi bir mücadele gücü olmaktan çıkarmayı, tasfiye olmayı içeren bir yaklaşımdır bu.”

Parti Önderliğimiz, “*düşüncede en rafine düzeye ulaştım*” diyor. Yani Önderlik düşüncesi en arı, en sistemli, en net düzeye ulaşmıştır. Bu anlamda da çözüm yöntemi olarak en çok somutlaştığı bir düzeye varmıştır. Dikkat edilirse, partinin '70'lerdeki manifestosu, '80'lerdeki değerlendirmelerinde çözüm anlamında çok somutluk yoktur. Çözüm süreci geldiğinde, dünya ve Kürdistan koşulları, Türkiye ve bölge koşulları nasıl bir çözüm yöntemini uygun ve imkan dahilinde görürse, biz onu esas alırız, yaklaşımı partimize her zaman hakim olmuştur. Biz ruhta, düşüncede ve duyguda bağımsızlığı ve özgürlüğü birey için, toplum için, ulus ve halklar için her zaman vazgeçilmez olarak gördük. Fakat bu hiçbir zaman uluslar düzeyinde mutlaka ayrı devlet kurma anlamına gelmedi. Ayrı devlet kuranlar da vardı, ama işbirlikçiydiler. Biz onları özgür ve gerçekten bağımsız olarak da göremedik. Öyle bir bağımsızlık ve özgürlüğü de kabul etmedik.

Bu anlamda partimiz ve Parti Önderliğimiz dar milliyetçiliğe her zaman karşı olmuştur. Bunun için de daha işin başında çözüm süreci ortaya çıkmamışken, koşullar belli olmamışken, “*şunu kuracağız, şöyle olacağız*” diye somut çözüm yöntemleri önermemiştir. İlk kez Parti Önderliği '93 ateşkesinde dönemin bir özelliği olarak, eğer kabul görüyorsa “*Biz federasyona varız*” dedi. Aslında birçok örgütün istemine de katılan somut çözüm önerisiydi. Gerçek anlamda ise partimiz ve Parti Önderliğimiz ilk defa bu kadar somutlaşmış olarak çözüm önerisini getiriyordu. Buna **demokratik çözüm** dedi. Demokratikleşmenin temel bir halkası olarak Kürt sorununu çözme, ulusal kimlik, kültürel gelişme, her türlü yönetsel gelişme, siyasi örgütlenme ve siyaset yapma özgürlüğüdür. Bu temelde bir demokratik cumhuriyet çözümünü temel bir çözüm olarak aldı ve önerdi.

Bu, partimizin ve Önderliğimizin sorunun çözümü için en somutlaşmış, en ayrıntıya kavuşmuş önerisi oluyor ve bütün dünya etkilenmiş durumdadır. Kürdistan'ın tümünü etkiledi. Artık hiç kimse bunun ötesinde bir çözümü Kürdistan'da arayamaz. Türkiye tartışıyor, çünkü Türkiye etkilenmiştir. Dünya tartışıyor, öyle ki bu hiç kimsenin reddedemeyeceği bir çözüm yöntemidir. İçinde bulunduğumuz koşullara tamamen uygun, bireyi ve halkı geliştirmek, onun temel verilere kavuşmasını sağlamak açısından da en güçlendirici yol oluyor. Bu yaklaşım birtakım ayrılıklar, dar yaklaşımlar temelinde “*Bazı şeylere sahip olalım da ne olursa olsun*” yaklaşımıyla her türlü güçlendirici temel değerlerden uzaklaşma tehlikesini bertaraf ediyor, reddediyor. Kürt insanını geliştiren, Kürt halkını ve ulusunu geliştirecek ve özgürleştirecek, içinde bulunduğumuz koşullar açısından en gerçekçi çözüm yöntemidir. Çevre halklara, bölge halklarına demokratik gelişmeyi sağlatacak, Kürdistan'da yürütülen mücadelenin ortaya çıkardığı değerlere, o halkların gelişimine katkı sunan, onlarla paylaşan sosyalist bir yaklaşımdır. “*Varolan değerler benim olsun, kimseye vermem*” biçiminde dar bir bencilliği kesinlikle bertaraf ediyor, aşıyor, elinin tersiyle itiyor. Yirmibeş yıllık mücadelede Kürt toplumu bir değer ortaya çıkarmış ve bunu bütün çevre halklarla ve ilerici insanlıkla paylaşmaya hazırım, diyor. Türkiye ve Irak'ın demokratikleştirilmesi, halkların kardeşliği, ulusal ve kültürel gelişimin özgürce yaşanması bu temelde sağlansın istiyor. Bu oldukça önemli bir gelişme ve somut bir çözüm arayışıdır. Parti Önderliğimizin, dolayısıyla partimizin soruna çözüm yöntemi de oldukça somutlaşmış bulunuyor.

Parti ve Önderlik gerçeğimiz bu kadar arınmışlığı yaşarken, kadronun bunu anlayamaması elbette kabul edilir bir durum değildir. Buna zayıf ve gevşek yaklaşılması affedilir bir durum olamaz. Hatta kadronun bir de bekle-gör politikası izlemesi, “*kabul edelim mi, etmeyelim mi*” demesi, muğlaklığı yaşaması, “*şu veya bu sorunum var, şurayı ya da burayı anlayamadım, şu riski, şurda da tehlikeyi görüyorum*” demesi, sürecin geliştirilmesine katılım göstermemesi, böyle zayıf bir konumda kalması kuşkusuz doğru değil, kabul edilmez ve affedilmez. Bu doğru bir partililik değildir. Önderliğin doğru takipçisi olmak kesinlikle bu değildir. Parti Önderliği ne kadar netse, kadronun da o kadar somut ve net olması gerekiyor.

Bu anlamda Önderlik çözümlemelerini, partimizin geliştirmek istediği bu yeni sürecin temel ölçülerini anlamak ve özümsemek bütün militanların, ordumuzun bütün komutan ve savaşçı yapısının önündeki en temel görevdir. Bunu bu biçimde anlamak, bu temelde kendini yenilemek üzere yoğun bir düşünce, inceleme ve tartışma süreci içerisinde olmak, parti ve Önderlik değerlendirmelerimizi derinliğine özümsetmek, bu temelde bu yeniden yapılanma sürecine aktif olarak katılmak, partimizin öncülük görevlerinin başarıyla yerine getirilmesini sağlayan militanlar haline gelmek, bütün yoldaşlarımızın temel görevi ve içinde olmaları gereken temel yönelimdir.

15 Ağustos'un 16. yılına girerken, tüm parti militanlarımızı, yine komutan ve savaşçı yoldaşları kendilerini bu biçimde gözden geçirmeye ve yenilenmeye, süreci derinliğine özümsemeye, bir yandan üzerlerine düşen pratik görevleri yürütürken, diğer yandan da kendilerini yenilenme çalışmasını başarıyla yürütmeye, onunla birlikte partimizin yenilenmesine aktif katkı sunmaya, bu temelde bütün halkımızı ve diğer örgütlerimizi sürece aktif bir biçimde katmaya ve bu dönemi ne pahasına olursa olsun mutlaka kazanmaya ve başarmaya çağırıyoruz. Bu temelde diyoruz ki:

Yeni dönemin doğru yönetim tarzı ve örgütsel sorunlarımızın aşılması

PKK Başkanlk Konseyi'nin Genişletilmiş Parti Merkez Komite Toplantısına sunduğu rapordan bir bölüm

Hiç hazırlıklı olunmadığı, beklenilmediği ve düşünülmediği bir ortamda 15 Şubat olayıyla karşılaşılması, tüm kadro ve savaşçı yapımızda kelimenin tam anlamıyla bir şok etkisi yaptı. Kadroda ve örgütte tam bir deprem yaşandı. 15 Şubat olayının etkisiyle büyük bir sarsıntıyı tüm örgüt yapımızın ve halkımızın yaşadığını çok iyi görmek ve dikkate almak gerekiyor. Öyle ki; duygu, düşünce ve davranış düzeyinde derin etkiler yaratmış bir olay durumundadır. Giderek kısmen sağlıklı düşünmeye doğru yönelen bir gelişme ortaya çıksa da, özellikle 15 Şubat sonrasında duygu ve düşünce düzeyi itibariyle derin ve sarsıcı etkiler ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte partimizde baştan beri varolan, bir sistem olarak şekillenen ve hücrelerine kadar kendisini hissettiren yönetim gücü, otoritesi 15 Şubat ile bir değişikliği de ortaya çıkarmıştır.

Önderlik gerçeğimiz baştan beri insanın partiye kazanılmasında, eğitilip kadrolaştırılarak her türlü eksikliği ve sorunlarıyla ilgilenilmesinde, uygun alanlarda görevlendirilip yetkinleştirilmesinde, gerektiğinde tayin ve terfi işlemlerinin yapılmasında, bir bütün olarak günlük ideolojik ve maddi gıdasından çalışma tarzına kadar her şeyin verilmesinde tayin edici rol oynuyordu. Partimiz bir bakıma böyle bir komuta yönetiminde düzenlenmiş ordu gibiydi. Önderliğe bağlanmış bir hareket durumundaydı. Öyle ki, bütün çalışmaya en üst düzeyde hakim olan bir Önderlik yönetimi altında eksiklikler telafi edilebiliyor, hatalar düzelebiliyor, bireyci ve yetersiz tutumlar önlenebiliyor, zararları ortadan kaldırılıyordu. Çok geniş bir savaşçı ve kadro kesimiyle birlikte bütün ulusal birlik ve çevrelerde böyle bir önderlik yönetimi altında belli bir sisteme, düzenlenişe ulaşmış, bir ulusal örgütlenme düzeyi yaratılmıştı.

Böyle bir yönetim gücünün pratik olarak görev yapamaz duruma düşmesi, hem de hiç hazırlık yapılmadan böyle bir duruma düşülmesi örgütte tam bir yönetim boşluğuna, her şeyi düzenleyen yönetim gücünün ortadan kalkması, deyim yerindeyse herkesin, bütün örgütlerin ortada, kendi başına kalması gibi bir duruma yolaçtı. Bu örgüt ve parti yapımız açısından çok ciddi bir durumdu. Zaten düşmanda böyle bir olayla birlikte bütün kadro ve örgütlerin kendi başına kalacağı, partide bölünüp parçalanmaların ve dağılmanın yaşanacağını hesaplamıştı. Böylece Önderliğe saldırmanın başarısıyla birlikte, Parti Önderliği'nin denetime alınıp etkisizleştirilmesinin ardından, partinin tasfiye olacağı inanç ve umudundaydı. Parti gerçeğimiz irdelenmiş, böyle bir sonuca varılmıştı.

"Dönemin en temel özelliğini eğitim olduğu, kadroların yeniden eğitilip örgütün yeniden düzenlenmesi olduğu ortaya çıkmıştır. Kongreden sonra değişik alanlara çeşitli görevlendirmeler yapılarak bu yeniden düzenleme geliştirilirken, eğitime de önem verilerek, bu yenilenme yaratılmaya çalışılmıştır."

Gerçekten de örgütsel durumumuz bu düzeyde bir özellik arzediyordu ve durum örgüt açısından ciddiydi. Her kadronun düzenlenişini, günlük ve haftalık ilişkilerle örgütün çalışmalarını planlayıp yürütülüşünü doğrudan bu yönetim gerçekleştirmişti. Bu anlamda denilebilir ki, bir komuta altında toplanan ordunun komutasız, kendi başına kalması gibi bir duruma düşüldü. Bu önemli bir karmaşaya, kadronun artık ne yapacağı konusunda büyük bir endişe ve belirsizliğe kapılmasına yolaçtı.

Bizim için kongre sürecinde olunması, kaşkusuz bunun giderilmesi açısından bir şanstı, fırsattı. Ancak buna rağmen, yine de tüm parti yapısı açısından böyle bir durum en ileri düzeyde hem yaşandı, hem de bu bir tehlike durumu arzetti. Bu anlamda 15 Şubat sonrası, deyim yerindeyse yeni bir partileşme süreci anlamına geliyordu. 15 Şubat öncesi oluşan partileşme, parti sistemi, partinin yürütülüş ve örgütlenmesi, bir bütün olarak Önderlik gerçeğine göre düzenlenmiş bir sistemdi. 15 Şubat sonrasında artık örgütler ve kişilerin birbirleriyle ilişkileri, bütün bunların kolektif çalışacak bir parti yönetiminde, kongremizin belirlediği Merkez Komite ve onun seçtiği Başkanlık Konseyi yönetiminde kendisini yeniden yapılandırması, yeniden sistemlileştirmesi, bu çerçevede yeniden partileştirmesi gündeme geliyordu. Hatta kolektif çalışma, yönetimlerin kolektif gelişimi ve işleyişi anlamında denilebilir ki, ilk kez bu biçimde bir partileşme olgusuyla karşı karşıya geliyorduk.

Tabi bu durumu anlayamama, kavrayamama, 15 Şubat öncesinde Önderlik yönetiminde varolan durumu arama, aynı yaklaşımlar, tutumlar, çalışma düzeninin devam etmesini isteme, çok değişik kişiler, alan ve çevrelerde ortaya çıktı. Yine 15 Şubat öncesinde pratileşmede ortaya çıkan sorunlar; doğru katılmama, doğru partileşmeme, parti ile bütünleşmeme, bireycilik, özerklik, keyfiyet, kendini bir kişisel parti gibi, potansiyel bir hizip gücü gibi parti içinde tutma yaşanıyordu. Bunlar her ne kadar Önderlik yönetimi altında ciddi bir tehlike oluşturmuyor ve sadece üzerinde yoğun çalışılan bir sorun olarak kalıyorsa da; 15 Şubat Önderlik yönetiminin pratikte olmadığı durumda parti örgütümüz açısından çok ciddi bir tehdit, zarar verici, parti işleyişini, eylem gücünü büyük ölçüde zedeleyen, zaafa uğratan durumlar haline geldi. Bu tutumlar süreç içerisinde, kuşkusuz örgütlü olmamakla birlikte, belli anlayışlar ve tutumlar olarak da kendini parti karşısında ortaya koydu.

Yeni süreçte yanlış eğilim ve anlayışlara karşı doğru mücadele yöntemleri

Yürütülen mücadele içerisinde partiyi bu süreçte en çok tehdit eden eğilimler ve anlayışlar olarak; kuşkusuz **birinci planda** partiyi, örgütü reddeden, partileşme istemeyen, en hafifinden daha önceki süreçte yaşadıklarını arayan veya kendisini sadece Önderlik karşısında sorumlu gören, onun dışında kadroyu, partiyi, parti organlarını tanımayan, benimsemeyen, kabul etmeyen; böylece partileşmeye karşı grupçuluktan, profesyolleşmeye karşı amatörlükten, yine politikleşmeye karşı bazı idelolojik kalıplarda direten bir eğilim olarak ortaya çıktı. Bu eğilim bazı gerçekleri bilmesi, belli bir teorik donanıma sahip olması dolayısıyla kendisini en doğru, en biliyor görmesiyle örgütleşme, partileşme karşısında ciddi bir tehlike ve tehditi oluşturdu. Çünkü kendini doğru sanan, en doğru biliyor gören, hatta doğrudan Önderlikle ilişkilendirerek, Önderliği temsil ettiği inanç ve iddiasında, yanılgısında olan bir durumu arzediyordu. Bu eğilim partileşmemiz önünde önemli bir tehdit ve tehlike oluşturdu. Halen de bunun şu veya bu biçimde etkileri, izleri var ve yaşanıyor. Belli bir süre daha yaşanacağı, yeterli ve doğru yöntemlerle mücadele edilmezse zarar verici olabileceği de anlaşılıyor.

İkinci eğilim; bireyci ve dayatmacı tutum olarak ifade edilebilir. Geçmişten gelen, partiye doğru katılmamaya dayanan, örgüt disiplinine ve otoritesine yeterince giremeyen, kendini parti iradesi ile yeterince bütünleştirmeyen, biraz da kendini yeterli, yetkin doğruyu bilen olarak gören bir yaklaşımı içeriyor. Her düzeyde en üst yönetim düzeylerimizden tabana kadar çok sayıda kadro yapımızda, çok değişik biçimlerde bu eğilimin izleri görülüyor. Özellikle Önderlik yönetiminin pratikte olmayışı sonucunda işlerin kendi bildiği gibi olmasını isteyen, kendi görev ve çalışmalarını kendisi belirleyip, parti yönetimlerinin de bunu kabul etmesini isteyen, böylece üst yönetim karar ve iradesi ile bütünleşmeyen, bir ittifak, mukavele yapmayı içeren bir tutum oluyor. Bu anlamda bu tutum partimizin doğru, yeterli bir örgütsel düzenleme ve görevlendirme yapmasını, iyi işleyen belli bir sisteme kavuşan bir örgüt yapısına, işleyişine ulaşmasını, dolayısıyla herkesin yerli yerince görevlendirilip etkin çalışılarak iyi sonuç alan bir parti örgütünün ortaya çıkmasını engelliyor. Bu anlamda örgütlenmemize, örgüt çalışmalarımıza, örgüt disiplinimize ve dolayısıyla başarılı sonuçları almamıza ciddi zararlar veriyor.

Üçüncü bir eğilim; bekle-gör yaklaşımı olarak tanımlanabilir. Bu yaklaşımda özellikle 15 Şubat olayının yarattığı sarsıntı sonrasında şu veya bu biçimde kadro ve savaşçılarımız üzerinde etkisini sürdürüyor. Bu giderek ideolojik, siyasi mücadeleye katılımda isteksizliğe düşmeyi, ondan giderek uzaklaşmayı, ilgi azlığını, duyarsızlığı, pratik çalışmadan uzak kalmayı, işleri idare etme ve yine en yüzeysel tutarsız yaklaşımlar içerisinde kalmayı ifade ediyor. Bu tutum örgüt çalışmalarımızı, örgüt düzen ve işleyişimizi dolayısıyla kararlar alma, önümüze hedefler koyma, doğru bir tarzla bu hedefleri başarıyla yakalama biçiminde bir sisteme ulaşmamızı engelliyor. Örgütümüzü gevşetiyor, liberalize ediyor. Parti içerisinde olunsa bile, aslında ruhen ve düşünsel olarak partiden bir kopuşu, parti bağlarının zayıflamasını, bir kaçış eğilimini ifade ediyor. Bu da partimizin eylem ve çalışma gücünü ciddi bir biçimde zaafa uğratıyor. Disiplinini, emir-talimat düzenini bozuyor.

Bu durum giderilmezse; kuşkusuz daha da derinleşme, giderek dağılmayı yaşama gibi bir tehlikeyi de içinde taşıyor. Bu nedenle bu eğilimin de görülmesini, doğru yöntemlerle ve oldukça yaratıcı bir eğitim yaklaşımı ile aşılmasını gerekli kılıyor.

Dördüncü bir eğilim ise; endişeli ve kaygılı yaklaşım olarak ifade edilebilir. Bu eğilim kendine ve partiye güveni az olan, bütün zayıflıklarını partinin -özellikle de Önderliğin gidermesini isteyen, iradeli bir militan olarak parti ile bütünleşmek yerine; kendisini partinin üstüne atmış olan, dolayısıyla her koşulda yaşatılacağını sandığı Önderlik gerçeğininin 15 Şubat olayı ile karşılaşmasıyla büyük bir duygusallık ve düşünsel sarsıntıyı geçiren bir tutumun sonucu olarak ortaya çıkıyor. Bu yaklaşım, mevcut gelişme karşısında artık eskisi gibi yaşayamayacağını, partide kendisinin yaşatılamayacağını görüyor ve "*böyle bir durumda ne olacak, acaba kendimi nasıl yaşatabilirim, ne tür şeylerle karşı karşıya kalabilirim*" düşüncesiyle büyük bir endişeye girerek umut, inanç ve güven zayıflamasını ifade ediyor. Böyle bir durumun yaşanması anlamına geliyor. Bu da parti çalışmalarını örgüt düzenini kuşkusuz ciddi bir biçimde zorluyor, tehdit ediyor. Partinin resmi profesyonel ölçüleri yerine; sonderece amatör, resmiyetten uzak, ilişki ve yaşam tarzlarının örgütte hakim olmasını istiyor. Bu anlamda örgütsel yapımızı da tehdit ediyor.

Bunun gibi daha birçok hatalı anlayış ve tutumlardan sözetmek mümkün. Bunlar geçtiğimiz süreçte parti çalışmalarımızı ciddi bir biçimde zorlamış bulunuyor. Halen şu veya bu düzeyde partileşmemizi, örgütsel düzenimizi, işleyişimizi, örgüt disiplinimizi zorluyor, tehdit ediyor.

Kadın Özgürlük Hareketi'nin gelişim sorunları ve doğru çözüm yolları

Bu örgüt sorunlarının belli bir toplamının yaşandığı, tehlikesinin daha çok görüldüğü husus; bu süreçte 2. Kadın Kogremizle birlikte ortaya çıkan sorun oldu. Bütün parti yapımızın yakından izlediği ve bildiği gibi ortaya çıkan sorun bu dönemde yaşadığımız en büyük, en ciddi örgütsel sorun olarak karşımıza çıktı. Eğer doğru yaklaşılıp zamanında müdahale edilmezse, sabırlı ve yöntemli bir yaklaşımla düzeltilmezse, örgütte hatalı yaklaşımların nasıl bir tehlike arzedeceğini, istenmediği halde kesinlikle farklı niyette, düşüncede olunmasına rağmen; partiyle nasıl karşı karşıya gelinip parti örgütünü işlemez kılmaktan da öteye, yıkılma ve dağılmakla tehdit edilebileceğini ortaya koymuştur.

Dönemin en uzun sorunu olarak böyle bir sorunun üzerinde durulmuş, doğru ve yerinde yaklaşımlar geliştirilmeye çalışılarak bir çözüm ortaya çıkarılmıştır. Her şeyden önce 15 Şubat ardından Kongremizin 15 Şubatı değerlendirerek, diğer bütün çalışmaları askıya aldığı bir süreçte, Kadın Kongresi'ni gündemleştirme biçimindeki hatadan kaynaklanmıştır. Bu gündemi doğru tespit edememe, sürece uygun olmayan bir gündemi belirleme, bayan militan yapımız ve dolayısıyla partimizin önüne yanlış bir gündem koyma anlamına geliyor. Bu kuşkusuz ciddi bir hatadır. Yeterince koşulları değerlendirememe, siyasi-örgütsel ortamı doğru tahlil edememe, ne yapılıp ne yapılamayacağını belirleyememe yeterli ve duyarlı olamama, gerekli öngörüyü gösterememe anlamına geliyor.

"15 Şubat olayının etkisiyle büyük bir sarsıntıyı tüm örgüt yapımızın ve halkımızın yaşadığını çok iyi görmek ve dikkate almak gerekiyor. Öyle ki; duygu, düşünce ve davranış düzeyinde derin etkiler yaratmış bir olay durumundadır. Giderek kısmen sağlıklı düşünmeye doğru yönelen bir gelişme ortaya çıksa da, özellikle 15 Şubat sonrasında duygu ve düşünce düzeyi itibariyle derin ve sarsıcı etkiler ortaya çıkmıştır."

Bu 6. Kongre'nin görevlendirdiği yönetimin en önemli politik-pratik hatası olarak ortaya çıkmış ve yaşanmıştır. Her şeyin 15 Şubat olayıyla ve Önderlik gerçeği ile kilitlendiği ona bağlandığı bir ortamda farklı hususların gündemleştirilip, tartışılması kuşkusuz gündemden kopmayı, farklı düşüncelerin ortaya çıkmasını, dolayısıyla süreci zorlamayı yaratacaktı. Nitekim daha sonraki süreçte, hem de kısa zaman sonrasında bu durumun yaşandığı görüldü. Özellikle bayan arkadaşlarımızda yoğun olarak yaşanan duygusal, dogmatik ve tutucu yaklaşımın böyle bir durumla birleşmesi; 2. Kadın Kongremizin parti gerçeği ile çelişmesine, farklı bir duruşa ve ayrışma durumunu yaşamasını doğurmuştur. Bununla parti pratiğimizi tıkatarak, böyle kritik bir süreçte örgütsel gerçekliğimizin kendi içinde tasfiye ile yüzyüze gelmesine yolaçtı. Bu oldukça ciddi bir durumdu.

Başlangıçta durumun bu düzeyde ağırlığı yönetimimiz tarafından da tam olarak farkedilemedi. Ancak kısa sürede çözümlemek için yapılan girişimlerden sonuç alınamadığı görülünce, durumun çok daha derinlikli olduğu anlaşıldı. Bu temelde hem daha kapsamlı, hem de daha duyarlı ve dikkatli bir yaklaşım esas alınmaya çalışıldı.

Çeşitli düzeylerde yapılan tartışmalar, en son üçyüzelliden fazla bayan ve erkek yapısının katıldığı konferans düzeyinde bir pltaform toplantısıyla belli bir sonuca bağlandı. Bu toplantıda içinden geçtiğimiz sürecin temel özellikleri, buna karşı doğru yaklaşımları, bu süreçte partimizi tehdit eden, sürece ters düşen -dolayısıyla partimize ters düşen- hatalı ve yanlış anlayışlar, yaşadığımız örgütsel sorunlar ve bunların mutlaka

aşılması gerektiği değerlendirildi. Bu anlamda partileşmemizi örgüt olmamızı tehdit eden duygusal, doğmatik ve tutucu eğilimler, anlayışlar mahkum edildi. Kongre sürecinden, kongrenin sonuçlandırılmasıyla görevli olan, kongrenin görevlendirdiği arkadaşların özeleştiri vermesiyle toplantı tamamlandı. Buradan çıkan sonuçlar temelinde 2. Kadın Kongremizin sonuçları değerlendirilerek, PJKK faaliyetleri yeniden örgütlendirilip yürütüldü.

Bu anlamda 2. Kadın Kongresi'yle ortaya çıkan sorunun her yönüyle tam bir çözüm olmasa bile, geçmişte tartışamadığımız birçok hususun tartışılmasıyla önemli bir çözüm düzeyi yakalanmıştır denilebilir. Bu durumu görmek, buna sahip çıkmak, her düzeyde ve herkes tarafından gereken duyarlılık, ciddi yaklaşım gösterilerek bu tür tehlike arzeden anlayış ve tutumları aşmanın gerekliliği üzerinde durulmuştur. Yaşanan pratikten çıkan derslerle doğru militanlaşmamızı, partiye doğru katılımımızı ve güçlü bir partileşme, örgütleşme düzeyini yakalamamızı gerektiriyor. Böyle bir gelişmenin verileri ortaya çıkmıştır. Bu partiye malledildiği müddetce yapılan çalışmalar büyük bir gelişmeye dönüştürülebilecektir.

Geçen süreçte hem Kadın Kongresi temelinde ortaya çıkan örgütsel soruna, hem de genelde onunla benzer özellikler arzeden bütün örgütsel sorunlara yaklaşımda, çözümleyici ve doğru yöntemlerin neler olması gerektiği konusu da açığa çıkmıştır. Aslında bu da bizim için önemli bir kazanç durumundadır. Böyle bir dönemde örgütsel sorunların çözümüne yaklaşımın ne olması gerektiği, hangi yaklaşımın sorunları çözdüğü, hangi yaklaşımların ise sorunu çözümsüzlüğe götürdüğü daha net anlaşılmıştır.

Bu, kuşkusuz 15 Şubat'tan önceki yaklaşımlardan farklılıklar arzetmektedir. Özellikle burası önemlidir ve bunun ortaya çıkarılması, bununla donanılması da önemli bir gelişme anlamına geliyor.

Bu süreçte sorunların çözümünde hatalı iki yaklaşım kendisini göstermiştir. Birincisi kestirmeci yaklaşımdır. Süreci anlamayan, örgüt ve kadro gerçeğimizi görmeyen, parti hassasiyetlerini dikkate almayan, oldukça katı bazı örgütsel kalıplarla, dolayısıyla kural ve karar ceza yöntemiyle hareket etmeyi esas alan bir eğilim oluyor. Böyle bir süreçte bu yaklaşımla sorunların çözümlenmeyeceği, yetersiz kalacağı açığa çıkmıştır.

Yine ikinci bir yaklaşım; oldukça yüzeysel çözüme inanmayan, kendini bir çözüm gücü görmeyen ve çözümden uzak duran yaklaşımdır. Bu eğilimde artık bizim çözüm gücü olmayacağımıza, partileşmeyi geliştiremeyeceğimize, örgüt olamayacağımıza dair düşünce besliyor. Bir anlamda örgüt ve yönetim olma, kendi sorunlarımızı çözme gücü göstereceğimize inanmamayı yaşıyor. Biraz da "*Kürt örgütlenemez, birleşemez, birbirini dinlemez, adam olamaz*" biçimindeki düşman yaklaşımının yansımaları anlamına geliyor. Bu iki yaklaşım da özellikle geçen süreçte ortaya çıkan örgütsel sorunlara, -özellikle de 2. Kadın Kongresi temelinde- kendisini göstermiş, kendini işletmek istemiştir.

Süreç bu yaklaşımla işin götürülemeyeceğini, bunlardan uzak kalınması ve aşılması gerektiğini, içinde bulunduğumuz sürecin çözüm yönteminin bu olmayacağını ortaya koymuştur. Sancılı da olsa, zorlu da geçse, yönetimimiz bu eğilimlerden mümkün olduğu kadar uzaklaşmayı ve uzak durmayı, onun yerine döneme özgü yaratıcı bir yaklaşım sergilemeyi oldukça duyarlı, ikna eden tarzı esas almıştır. Olguyu iyice tahlil ederek, örgütsel kural ve disiplin çerçevesinde - sürecin taşıdığı özellikleri de dikkate alarak- bir yaklaşım göstermeyi ve çözümü burada aramayı esas almış; bu yaklaşım örgütsel sorunlarda belli bir çözümü yaratırken, doğru yol olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuca ulaşmak da bizim açımızdan önemlidir. Bunun da bütün yönetim düzeylerimiz, kadro yapımız tarafından bilinmesi, özümsenmesi, sorunlara bu biçimde yaklaşması büyük önem taşımaktadır.

Örgütlenme ve kadrolaşma sorunlarını aşmanın anahtarı eğitimdir

Bu temelde içinde bulunduğumuz sürecin örgütsel sorunları, doğru kadrolaşma, örgetlenme ve doğru çözümü konusunda yoğun bir eğitim ve yenilenme faaliyetini parti içerisinde yürütmek esastır. Dönemin en temel özelliğinin eğitim olduğu, kadroların yeniden eğitilip, örgütün yeniden düzenlenmesi olduğu ortaya çıkmıştır. Kongreden sonra değişik alanlara çeşitli görevlendirmeler yapılarak bu yeniden düzenleme geliştirilirken, eğitime de önem verilerek, bu yenilenme yaratılmaya çalışılmıştır. Ancak bu henüz başlangıç durumundadır. Kadronun eğitimi her zamankinden daha fazla bu dönemde büyük bir önem arzediyor. Bütün bu hatalı örgüt anlayışları ve siyasallaşmak, doğru anlayışlara, tutumlara ulaşmak, dolayısıyla partiyi etkili yürütebilmek için eğitim şarttır. Bu anlamda kadronun eğitimi, işlevsel kılınması ve denetimi en temel yönetimsel görev olarak önümüzde durmaktadır. Bütün yönetimlerimizin böyle bir gerçeği görerek, en başta kendisini bu duruma getirmesi ve bütün yönetimi altındaki parti gücünü de buna ulaştırmak için çaba harcaması gereklidir. Bu anlamda geçen süreç yönetim düzeyimizin gelişiminde de önemli bir tecrübe birikimini ortaya çıkarmıştır.

Sürece cevap vermek, kolektif yönetim ve doğru partileşme anlayışıyla mümkündür

Bilindiği gibi Konseyimiz bu dönemde, iki karargah biçiminde kendisini düzenledi. Bu temelde belli bir pratik yürütüldü. Kuşkusuz bazı tartışmalarda gelişti. Böyle bir çalışma düzenin deneyimi böyle ortaya çıkmıştır. Bunun değerlendirilmesi, tartışılması, yönetim ve karar gücünü zayıf bırakan, yerinde ve zamanında etkili bir düzeyi arzetmeyen durumların giderilmesi, olumlu yönlerin esas alınması, bu temelde geçen altı ayın dersleri ışığında parti yönetimimizin, yürütme gücümüzün daha etkili çalışır bir duruma getirmesi gerekmektedir. Bu anlamda üst yönetim, yürütme çalışmalarımızı değerlendirilip daha yeterli ve yetkin bir düzeye ulaştırılmasına gerek vardır.

"15 Şubat olayına kilitlendiği bir ortamda farklı hususların gündemleştirilip, tartışması kuşkusuz gündemden kopmayı, farklı düşüncelerin ortaya çıkmasını, dolayısıyla süreci zorlamayı yaratacaktı. Özellikle bayan arkadaşlarımızda yoğun olarak yaşanan duygusal, dogmatik ve tutucu yaklaşımın böyle bir durumla birleşmesi; 2. Kadın Kongremizin parti gerçeği ile çelişmesine, farklı bir duruşa ve ayrışma durumunu yaşamasını doğurmuştur."

Bununla birlikte kuşkusuz bu dönemin yenetim tarzının bulunması ve bütün yönetimlerimizde bu tarzın hakim kılınması büyük önem arzediyor. Geçmişte her türlü eksikliği telafi eden, hatayı düzelten bir Önderlik yönetimi vardı. Bu anlamda etkili, kolektif iyi işleyen bir yönetim düzeyimiz alanlarda ortaya çıkmamıştı. Çıkmaması ciddi bir tehlike oluşturmuyordu. Sadece çalışmalarımızı zorluyordu. Şimdi ise, bir bütün olarak geçmişte olan Önderlik yönetiminin hepsini üstten alta katar iyi düzenlenmiş, doğru tarzda çalışan bir yönetim hiyerarşisi ile ancak karşılayabiliriz. Önderlik yönetiminin yarattığı boşluğu ancak böyle bir örgüt doldurabilir. Onun yürttüğü görevi ancak böyle bir örgüt yönetim hiyerarşisi yerine getirir.

Bu açıdan en üstte Konsey'den başlamak üzere; yeterli, kolektif, doğru işleyen bir yönetim olmak, doğru yönetim tarzını ortaya çıkartmak ve bütün örgüte maletmek hayatidir. Bu temelde her alanda kolektif çalışan parti yönetimlerimizi ortaya çıkarmak, başarılı sonuç almak, parti olabilmek için kesin gereklidir. Bu bizim için olmazsa olmaz kabilinden başarılması gereken bir görev oluyor.

Bu anlamda karargah yönetimimizin bu süreçte yaşadığı bir pratik tecrübe var. Ondan da öteye yönetim tarzının ne olması gerektiğini gündem yapıp tartışması, çeşitli yöntem yaklaşımlarını değerlendirmesi ve pratikte denemesi durumu da var. Bu sorunu gündemleştirip doğru tarzın ne olduğunu bulmaya çalışmak gibi bir pratik yaşanmıştır ki, bu önemlidir. Böyle bir pratik sürecin deneyimi, kolektif çalışma esasları ve ortak bir yönetim olma, ortak kararlar çerçevesinde iş bölümü yapma bizim için önemlidir. Bu çalışmaları kişilere tam bağlı hale getirmeme, kişilerle özdeşleştirmeme, dolayısıyla birbirinden çok fazla koparmama, kişilerin damgasını taşıyan çalışmalar haline getirmemenin daha doğru bir tarz olduğu sonucuna varılmıştır. Bu anlamda bir yönetim olarak bütün çalışmalara ortak görevli olma, duyarlı yaklaşım ve görevlendirmelerle değişik çalışmaları da yapmakla birlikte ortak bir yaklaşım uygulama, belli iş bölümü temelinde kendi üzerine düşen işi biraz daha iyi yapma ile götürmeyi esas almak önem taşıyor.

Görevleri kişilere göre kesin çizgilerle bölmek özerkleşmeyi, bireyselleşmeyi, bireylerin çalışmalara damgasını vurmasını, giderek idareci ve uzlaşmacı bir yaklaşımı, bireylerin zorlanmasını ortaya çıkarıyor. Ya tümden birbirini reddetme, kendini iyi görüp diğerini görmeme ya da ses çıkarmama, uzlaşma, idare etme gibi bir yaklaşım o tarz yönetimi varolduğu yerde kişilere egemen oluyor. Bu durumu aşmak kesinlikle gereklidir. İşbölümünü bu düzeyde kesinleştirmemek, işleri kişilere bağlamamak, yönetime bağlamak ortak yönetim olarak, herkesin de biraz bütün gerevler karşısında kendini sorumlu gördüğü, kararlara etkin katıldığı, her fırsatta uygulanmasına da katılabildiği bir yönetim tarzının karar ve işbölümü düzenini uygulamak en doğru yönetim tarzı oluyor. Bu temelde bir karargah yönetim çalışması içerisinde olundu ve bu kişilerden uzak bir yönetimin etkisini geliştirdiği, damgasını vurduğu bir çalışma düzeyi ortaya çıkardı. Yine önemli örgütsel sorunları çözmede doğru yöntemler bulmaya hizmet etti. Yönetim gücümüzü bu anlamda geliştirdi.

Tabi bunun uygulanmasında önemli sorunlar da oldu. Hatta şunu da açıkça gördük ki, özellike son dönemlerde işbölümüne ağırlık verme, karar düzeyimizin zayıflamasına, dolayısıyla en önemli siyasal süreçlerde etkili karar gücü olması gereken yönetimimizin etkisinin zayıflamasına yolaçtı. Pratik deneyim, kolektif tarzın esas alındığı ve birlikte çalışıldığı adeta günlük karar, işbölümü biçiminde çalışma diyebileceğimiz bir yöntemle çalışıldığı durumda, yönetimler iyi işliyor ve karargah sonuçlar veriyor. Tersine iş bölümünü esas alıp giderek, tartışma ve ortak karar düzeyinden uzaklaşıldığı durumlarda ise, etkisizleşiyor. Bireyselleşme, dolayısıyla karar ve uygulama düzeyinin zayıflaması ortaya çıkıyor. Son zamanlarda bizim yönetimimizde böyle bir zayıflama durumu görülmüştür. Esas aldığı tarz ise, bunun tam tersiydi ve o başarılı sonuç vermiştir.

Bu temelde yeniden düzenleme, düzeltme ve bütün yönetimlerimizi burada çıkan derslerle doğru bir tarzda işleyen, çalışan yönetimler haline getirme önümüzdeki sürecin güçlü, başarılı ve iyi işleyen partileşmesini ortaya çıkaracaktır.

Enkazn altndaki toplum ve devlet

Orta yaşlı bir adam, çöken binanın yıkıntıları arasında eline bir beton parçası almış. Beton parçasını binayı ayakta tutan kolanlardan koparmış. Bunu avucunda tutup ezip toz haline getiriyor.

Türkiye'de insan yaşamının fazla değer taşımadığının çarpıcı bir kanıtı. Bu sahne karşısında, "*insan en yüce değerdir*" sözcükleri anlamını yitiriyor. İnsan yaşamının korkunç ölçüde ucuzlaştığı anlaşılıyor. Adam, "*bu bina daha yeni yapılmış*" diyerek söze başlıyor ve ekliyor: "*Bu önceden hazırlanmış bir cinayettir, bir toplu katliamdır*" diyor. Etkilenmemek elde değil, büyük acı duyuyorsunuz. Ne var ki, acınız anında öfkeye dönüşüyor. Felaket gerçekten çok önceden "*Ben seni kalbinden vuracağım*" diye haykırıyor. Ama oralı olan kim. Devlet toplumla, toplum kendi yaşamıyla alay ediyor.

17 Ağustos gecesi **İzmit** merkez olmak üzere Marmara bölgesinde yaşanan deprem Türkiye'yi derinden sarstı. Ne yazık ki, deprem felaketinin boyutları her geçen gün daha da ürkütücü bir hal alıyor.

Ölü sayısının 40 bine ulaştığı, yaralıların ise 100 bin civarında olduğu tahmin ediliyor. Enkazlar altında çıkarılmayı bekleyen daha binlerce ceset var. Salgın hastalıklar geriye kalan evsizbarksız insanları tehdit ediyor. Ekonomik zararın ise hadi hesabı yok. Televizyon ekranlarında görebildiğimiz kadarıyla bazı kent ve yörelere sanki atom bombası atılmış.

45 saniyelik depremin Türkiye'yi en az 60-70 yıl geriye götürdüğü konusunda bütün uzmanlar birleşiyor.

Herkes şimdi bu felaketin nedenlerini sorguluyor. Depremin öldürmediği, esasen tedbirsizliğin katliama yolaçtığı, herkesin ortak düşüncesi. Kuşkusuz tedbirsizliğin bahanesi olamaz. Artan nüfus yoğunluğu, düzensiz yapılanma ve ekonominin askeri alanda yoğunlaşması, felaketi kabus düzeyine çıkaran başlıca neden olarak karşımıza çıkıyor.

Devletin felakete hiçbir müdahalesi olmadı. Güçlü devlet denilen oluşumun, halkın sosyal yaşamına ve karşılaşabileceği ağır sorunlara ilgisiz kaldığı, bir başka deyişle halktan koptuğu bir kez daha açığa çıkmıştır. Somali, Kosova ve Bosna'ya asker çıkarmakla övünen "*şanlı*" Türk devleti ve ordusu ne yazık ki, Sakarya'nın Bosna Caddesi'ne bir kurtarma ekibi bile gönderemedi.

Bu felaketle, toplumun kendisini nasıl örgütsüzlüğe mahkum ettiğini ve bu anlamda nasıl bir hiçleşmeyi yaşadığını bir kez gördük. Elbette bunda anlaşılmayacak bir yan yok. Türk toplumu şimdiye kadar savaşa göre şekillendi. Çünkü ortada biryük bir savaş vardı. Her şey buna göre örgütlendi. Elinde pompalı tüfekleriyle dolaşan medya toplumu buna göre yönlendirdi. Duyarlılıklar hep savaşa göre oldu. Böyle olunca, toplum hep günlük yaşadı. Günlük yaşayan bir halkın da temel sorunlar üzerinde yoğunlaşması imkansızdır. Ve toplum yaşamı bu şekilde örgütlenemez.

Bir güç dağılımı olmadan, toplumun ahenkli ve mutlu bir yaşam sürdürmesinden söz edilemez, toplum felaketler karşısında kendini koruyamaz; huzur ve güvenlik içinde yaşayamaz.

Deprem felaketinden dolayı birçok devlet başkanı, sivil örgütler, insan hakları kuruluşları ve bu arada Başkan Apo, PKK Başkanlık Konseyi ve Sürgünde Kürdistan Parlamentosu başsağlığı mesajları gönderdi. Bununla birlike birçok ülkeden Türkiye'ye yardım ekipleri gönderildi. Deprem felaketi karşısında gelişen tepkiler, "*Herkes Türkiye'ye düşman, Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur*" anlayışı adeta yerlebir oldu. Herkes Türk devletiyle birlikte acılarına ortak olduğunu, her türlü yardımı sunmaya hazır olduklarını belirtti.

Deprem felaketinde devletin hiçbir şey yapamamasının sebebini dönüp dolaşıp Kürdistan'da kesintisiz devam eden kirli savaşta aramak zorundayız. Çünkü TC elindeki her şeyi sonuna kadar savaşa verdi. Savaşta ısrar şovenizmi, çeteciliği körükledi ve birçoklarını kör etti. Kimse geriye dönüp "*ne oluyor, ne olacak*" diye sormadı. Şimdi böyle bir durum ortaya çıktığında da, herkes "*niye bu durumdayız*" diye çığlık atıyor. Bu soruyu kör şiddet ortamında ısrar edenlere sormak lazım. Hesabını kirli savaştan, Kürt halkını katledenlerden sormak gerekiyor.

Tamam, bu işten müteahhitler de sorumlu. Hırsızlık, soygun, talan ve rüşvetin başını alıp gittiği belli. Bundan müteahhitler de nasiplenmişler. Vurgun vurmuşlar, kendi çıkarlarını düşünmüşler, yetersiz malzeme kullanıp kalanı cebe indirmişler. Müteahhit bunu yaparken, belediye devleti soymuş. Onlar bunu yaparken, devlet ses çıkarmamış. Neden? Çünkü devlet savaşın içinde. Bu kirli savaşa son verme niyeti dahi taşımamış, aksine savaşı tırmandırmış ve bu yüzden herkese gebe kalmış.

Şimdi, her şeyden daha çok barışın ne kadar gerekli olduğu ortaya çıkıyor. Türk ve Kürt halklarının hava ve su kadar barışa, özgürlüğe ve demokrasiye ihtiyacı var. Bu da ancak insanların özgürlüklerini kazanmasıyla, halkların özgürleşmeleriyle, farklı kültürlerin özgürce yaşamasıyla olur.

Bu felaketle bir kez daha görüldü ki, barış, demokrasi, özgürlük ve toplumsal istikrarın ne kadar gerekli olduğudur. Bu felaketleri önlemenin tek yolu budur.

PKK Genel BaşkanıAbdullah Öcalan yoldaşn 1 Ağustos 1999 tarihinde PKK Başkanlk Konseyi'ne gönderdiği değerlendirme

Başkanlık Konseyine
Değerli arkadaşlar!

13.7.1999 tarihli 7 maddelik değerlendirmemizle birlikte sözlü olarak olası yapılması düşünülen çağrıma olumlu katılım gösterme konusunda hazır olduğunuz biçiminde duyumu aldım. Gerek bu olumlu yaklaşımınız, gerek dünya ve Türkiye somutunda ortaya çıkan son gelişmelerin ışığında yeni bir durum değerlendirmesiyle birlikte, daha somut ve uygulamaya yönelik önerilerimle birlikte en son kişisel durumum ve muhtemel devlet yaklaşımı konusunda sizleri bilgilendirmeye ve olası tavır, tutumla ilgili aydınlatmaya çalışacağım.

1- Yüzyılın başından beri özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra silahlı mücadeleye dayanan etnik, dini, ulusal vb. çatışmalar, yerini demokratik uzlaşma ve bu temelde barış içinde çözümlenme sürecine bırakıyor. **Yüzyılın savaşları kendi doğasına uygun barışını arıyor.** Bu da daha çok demokratik çözüm, ekonomik kalkınmaya dayalı istikrarlı bir barış ortamını amaçlıyor.

Buna göre yoğun görüşme, diyalog ve ittifaklar ortaya çıkıyor. En son örneği Balkanlar'da demokratik istikrar ve refahı amaçlayan zirve ve ortaya çıkan ittifak arayışıdır. Tarihi **İsrail-Arap** çatışması da aynı temelde bölgede demokrasi ve ekonomik gelişmeyi zorlayacak bir büyük uzlaşma sürecine girmiştir. Yeni İsrail hükümeti ile Suriye'nin öncülük edeceği bu süreç çok önemli gelişmeleri eğer başarılı olunursa beraberinde getirecektir. Suriye'nin daha şimdiden yakın ilişki içinde olduğu birçok gruba silahlı mücadeleye son verme, bunun yerine sosyal-siyasal bir çerçeveye kendilerini oturtma çağrısı önemlidir. **İspanya'da ETA** silahlı mücadeleye son vermekle birlikte yeni bir görüşme sürecine epey hazırlanmış durumdadır. **İrlanda** bu süreci yaşıyor. **Kolombiya** çatışmalı da olsa diyalog sürecine girmiştir. **Afganistan** benzer bir durumu yaşıyor. Buna benzer birçok sorun benzer yöntemlerle çözüm bulmaya çalışıyor. Üzerinde yoğun durulabilir ve şüphesiz önümüzü aydınlatacak sonuçlar çıkarabilirsiniz. Ama dünya çapında genel eğilimin bu olduğu ve klasik askeri güce dayalı mutlak zafer arama yolunun artık geçersizliğidir.

En büyük askeri güce sahip devletler, ilginçtir daha çok bu yeni çözüm yöntemini kendi ülke ve rejim çıkarlarına dayalı olarak geliştiriyorlar. ABD, Avrupa Birliği başta olmak üzere insan hakları ve demokratik adımlarla kendi çıkarlarını da esas alarak dünyayı şekillendirmek istiyorlar. Bu yeni durumu kavramadan hiçbir hareket ve özellikle problem yaşayan ülkeler eski yöntemlerde ısrar ederek ancak çıkmazı derinleştiriyorlar. Sonuçta dünyanın yeni konseptiyle uyum sağlamaktan kurtulamıyorlar. Dikkat edilirse, burada büyük güçlere teslim olma değil, en pratik uzlaşma yollarını bulmak büyük önem taşıyor ve gerçekleşen bu oluyor.

2- Daha da açıklanabilecek bu dünya ve bölge gerçekliği içinde, Türkiye'de genelde çatışmalı demokratik gelişme ve PKK'nin silahlı çatışma durumunu derinliğine çözümlemeye tabi tutmak büyük önem taşıyor. Bunu şahsen zaman zaman yapmaya çalışmıştım. En son savunma bu yeni durumu açmaya yöneliktir. Türkiye'de demokratik sorunun tarihi, toplumsal temeli ve güncel çıkmaz durumu bizce artık aydınlatılmıştır. Buna fazla değinmeyeceğim. Bizler için daha önemli hayati olan bunda PKK'nin rolünü ortaya koymak ve üzerine düşeni yapmaktır. Gerektiğinde bazı dogmatik yaklaşımları, kör pratik yanları aşma cesaret ve gücünü göstermektir. Bunun için kuşku duyulmazsa da bazı temel doğruları dile getirmek açık ve kararlı bir tutumla uygulamaya taşırmaktır;

a) PKK Türkiye'nin büyük demokrasi eksiğinin ürünü olmak kadar, bunu açığa çıkaran çözüme yaklaştıran, ama özellikle '90'lı yıllarda gereken yaratıcılığı uygulanır çözümlere taşımada geç kalan, ağır bir tekrarlama, hatta yozlaşmadan kendini kurtaramayıp kısmen çözümsüzlüğün, çıkmazın gelişmesinde pay sahibidir. Hepsi için söylenmezse de bu gerçeklik inkar edilemez. Bunun birçok ideolojik ve pratik yanları vardır.

b) Aslında derinliğine bakıldığında, Türkiye'den ayrı bir devlet düşünülmediği ve cumhuriyeti parçalama eğilimi içinde bulunulmadığı, yani dar milliyetçiliğe düşülmediği ancak ulusal sorunda '70'lerdeki reel sosyalist yaklaşımın ağır dogmatik etkisi altında bir program ve propaganda tarzı tutturulduğu bilinmektedir. Giderek hayatında doğruladığı ve '90'larda yoğun dile getirdiğimiz özgür birliğe dayalı ortak vatan ve **demokratik cumhuriyet** gerçek özümüz olarak anlaşılmalı ve hakim kılınmalıydı. Burda eksiklik ve geç kalma durumu var. Yapı yeterince eğitilmedi. Aynı husus halk içinde geçerli. Türkiye'nin sınıf ve ulus gerçekliğine somut ve sorumlu yaklaşılamadı. Rantçılık yönteminin savaşla bağı kurulup tedbir alınamadı. Savaşı kışkırtanların oyunu bozulabilecek iken burda da yeterince sorumlu davranılamadı. Özellikle '-93-96'ya doğru değerlendirilip, tavır hakim kılınamadı. Çıkmaz burada derinleşti. Taraflar inisiyatifi neredeyse yitirdiler. Çetecilik başını aldı yürüdü. Alt ve üstyapıda muazzam emekten, üretimden kopuk, bir istismar, yozlaşma tıkanma durumu ortaya çıktı.

c) Kuru bir eylem anlayışı fazla geliştirilmeden tekrarlandı. Onu kurtarmak sanki temel bir görevmiş gibi algılandı. Çok acı kayıplar kadar, anlamı olmayan bir pratik süreçti bu. Türkiye'de ordu bunu yine daha ileri bir görüşle değerlendirdi. '95'lerden itibaren geliştirilen MGK konseptleri bunun ürünüdür. Yanıtımız olmakla birlikte yine eksikti ve beklenen verimli uygulama gücü haline gelemedi.

3- Önümüzdeki süreçte bu yakın geçmişin derin muhasebesi önemlidir ve pratiği başarıyı yakalasan geçte olsa doğru bir rotaya girebilir. Burda PKK cephesi kadar devlet cephesinin de çok derin ve doğru çözümlenmesi, anın gereklerine uygun pratik adımları atabilmesi hayati ve tarihidir. Ama her iki tarafın yaşadığı, yaşayabileceği önemli sorunları vardır ve son derece gerçekçi hareket etmek gerekir. Duygusal, feodal ve alışkanlıkları tekrarlayan yaklaşımlar ancak çıkmazı geliştirir. Çatışmayı körükler.

PKK açısında artık bir demokratik çözüm tarzı halinde somutlaşan Kürt sorunu, tüm Türkiye'de demokrasi için artık şiddete ihtiyaç yoktur ve hatta bu çok fazlasıyla yürütülmüştür. Amacı aşan şiddet yanı görülmeli ve özellikle '90'lı yıllar bu açıdan da değerlendirmelidir. Meşru ve doğru temelde kendini silahlı savunmak ayrı, aşırı ve yersiz şiddet özellikle askeri açıdan da yanlış saldırı ayrıdır. Bu yönleriyle değerlendirmeler daha doğru yapılabilir. Yani mevcut sorunsallık durumu çok açık bir şiddeti değil, tam tersine acil bir demokratik diyalog, uzlaşma sürecini yaratmayı zorunlu kılmaktadır. Yani şiddetten arınmış bir Türkiye ve bölge ortamının yakalanması ivedi görevdir. Önceliğin, en acil pratik adımın bu olduğu görülmelidir.

4- Tarihi açıdan böyle bir demokratik uzlaşma dönemi her bakımdan zorunluluk arzetmektedir. Birçok savaş çözümlemeleri onun amaç ve araç gerçekliği ile karşılaştırıldığında PKK öncülüğündeki düşük-yoğunluklu da olsa, savaşın amaçla bağlantısı ve araçları artık Türkiye somutunda oldukça zorlu geçecek bir demokratik çözüm sürecinin çok yönlü, dolaylı, direkt uzlaşma ve diyalog arayışını gerektirdiği açıktır. Her şeyden önce sorun çözümlenmeden ne Türkiye'nin içte demokrasi, ne de dışta hakettiği uluslararası konumu alabilmesi mümkündür. Devlet ve toplum bu duyarlılığı fazlasıyla edinmiştir. PKK'de mevcut koşullarda şiddet aracıyla daha fazla da gelişme sağlayamayacağını, tersine daha zorlanacağını anlamıştır. Bu noktada çatışma durumunu sürdürmenin ilerletici siyasi bir anlamı olmadığı gibi daha çok tıkayıcı, krize, şovenizme götüren sonderece olumsuz yönlere hizmet edecektir. Gerici, rantçı çevrelerin kemikleşmesine götürecektir. Olan da budur.

Bu konuda ilk adımın PKK'den gelmesi doğaldır. Devlet ve ordunun hükümranlık gereği sınırlardaki varlığının meşruyeti kadar, karşısında bir silahlı gücü ya imha edeceği, ya sınırların dışına atacağı da açıktır. Bu konuda en pratik yol daha önce önerilen uygun alanlara çekilmedir. BM güvencesi altındaki kampın olası diplomatik-siyasi gelişmelerin adresi olarak değerlendirilmesi ve **Güney-PKK** ve Cephesinin yeni Kürt oluşumunda desteklenmesi, demokratik bir güç olarak olası iktidarlaşmada yer almasıdır. Bu arada daha önce vurgulandığı gibi olağanüstü bir kongre ile Türkiye somutu için alınacak kararlar ve içine girilecek pratik hakkında hazırlık yapmaktır. Özce kapsamlı durum değerlendirme, her konuda karar, yeni program ve örgütlenmelerin yönünü belirlemektir.

Türkiye için, içine girilecek demokratik uzlaşma döneminin temel özellikleri, bunun için halka kadar uygulanacak yeni perspektif ve uygulamaları netleştirmek, bunun için eğitilmek, hazırlanmaktır. Bu süreç uzun sürebilir. Yalnız kendi hazırlıklarınız yetmez. Devletin konumu kendi özgünlüğüne göre gelişim göstecektir.

5- En geç yılın sonlarına doğru Türkiye sınırlarında artık bir silahlı çatışma, şiddet sorununun kalmadığı ortaya çıktığında, tarihi ve yepyeni bir ortamın yakalandığı, bunu savaş durumundan daha bir hassasiyetle değerlendirmek gerektiği önemle bilinmelidir. Şimdiye kadar Türkiye başta olmak üzere insan hakları ve demokratik adımlar meselesinde şiddet, terör, baş sorun olarak gösterildi. Bunda PKK'nin sorumluluğu birinci planda vurgulanırken, tüm uluslararası

alanda ‘*terörist*’ olarak değerlendirilme dolayısıyla çözümsüzlük noktasında tutulurdu. İşte her şeyden önce eleştirilse de bu çok tıkayıcı durum aşılacaktır. Türkiye daha rahat bir demokratik reformlar sürecine girme durumunda kalacaktır. İnsan haklarında ileri adımlar atılacatır. Ekonomi ve siyaset normal rayına oturacaktır. Kürt sorunu için daha ileri adımlar atılabilecektir. Dışa doğru daha olumlu gelişmeler olacaktır. AB üyeliği kadar bölgede daha çok barış içinde etkinlik sağlanacaktır.

Açık ki, bu durum PKK’den her bakımından dönüşüm bekleyecektir. Dönüşüme zorlayacaktır. Klasik yapısıyla Türkiye’de rol oynayamaz. Sadece yasallık açısından değil, ideolojik-politik çizgi ve uygulama biçimlerinde kapsamlı yenilik kaçınılmazdır. Direkt muhataplık beklenmemeli. Muhtemelen HEP-DEP-HADEP sürecini daha da aşan yasallığa doğru yaklaşım kadar, tutarlı bir demokrasi programı, yaratıcı kültürel çalışmalar, doğru örgüt ve çalışma tarzına dayalı çözümler isteyecektir. İçten tutarlı bir demokrasiye inanmak kadar koruyup geliştirme kararlılığına dayalı bir demokratik cumhuriyet temelini esas kılacaktır. Yine politikanın tam bir demokratik sistem altında barışçıl yürütülmesini gerekli kılacaktır. Dikkat edilirse, örgütsel açıdan olduğu kadar bireysel yaşama kadar bir dönüşüm sözkonusudur. Bölge için derinliğine bir kültürel-demokratik program gerekecektir. Ayrılıkçı dar yaklaşımların gereksizliği açıkça ortaya konacaktır. Temelde bu hususlar yeni bir üslupla barışçıl, yapıcı ve inandırıcı biçimde devlete ve topluma yansıtılma, kabul görme sorunlarını başarıyla aşmayı gerektirecektir.

Bu aşamada artık ülke ve devlet olarak Türkiye’nin zayıflıklarını kullanma değil, tersine tüm iyiniyet ve gücüyle doğru çözümler üreterek, zayıf yanları güçlendirmeye çalışılacaktır. Türkiye’de devlet ve toplumla çok yönlü, zengin bir kültürel-demokratik katılımla ortak özgür bir yaşama geçiş görevi sözkonusudur. Uzun süre yaşanan yabancılaşmaya adım adım son vermek gerekecektir. Biriken öfkeler ve tepkileri sabırla gidermeyi bilmek durumundayız. Buna benzer birçok sorunu uzun süreli tartışıp kararlaştırabilecek güçtesiniz. Ortamınız sonderece uygun. Avrupa’da ve Türkiye’de bu paralelde çalışmaların daha anlayışla ve başarıyla gelişim göstereceği açıktır.

Kısaca da olsa Türkiye’de silahlı çatışmaya son vermiş bir PKK yeni süreçte çok yönlü gelişmeyle karşı karşıyadır ve bunu ileri düzeyde sağlayabilecek güç ve potansiyele sahiptir. Burda hayali yaklaşmamak, çok acılı bir savaşın barışını geliştirmenin kolay olmadığı, büyük ustalık kadar, olgunluk, sabır gerektirdiğini sürekli gözönüne getirmek gerekir.

6- Burda daha da büyük önem taşıyan, Türkiye’de devlet ve toplumun nasıl yaklaşım göstereceğidir. Benim örneğimde bu biraz açığa çıktı. En zor süreçte bir adımdı. Sonunun nasıl geleceği de en temel bir sorun olarak her kesim tarafından dikkatle takip edilmektedir. Devlet ve toplum içinde homojenlik olmadığı, yoğun çelişkilerle yüklü yaşandığı bilinmektedir. Yaklaşımlar çelişkili ve bazen çok ters ve tıkayıcıdır. Buna rağmen kötüleyerek çözüme gidilemeyeceği de taraflarca artık anlaşılmıştır. Akıllı, sağduyulu yaklaşımlardan kaçınılamaz.

Bu açıdan direkt devletten muhatap aramak gerçekçi olmaz. Sanıyorum bunun dili ve yöntemi dünyada benzer sorunlarda görülenden hayli farklı olacaktır. Soyut, eski anlayışımıza göre günümüz devletini anlayamayız. Derin anlamda devleti anlamak kilit öneme haizdir. Kanatlarını ve onların toplumsal dayanaklarını da gözardı etmemek daha gerçekçi bakış açısına yol açacaktır. Dengesini ve eğilimlerini de çok iyi görmek gerekir. En gerçekçi anlaşılması gereken kurumların başında ordu gelmektedir. Ayrıca PKK’yle savaşıma dayanan özgün bir kararlılık kadar, PKK’nin silahlı gücünün ortadan kalkması beraberinde çok ilginç gelişmelere yol açacaktır. Esas gelişme olumlu yöne doğru kaymakla beraber, kaybeden-kazanan kesimler olacaktır. Ağır savaş durumu çok yönlü bir rehabilitasyonu beraberinde getirecektir.

Görülüyor ki, mesele klasik görüşme yöntemleriyle halledilmeyecek kadar kapsamlı ve karmaşıktır. Çelişkilidir. Yüzyılların uyandırılan çelişkilerinin yapıcı, geliştirici çözümlere taşınması sözkonusudur. Siyasal, diplomatik boyut yetersizdir. Toplum daha da duygusal ve oldukça körelmiş, saptırılmıştır. Bütün bu hususları gözönüne getirdiğimizde demokratik uzlaşma sürecinin kapsam ve süresinin geniş ve uzun tutulması gereği açığa çıkıyor. Kürt sorununun daha ağırlıklı olarak bir Türk sorunu olduğu, esas problemin bu yandan kaynaklandığı da özenle görülmelidir. Dar bir “*Kürt sorunu*” yaklaşımı gerçekçi olmadığı gibi yanıltıcı sonuçlara götürür.

Bu hususları şunun için belirtiyorum: Beklenen devlet tavrı görülmediğinde hayal kırıklığına uğramamak kadar, özgün dilini-yöntemini yakalamanın daha sonuç alıcı olacağını gözönüne getirmek gerekir. Yaklaşımlar muhtemelen parçalı ve bazen yanıltıcı gelebilecektir. Denemek isteyecektir. Bazen klasik yöntem-tenkil, imhakadar, kazanımcı yaklaşımlar da sergilenecektir. Bu belki de güç dengesine bağlı olarak böyle gelişecektir. Direkt diyalog fazla gelişmemekle beraber dolaylı diyalog yöntemi daha fazla kullanılacaktır. Davranış ve uygulamalarla sanki farklı dilden konuşuyormuş gibi yaklaşımlar bile diyalogdan, uzlaşmadan örnekler olarak görülmelidir.

Ama şunu çok iyi bilmek gerekir ki, elde silah her gün eylem yapan bir gücü devlet muhatap kabul edemez. Belki resmi sınırlar dahilinde silahtan vazgeçilip eylemlere ilkede son verildiğinde resmi diyalog yolu açılabilecektir. Türkiye bu konuda özgündür. Ara bir aşama da olsa bu yeni dönem bu açıdan sınırlı bir diyalog yolunu açabilir. Güvenmek kadar güven vermek önemlidir. Yanılmadan ve yanıltmadan. Saygın, olgun dil ve tavır gereklidir.

Somut olarak devletin bu dönemi nasıl değerlendireceği çok önemli olmakla beraber kesin bir belirleme yapamıyoruz. Ama bir bütün olarak muhatap da kabul etmek istemiyor. Sanki bir kararsızlık veya yeni bir karar sürecine ihtiyaç varmış gibi geliyor bana. Ama eğer bu yeni adımı PKK bütünleyici, parçalanmadan, başarıyla atar ve inandırıcılığını çok yönlü ortaya koyarsa devletin yaklaşımlarında gelişme beklemek mümkündür. Burada en temel hususlar vatanın birlikteliği, devletin demokratik laik varlığı ve şiddetten arınma başta gelir. Gerisi sabırlı uygulamalar olacaktır. Daha önce belirttiğim anti-terör yasası, hükümetin insan hakları, demokratik yaklaşımları ve benim yargılanma sonrası durumum en kısa sürede gelişmelerin yönünü gösterebilecektir. Ama bu üç temel konuda da olumlu gelişmeler ancak PKK’nin öngörülen temel adımı atmasına bağlı olacaktır. Sonuç olarak atılması gereken adım öyle salt silahlı aşamaya son verme gibi teknik değil, büyük tarihsel ve toplumsal gelişmelere yol açabilecek denli de önemlidir.

7- O halde gelişmelerin pratik dili artık atılması gereken adımın başarısına bağlıdır. Sanıyorum, yapacağım çağrıyla birlikte başta sizi, diğer temel kurum ve şahsiyetlerin destekleme beyanlarıyla birlikte pratik geri çekilme adımlarını en güvenlikli ve sıklıkta atabileceksiniz. Çağrımın özü bilindiği üzere 1 Eylül’den itibaren Türkiye’de yürütülen silahlı savaşıma son verildiği, artık gelişmelerin demokratik-siyasal bir çerçeveye taşırılması gerektiği, devleti, ulusal ve uluslararası ilgili güç ve çevreleri, üzerine düşeni yapmaya davet ettiğimiz biçimde olacaktır. Burada çizdiğim ana çerçeveyi herhalde tüm güçlere taşırdığınız ve fazla reddedilmediği kanısındayım. Ulaşılamayan ve çekimserliği olan birimlere ulaşmakta güçlük çekmeyeceksiniz. Bilinçli karşı çıkacak veya provoke edecek birimlerin fazla olacağını sanmıyorum. Olsa da kolayca etkisizleştirebilirsiniz. Bu konuda ben de rol oynayabilirim. Yani tüm silahlı birimlerin yeni durum değerlendirmesi ve yeni dönemin gereklerini yerine getirmekten kaçınacaklarını sanmıyorum. Belki bazı sorumsuzlar veya başka güçler tahrik etmek isteyebilirler. İşte, “*tasfiye dayatılıyor*” vs. Fakat bunlara karşı sonderece hazırlıklı olmak kadar gerçek tasfiyeciliği de içimizde ve dışımızda savaşla alakaları olmadığı gibi barış sürecini de kavramadıklarını, kısaca savaşın da, barışın da sorumsuz kişi ve güçleri kaldıramayacağı iyi bilinmeli ve fırsat tanınmamalıdır. Bir şeyi olanlar bunu gelir en meşru yer olarak kongrede söylerler. Örgüt gerçeği bunu emreder.

Gerisi, geri çekilişi sonderece planlı, fazla takılmadan ve çatışmadan, firesiz, güvenlik sahalarına ulaşmaktır, ki en uygun yolları tüm güçleriniz en iyi biçimde bilmektedirler. Durumu hantal olan, yasal sakıncası olmayan sivil çalışmada rol oynayanlar varsa bırakılabililer. Ama sonuçta devlet çekilmenin ciddi ve tam olduğunu bilmeli. Bunu yeni demokratik uzlaşma süreci için yaptığımıza, gücünde bir dağılmayı değil, eskisinden daha güçlü olmak kadar, özde yeni döneme inandığı için bu adımı, hazırlığı yaptığını bilmelidir. Bunu halk ve tüm diğer güçler, dünya da bilmelidir. Bunu yoğun açıklama ve değerlendirmelerle anlatabilecek durumdasınız. Elinizde güçlü yayın araçları vardır. Zorluk çekeceğinizi sanmıyorum. Artık bu temelde güçlerinizi mevzilendirmeniz olağanüstü kongreye hazırlamanız, çok yönlü pratik çabalarınız daha da anlam kazanacaktır.

Devlet veya diğer bazı güçler engellemek veya darbe vurmak isteyebilirler. Buna karşı da zaten en güçlü meşru savunmayı yapabilecek güçtesiniz. Ama acıdır ki geçen dönemde birçok grup, sivil ve bazı askeri hedeflere gereksiz eylem düzenlemişlerdir. Bunlar suçludur. Dönemle oynuyorlar. Bilerek veya bilmeyerek. Buna dönemin tahammülü olmadığını bilerek kesin önlemlerinizi almalısınız. Bu yeni süreçte artık bahane ne olursa olsun bu tür gelişme veya eylemlerin provokasyon olarak değerlendirileceği açıktır. Ne zamana kadar? Eğer süreç hiç gelişmezse, devlet mutlak imha temelinde yaklaşırsa o zaman daha güçlü ve doğru temelde amaçlarınızla orantılı meşru aktif savunma durumunuzu korur ve geliştirirsiniz. Ama umarım bu olmaz ve yeni süreç başarıyla tarihteki yerini bulacaktır.

8- Irak’taki gelişmeler rejimi de, karşıtlarını da demokratik çözüme zorlayacaktır. Dolayısıyla Güneyin parti ve cephe çalışması demokratik gelişmenin motor gücü olacaktır. Klasik otonomici yaklaşımın da tutmadığı, tutmayacağı görülüyor. O halde çalışmalarınızın önemli, fazladan kısmını bu temelde gerek olası Kürt oluşumunda kesin ağırlık sahibi olmak ve Irak’la bütünlük sözkonusu olduğunda bunu işbirlikçi klasik otonomici hanedanlarla değil, halkla onların temel haklarının ilkeli savunulmasında, örgütlendirilmesinde kullanmalısınız. Güney parti ve cephesi esasta bundan sorumludur. Daha geniş hem Kürt, hem de diğer tüm halklardan demokratik oluşumlar geliştirmek mümkündür. Politik ve askeri gücünüz, yaratıcı uygulamanız sonuç alabilir. Yersiz çatışmalara girmemek kadar, her tehlikeye karşı çok yönlü savunma esastır. Çünkü ortam her tehlikeye açıktır. Savunma, haraketlilik ve buna göre hazırlıklı olunmalıdır.

Türkiye’yle bu konuda yaklaşımlar hayatidir. Sonuçta Türkiye ordaki varlığınızı kendisi için tehlike değil, bir güvence olarak görmelidir. Yani ordaki Kürt çözümü ve Irak’taki demokratik gelişme, bunda yeriniz bir güvencedir. Tabi Türkiye’deki demokratik çözümle bu yaşam bulabilecektir. Yani eskisi gibi orayı Türkiye için stratejik bir tehlike alanı olarak değerlendirmek yanlıştır. Bunu aşmanız gerekir. Dolayısıyla çatışmaya çok zorunlu olmadıkça girmemek, orada da uzlaşma aramak doğrudur. Bazı güçleri, arabulucu olarak değerlendirebilirsiniz. Aynı yaklaşımı diğer güçler, Irak için de geliştirebilirsiniz. Kendinizi bir yabancı güç gibi değil, yerli güç olarak görmelisiniz. Zaten yapının yarıdan çoğu Güneyli halktandır. Bunda zorluk çekmemelisiniz. **Mahmura Kampı** resmi BM güvenceli siyasi-diplomatik bir adres olarak kullanılmalıdır. Sosyal, kültürel çalışmalar daha derinliğine burda yürütülebilir. Yine halk içinde de derinliğine yeni demokratik kültürel çalışmalar yürütülür. Başta Avrupa olmak üzere tüm diğer alan birimlerine yeni dönem çizgisini özümsetmek ve uygulatmak ihmal edilemez. Diplomasi de buna göre yürütülmek durumundadır. Yani demokratik barışçıl çözüm ile şiddete son verildiğine göre; genelde bölgede, özelde Türkiye’de bu temelde çözüme yardımcı olmaları istenebilir. Türkiye bu konuda Sevr yaklaşımından korkuyor. Özellikle bazı Avrupa ülkelerinden. Bu izlenimi tamamen silmek gerekiyor. Yapılanın, Lozan’ın içeriğini doldurmak olduğu, bölünmeye dayalı yaklaşımlar içinde olunmadığı, AB ölçülerine uygun bir Türkiye istendiği inandırıcı biçimde gösterilmelidir. Türkiye’yle düşmanlaşma oyunlarına gelinmemeli, buna oldukça dikkat edilmelidir.

Ayrıca basın-yayının dili hem derinliğine inandırıcı, hem de biçimde olgun olmalıdır. Tutarlı bir demokratizm tüm ilişkilerde kendini göstermelidir. Reel sosyalizmden kalma yaklaşımlar kadar, feodal kalıntılar da yaşamda, çalışma tarzında aşılmalıdır. Demokratik veya sosyalizmin yaratıcı demokratizmi geliştirilebilmelidir.

Sosyal ilişki ve yaşamınıza fazla değinme gereği duymuyorum. Eksik ve uygulamasız olacağından çekiniyorum. Kadın somutunda çözmek istiyordum. Yarım kaldı. Çok üzülsem de bunu da tamamlamak güç ve imkanını şimdilik göremiyorum. Ama öze zarar vermeyecek, yarım da kalsa anlamını bozmayacak ilişki ve yaşam tarzının gelişim gereği açıktır. Bu artık bireyin biraz da sanatçı yaratıcılığında ifadesini bulacaktır. YAJK’ın partileştiğini duydum. Özgür kadına başarı getirmesini dilemekle birlikte ancak çok yönlü, derinlikli gelişmesini, sınırsız saygı, sevgi ve özlemimi belirtebilirim.

Çocuklara çok iyi bakılması, kültürel çalışmaların özellikle kanallara yansıtılması önemlidir. Halka sıra gelince gerçekten nefesim zorlanıyor. Hele kayıp yakınları için. Zaten onların barışı için ayakta duruyorum.

9- Saflarınızda daha iyi anlaşılması gereken bir husus da geliştirilen bu çabalarda devletin rolüne ilişkindir. Tabi başka kişi ve güçlerin geliştirdikleri spekülasyonları da az çok duydum. Devletin dayatması ve işbirliği halinde hareket edildiği biçiminde hayli iddia ve kuşku sözkonusudur.

Şunu açık bilmeniz gerekir ki; devlet bu konuda asıl niyet ve yaklaşımlarını benim gibi birisi için açıkça ortaya koymaz. Bunun ne anlama geldiğini bilir ve ilgili bölümde belirttiğim bazı dolaylı tavırları belli eder. Şunları söylemiştim: Kaba yaklaşım yok. Ama tek kişilik bir ada cezaevi gerçeği sözkonusu. Yargılama açık yapıldı. Soruşturma komisyonundaki birçok ifade yayınlandı. Basın epey işledi. Ama hala tam netlik yok.

Ne kadar ve düzeyi nedir, bilmiyorum, ama barış ve kardeşlik çözümü konusunda benimle muhatap olan yetkililer açık tavır içindeydiler. Devletin kucaklayıcı yaklaşımı, intikam temelinde yaklaşmayacağı, hatta şiddetin ortadan kalkması halinde bu işe artık bir çözüm bulunabileceğini bazı yetkili kurumlar açıkladılar. Hükümetin, daha doğrusu Adalet Bakanlığı’nın son af girişimlerini izliyorsunuz. Nasıl sonuçlanacağı bilinmiyor. Yapılacak çok şey şiddet ortamının kalkmasına bağlanıyor.

Sizleri yanıltmak istemem. Benimle sınırlı tavırlar da önemli olmakla beraber, her şeyi belirlemez. Devletin benimle resmi açık bir diyalog içinde bulunduğunu iddia etmek gerçekçi değil, kolay da değildir. Olması halinde bunu ileri bir adım olarak da değerlendirmekten çekinmemek gerekir.

Ama sizlerle bu diyalog ve yaklaşımı devlet biliyor ve karşı tavrını koymadı.

> ***“Türkiye’yle bu konuda yaklaşımlar hayatidir. Sonuçta Türkiye ordaki varlığınızı kendisi için tehlike değil, bir güvence olarak görmelidir. Yani ordaki Kürt çözümü ve Irak’taki demokratik gelişme, bunda yeriniz bir güvencedir. Tabi Türkiye’deki demokratik çözümle bu yaşam bulabilecektir. Yani eskisi gibi orayı Türkiye için stratejik bir tehlike alanı olarak değerlendirmek yanlıştır. Bunu aşmanız gerekir. Dolayısıyla çatışmaya çok zorunlu olmadıkça girmemek, orada da uzlaşma aramak doğrudur. Bazı güçleri, arabulucu olarak değerlendirebilirsiniz. Aynı yaklaşımı diğer güçler, Irak için de geliştirebilirsiniz. Kendinizi bir yabancı güç gibi değil, yerli güç olarak görmelisiniz. Zaten yapının yarıdan çoğu”***

Sizlerin gerçekliğini sıkı izliyor. Söylenenlerin uygulama düzeyine, olası sonuçlarına çok dikkat ediyor. Öyle sanıyorum, öngörülen yeni dönem yaklaşımlarının başarı düzeyi ve gerçekliği devlet tavrını daha da netleştirecek. Operasyonların düzeyinden de bazı sonuçlar çıkarabilirsiniz. HADEP’liler serbest bırakıldı. Ortaya koyabileceğimiz gelişmelere karşı duyarlı hareket edeceği kanısındayım. Tüm sorun toplumdaki aşırı ve olumsuz sıcaklığı düşürüp barış ortamını yakalamak ve demokratik adımlara yol açmaktır. Bunu yapmak dönem için en uygun tavır olduğu kanısındayım. Uluslararası alan da tümüyle bu yaklaşım içindedir. Türkiye’de bu yönde küçümsenmeyecek bazı adımlar atılıyor. Tüm bunlara dayanarak gelişmeleri hızlandırma, barış şansını güçlendirmek için bu yeni hamle tarihi bir anlama sahiptir diye düşünüyorum. Umarım yanılmıyorum. Böyle olsa bile fazla bir şeyin kaybedilmeyeceği açıktır. Ama yeni adımlarla çok şeyin kazanılacağı da açıktır. Objektif değerlendirme ve karar hakkı sizlerindir. Ben hem devlet katlarının, hem sizlerin ve halkın beklentilerine, hassas durumuma dayanarak en ahlaki ve yararlı yaklaşımın bu olduğunu açık inanç ve düşüncelerim olarak belirtiyorum.

10- Sağlık durumum, yaşam şartlarım daha önce anlattıklarım gibidir. Gazete sorunu çözümlendi. Tek kanal radyo dinliyorum. Yemek sorunu yoktur. Doktorların günlük kontrolleri var. Görevlilerin 24 saat gözetimi var. Avukatlarla hafta da iki defa ikişer saat görüşülüyor. Aileden üç kişiyle istenildiğinde görüşülüyor. Kitap okumaya henüz hazır değilim. Sınırlı mektup alış-verişi var.

Düşünce ve duygu düzeyinde büyük bir arınma, rafine durumu var. Paylaşmak isterdim. Ama psikolojik durumum buna elverişli değil. Ama daha önceki bireysel yaşam tarzımdan çıkarabileceğiniz bazı temel özellikler üzerinde çok büyük durmalı ve maletmeye çalışmalısınız. İnsan yaşamı müthiş bir şey, çözmeyi ve en doğrusunu gerçekleştirmeyi en değerli çalışma olarak değerlendiriyorum.

Fırsatım olursa yaşadığım, belki hiç örneği olmayan trajediyi yazmaya çalışırım. Ama bana şimdilik çok zor geliyor. Çünkü güç gerekiyor. Yine de aranızda olmaktan bin kat daha fazla herkese yararlı olduğum inancını taşıyorum. Yaşam bunun en güçlü kanıtı olacaktır.

İnsanlığın doğuş beşiğinde her şeye, herkese sınırsız bir özlemle anlam veriyor, sevgi, saygıyla ve kutsalca kucaklıyorum, selamlıyorum.

Abdullah Öcalan
1 Ağustos 1999
İmralı

Halklarımızın en büyük özlemi olan barış ve demokrasiyi

KAZANMAK İÇİN TÜM GÜCÜMÜZÜ SEFERBER EDELİM

"Demokratik Cumhuriyet Projesi, yeni dönem manifestonun bir taslağıdır."

Partimizin **Genişletilmiş 2. Merkez Komite Toplantısı**, partimize ve ulusal mücadelemize yönelik uluslararası kompolya karşı verilen kapsamlı mücadelenin önemli bir düzey kazandığı, daha ileri gidebilmek ve sonuç alıcı olabilmek için; yeni ve kararlı açılımların yapılması gerektiği bir ortamda 23-29 Temmuz 1999 tarihleri arasında yapılmıştır. Bu toplantımız Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaşın ***Savunma***'da ortaya koyduğu görüşlere ve pratik çalışma planına tamamen katılırken, önümüzdeki sürece ilişkin de tarihi önemde kararlar almıştır. Bu çerçevede tüm parti güçlerimize, halkımıza ve kamuoyuna şu hususları açıklamayı gerekli görüyoruz:

1- Sosyalist sistemin çözülüşünün ve iki kutuplu dünya gerçeğinin sona ermesinin üzerinde on yıllık bir süreç geçti. Bu süreç içerisinde "*Yeni dünya düzeni*" ekseninde yaşanan gelişmeler, yer yer devam eden direnç noktalarına karşılık egemen olmaya doğru yol alıyor. Ortaya çıkan bu gerçeklik ezilen halklar, sınıflar ve güçlerin çıkarlarını temsil etme karekteri ağırlık kazanan mücadelelerle sonuç almayı daha geçerli hale getirmektedir. Burada çelişkilerin ortadan kalkma durumu değil, çözüm yönteminin stratejik, taktik ve eylemsel değişikliği sözkonusudur. Mücadelede çok yönlülük, diğer bir gerçeklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla cephe savaşı ve silahlı mücadelenin vazgeçilmez tek yöntem olma gerçeği aşılmıştır. Bazen silahlı mücadele yolu bir zorunluluk olarak kullanılsa da, geride bıraktığımız yüzyıl gerçeğinde olduğu gibi ağırlıklı ve süreklilik gösteren özelliğini kaybetmiştir. Bunun yerine, süreklilik ve ağırlık kazanan siyasal mücadele yöntemidir. Ezilenlerin mücadelesinin stratejik, taktik ve günlük eylem boyutunda yaşadığı bu değişiklikler, kavranıp uygulamaya dönüştürüldüğü oranda, sonuç alınabilir. Dünyamızda yeni bloklaşmalar olmadan bu durum devam edecek, değişme yeteneğini gösteremeyen güçler anlamsızlaşacaktır.

ABD'nin önderliğinde şekillen "*Yeni dünya düzeni*" her alanı etkilediği gibi, Ortadoğu'yu da etki alanı içerisine almıştır. Bölge güçleri çıkarlarını geliştirmek için; yeniden gözden geçirmekte sözkonusu değişikliklere uygun düşen politikalar oluşturmaya yönelmektedir. Bunun en son örneği, Suriye-İsrail arasında hazırlıkları yapılan barış sürecidir. Görülen odur ki, bütün bölge güçleri aralarındaki çelişkileri ve sorunları aynı sistem içerisinde, siyasal mücadeleyi esas alarak çözüme kavuşturmaya ağırlık vereceklerdir. Bugün bazı güçler bu sürece direnseler de, çok geçmeden aynı sürece tabi olmak zorunda kalacaklardır. Bölgemizin içine girdiği bu süreç, daha şimdiden kurtuluş mücadelemizi de derinden etkilemeye başlamıştır. Önderliğimize ve partimize karşı düzenlenen uluslararası komplonun 15 Şubat'ta gelip dayandığı nokta, bu sürece öz kazandırmıştır. Ortadoğu'da sorunların siyasal mücadele ve diyalog yoluyla çözüme kavuşturulmasının, dönüm noktası için stratejik, taktik ve günlük eylem boyutunda açılım yapmayı önümüze koymuştur. Mücadelemizin yarattığı tüm değerlere sahip çıkarak yeni bir yönelim içerisine girmek, kaçınılmaz bir gerçek olarak karşımıza çıkmıştır.

"Demokratik Cumhuriyet Projesi, esaret sürecinde tamamlanmış olsa da, Önderliğimizin ve partimizin altı yıllık girişimlerinin bir neticesidir. Bu anlamda, ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni dönem manifestosunun bir taslağıdır. Dolayısıyla Demokratik Cumhuriyet Projesi, kurtuluş mücadelemizin stratejik, taktik ve günlük eylem çizgisini belirleyecektir."

Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaşın geliştirdiği savunma ve yürüttüğü tartışmalar, özünde dünyamızın ve bölgemizin yaşadığı gerçekliğin ifadesi olmuştur. 1993'te başlatılan arayışın ve açılımın tamamlanmasının, savunmada somutlaşmasıdır. **Demokratik Cumhuriyet Projesi** olarak ifade edilen çözüm, taktik bir açılımın ötesinde, stratejik bir kapsama sahiptir. Türk devleti ile partimiz önderliğindeki halkımız arasında süren **savaşın kilitlenmesine yapılan bir müdahaledir.** Demokratik Cumhuriyet Projesi, esaret sürecinde tamamlanmış olsa da, Önderliğimizin ve partimizin altı yıllık girişimlerinin bir neticesidir. Bu anlamda, ulusal kurtuluş mücadelemizin **yeni dönem manifestosunun bir taslağıdır.** Dolayısıyla Demokratik Cumhuriyet Projesi, kurtuluş mücadelemizin stratejik, taktik ve günlük eylem çizgisini belirleyecektir.

Bunlar temelinde şu hususlar belirtilebilir:

a- Toplantımızın yeni parti manifestomuz olarak benimsendiği, Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaşın mahkeme sürecindeki savunmaları tüm parti güçlerimiz içinde yoğun olarak tartışılacak, burada dile getirilen görüşler parti güçlerimize ve halkımıza özümsetilecektir.

b- Bu temelde yürütülecek bir çalışma ardından, uygun koşullarda **gerçekleştirilecek olağanüstü parti kongresinde** partimizin yeni programı ve düzenlenişi karara bağlanacaktır.

c- Demokratik Cumhuriyet Çözüm Projesi hayata geçirilirken diyalog ve ortak noktalarda birleşme yaklaşımı yadsınmamakla birlikte, esas olarak siyasal mücadeleye dayalı demokratik dönüşümü sağlama espirisi içinde olunacaktır.

d- Tüm parti kadro ve örgütlerimiz içinde bulunduğumuz sürecin pratik çalışmalarını böyle bir yaklaşımla yürütürken, aynı zamanda Genel Başkanımızın geliştirdiği görüşleri özümsemeye çalışmalı, ulaştığı kendi görüş ve önerilerini kongre sürecine kadar partiye sunarak, partimizin yenilenme çalışmalarına katılım göstermelidir.

2- Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaşın mahkeme sürecinde yaptığı açıklamalar ve sergilediği tutum, dünyayı olduğu gibi Türkiye'nin tüm çevrelerini de derinden etkilemiştir. Türkiye'nin yönetenleri, aydınları, basını, tüm halk çevreleri ilk kez bu düzeyde partimizi ve Kürt sorununu tartışmıştır. Bu tartışma sürecinden başlangıçta şoven ve imhacı eğilim baskın olsa da, çözüm arayan görüşlerin de varolduğu görülmüş, bu eğilim giderek daha da güçlenmiştir.

Başta Türkiye Cumhuriyeti devleti yöneticileri olmak üzere; Türkiye'deki değişik çevrelerin mevcut süreci oldukça ciddiye aldıkları, partimizi tasfiye etme genel eğilimi dışında bu sürece ilişkin kesin karara sahip bulunmadıkları, her türlü ihtimali dikkate almakla birlikte uygun politika ve çabalarla Türkiye ortamının olumlu yönde etkilenip sürecin çözüm yönünde ilerletileceği gözlenmektedir.

Diğer yandan 15 Şubat'tan günümüze kadar ki altı aylık süreçte partimiz yeniden ve oldukça **zorlu bir tarihsel sınavdan geçmiştir.** Uygulamadaki çeşitli yetersizliklere ve zorlanmalara karşın, hem sorgulanma sürecinde, hem de mahkeme sürecinde esas olarak doğru taktikler izlenmiş ve bu temelde önemli bir gelişme düzeyini yakalamıştır. Genel Başkanımızın durumuna ve mücadelesine kilitlenme temelinde yürütülen mücadele; kolay dağılmaz, yenilmez bir parti olduğunu, birlik ve bütünlük içinde gelişimini her koşulda sürdürmüştür. Kendisini stratejik ve taktik düzeyde yenileme, geliştirme gücüne sahip olduğunu; parti örgütlerimizin, gerillamızın ve halkımızın sonsuz mücadele gücüne sahip olduğunu herkese göstermiştir. Bu durum, içte ve dışta herkes tarafından tartışılmakta ve doğru anlaşılarak uygun yaklaşım gösterilmeye çalışılmaktadır. Böyle büyük bir örgütlülüğe ve olgunluğa sahip olan bir güce, uygun bir yaklaşım gösterilmek zorunda olduğu ve de gösterileceği açıktır.

Bu temelde 29 Haziran'dan itibaren içine girmiş olduğumuz süreç, çok daha önemli, karmaşık ve tayin edici bir süreç durumundadır. Sürecin ana özellikleri tarihi bir çözüm süreci olması, çok yoğun ve karmaşık bir siyasal mücadeleyi içermesi ve tarihi kararları ortaya çıkarmakla yükümlü bulunmasıdır. Başta sürecin ana unsurları olmak üzere; herkesin böyle bir sürece oldukça ciddi, olgun, sorumlu, cesur ve çözümleyici yaklaşmak zorunda olduğu ve sonuçta bu tür yaklaşım gösterenlerin kazanacağı açıktır. Böyle bir yaklaşımla Kürt sorununa demokratik ve siyasi bir çözümün bulunacağı, Türkiye'de barış ve demokrasinin yaratılacağı ortadadır.

Tarih karşısında sorumluluğun, ciddiyetin ve çözümleyiciliğin en büyük temsilcilerinden biri olan Başkan Abdullah Öcalan yoldaş, böyle kritik bir sürece girerken olgun ve cesur yaklaşımı göstermeyi bilmiştir. Bu süreçte barış ve demokrasinin kazanılması için; partimize ve ilgili diğer güçlere şiddetten uzak, çözümleyici bir yaklaşım içinde olunması çağrısında bulunmuştur. İlgili parti örgütlerimiz, Merkez Komite toplantımız bu çağrıyı ve partimize sunduğu 7 Temmuz 1999 tarihli pratik çözüm belgesini tüm yönleriyle değerlendirip, gereken sonuçlara ulaşmıştır. Bu konuda şu hususlar belirtilebilinir:

a- Partimiz Başkan Abdullah Öcalan yoldaşın silahlı mücadelenin durdurulması, silahlı güçlerimizin uygun alanlara çekilmesi ve siyasi mücadelenin öne çıkarılması karar ve çağrısına bütünüyle katılmaktadır. Bu doğultuda bütün silahlı güçlerimiz, öncelikle kendilerini en güvenlikli üstlere çekecekler, denetim dışı olan küçük birimler denetim altına alınacak, kendilerine yönelen herhangi bir saldırı karşısında gösterecekleri meşru savunma dışında, herhangi bir eylem veya silahlı etkinlik içinde olmayacaklardır. Her alandaki karargahlarımız, görevli komuta yapımız, bulundukları alanın koşullarına uygun olarak böyle bir düzenleme ve denetimi gerçekleştirecektir. Birliklerimizin bulundukları alandan başka bir alana geçişleri talimatla olacak, başka türlü hareket edilmeyecektir. Komutasından savaşçı yapısına kadar, bütün ARGK birliklerinin yüksek bir duyarlılık ve disiplin içinde kendilerine verilen talimatların doğrultusunda, onları başarıyla yerine getirme temelinde hareket etmeleri oldukça önemli ve gereklidir. Ayrıca bütün silahlı güçlerimizin olası komplo ve provakasyonlara karşı da son derece duyarlı olmaları büyük önem taşımaktadır.

b- Dönemin en temel çalışması siyasi örgütleme ve mücadeledir. Bireyin ve Kürt toplumunun özgürleştirilmesi temelinde Türkiye'de barış ve demokrasiyi kazanmak için, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da kitlelerin siyasi örgütlenmesinin ve mücadelesinin geliştirilmesi süreci ilerletecek en temel güçtür. Genel Başkanımızın ifade ettiği demokratik tartışma, örgütlenme ve ortak mücadele içine çekmek tarihi bir çalışmadır. Böyle bir çalışma ertelenemez, savsaklanamaz, bu çalışmaya basit yaklaşılamaz. Çünkü halklarımızın demokratik ve özgür geleceği böyle bir çalışmanın başarısına bağlıdır ve şimdiye kadar yürütülen büyük mücadele ile başarının koşulları ve imkanları yaratılmıştır. Partimiz bu temelde çalışmayı esas alıp bu yöndeki her adımı desteklerken, tüm Kürt-Türk aydınlarını, demokratik-siyasi çevrelerini ve halk kitlelerini ortak örgütlenmeye çağırır.

3- Geçen dönemin en önemli bir çalışması da örgütsel çalışma olmuştur. Karşıt güçler, uluslararası komplo ve 15 Şubat olayı ile partimizin dağılacağını, parçalanacağını, örgütlenemeyeceğini, yönetim gücü haline gelemeyeceğini umut etmişler ve başarılarını buna dayandırmışlardır. Kuşkusuz bu umut ve hesap boşuna olmamıştır. Nitekim kaynağını çeşitli toplumsal özelliklerden alan ve 15 Şubat olayı karşısında kendisini açığa vuran duygusal, doğmatik, bireyci, tutucu yaklaşımların pratikte gösterdiği umutsuzluk, inançsızlık, bireysel kaygı, hesapçılık, bekle-görcülük ve kendine görecilik örgütlenmemizi ve yönetim gücümüzü ciddi bir biçimde zorlamıştır. 6.Kongre'nin ortaya çıkardığı yönetim gerçeğimiz, bütün yetersizliğine rağmen geçen süreçte tüm bu parti dışı anlayışlara karşı yoğun bir mücadele vermiş, döneme özgü doğru mücadele yöntemlerini geliştirerek, partiyi içten zorlayan bu tür anlayış ve tutumları aşmayı, partinin birlik içinde örgütlenmesini, yönetim gücüne kavuşmasını başarmıştır. Bu durum, geçen süreçte karşıtlarımızın umut ve hesaplarını bozan, bizi yaşatan en ciddi gelişme olmuştur.

Bu konuda belli bir mesafe katedilmiş olsa da, partimiz için bu alandan gelen tehdit ve tehlike bütünüyle ortadan kalkmış değildir. 15 Şubat olayının yarattığı boşluk, yaratılan parti dışı anlayış ve tutumlar, içinde bulunduğumuz dönemin özelliklerine göre kendini yenileyememe, yeni dönem partisine doğru katmama, eskiyi arama, ona göre davranma, dönemin gerektirdiği kolektif yönetim tarzına girmeme, kişilikler ve örgütler düzeyinde birbirini tamamlayan bir sistem haline gelmeme gibi durumlar örgüt yapımızı zorlamaya devam etmektedir. Bu durum da **Merkez Toplantımızda** çok yönlü olarak değerlendirilmiş ve önemli sonuçlara ulaşılmıştır. Bu hususta kısaca şunlar belirtilebilir:

a) Siyasi ve örgütsel açıdan partimizin yenilenmesine ters düşen temel örgüt ilkesi, yeniden yapılanması ile çelişen, parti birliğimizi, örgütsel yapımızı tehdit eden her türlü parti dışı tutum ve anlayış, **aşırı duygusal, doğmatik, tutucu** yaklaşım mahkum edilmiştir. Bunlara ve **sağ liberalizmin** olumsuz etkilerine karşı yoğun bir mücadele yürütülmesi gerekli görülmüştür.

b) Önderlik gerçeğinden boşalan pratik yönetim görevinin doğru ve etkili yerine getirilmesi örgütsel gelişmemiz açısından zorunludur. Bu konuda **Başkanlık Konseyi**'nin kendini daha da geliştirip genelleştirmesi ve yeterli kılması esas olmakla birlikte, bunun da hayat bulabilmesi için tüm kadro gücümüzün gerekli katılımı göstermesi, tüm parti örgütlerimizin birbirini tamamlayan bir sisteme, yönetim gücüne kavuşması, yönetim tarzımızın dönemin görevlerine cevap verecek bir kolektivizme ulaşması esastır. Bu temelde yeterli bir parti düzeyine ulaşabilmek için önümüzdeki dönemde güçlü yönetim, güçlü yapı, güçlü kadro, güçlü örgüt şiarıyla yoğun bir **eğitim seferberliği**nin ve örgütsel çalışmanın yütürülmesi büyük öneme sahiptir.

c) Dönemin en temel görevlerinden biri eğitim faaliyeti olmaktadır. Partileşme eğitimini **fedailik** espirisiyle ele alıp geliştirmek, kadro yapısının ideolojik, politik ve teknik formasyonunun en ileri düzeye çıkarmalı, bu biçimle militan niteliği geliştirirken, nicel büyümeyi de sürekli kılmak mutlak gereklidir. Tüm parti yönetimlerimizin, kadrolarımızın döneme böyle yaklaşması, yüksek bir fedailik ve seferberlik ruhuyla, partiordu yapımızı bu temelde yenileyip güçlü bir hazırlık yürütmesi hayati önemdedir.

"Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaşın geliştirdiği savunma ve yürüttüğü tartışmalar, özünde dünyamızın ve bölgemizin yaşadığı gerçekliğin ifadesi olmuştur. 1993'te başlatılan arayışın ve açılımın tamamlanmasının, savunmada somutlaşmasıdır. Demokratik Cumhuriyet Projesi olarak ifade edilen çözüm, taktik bir açılımın ötesinde, stratejik bir kapsama sahiptir."

d) Önemli bir militanlaşma düzeyine ulaşmış olan bayan yapımızı partimizden ve süreçten kopartan yanlış anlayışlar mahkum edilmiş, **PJKK** adıyla düzenlenen özgür kadın hareketimizin önümüzdeki siyasal mücadele sürecine çok yönlü ve etkin bir biçimde katılıp belirgin bir rol oynaması gerekli görülmüştür.

4- Kuzey Kürdistan ve Türkiye'dekine benzer yaklaşımı, Güney Kürdistan

ve Irak'a yönelik olarak da geliştirmek, bunu Ortadoğu bölgesindeki benzer sorunlara çözüm yaklaşımı olarak görmek, içinde bulunduğumuz koşullar açısından en doğru tutumdur. Kuzey'de çözüm gelişmedikçe Güney Kürdistan'da da kalıcı çözüme ulaşamayacağı biçimindeki parti görüşümüz uzun ve pratik süreç içinde net olarak doğrulanmıştır. Şimdi Türkiye'de çözüm arayışlarının yoğunlaştırıldığı bu sürece paralel olarak, Güney Kürdistan'da da çözüm çabalarını yoğunlaştırmak, böyle bir çabayla Kuzey'de yoğunlaştırılan çözüm sürecine katkıda bulunmak büyük önem taşımaktadır. Bunun için geleneksel feodal-aşiretçi yaklaşımları aşmak, ulusal birlik ve demokrasi çerçevesinde birarada yaşamak koşullarını geliştirmek gerekmektedir.

Bu koşulları ortadan kaldıran yaklaşım en fazla KDP tarafından temsil edilmektedir. Bu örgüt, katı feodal yaklaşımları temelinde demokratik birarada yaşama yaklaşımını reddetmekte, bu temelde birçok güçle silahlı çatışma yürütmektedir. Nitekim bu tutumunu Türk devletiyle birlikte partimize karşı 14 Mayıs 1997 saldırısına kadar götürmüştür ve iki yılı aşkın süredir böyle bir savaşı devam ettirmektedir. Öyle anlaşılıyor ki, kendi çizgisine uygun olan bu durumu savaş rantıyla yaşama noktasına vardırmıştır. Bu savaş durumu Kürt ulusal birliği ve ilişkilerine ciddi zararlar verdiği gibi, günümüzde yoğunlaştırılan çözüm arayışlarının önünde de engel olmaktadır. Partimiz, her ne kadar, böyle bir savaşın başlatılıp sürdürülmesinden sorumlu olmasa da, Kürt sorununun demokratik çözüm arayan temel bir güç olması nedeniyle bu savaş tarafından engellenmektedir. Merkez toplantımız bu hususu da gündemleştirmiş ve önemli kararlara ulaşmıştır. Bu konuda şunlar belirtilebilir.

a) Türkiye'dekine benzer bir yaklaşımı Irak'a yönelik de geliştirmeye çalışmak, bunun için Güney Kürdistan'daki anti-demokratik, feodal yaklaşımları aşarak **ulusal-demokratik yaşamı** geliştirmek, bunları gerçekleştirecek bir siyasi örgütlenme, etkinlik ve ilişki düzeyi içinde olmak büyük önem taşımaktadır.

b) Böyle bir süreci başlatabilmek için de, bu alandaki kör şiddet ortamını gidermek gerekir. Bu amaçla her ne kadar başlatılan ve sürdüreni biz olmasak da, yine son zamanlarda yoğunlaşan arabulucuların çabalarına ortam yaratmak maksadıyla, **1 Eylül 1999 tarihinden geçerli olmak üzere KDP'ye karşı savaşı tek yanlı olarak durdurmak istiyoruz.** Bu tarihten itibaren birliklerimiz sadece meşru savunma içinde olacak, üstlerinde bulunan güçlerimize saldırmadıkça birliklerimiz askeri etkinlikte bulunmayacaktır. Eğer bu özverili adımımız ulusal birlik yolunda karşılıklı ateşkes ve diyaloga varırsa partimiz buna açık olacak, bu yönlü yürütecek her türlü çabaya destek verecektir.

5- İçinde bulunduğumuz tarihi dönemde dış alan faaliyetlerimizde mevcut yaklaşım ve hedefler temelinde, alanların koşulları dikkate alınarak daha da geliştirilecektir. Bu alanlarda her türlü örgütsel liberalizme karşı mücadele edilerek, uzun savaş yıllarında yurtdışına savrulmuş olan insanlarımıza daha fazla ulaşacak, bu alanlardaki halkımız seferber edilerek geçmişten daha fazla bu çözüm sürecinde katkı ve rol sahibi olmaları sağlanacaktır. **Dış alan faaliyetlerimiz** içinde propaganda ve diplomasi faaliyetlerinin en başta geldiği açıktır. İçinde bulunduğumuz dönem gereği bu her iki faaliyete de yeni bir hamle anlayışıyla yaklaşılacak, buna uygun bir örgütlenme ve yönetim anlayışıyla bu faaliyetler yürütülecektir. Oldukça hasas ve önemli olan bu iki faaliyet de, mevcut belirlemelerimiz temelinde yeni bir yaklaşımla ele alınacak, uygun bir üslup ve tarzla yürütülecektir.

Geçmişin teşhir ve tecritini esas alan yaklaşımın, üslubun yerine; pozitif eleştiri denen eksiklikten yola çıkarak doğruyu bulmayı hedefleyen, yapıcılık ve çözüm içeren bir yaklaşım hakim kılınacaktır. Özellikle bilinen hassasiyetlerden dolayı Türkiye'ye karşı böyle bir yaklaşım ve üslupta çok duyarlı davranılsa da, sözkonusu yaklaşım sadece Türkiye'ye karşı değil, dönemin tek doğru yaklaşımı olarak bütün ilişki ve çalışmalarımızda hakim olacaktır. Bu çerçevede bölgede ve dünyada yürüteceğimiz diplomatik faaliyetlerimiz Kürt sorununu çözme, demokratikleşme temelinde Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne katılması, tıkanan sorunlarını çözmesi espirisi içinde yürütülecektir.

6- Buraya kadar kısaca ortaya koymaya çalıştığımız doğru, etkin ve yaratıcı bir tarzda hayata geçirilirse, partimiz yaşadığı yenilenme sürecini başarıyla yürütür ve önüne koyduğu kapsamlı politik hedefleri başarıyla gerçekleştirecektir. Bunun partimiz ve mücadelemiz için yeni bir tarihi sürecin başlangıcı olacağı, bu temelde çözüm sürecinin gelişeceği, halkımız için yeni bir yaşamın başlayacağı açıktır. Bu da Başkan Abdullah Öcalan yoldaşın barış ve demokrasi temelinde çözüm sürecinin başladığı tespitinin doğrulanması ve yaşam bulması olacaktır. Elbette bunun için partimizin, ordumuzun, halkımızın herkesin görevine yüksek bir sorumlulukla sahip çıkması ve üzerine düşeni başarıyla yerine getirmesi gerekir. Hiç kimse bize barış, demokrasi ve özgürlüğü vermeyecektir; tersine bunlar hepimizin sonderece yaratıcı emek ve çabasıyla adım adım kazanılacaktır.

Süreci bu temelde geliştirmek için tüm gücümüzle çalışmalı, birlikte tüm parti ve ordu güçlerimizin, yurtsever halkımızın her türlü gelişmeye karşı sürekli uyanık olması, bütün ihtimalleri dikkate alan bir yaklaşımla kendilerini sürekli hazırlıklı kılması, geleceğimizi başarıyla kazanabilmek için gerekli ve zorunludur.

Bu esaslar temelinde; tüm parti, kadro ve örgütlerin kendilerini yenileyerek, tarihi öncülük görevlerini yüksek bir bilinç, duyarlılık, fedakarlıkla yerine getirmeye, ordumuzun değerli komutan ve savaşçılarını tam bir birlik-disiplin içinde kendilerine verilen talimatları uygulamaya, her kesimden cefakar halkımızı bu döneme büyük bir birlikle yaklaşılarak, barış, demokrasi ve özgürlüğü kazanmaya, her alandaki tüm demokratik, barışsever güçleri de partimizin yürüttüğü barış ve demokrasi mücadelesine destek vermeye çağırıyoruz!

Başkan APO'nun ışıklı yolunda barış, demokrasi ve özgürlük için ileri…

7 Ağustos 1999
PKK-Merkez Komitesi

Tüm Türkiye ve dünya kamuoyuna

PKK Genel BaşkanıAbdullah Öcalan

Türkiye'de çatışma ve şiddet ortamı insan haklları ve demokratik gelişmenin önünde engel teşkil etmektedir. Ağırlıklı olarak Kürt sorunundan kaynaklanan şiddet bunda temel rol oynamaktadır. Çıkmazı aşmak ve sorunların çözüm yolu şiddete son vermeyi gerektirmektedir.

Bu nedenle PKK'nin 1 Eylül 1998'den beri tek taraflı yürütmeye çalıştığı ateşkes sürecinden 1 Eylül 1999'dan itibaren silahlı mücadeleye son vermeye ve güçlerini barış için sınırların dışına çekmeye çağırıyorum. Böylelikle demokratik çözüm yolunda yeni bir diyalog ve uzlaşma aşamasının gelişeceğine inanacımı belirtiyorum.

Bununla birlikte tüm devlet ve toplumun ilgili kurum ve yetkililerini bu barış ve kardeşlik sürecinin başarısı için duyarlı ve destek olmaya, ulusal ve uluslararası hükümet ve kuruluşları da olumlu temelde yardımlaşmaya çağırıyorum.

2 Ağustos 1999

Basına ve Kamuoyuna

ARGK Genel Komutanlığı

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın 2 Ağustos 1999 tarihli yapmış olduğu basın açıklamasındaki önerileri **Demokratik Cumhuriyet** formülü ile Türk ve Kürt halklarının önüne konan birlik, kardeşlik ve barış içinde yeniden buluşma stratejisinin pratik uygulanmasına yönelik adımların başlangıcı özelliğinde karşılık beklemeden tek yanlı ve cesaret dolu bir plan özelliğindedir.

Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaşın bir süreden beridir geliştirmeye çalıştığı barış adımlarını, esaret koşullarının yarattığı tüm dezavantajlara rağmen ısrarla yürütme savaşı Kürt halkının olduğu kadar Türk halkı açısından da geçerli olan demokratik toplum ihtiyacı karşısında duyduğu tarihi sorumluluğun bir gereğidir. Barış ortamının gelmesi Türk ve Kürt halklarının çıkarınadır.

Kürt halkı Önderi Başkan APO etrafında barış ve onurlu bir yaşam için bugüne kadar hiçbir fedakarlıktan kaçınmamıştır. Bundan sonrada kaçınmayacağı açığa çıkmıştır. Kürdistan halkının onuru, çıkarı ve geleceği için 15 yılık en amansız bir savaşı göze alan, sürdüren ve birçok değerli komutan ve savaşçısını bedel olarak ödeyen ARGK bundan sonraki süreçte de halkın çıkarları neyi gerektiriyorsa onun başarılması için her şeyi yapmaya hazırdır. Bu temelde Başkan APO'nun silahlı güçlerimize yönelik geliştirdiği 1 Eylül'den itibaren savaşın durdurulması talimatını ARGK güçleri olarak Başkomutanımızın bir emri olarak algılıyor ve emir komuta düzeninde yek vucut olarak uygulamaya koyacağımızı belirtiyoruz.

1 Eylül tarihinden başlamak üzere Başkomutanımız Abdullah Öcalan yoldaşın öngördüğü planın pratik uygulamasını başlatacağımızı duyuruyoruz. Bu planın uygulanmasını bir zayıflık gibi değerlendirerek güçlerimize yönelik olası saldırılar karşısında meşru müdafa hakkımızı kullanmak dışında hiçbir silahlı eylem ordu güçlerimiz tarafından geliştirilmeyecektir. Savaşın sürdürülmesinden çıkarı olan çeteleşmiş rantçı kesimin son Silvan minibüs taranması olayında görüldüğü gibi olası provokatif girişimlerine karşı tüm güçlerimizi ve halkımızı duyarlı olmaya ve gerekli tedbirleri almaya çağırıyoruz. Başta Kürt ve Türk halkı olmak üzere tüm ilerici, demokrat kişi, çevre, kurum ve kuruluşları barış, kardeşlik ve demokrasi için attığımız adımlara destek vermeye çağırıyoruz.

6 Ağustos 1999

Halkımıza ve Kamuoyuna

PKK Başkanlık Konseyi

Her türlü küçük hesabı bir yana bırakarak halkımızın ve insanlığın büyük geleceği için İmralı'dan yükselen barış ve demokrasi çağrısına katılım gösterelim!

Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaşın taşıdığı yüksek sorumluluk gereği, 2 Ağustos'ta yaptığı tarihi açıklama, geliştirdiği barış ve demokrasi çağrısı hiç kuşkusuz Kürt-Türk halklarının tarihinde bir dönüm noktasıdır. Bu tarihi karar için değişik çevreler ne derse desin, kendi tarihsel hükmünü mutlaka icra edecektir.

Genel Başkanımızın geliştirdiği bu büyük çağrı, partimizin yürüttüğü kutsal ulusal kurtuluş mücadelemizin ulaştığı yeni bir düzey, içinde bulunduğumuz koşullarda Kürt sorununu çözmenin ve Türkiye'deki demokratikleştirmenin geçerli tek yoludur. Bölge halklarının ve insanlığın çıkarını ifade eden en kardeşçe tutum olmaktadır. Bu çağrıyla 1 Eylül 1998 tarihinde başlattığımız tek taraflı ateşkes uygulaması daha ileri ve kesin bir noktaya vardırılmakta, tarihi **İmralı mahkemesinde** ortaya konan kapsamlı değerlendirmelerin ve **Demokratik Cumhuriyet Çözüm** paketinin pratik uygulama adımları atılmaktadır. Bu adım tam bir tıkanma noktasına gelmiş olan Türkiye'nin demokratikleştirilmesi ve Kürt sorunundaki kilitlenmeyi çözebilecek tek geçerli adımdır. Bu adım Kürt halkının çıkarlarını ve geleceğini temsil eden her türlü düşmanlığa son vererek, barış ve kardeşliği geliştirecek olan yegane adımdır.

Partimiz daha önceki birçok açıklamasında da belirttiği gibi, Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaşın 2 Ağustos tarihli açıklamasına da bütünüyle katılmakta ve her türlü çalışmasını bu temelde yürüteceğini açıkça ilan etmektedir. Bundan böyle ideolojik-politik, örgütsel ve askeri faaliyetlerimiz, Genel Başkanımızın açıklamasındaki esaslar temelinde ve **Demokratik Cumhuriyeti** yaratma ekseninde yeni bir yaklaşım ve ûslubla yürütülecektir.

Yine bütün ilişki ve ittifak çalışmalarımız bu hedefle çelişmeme, buna ulaşma temelinde olacaktır. Tüm parti örgütlerimiz ve ulusal kurtuluş güçlerimiz yüksek bir duyarlılık, sorumluluk, disiplin içinde böyle bir doğrultuyu hayatta geçirmek; barış ve demokrasiyi kazanmak için çalışacaklardır. Onlarca yıldır büyük acılar pahasına kahramanca mücadele eden halkımız, böyle bir çabanın kendisi için ne anlama geldiğini iyi bilecek, Başkan APO'nun önümüze koyduğu hedeflere ulaşmak için var gücüyle çaba harcayacaktır.

Genel Başkanımızın 2 Ağutos tarihli açıklamasıyla, partimizin ve halkımızın attığı adım Kürt sorununun barışçıl çözümü ve Türkiye'nin demokratik gelişimi doğrultusunda Kürt tarafının ne denli sorumlu, cesur, kararlı ve çözümleyici yaklaştığının ve bu yolda üzerine düşen görevleri yerine getirdiğinin sonderece açık ve kesin kanıtı olmuştur. Kürt insanının ve toplumunun özgürleştirilmesi temelinde, Türkiye'de demokrasinin geliştirilmesi amacıyla attığımız bu tarihi adımlar karşısında Türkiye Cumhuriyeti devletinin de gereken sorumlu ve çözümleyici yaklaşımı göstereceği beklentisi içinde olmak, sadece bizim değil halkımızın ve tüm insanlığın en doğal hakkı olmalıdır.

Genel Başkanımızın tarihi 2 Ağustos açıklaması Türkiye halkının barış ve demokrasiyi kazanması için bulunabilecek en büyük tarihsel fırsattır. Bu imkan ve fırsatın değerlendirilmesi 21. yüzyılla girerken, Türkiye'yi büyük bir çözüm ve gelişme sürecine sokacaktır. Bunu yaratmak ve bu fırsatı değerlendirmekte başkalarından beklemeksizin, Türkiye'de demokratik, aydın çevrelerinin ve emekçi halk kesimlerinin görevidir. Bu çevrelerin bir an bile gecikmeden yaşadıkları acı verici durumun derin sorumluluğunu duyarak, sunulan fırsatın büyük tarihi anlamını tüm yönleriyle hissederek, oldukça gerçekçi, sorumlu, kararlı ve birleştirici bir yaklaşımla gereken örgütsel ve mücadelede adımları atmaları, gelecekleri açısından tarihsel bir zorunluluktur.

Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaşın 2 Ağustos tarihli barış ve demokrasi çağrısı Kürt ve Türk halkların geleceğini belirleyecek olan temel veridir. Bu tarihi adım temelinde halkımızın geleceğini barış, demokrasi, kardeşlik ve özgürlük doğrultusunda çizebilmek için; tüm parti güçlerimizi, yurtsever halkımızı yüksek bir duyarlılık ve disiplin içinde, bütün güçleriyle çalışmaya, tüm Kürt ulusal güçlerin birlik ve dayanışma içinde bu tarihsel adıma katılım göstermeye, Türkiye'nin barış, kardeşlik ve demokrasi isteyen tüm güçlerin her türlü basit, bölücü tutumu bir yana bırakarak; böyle yüksek amaçlar için birlikte mücadele etmeye, Türkiye Cumhuriyeti yöneticilerini yaşanan gerçekler karşısında sağduyulu, sorumlu, saygılı yaklaşım göstermeye, bölge ve dünya siyasi-demokratik güçlerin de böyle tarihi bir sorunun çözümü için çaba ve destek vermeye çağırıyoruz.

5 Ağustos 1999

Önderlik kişiliği ve devrimci ahlak

Önderliğin temsil ettiği militan özelliklerle çelişkilerimiz nerede veya onun yetersiz temsili nasıl ortaya çıktı?

Önderlik gerçeğinin en çok yoğunlaştığı ve derinleştiği husus en başta bu alan oluyor. PKK tartışmasının en önemli boyutu ve derinliği de bu konuda olmaktadır. Kuşkusuz, düşmanın bütün saldırıları karşısında ayakta kalabilen, bu düzeyde gelişen bir örgüt ve bir örgütlenmeyi ortaya çıkardı. Her şeyden önce düşman saldırılarını boşa çıkartan en büyük direnç ve güç kaynağı bu konu yapılan çözümlemelerdir.

Eğer kazanmakta ve başarmakta eksiklik, yetersizlik ve sonuca gidememe olmuşsa asıl kaynağı burada düğümlenmektedir. Bunun nedeni ise devrimci zafer yaratacak kişilik şekillenmesini oluşturmamak, zafere kadar yürüyen ve zafere yürümenin bütün yaratıcılığını gösteren, tedbirini geliştiren, hazırlığını yapan ve pratiğini bizzat an be an uygulayan düzeylerin ortaya çıkmamasıdır.

Bunu farklı anlayış düzeyleri, eğilim ve davranışlar biçiminde değerlendiriyoruz. Partileşmede, askerlikte, yönetimde ve örgütlenmede doğru olanlar ve olmayanlar, başarı getirenler ve getirmeyenler olarak ayırıyoruz. Başarıyı ifade eden, kazanmanın önünü açan özelliklerle bunu engelleyen, buna ters düşen ve zarar veren kişilikler ve yapılanmalar üzerinde duruyoruz. Siyasal, örgütsel ve askeri mücadelede anlayış ve eğilim düzeyinde eksiklikler ortaya çıkıyor. Sorunu siyaset ve askerlik bilimiyle ele aldığımızda, bu alanları kendi bilimsel ve siyasal çerçevesinde değerlendirmemiz önemlidir. Ortaya çıkan durumları, bu alanın yasaları ve bilimsel ölçüleri temelinde değerlendirip sınıflandırmak doğru olabilir. Bunu her zaman yapmamız; siyasi, askeri ve örgütsel doğrultumuzu gerçekleştirmemiz için önemlidir. Bir bütünlük yakalayabilmemiz, örgütün içinde bulunduğu durumu değerlendirmemiz açısından da gereklidir. Örgütü ifadelendirebilmek ve anlayabilmek için uygun bir yaklaşım gösterebilecek-sek, hata ve eksikliklerimizi bilimsel bir yaklaşımla düzeltmek açısından bu tarzda değerlendirmek esastır. Program ve tüzüğümüzde tanımlanmıştır. Partinin diğer resmi belgelerine hem tanım geliştirilmiş, hem de kapsamlı izahlar yapılmıştır. Parti pratiği içerisinde hatalar, pratik gelişmeye zarar veren tutumlar açığa çıkarılıp mahkum edilmiş ve doğrular belirlenmiştir.

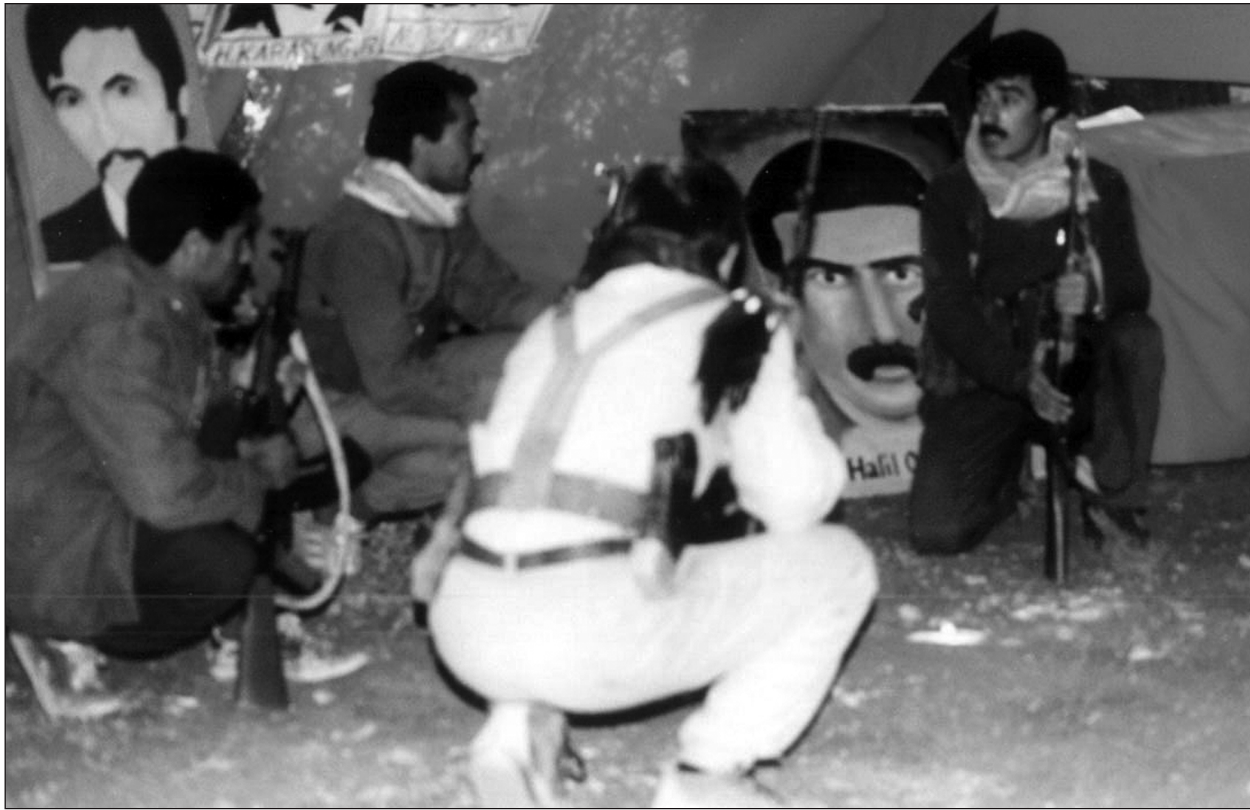
Bundan daha önemli olan, ortaya çıkan sonuçları itibariyle sınıflandırmak, tanımlamak ve kendimizi sadece bu çerçevede ölçmek değil, ondan daha öteye giderek nedenler üzerinde durmaktır. Nedenlerini aramak, yanlış anlayışların nasıl ortaya çıktığını, kaynaklarının neler olduğunu ve nasıl giderileceğini ortaya çıkarmak önem arzediyor.

Bildiğimiz gibi parti en çok bu noktada derinleşmeye çalıştı. İşin sosyolojik yanı, parti ve Önderlik çalışmalarında epeyce öne çıktı ve belli bir derinlik yakalandı. Öte yandan yeterli gelişme ve çözümlenme olmayınca, bu bir zorunluluk olarak ortaya çıktı. Parti Önderliği de bu durumları değerlendirmiştir. Çünkü çözümlenmiş bir alan, kendi sistemine ulaşmış bir toplumsal zemin yok. Aksine bütünüyle tersinden oluşmuş bir yaşam ortamı var.

Sonuçlarla hareket ederek, ya da sonuçları göstererek değişim ve gelişim yaratmak yeterince mümkün olmamıştır. Toplumsal yaşamı, toplumu ve oradan da giderek bireyi çözümleyen bir yaklaşımla, doğru ve geliştirici olan yönler ile köstekleyici olanları arayıp bulmak ve çözümü buradan geliştirmek bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır. Bizim de üzerinde en çok durmamız ve değerlendirmemiz gereken bir de bu oluyor. Yoksa beş dakika içerisinde otuz-kırk özellik sayarak, "*Doğrusu budur, doğru insanlar bunlardır, bu özellikleri olan insanlardır*" der ve işin içinden rahatlıkla çıkabiliriz. Ama bu kendi içinde hiçbir değer ifade etmez.

Bilgi anlamında bir gelişme var. Fakat pratikte öyle değil. Bilgi ve doğrular bir tarafta, uygulama öte tarafta kalıyor. Ortaya çıkan pratik ise çok farklı. Neden bilgi düzeyine göre bir pratik ortaya çıkmıyor? Demek ki, bilgi ezberleniyor, yani özümsenmiyor. Kişilikte bütünleşme ve şekillenme yaratılamadığı için pratiğe kavuşmuyor. Pratikleşen özümsenmiş gerçekliklerdir. Edindiğimiz bilgiler bilince taşınmayınca pratik uygulama ise farklı bir leyicilik bu noktada tam ortaya çıkmadı. Bir vasatlık yaşanıyor; başarı ve zafer eksikliğinden söz ediyorsak bunun temel sebebi vasatlıktır. Başarı ve zaferin tam olarak yaratılmasının sağlanacağı temel nokta da, bu alanda yapılacak gelişme, değişme ve düzeltmedir.

Toplumsal bir varlık, bir birey olarak bu çerçevede analiz eden, çözen bir yaklaşım ile kendimizi değişim ve dönüşüme tabi tutmamız gerekiyor. Eksiliği aşan, temel özellikleri nelerdir ve kişiliklerimize ne gibi etkide bulundular? Bu özellikler parti yaşamıyla ne kadar uyumlu, ne kadar çelişkili, ne kadar yeterli ve ne kadar yetersiz? Kadınsak kadın, erkeksek erkek olarak her cinsin kendine ait özellikleri nelerdir? Bunlar kişilikte temsilini ne kadar ve nasıl buluyor? Partinin, parti militanlığının istediği özelliklerle ne kadar uyumlu ve ne kadar çelişkili? Tahliller geliştireceğiz ve çözüm arayacağız. Militan-

"Bireysel başarı örgütsel başarıdan geçer."

şekilde gelişiyor. Buna **ikiyüzlülük, ikili kişilik** deniliyor.

Peki bunu nasıl aşacağız? Pratiği sözümüze ve ilkelerimize nasıl uygun hale getireceğiz? Elbette ki, kendimizi değiştirerek, dönüştürerek ve ilke düzeyinde parti militanının vasıfları diye ortaya koyduğumuz olguları yaşamsal hale getirerek. Bunları kendinde yaşamsallaştıran kişilikler, onları pratiğe aktarabilir ve pratiği geliştirebilirler.

Bunu gerçekleştiremeyen kişilikler ise bu özelliklere uygun düşen bir pratik sergileyemezler. O zaman bu neye denk düşer? Kişilikte taşıdıkları özelliklere denk düşer. O nedenle "*Aynası iştir kişinin, lafa bakılmaz*" diyorlar. Yani **söz hiçbir zaman kişiliği ifade etmez.** Ancak kişinin duygu, düşünce, pratik yaşam ve davranışlarını anlamlandırır. Gerçekte **kişiyi yansıtan onun ifade tarzı değil, yaşam tarzdır.** O zaman devrimci yaşama ulaşmak için militan özellikleri özümsemek, kişiliği devrimci bir militan yaşam tarzı düzeyine ulaştırmak gerekiyor. Bu da toplumu iyi anlamayı gerektiriyor. Çünkü kişilik toplumda şekilleniyor. Bireyi bu anlamda anlatmak çok önemlidir.

Bireyin, birey olarak insanın, kendine özgü özellikleri var. Yani bir canlı olarak, diğer canlıların gösterdikleri özelliklerle sınırlı değildir. Bir canlı olarak, başka canlıların da gösterdikleri özellikleri içinde taşıyor ve temsil ediyor. Fakat insan olarak başka canlılarda olmayan özelliklere de sahiptir.

Bu çerçevede partinin ve Önderlik değerlendirmelerinin bir derinleşmesi var. Bu, bizde bir örgüt düzeyi yarattı, ama zafer düzeyi yaratamadı. Derinlik ve çözümzayıflığı yenen, kendini güçlendiren bir çaba ve çalışma içinde olmamız zorunludur. Devrimci militan olmanın yolu buradan geçiyor.

Farklı açılardan insanın durumunu değerlendirebilir ve çözümleyebiliriz, hatta çözümlememiz de gerekiyor. Bireyde şekillenen anlayış ve özelliklerle, yani parti kişiliği ve parti militanlığıyla çelişen yanların kaynaklarını araştırıp bulmamız gerekiyor. Toplumsal düzeyde tahliller geliştirmek önemlidir.

Ulusal özellikler toplumlarda farklı yönleri ihtiva ediyor. Sınıfların çeşitli özellikleri bireyleri etkiliyor, yönlendirip şekillendiriyor ve belirleyici hale geliyor. Yine bir kadının kadın olarak özellikleri, bir erkeğin erkek olarak özellikleri kuşkusuz farklılıkları arzediyor. Bunlar bireyin kişilik şekillenmesi üzerinde etkide bulunuyor. İnsanı bunlar dışında değerlendirmek, her şeyden bağımsız olarak görmek hem mümkün değil, hem de doğru değildir.

Bir ulusun kendine has kalıpları, yaşam alışkanlıkları ve ruhsal şekillenmesi var. Bütün bunlar ulusun şekillenmesini belirliyor. Uluslar ve sınıflar arasındaki farklılıklar, bireylerin kişiliklerinin şekillenmesi üzerinde belirleyici etkide bulunuyor ve yönlendiriyor. Kişiyi değerlendirirken bu olguları tahlil etmemiz gerekiyor. Ulusal özelliklerimizi bileceğiz ve kendimizi çözeceğiz. Bir parti militanı olarak kendimizi geliştirmek istiyorsak, o zaman parti militanı ile çelişen özelliklerimizi bulup atmamız, uygun olanları benimsememiz ve kişilikte eksik olan özellikleri de edinmemiz gerekir.

Şekillendiğimiz yaşamın, ortamların laşma, bunu yaptığımız ölçüde ortaya çıkar. Partileşmeyi böyle bir çalışmayı yaptığımız ölçüde sağlarız. Ele aldığımız bir kişiyi, içinde yaşadığı ulusal, sosyal ve cinssel ortamının dışında değerlendirmek yetersizdir ve çoğunlukla da yanlıştır.

İnsan olarak taşıdığımız ortak özellikler var. İçinde yaşadığımız sistemin özellikleri var. Nitekim bu sınıf ve ulusal özellikleri de koşullandırıyor, onlarla birlikte insana yaşadığımız sistemin özelliklerini yedíriyor. Kapitalist dünya ve yaşam biçimi bunu çok ileri düzeyde geliştirdi. Dünyayı tek bir toplum, tek bir ulus haline getiriyor. Her şeyi belirliyor ve insan üzerinde çok belirgin bir etkide bulunuyor, koşullandırıyor. Geçmiş toplumsal yaşam düzeyleri bireyler üzerinde bu kadar etkide bulunmuyordu. Uluslar yoktu, zaten ulusal gelişmeyi de biz bu noktada tanımlıyoruz. Örneğin eskiden sadece kendi köyünü tanıyan, köy içerisinde hareket eden ve köyünün kalıpları içerisinde yaşayan bir kişinin üzerindeki çevre etkisiyle, günümüz dünyasını yaşayan kişi üzerindeki çevre etkisi kıyaslanmayacak kadar farklıdır.

Günümüz dünyasında evrenin etkisi farklı düzeylere ulaşmıştır. Neredeyse ulusal dil, ulusal davranış kalmamıştır. Sınıfsal anlamda da durum böyledir. Her şey içiçe geçmiş, hatlar ortadan kalkmıştır. Siyasal ve toplumsal yönetim düzenlenişleri ruhu belirliyor, yönlendiriyor. Öyle ki, toplum üzerinde etkide bulunan, toplumsal yaşamı yönlendiren, belirleyen ve araçlara yön veren güçler; insanların duygularını, ruh hallerini, düşüncelerini bütünüyle değiştirebiliyor. İletişim araçlarının gelişim düzeyi, toplumsal yaşamın ve bilimsel tekniğin gelişimi ile ulaştığı düzey insanları içiçe geçirmiş durumdadır. Bu anlamda sistemin özellikleri çok fazla oluyor.

Köyünde yaşayan kişinin üzerinde köy yaşamının etkileri ve özelliklerinden söz ederken, bugün Amerikan'ın üzerimizdeki etkilerinden söz edebiliyoruz. Hatta farklı güçlerin birbiriyle karşıtlık temelinde ortaya çıkardığı çelişkilerin üzerimizdeki etkilerini görebiliyoruz.

İnsan etkilenen, genişleyen, biraz da dünyasallaşan bir düzeye ulaşıyor, bu hızla gelişiyor. Geçmişte aileyle, köyle ve kasabayla sınırlı olan, daha sonra bir ulusla sınırlıyken bugün dünyadan etkilenen ve dünya düzeyinde genişleyen bir konuma ulaşmıştır. Bu anlamda sistemin özellikleri kişilik üzerinde etkide bulunuyor. Kapitalist-emperyalist sistemin, Amerikan yaşam ölçülerinin bütün alanlar üzerindeki etkisinden sözedebiliriz. Egemen olan anlayış ve yaşam düzenlemelerinin birey ve kişilikteki etkisi çok yaygın bir biçimde ortaya çıkıyor. Değer yargılarımızı, yaşam alışkanlıklarımızı ve anlayışlarımızı çok hızlı bir biçimde değiştiriyor.

Toplum bu anlamda çok hızlı bir değişim içerisinde. Bir insanın yaşamında bile bunu çok rahat görebiliriz. Aslında bütün toplumlar için böyledir. Örneğin Kürdistan da mevcut ile eskinin anlayış ve değer yargılarını kıyaslamak çok ters geliyor. Çünkü çok köklü bir değişim olmuştur. On yıl, yirmi yıl önceki durum bambaşkaydı. Şimdiki ise çok daha farklı. Sistemin ve birçok yönlendirmenin de etkisiyle duygu, düşünce ve davranış alışkanlıkları kazanıyor.

Önderlik, emperyalist ideolojinin etkilerinden ve bireycilikten sözediyordu. İnsan nasıl bir canlı, nasıl bir varlık? Toplumsal mıdır, toplumsalsa ne kadar toplumsal, ne kadar bireyseldir? Bireysel ve toplumsal özellikleri nelerdir? Ne düzeyde bir sosyal varlıktır? Bunlar da tartışılan ve anlaşılması gereken yönlerdir. İnsanı düz bir biçimde tanımlamak ve anlamak yetmiyor. Bir insan olarak ruh, duygu ve düşünce dünyası, davranış kalıpları, yaşam alışkanlıkları ve değer yargıları nelerdir? Birey, bütün bu etkenler ve olgular tarafından yönlendirilip şekillendiriliyor. İşte insan bütün bu etkilerle oluşan, şekillenen bir canlı varlıktır.

İnsanı ve bireyi tanımlar ve anlamaya çalışırken, bütün yönleriyle değerlendirmek, çözümlemeye çalışmak ve anlamak gerekiyor. Kendimizi ele alıp çözümlerken de, kesinlikle böyle yapmamız gerekiyor. Çünkü siyasal, askeri, örgütsel anlayışlarımızı ve düşüncelerimizi koşullandırıp belirliyor. Pratikte ise bu anlayışlar, bu tür etkilerin ve özelliklerin pratiğe yansıması olarak ortaya çıkıyor. Değişim ve gelişme olacaksa, yenilikler yaratacaksak; değişimi toplumda, ulusta ve içinde yaşadığımız dönemde, hatta dünyada aramamız gerekiyor.

"*Şu anlayış doğru, şu söz doğru değil*" biçiminde ezberlemelerle değişimi gerçekleştiremeyiz. Hatta ne yaptığımızı anlayamayız. Yaşam ve pratiğimizde ortaya çıkan sonucu doğru değerlendiremeyiz, bunu kabul bile edemeyiz. Kabul etsek bile aslında onu düzeltecek bir yenilenmeyi ortaya çıkaramayız. İşte kişilik değişimi ve kişilik eğitimi buradan geçiyor. Davranışların düzeltilmesi ve değiştirilmesi için - buna terbiye diyorlar- eğitimin gerekliliği buradan geliyor.

Terbiye gerekli mi? Bizim bir parti terbiyemiz var mı, olmalı mı? Kuşkusuz var ve en ileri düzeyde bunu sürekli yaşamamız gerekiyor. O zaman parti ölçülerine ve kişiliğine göre bir değişim, dönüşüm ve gelişimi yaşayacaksak, öyle bir kişilik edinmek istiyorsak, kendi durumumuzu bu çerçevede çözümleyeceğiz. Partiyle ters olan duygularımızı, ruh halimizi, düşüncelerimizi ve davranış alışkanlıklarımızı bulacağız, inceleyeceğiz ve bunları düzeltmek için çaba harcayacağız. Eğer yoğunlaşarak kendimizi derinleştirirsek, rahatlıkla bu noktaları bulabiliriz.

Hiçbir şey kendiliğinden olmuyor. Bizim iç dünyamız dışa yansıyor ve davranış, pratik olarak ortaya çıkıyor. Onlara yön veriyor. Tüm bunlar siyasette, örgütte ve askerlikte çok etkili oluyor. Özellikle duygular çok etkili oluyor. Birer siyasi davranış haline geliyorlar. "*Bu duygudur, siyasetle ne ilişkisi var, oraya dokunmayalım*" diyemiyoruz. Bu tür durumlar insanın canlılık özellikleriyle bağlantılıdır. Herhangi bir andaki psikolojik ve ruhsal durum, davranışları etkileyip koşullandırıyor. Hatta düşünce tarzını ve doğru-yanlış ayrımını bile etkiliyor ve pratikleşiyor. Düşüncelerimiz böyle oluşuyor.

Bunun dışında bir de kemikleşmiş yaşam kalıpları var. Adeta bir makine gibi hiç düşünmeden yaptığımız ve neyin ne olduğunu çok fazla bilmeden bizi yönlendiren alışkanlıklar yaşam içerisinde oluşuyor, bizi şekillendiriyor ve pratikte yönlendiriyor. Bunlar siyasette, örgütte ve askerlikte de bize yön veren alışkanlıklardır.

Kişilik özelliklerimizi anlamak istiyorsak, çözümlemeleri bu noktada geliştirmeliyiz. "*Düzen kişiliği düşman kişiliğidir, ben düşman kişiliğini aşıyorum, parti kişiliğini ediniyorum*" gibi sözlerin hiçbir değeri yoktur. Düşman kişiliği nedir? Nasıl edinilmiştir? Eğer kişilik özellikleri ortaya çıkıyor ve bu bir şekillenme yaratıyorsa, o zaman partiye geldiğimizde, bir bütün olarak parti karşıtıyız demektir. Duygularımız, düşüncelerimiz ve ruhumuz parti dışılıklarla oluşmuş, alışkanlıklarımız tümüyle parti dışında şekillenmiştir. Partileşmek bütün bunları görmekten, anlamaktan ve değiştirmekten geçiyor.

Parti ayrı bir yaşam sistemi öne sürüyor. Peki o zaman parti diğer yaşam biçimlerinin hepsini mi reddiyor? Kuşkusuz değil, fakat büyük kısmını reddediyor. Toplumun geriliğini ve gericiliğini görüp açığa çıkartan bir mücadele olarak bunları kendi dışında görüyor ve değiştirilmesini istiyor. Bu anlamda **PKK toplumsal bir devrimdir.** Farklı bir tarzı olan, yaşam alışkanlıklarına ve kalıplarına farklı bakan bir sistemdir.

PKK alışkanlıklara bağlanmayı köleleşmek olarak değerlendiriyor. Özgürleşmek alışkanlıklardan ve bağımlılıktan kurtulmaktır. Bu da duygu ve düşünce dünyasını sonuna kadar eğitmekten, terbiye etmekten, onlara yön vermekten ve bir güce ulaşmaktan geçiyor. Eğer güdüleri terbiye edemiyorsa, güdüleri yön veriyorsa o zaman alışkanlıklardan, davranış kalıplarından bireyin kendini kurtarması zordur. Bunlar pratiğe bazı davranışlar biçiminde yansır ve kişiyi yönlendirir. Sen onu yönlendiremezsin.

PKK kişiliği, Önderlik gerçeği ise kişiliğin bu biçimde şekillenmesini gerilik ve zayıflık olarak değerlendiriyor. Bunlar pratiğe nasıl yansıyor? Askerlikte, "*şu alışkanlıklarımız, şu tutuculuğumuz, şurada şöyle yanlış düşündük, şöyle ters davrandık*" dediğimiz olgular böyle ortaya çıkıyor. Sorunları görmek, anlamak, çözümlemek ve değişimi burada yaratmaya çalışmak çok önemli ve gereklidir. Böyle düşünürsek, o zaman bize ne gerekiyor? Partileşme, duygularımızı, düşüncelerimizi, davranışlarımızı ve parti dışında aldıklarımızı sorgudan geçirmek, beğenmemek, onları reddetmek ve dönüştürmek gerekiyor. Birey bunu yaptığı ölçüde parti militan kişiliğini edinebilir, parti ile bütünleşebilir ve partiyi başarıyla pratiğe uygulayabilir.

Şimdi bizde böyle bir yaklaşım var mıdır? Bu büyük bir özeleştiri, yani kişilik üzerinde büyük bir mücadele yürütme vardır. Bir yöntem olarak parti bizden bunu istiyor. Pratiğimize bakalım, biz ne yapıyoruz? Çoğunlukla bunlardan haberimiz yok. Haberimiz olduğu ölçüde kendimizi beğeniyor ve doğru buluyoruz. Onları doğru bulma esası üzerinde partiye katılıyoruz ve "*parti bizim doğrularımızla olsun*" diyoruz. Bu, parti dışılıkları partiye taşımak anlamına geliyor. Düşmanı içimizde yaşamak ve partinin içine getirmekten başka bir şey değildir. Bu açıdan partinin amaçlarıyla, tutkularıyla ve yaşam özellikleriyle çelişen bu durumları hep düşman özellikleri olarak bildik. Bunlar düşmanın içimizde şekillenmesi, yer etmesi ve düşmanın içimizde temsilini bulmasıdır. İç düşman budur. Pratikteki başarısızlıkların temel nedeni de buradan kaynaklanıyor. Eğer pratiği doğru yönlendiremiyorsak, iyi örgütçü, iyi asker, iyi yönetim olamıyorsak, iyi savaşamıyorsak ve doğru ilişki kuramıyorsak, nedeni iç düşman dediğimiz olgudur.

Bunlar nelerdir, hangi biçimde ortaya çıkıyor diye saymak, fazla bir şey ifade etmiyor. Gerçek olan, bizim böyle bir sorgulama ile iç durumumuzu anlamamız, açığa çıkartmamız ve bunları değiştirmek üzere mücadele etmemizdir. Kuşkusuz bu da sonuçlardan yararlanarak olur. Yanlış olan, zarar veren ve başarıya götürmeyen sonuçlar nereden ortaya çıktı? Nedenlerini kendimizde arayacağız. Olumsuzlukların ve sonuçsuzlukların nedenlerini parti eğer kişiliklerde arıyorsa hata yapmıyor. Bizde "*partinin bireye çok fazla yüklendiği*" anlayışı var mı? İfade etmesek de içimizden bunun olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle sözde kendimize çok yükleniyoruz desek de aslında gerçekleşen böyle değildir. Tersine çok küçük bir iç yaklaşımla dıştan gelen tüm etkileri bu yaklaşımımızla boşa çıkartıyoruz.

> **"Söz hiçbir zaman kişiliği ifade etmez. Kişinin duygularını, düşüncelerini, pratik yaşam ve davranışlarını ifade eder. Gerçekte kişiyi yansıtan onun ifade tarzı değil, yaşam tarzdır. O zaman devrimci yaşama ulaşmak için militan özellikleri özümsemek, kişiliği devrimci bir militan yaşam tarzı düzeyine ulaştırmak gerekiyor."**

Böylece geriye ne kalıyor? Kendi dünyamız kalıyor. Bu dünya nerede şekillenmiştir? Elbette ki partinin dışında şekillenmiştir. Ona yön veren, şekillendiren etkenler neler? İçinden çıktığı aile, okul, sınıf, şehir, ulus ve köy ortamlarıdır. Düşünce ve davranış tarzımızı, üslubumuzu, ilişkilerimizi bunlar belirliyor. Ne yapacağımızı, herhangi bir durum karşısında göstereceğimiz etki ve tepkiyi bunlar oluşturuyor. İşte burada kendi dünyamızı ne kadar değiştirip parti dünyasıyla birleştirirsek, kişiliğimizi ne kadar örgütlersek, ne kadar ruhsal, duygusal, düşünsel ve davranış dünyamıza hüküm edersek o kadar parti ve devrimci davranış gösteririz. Davranışlarımız, tepkilerimiz partiye göre olur. Oysa birçok yerde yaşam üzerinde hakimiyet ve denetim yok. Çoğunlukla hakimiyetsiz bir biçimde hareket ediyoruz ve umursamıyoruz. Sonuç itibariyle lümpenizm, umursamazlıktır.

Yaşam sürekli değişkendir. Parti de değişken ve canlıdır. Hiçbir zaman her koşul altında geçerli olan bir parti yok ve olamaz da. O zaman bizim de her zaman kendimizi eğitme, değişen yaşam ve partiye göre geliştirme, partileştirme sorunlarımız var.

Bir yöntem olarak terbiyeyi, eğitimi nereden alacağız? Pratik nerede ortaya çıkıyor ve nasıl bir gelişme içinde? Bunu görmemiz gerekiyor. Bu anlamda eğitimi kişilikte ve iç dünyada görmek; onun için bütün pratiği çözümlerken, onun nedenlerini her zaman kişilikte arayıp düzeltmek ve değiştirmek gerekiyor. Bunun için sürekli eğitim ve sürekli özeleştirel yaklaşımı kendine esas almak gerekiyor. Bu da özeleştirisel yaklaşım oluyor. Kendine ve günlük yaşamın her alanına özeleştirel yaklaşımla bakmak, en temel eğitim yöntemidir. Bu, parti militanının esas alması ve doğru tarzda derinliğine ve sürekli uygulaması gereken günlük değerlendirme yöntemidir. Bunun dışında başka bir yöntemle kendimizi eğitemeyiz, terbiye edemeyiz. İçimize sinmiş düşmanı başka bir şekilde atamayız. Ortaya çıkan pratiğin doğru, inandırıcı değerlendirmesini yapamayız.

Uygarlık tarihi insanı bir yandan geliştirirken öte yandan da yanıltmış ve çarpıtmıştır. İnsan özüne aykırı olan özellikler geliştirmiştir. Sosyal çerçeve insanı daraltmış, uzaklaştırmış ve bireyciliştirmiştir. Özellikle kapitalist dünya, bunu çok daha fazla gelşitirdi. İnsanın özü bunun tersi olmak durumundadır. Önde olması gereken yönü, gerçeği ve toplumsallığıdır. Toplum için, başkaları için olmaktır. Önderliği incelerken en çok bunlar ortaya çıktı, temel Önderlik özellikleri olarak bunları gördük.

İnsanın değişimi somuttur, soyut değildir. Pratikte gerçekleşebiliyor mu? Evet ve oluşum sürecindedir. Bu ilerleyebilir mi? PKK'nin öngördüğü ve ele aldığı yeni insan, militan insan ancak böyle ortaya çıkacak. Bunun başka türlü yolu yok. Parti bunu bizden istediği ve değişmeyi böyle önümüze koyduğu zaman alıştığımız, edindiğimiz yöntemler bizi zorluyor. Buna karşıt oluyoruz, ters düşüyoruz veya varolan karışıtlık, kendimizi eğitmekten, böyle bir yönteme yöneltmekten alıkoyuyor. Onun yerine daha fazla dışa yönelik eleştiri geliştirmeyi esas alıyoruz.

Bizdeki durumu tahlil etmek önemlidir. Bu kendiliğinden bir durum değil. Değiştirebilmemiz için kendi gerçekliğimiz içinde bütün yönleriyle anlamamız lazım. Pratiği incelemek, yanlışları ortaya çıkartmak ve daha irdeleyeci olmak gerekiyor. Çünkü olumsuzluklar var ve bunlar insandan kaynaklanıyor. Partiden öğrenmişiz, öğreniyoruz.

Şimdi bunun sorumlusunu nerede bulacağız? Eğer parti insandan kaynaklanıyor diyorsa, kendimizde bulacağız. Ancak bunun sorumlusunu kendimizde aramak yerine bizler ne yapıyoruz? Genellikle hatayı öbüründe arıyor ve eleştiriye sarılıyoruz. Bu kadar çok eleştirici, suçlayıcı olmanın günümüzde çok daha fazla öne çıkması ve gelişmiş olması bundan kaynaklanıyor.

Değişik tarz ve yaklaşımlarla sorunu çözemeyiz. Bu biçimde biz yine neyi esas almış oluyoruz? Bireyciliğimizi esas almış oluyoruz. Yani insanın bizde olması gereken temel yönü yerine, partinin öngördüğü insan olma yerine; düzenin öngördüğü insan olmayı esas alıyoruz. Ve bu değerlendirmelerimize, yaklaşımlarımıza hakim oluyor. Zorlama oluyor. Parti, özeleştiri olacak dediği zaman çok ezbere, yüzeysel, hiç içeriği olmayan değerlendirmeler yapıyoruz. Yani sözde eleştiri yapıyoruz. Ama işin özüne yaklaşmıyoruz. Bu nedenle de özeleştiri yaklaşımız gerçekçi, inandırıcı, değiştirci ve eğitici olmuyor veya çok az oluyor. İşin özünde değil, dışında ve görüntüsünde oluyor. Böyle olunca da farklı bir kişilik ortaya çıkıyor. Dışa göre ayarlanma, ayarlamacılık yapabiliyoruz.

Bu da giderek bizde çelişki yaratıyor. Daha fazla zorlandı mı, bunalımlar ortaya çıkıyor. Depresyona kadar gidiyor. Değişik biçimlerde bir yığın davranış bozuklukları ortaya çıkıyor. Değişim olmazsa, yani pratiğin ve yaşamın gereklerine göre eğitimi gerçekleştiremezsek, içinde bulunduğumuz ortamın bizden istemleri ve onun baskısı, bizim ise ona karşıtlığımız giderek bir iç çatışma ve zorlanmaya yol açar. Arkadaşlar çoğunlukla "*bilmem kafası bozuldu, bilmem şöyle oluyor*" diyorlar. Bunlar hep bu anlama geliyor. Yani bir anlamda karşıtlığı, tersliği ve değişmemeyi ifade ediyor.

Değişim karşısında direnmek, değişimi kabul etmek ve ondan da öteye partiye ait olanı benimsemek yerine, kendinde olanı beğenme, bunu daha doğru görme ve o noktada partiye karşı direnme anlamına geliyor.

Değiştirmek mümkün mü? İnsan kendini terbiye edebilir mi? İnsan duygularını ve psikolojisini değiştirebilir mi, düzenleyebilir mi? Kesinlikle yapabilir. Değiştirilemez hiçbir şey yoktur. "*Şu insan, şu tür özellikler almış ve bunlar değişmez özelliklerdir*" denilemez. Fakat değiştirebilmesi için çaba harcanması gerekiyor. Parti Önderliği, "*her şeyimle mücadele ediyorum*" diyordu. İnsanın günlük yaşamı bir mücadele olarak görmesi ve yaşamı böyle ele alıp irdelemesi gerekiyor. Ortaya çıkan her şeyi, kendisinin her anlık durumunu ölçüye vurması, değerlendirmeye tabi tutması gerekir. Ne yaptım, ne oldu, ne yapmalıyım ve nasıl oldu? Davranışlarım neye yol açtı, nasıl davranmalıydım? Yaşam, tarih bana neyi yüklüyordu, neler yapmam gerekiyordu, ne kadar yaptım, nasıl yaptım, neden gerekti ve gerektiği düzeyde neden yapamadım gibi? Tarih, toplum ve insanlık karşısında taşıdığı büyük bir sorumluluk duygusuyla, bütün yaşamını bu biçimde değerlendirmesi gerekiyor.

PKK'lileşmek, devrimcileşmek, PKK militanı haline gelmek, yaşamı böyle anlamaktan, algılamaktan ve bu biçimde kabul etmekten geçiyor. Bu, en büyük Önderlik özelliğidir. Bu anlamda insanın en ileri düzeyde toplumsallaşması, sosyalleşmesi, uluslaşması ve onların gerektiği siyasallaşmayı yaşaması gerekiyor. En başta kendimizi doğru sorgulayabilmemiz, doğru bir şekilde eğitebilmemiz ve terbiye edebilmemiz için böyle bir yaklaşım ve ölçü gerekli. Ölçü bu olursa, insan her anını sorgulamadan geçirebilir; eksikliklerini, yanlışlıklarını ve yetersizliklerini görüp açığa çıkarabilir. Bundan korkmaz, çekinmez. Şu eksikliğim oldu, gizleyeyim demez. Parti Önderliği, "*hep kendinizi örtbas ediyorsunuz*" diyor.

Kendi eksikliklerimizi aramıyoruz. Bu, varolan durumumuzun adeta kabul edilmesini istemek oluyor ve bu da kendini beğenmekten ileri geliyor. Kendimizden memnunuz. Bundan dolayı kendimizi beğenmemekten, her anı doğru bir sorgulamadan geçirip açığa çıkarmaktan korkmamamız gerekiyor. Düzeltmek, yeterli kılmak ve başarılı olmak için kesinlikle bu gereklidir. Yaşamı anlama konusunda böyle bir yaklaşım gerekli.

Bu da oldu mu, o zaman bu ölçüyü doğru tutturacaksın. Bireyselliği öldüreceksin. Bireysel duyguların, tutkuların, ruhhalin, davranışların ve alışkanlıkların değil de, toplumunki olacak. Biz de ise topluma denk düşen partidir, ulustur. Bu anlamda kendini neye göre ölçeceğini iyi belirleyeceksin ve buna göre kendine ait olanı, bireysel olanı öldürmek gerekir. Kapitalizm bireyciliği öne çıkarıp geliştiriyorsa, PKK sosyalizmi ise büyük kolektifizmi, yüce duyguları öngörüyor.

PKK'nin insanı anlama isteği ise farklı. PKK'nin ölçüleri farklı, sistemin ölçüleri farklı. Her şeyden önce ölçüyü doğru tutturacağız, doğru algılayacağız ve onu benimseyeceğiz. Zoraki değil, kendi dışımızda bir terazi değil de tutku düzeyinde, kendimize amaç edinme ve onunla bütünleştirme düzeyinde bir ölçüyü esas alacağız. Bu oldu mu an'ı, yaşamı sorgulama doğru gelişir. İşte o zaman sorgulamaktan korkulmaz. Hatayı, eksikliği bulmak kişiyi korkutmaz. Neden? Çünkü hatayı bulmak düzeltmeyi ve iyi yapmayı getirir. Öyle yapılmazsa, başarı bağlanamaz. Ölçü böyle olmazsa, biçimde öyleymiş gibi görünür ve esasta ise kendini birey olarak tutarsa, partiyle ve partinin insani anlayışıyla bütünleşmemiş, onun içinde ayrıksı bir varlık olarak durursa, insan o zaman sorgulama yapmaktan korkar. Çünkü hatada kendisinin payı da görülecekmiş gibi kendini gizlemek ister. Kendini sorumlu görmez. Varolan özelliklerini korumayı esas alır. Bana ait değil, öbürüne ait der ve pratiğe bir memur, misafir gibi yaklaşır.

Bunları siyasi literatürde her gün tekrarlıyoruz, eleştiriyoruz. Memur anlayışı uygulandı, misafir gibi davrandı, kendini dışında tuttu, uzak gördü, vb şeyler deniyor. Bizi memur yapan ne? Neden memur anlayışıyla yaklaşıyoruz? Neden davamızın iyi bir militanı değiliz? Partilileşme, partiyle doğru bütünleşme, çalışma yürütecek, mücadele edecek bir parti militanı haline gelmek amaçlanıyorsa o zaman doğru bir bütünleşme, katılım ve devrimle bütünleşme gerçekleşir. Doğru ve derinlikli bir tarzda doğru-yanlış, yeterli-yetersiz sorularının tespitini ortaya çıkarır. Bunun arkasından da nedenleri ortaya çıkar. Hangi davranışın, alışkanlığın, duygunun, ruhsal ve psikolojik durumun buna yol açtığını insan rahatlıkla bulabilir. Benim iç dünyam psikolojik, duygusal durumum, alışkanlığım, davranışım, kalıbım devrime hizmet etmiyor, ters geliyor, o zaman düzeltmem gerekiyor der. Devrimci yaşamda başarılı olmak ve düzeltmek için ona ters gelen, başarısızlığa ve yanlışa götüren kişiliği değiştirmek için çaba harcar.

Değiştirilebilir mi? Bu biçimde değiştirilebilir, insan duygusunu da, kendisini de değiştirme mecburiyetinde hisseder. Partiye doğru katılmak ve başarılı olabilmek için bu zorunludur. Bu anlamda psikolojik durumuna düzen verebilir mi, alışkanlıklarını değiştirebilir mi? Her türlü alışkanlığını değiştirebilir. Davranışlar edinebilir mi? Edinebilir. Bu yanlıştır der ve üzerinde titizlikle durursa her şeyi değiştirebilir. İnsanın değiştiremeyeceği hiçbir şeyi yoktur.

Şimdi biz "*değiştiremiyoruz*" diyemeyiz, ama neredeyse değiştirilemeyeceğini ispatlamaya çalışıyoruz. "*Olmuyor*" diyoruz, "*istedim de değiştiremedim, çaba harcadım da değişiklik olmuyor*" diyoruz. Bunlar hep kendini kandırmaktır. Neden değişim olmuyor? Bizim yanlış doğru anlayışımız farklı ortaya çıkıyor. Çoğunlukla partinin "*yanlış*" dediğine "*doğru*" diyoruz. Belki bunları dışarı yansıtmıyoruz, ama içimizdeki değerlendirme böyledir.

Değiştirmemiz gereken etkenleri değiştirmeye ihtiyaç duymuyoruz. Çünkü çoğu zaman bunlar yanlış görülmüyor. Taşıdığımız psikoloji, duygu ve davranış alışkanlıkları en iyisi oluyor. Kendini beğenme de böyle ortaya çıkıyor. Bu nedenle "*değiştirmek istedim de değişmedi*" derken, aslında özde istememiş oluyor. Bazı şeyleri yanlış görüp değiştirmek istesek bile, eğer tam bir bütünleşme yoksa, o zaman değiştirme mücadelesinde bir kararlılık da olmuyor. Biraz zorlanmayla karşılaşınca, bu kez de vazgeçme ortaya çıkıyor veya süreklilik olmuyor.

Parti Önderliği, "*Yaşam, kişiliğin her ortamda değişmesi, her an'a cevap vermeye hazır olmasıdır*" diyor. Değişim bu oluyor. Devrimcileşmek, "*yanlış kalıptan çık, bu kalıba gir*" değil, kalıplardan kurtulmaktır. Oysa biz kalıba alışmışız. Kalıp dışında yaşamayı bilmemiz gerekiyor. Bu anlamda partiye, devrimci yaşama ters olan alışkanlıklardan kurtulmak ve onları etkisiz bir hale getirmek için, sürekli mücadele ve duyarlılık şarttı. "*Şöyle yürümek doğrudur, şu şekilde yürümek yanlışsa, ben yine yüreyeceğim, ama böyle her an değişebilen bir yürüyüş içerisinde olmaya kendimi hazır hissedemem, bu tarzda yaşayamam*" diyoruz. Buna, düzenin insanı terbiye etmesi diyoruz. Yani uygarlığın, insanlığın elinden özgürlüğünü alması, köleliğin başlaması bu anlamdadır.

İnsan terbiye edile edile neredeyse bir bütün olarak bin bir türlü kalıba sokulmuş, onlar tarafından yönlendirilen, ama nasıl yönlendirildiğini bile bilmeyen, kendisine göre ise çok özgür olduğuna inan bir duruma getirilmiştir. Oysa PKK militanlığı bundan kurtulmaktır. İnsanın özgürleşmesini, özgür duygu, özgür düşünce, özgür davranış, özgür ruh, özgür

birey istiyor. Her türlü bağımlılığı, yani kendini köle kılacak, istediği gibi değişken olmasını ve hareket etmesini önleyecek bağımlılığı kabul etmiyor.

Toplumlar alıştırılmış, sistemler oluşturulmuş ve daha doğmadan insana nasıl olacağı yediriliyor. Doğduğu andan itibaren, "*kabul etmiyorum*" dediği şeyler, genel kurallar olarak çokça kabul edilip benimseniyor. Belki de daha fazla içinde hareket edip bağlı kaldığımız, hizmet ettiğimiz bir sistem oluşuyor ve biz onun içinde hareket ediyoruz. Süreklilikten uzak duruyoruz. Bu sistem bizi bütün yönleriyle şekillendirmiş ve kalıbın dışına çıkmak bize zor geliyor. Bütün bunlara baktığımızda, değişme olmuyor diyor ve bundan vazgeçiyoruz. İçten de zaten öyle bir şeyle karşılaşınca, kendi özelliklerimizi beğenmiş oluyoruz.

Bu, bizim değişmemizi önlüyor. Yoksa değişim olmaz diye bir şey yok. İnsanın engelleyemeyeceği, değiştiremeyeceği hiçbir şey yok, yeterki istesin. İşte burada istem önemlidir. İstem insanın kendisiyle mücadele etmesi, buna tutku düzeyinde inanması ve böyle bir değişimi yaratmada esas oluyor.

Kişilik şekillenmesini böyle ele almak, felsefik ve pratik olarak da tek devrimci ve doğru tutumdur. Bunun dışındaki tutumlar devrimci değil, az devrimcilik, yarım devrimcilik ve reformizmdir. Fakat en devrimci tutum insanın kendine karşı tutumudur. Devrimciliğin bireyde gelişimi kendisini böyle ele alıp yürütmesiyle mümkündür.

Toplum değişirken, koşullara uygun olarak değişiyor. Kendi sistemi içerisinde, kendi yasalarıyla, biraz da ekonomik gelişme doğrultusunda ortaya çıkan ve içinde hareket ettiğimiz ortamın değişimi ile oluyor. Yirmi yıl öncesiyle bugünkü yaşam çok farklı. Herkes de buna göre bir değişim yaşamış. Ama bizim dediğimiz değişim, kalıbın değişimi değil de, kalıptan çıkma ve devrimcileşme doğrultusunda bir değişim olunca, o noktada zorlanıyor, kendimizi sınırlandırıyoruz. Bu da gelişmemizi, militanlaşmamızı engelliyor. Pratikte, siyasette, askerlikte, örgütlenmede ve yönetimde etkili olmamızı engelliyor. Aslında gelişmemenin, yanlış yapmanın temel bir etkeni oluyor.

Israr, kemikleşme, bireyselliği esas alma, giderek partiyle karşı karşıya gelme, partiden kopmaya götürüyor. En ileri düzeyde tasfiyecilik dediğimiz olgu da bu noktada ortaya çıkıyor. Parti Önderliği objektiflik subjektiflik hiç fark etmiyor diyordu. Parti karşıtlığı olarak ortaya çıkıyor. "*Benim dediğim olsun*" dedin mi, bu partiye ayrı bir şey dayatmak anlamına geliyor. Parti ile karşı karşıya gelme, parti ile mücadele etme durumu ortaya çıkıyor.

Bu parti tarihimizde en ileri düzeyde provokasyonlara kadar gitti. Provokasyonları, tasfiyeleri görmeme işte böyle ortaya çıktı. Her şey kendi içimizdedir, dışımızda değil. Dıştan gelen her şey etkendir. Eğer içimizde olmazsa, bunların hiçbirisini kabul etmeyiz. Bizi öyle kolay yönlendiremez. Böyle olduğu için kabul ediyoruz, benimsiyoruz, yönlendiriyor ve bu şekilde zemin oluyoruz. Bu da başarısızlığa yol açıyor.

Büyük bir değişim tutkusu ve inancıyla yöntemi doğru tuturarak, iç mücadelemizi devrimcileştirme temelinde yürütmek gerekiyor. Dinler buna iç mücadele, nefs mücadelesi diyor. Biz ise özeleştiri diyoruz. Bu anlamda devrimciliğimizin, bizde varolan düzen alışkanlıklarının, düşman özelliklerinin aşılmasını, yine bu çerçevede partileşmemizin, devrimcileşmemizin, militan özellikleri edinmemizin tek ve temel yöntemi oluyor.

Pratiği iyi çözümlememiz gerekir. Fakat değişimi de kendi içimizde aramamız, kişilik dediğimiz olayda gerçekleştirmemiz gerekiyor. Ancak böyle yaparsak, gelişim ve sonuç alma olur. Partimizde bir bütün olarak bu hakim olursa, parti ortamımız çok iyi işleyen, bütünlüklü bir ortam olur; yani düşünce dünyasında, karar düzeyinde gelişmiş, sistemi ve işleyişi gelişmiş bir ortam haline gelir. Bunun tersi olursa herkesin biraz kendi bireyciliğini yaşadığı, parti içerisinde hep ayrı bir nokta olarak varolan, hep birbiriyle çelişen, birbirine karşıt olan, bu anlamda da hep çelişkiler ve tersliklerin olduğu, düşünce, karar ve eylem birliğinin zedelendiği ve zayıfladığı bir ortam olur. Bu bizi başarıya götürmez. Parti olarak da başarılı olmamızın yolu kendimizi düzeltmekten, parti yaşam ve faaliyetlerine katılmaktan geçer. **Bireysel başarı, örgütsel başarıdan geçer.** Zaten ulusun zafere gitmesi de ancak böyle mümkündür.

Her an içinde bulunduğu ortamı karşılamaya hazırlıklı olan, bu duyarlılığı edinen kişilik üzerinde duruyoruz. Ama bunu biraz da sözle yapıyoruz. "*İyidir, olmalıdır*" diyoruz, ama pratikte bildiğimiz gibi devam ediyor. Böyle yaparsak bir değişim olur mu? Elbette ki, değişim olmaz sadece düşünce jimnastiği yapmış oluruz. Yoksa sözümüzün özüne uygun bir değişiklik ortaya çıkmaz. Oysa bunu geliştirmek zorundayız. Eğer sözlerimizin özüne uygun değişiklik yaratmazsak, o zaman yanlış yapmış oluruz ve kaybederiz. Gerçek bir bilinç gelişiminden uzak kalmış oluruz. Gerçek bir bilinç gelişimi, insani gelişim için gerekiyor. Bu olmaz da, iradenin hakimiyeti yerine alışkanlıklar geçmiş olur ki, alışkanlıklarla yaşamak insani bir yaşam değildir. İnsani bir yaşam alışkanlıklarını yenebilen, aşabilen bir yaşamdır. İrade denilen şey bu noktada ortaya çıkıyor.

İrademizi geliştirmeliyiz bütün çalışmalara hakim kılmalıyız. Yani sözde değil pratikte olmalıdır. Yoksa diğer canlıların durumuna düşeriz. Bu da çok geri bir durumu ifade eder. Kabul edeceğimiz, benimseyeceğimiz bir düzey değil. Demek ki her şeyimizi eleştiriye tabi tutmamız gerekli. Yaptıklarımız doğru da olabilir, mesele değil. "*Şu yaptığımız, şu nedenle doğru*" diyebilmeliyiz. Fakat hangi nedenle doğru olduğunu ortaya çıkaracak bir düşünce yoğunlaşmasını yaşamak gerekiyor. Bundan öteye de hatalarımızı ve eksikliklerimizi bulmalıyız. Eğer bir eğitimden, bir değişimden sözedeceksek o zaman her şeyimizi bir sorguya tabi tutmamız gerekiyor.

"Her şey içiçe geçmiş, hatlar ortadan kalkmıştr. Siyasal ve toplumsal yönetim düzenlenişleri ruhu belirliyor, yönlendiriyor. Öyle ki, toplum üzerinde etkide bulunan, toplumsal yaşamıyönlendiren, araçlara yön veren güçler; insanlarn duygularnı düşüncelerini bütünüyle değiştirebiliyor."

Oturuş kalkışımızı, alışkanlıklar karşısındaki duruşumuzu, hitap ve bakış tarzımızı, yani her şeyimizi gözden geçireceğiz. Bir militan olmak istiyoruz, asker olmak istiyoruz, -ve aynı zamanda askeriz de. Hem siyasi bir militan, hem de bir komutan özelliği ve ölçüleri çerçevesinde kendimizi gözden geçireceğiz ve değerlendireceğiz. "*Ben böyle değilim*" diyebiliyor muyuz? O zaman parti ortamını terk etmek gerekir. Böyle demek, "*ben bir militan ve asker olmak istemiyorum*" demektedir. Öyleyse böyleleri partiyi terk ederek en doğrusunu yapmış olurlar. Yoksa parti ortamını bozarlar, çünkü durumları PKK militan kişiliğine terstir.

Eğer bunun tartışmasını yapıyorsa, demek ki ölçüleri de bellidir. Yani militan komutan özelliklerini edinmek, ona göre iç ve dış dünyamızı düzeltmek ve değiştirmek önümüze hedef olarak konulmuştur. Buna göre ne yapmamız gerekir? Kendimizi sorgulayacağız, eleştiriden geçireceğiz ve bunu kapsayan bir özeleştiri yapacağız. Bu özeleştiriyi sürekli kılacağız. Bir de bizim şöyle bir yanlışlığımız vardır; özeleştiriyi bir saatlik veya bir günlük yapıyoruz. "*Bitmiştir, kurtulduk*" diyerek yaklaşmak, hıristiyanların günah çıkarmasına veya müslümanların namaz kılıp tövbe etmelerine benziyor.

Devrimcilikte öyle değildir. Bizde özeleştirinin böyle olmaması gerekiyor. Bir bütün olarak yaşama ve çalışmaya her an eleştirel bir gözle, anlayışla bakmaktır. Bu anlamda her alanda ve her zaman kesintisiz ve süreklidir. Bunun için onu da doğru ele alıp, yanlış yaklaşımlardan uzak duracağız. Anlık özeleştiri yapmaktan ve öyle anlamaktan da uzak duracağız. Bu durum bizim gelişimimiz önünde bir engeldir. Ona göre kendimize bir düzen vermemiz gerekir

Üslup buna göre olmalı, Önderlik üslubu buna göreydi. Militanın üslubu da böyledir, -kazanma üslubudur. Değerleri tüketen değil, değer üreten bir üslup. İmkansızlıktan başarıp imkan yaratan bir üslup. Hep kazanma, başarma üslubu. Hiçbir zaman varolanla yetinmeyen, hep yeni arayışlar içerisinde olan, bunu yaratmak için, hiçbir imkan olmadan her türlü imkanı yaratmayı hedefleyen, ona göre her ortamı değerlendiren, kendisini örgütleyip çalıştıran ve bütün ilişkilerine böyle yaklaşan, "*olmaz*"ı ve "*yapmam*"ı kabul etmeyen bir üslup. En "*olmaz*" koşullarda bile "*olur*" yaklaşımıyla hareket eden bir üslup. Ayrıca bütün çalışmalarını da buna göre ayarlayan, çözümü kendinde üretmeyi esas alan, başkalarından beklemeyen, beklenti içinde olmayan, umudu başkasına bağlamayan, başarıyı başkasından beklemeyen, yine başkasını da yürütme ve olumlu hale getirme sorumluluğunu kendine taşıyan, militan üslubu oluyor.

Mevcut durumda zorluklarımız var. Bellirttiğimiz gibi dengeler değişmiş, değişiyor ve dengeler kırılmıştır. İç dünyalarımız da kırılıyor. Bu, Önderlik üslubu, devrimci militan üslubu dışında farklı üsluplar ortaya çıkarmaya götürüyor. Daha fazla fırsat sunuyor. "*Olmazcılık*" da çok gelişebilir. Daha fazlasının olamayacağına, ancak bu kadarının olacağına inanma daha fazla gelişebilir. Mesela "*yapamam, gücüm yetmiyor, bu iş ancak bu kadar oluyor*" düşüncesi ve bunu doğru kabul etmek, şimdi bizde gelişebilir. Çünkü geçmişte Önderlik bunları önlüyordu. Bütün bu eğilimleri amansız bir eleştiriye tabi tutarak, bizi bu tür yetersizliklerden kurtarıyordu. Önderlik yönetiminin verdiği büyük güven ve güçle kendi zayıflığımızı örtebiliyor, giderebiliyor ve dengeleyebiliyorduk. Onun için her türlü zor ve sınırlı ortamlarda bile, "*olur*" ve "*yaparım*" iddiasıyla ortaya çıkabiliyorduk.

Bugün, bize böyle güç veren kaynak zayıflamıştır. Bütün bunları nerede bulacağız? Kendimizde, örgütümüzde. Örgütü doğru işleterek ve en çok da gerçek bir militan haline gelerek. Bunu başkasından, örgütten bekleyen değil de, yoldaşlara ve örgüte bunu veren olacağız. Eğer gerçek bir militan olmayı hedefliyorsak, böyle olmalıdır. O zaman olup bitenleri iyi bileceğiz, kendimizi iyi ayarlayacağız. Kendimizi bu durumda güçlendirmenin yol ve yöntemlerini iyi bulup bu konuda sıkı bir iç gelişme ve eğitim içinde tutacağız.

Böyle gelişme olur mu, olur. İnsan kendisini böyle bir güç kaynağı haline getirebilir mi? Parti Önderliği "*En zayıf benim, isteyen herkes benden daha fazlasını yapabilir*" diyordu. O zaman sorun yaklaşım, felsefe, çaba ve istek sorunudur. Böyle büyük bir tutku ve yüksek bir sorumlulukla bu işlere bağlanma ve kendini verme sorunudur. Güç buradan alınıyor, gelişme burada ortaya çıkıyor. İnsan kendi geriliklerini, zayıflıklarını böyle olumlu bir yaklaşımla giderebilir ve kendini geliştirir. Bunu görmemiz, bu anlamda kendimizi çözüm gücü haline getirmemiz gerekiyor ve gelişmeyi kendimizde yaratmamız, dışarıya böyle yansıtmamız gerekli.

Ancak son dönemlerde yetersiz bir ruh hali var. Örneğin bir alandan diğer bir alana gidiyorsunuz; geldiğiniz alan hakkında bir yığın yanlış şeyler işitiyorsunuz. Kötümser bi yaklaşım var. Adeta nerede ne olumsuzluk var, ne kadar kayıp var, kime ne olmuş, yok örgüt ne durumdaymış! Bazılarında böyle kaygılar var ve bunlar had safhaya çıkmış. Bütün bunlar kişiliğin kötülüğünden kaynaklanmıyor. Öyle olsaydı, "*şu kişiler kötüdür*" der ve ortaya koyardık. Kesinlikle böyle değil. Dönemden, ortamdan kaynaklanıyor. Devrimcileşemeyen, kendini kontrol edemeyen kişiliğin içine düştüğü durum, ruh hali oluyor ki, bu hepimizi etki altına alıyor.

Bunu anlamamız ve aşmamız, kesinlikle bu tür durumlara karşı duyarlı olmamız gerekli. Böyle anlamzsak, önlemezsek bütün bunlar düşüncemizi, davranışımız yönlendirir. Giderek örgüt içini çok karışık ve anlaşılmaz bir ortam haline getirir. Örgütsel gücümüzü ciddi bir şekilde darbeler, yıpratır. Tehlikelidir, basite alıncak bir durum değildir.

Neden bu tür şeylere ilgi duyuyorlar? Çünkü etkileniyorlar. Yaklaşımlarını düzeltmiş değiller. Düşmanın dayattığı ortamın etkisi altındalar. Bu etkiyi anlayıp onu kıracak bir tutuma sahip değiller. Örgütün doğru yürüyebilmesi, yeterli ve doğru militan tutumun gelişmesi için bunun sağlanması gerekli. Diğeri tehlikelidir. Düşmanın işini kolaylaştırma olur.

Bu anlamda eleştiri tarzımızı değiştireceğiz. Öyle geçmişteki gibi eleştiri yapamayız. Özeleştiriyi daha çok esas alacağız. Başkaları tarafından eleştirilerek düzeltme beklemeyeceğiz, kendi düzeltmelerimizi kendimiz yapacağız. Başkalarından bizi eğitmesini beklemeyeceğiz. Kendi eğitimlerimizi kendimiz yapacağız. Bu süreçte nasıl yaklaşacağız? Felaket tellalı gibi değil. Herhalde Önderliğin düştüğü durumdan daha ağır kaygımız olamaz. Olabilecekler ancak olanın milyonda biri olabilir. O zaman böyle bir ortamda daha fazla kötümserlik tutumu içinde olmaya, olmsuzluk aramaya hiç gerek yok. O tarz doğru bir tarz olmaz, bize hiçbir şey katmaz. Tam tersine psikolojimizi kırar. Onun için bu tarz bir yaklaşım yerine, içinde bulunduğumuz durumu doğru anlayan, kavrayan, iyi çözen ve zayıflıklarımızla birlikte güç kaynaklarımızı görebilen ve güç kaynaklarımızı, geliştirmeyi esas alan bir yaklaşım tarzına sahip olmak devrimci tutumdur.

Eksiklikleri açığa çıkarmak, eleştirmek anlamında da bizden geri olan yoktur. Çünkü bunlar yapılmamış da değil. Bir de mevcut durumda bununla sonuç almak mümkün değil. Öyle bir eleştirel yaklaşım, olumluluğu geliştirmez, olumsuzluğu daha fazla arttırabilir. Oysa eleştiri üslubu, Önderlik üslubu olumsuzluğu artıran değil, en olumsuzdan tutarak, küçük bir olumlu nokta bulup ondan olumluyu geliştiren bir üsluptur. Eğer biz bunu esas alacaksak, bugünün ortamında yaklaşımımızın en olması ve eleştirinin nasıl olması gerektiğini iyi görüp, doğru bir üslup tutturmamız gerekir. Negatif yaklaşımdan uzak durup pozitifliği esas almak; umudu, güveni esas alıp onu kendinde yüksek bir bilinç ve sorumluluk duygusuyla yaratmak, devrimci militanın esas alacağı bir yaklaşımdır. Güncel olarak en doğru yaklaşım tarzı budur.

Bizde çok fazla gelişmeyen, çok ciddiye almadığımız bir durum, hitap tarzımızdır. Parti Önderliği de çok eleştirdi. Oysa devrimci mücadele, eğitim mücadelesi, insanları etkileme mücadelesi hitapla oluyor. Yani hitap bunun en etkili silahlarından biri veya en temel silahıdır. Bir militanın, örgütçünün bu silahı çok iyi kuşanması, onunla sağlam bir biçimde donanması kuşkusuz gereklidir. Bu noktada baştan beri Önderlik dışında hiçbirimiz, kendimizi ciddi bir eğitime tabi tutmadık. Onun için de ciddi bir hitap gelişimi militanlarda yaşanmadı, yalnızca Önderlik'te yaşandı.

Merkezi yapımızdan başlamak üzere zayıflıklarımızı, giderek bir meziyetmiş gibi gösteriyoruz. Doğru değil, meziyet bu değil. Meziyet kesinlikle hatip olmaktır. Fransız Devrimi'nin, Rus Devrimi'nin hatipleri vardı. Bir Troçki, ordu korucusu oldu. Askerilikten hiç anlamayan, kendisi hiç askeri düzenin içerisine girmeyen bir kişilik, ama sadece hitap tarzı ve gücüyle ordu kurdu. Sokaktaki insanları ve bir orduyu yürüttü.

Asker hitabı önemli. Öyle çok uzun olmayan, fakat çok etkili ve net olan bir hitaptır. Bu, bizde çok az olan bir durum. Hepimiz bu konuda zorlanıyoruz. Aslında ciddiye almıyoruz. Parti Önderliği; "*Bir birliği, büyük yürüyüşe kaldıracak konuşma yapabilecek biri var mı, içinizde böyle bir hitap gücü kazanılmış mıdır*" diyordu. Tabii biz bunu biraz da ters anladık, dolduruşa geldik. Öyle ki, bazı olumsuzlukları ve yanlışları eleştirmek isterken gerçekleri, doğruları ve edinmemiz gereken özellikleri de eleştiriyor, dıştalıyor ve mahkum ediyoruz. Ondan sonra kendimizi onun dışında tutuyoruz. Ortama bu yaklaşım hakim oluyor, böylece devrimcileşme şansını kaybediyoruz. Ortam militan yetiştiren, militanın tutumunu geliştiren bir ortam olmaktan çıkıyor, tersine her türlü çarpıklığın kabul gördüğü bir ortama dönüşüyor. Buna göre de herkes kendini yaratılan ortama uyduruyor, çoğunlukla tersliği benimsiyor. Yanlış olan budur, düzeltmemiz gerekir.

Doğru dürüst düşünmeyen, düşündüklerini özlü, yalın, anlaşılır ve etkileyici bir tarzda açıklamayan, deyim yerindeyse iki kelimeyi bir araya getiremeyen, bir düşünceyi iki kelimeyle ifade edemeyen bir tutumun, devrimci militanlıkla hiçbir alakası yoktur. Bu anlamda böyle bir tarz düzeltmesine, kendi durumumuzu düzeltmeye ihtiyaç var. Davranış tarzlarımızı da düzeltmeliyiz. Bunlar üzerinde yoğunlaşmamız ve bu konularda kendimizi gözden geçirmemiz gerekir.

Bu temelde PKK ahlakını değerlendirmek istedik. Eğer ahlaktan sözedeceksek, en önce bunları dikkate alan ve bu temelde kendini düzelten kişiliğin ahlakından söz etmeliyiz. Bunu ele almamız gerekli. Bunun dışında PKK'nin ölçüleri, değerleri, değer yargıları var. Onları doğru edinmek, doğru işlemek, temel ahlaki kurallara sahip olmak anlamına geliyor. Bu konu PKK'de bir sistemdir. Öyle hafife alınır bir sistem değil. Kendine has özellikleri ve ölçüleri, değer yargıları var. Temsil edilemezse bile, diğer sistemlerin hepsinden kopmuş, belli bir yaşam ve gelişme düzeyi tutturmuş bir sistemdir. Bunu anlamak, buna değer biçmek, bunu daha da geliştirmek, yaşamak ve yaşatmak her militanın temel ahlaki görevi ve tutumu oluyor. Bunu küçümsememek gerekiyor.

Aslında bu bütün dünya ile savaşan bir düzeye de ulaştı. Hala da dünya ile savaş halinde. Yenilebilir de, orası çok fazla önemli değil. Önemli olan kendini ifade etmesi, temsil etmesi ve savaştırmasıdır. Büyük savaşır, düşmanları daha da büyük olur, zarar görür; büyük başarılar elde etmekten alıkonur, onlar ayrı mesele. Kendisi iyi savaştı, kendini iyi şekillendirdi, mensupları tarafından iyi temsil edildi. Önemli olan, kendi özüne uygun yaşama ve savaşı hayata geçirmesidir. Değerli olan da budur. Bunu yaptığı zaman, PKK kendini temsil ettirmiş olur. Öyle bir durum, her zaman devrimci etkisini, ülkede, dünyada ve toplum içerisinde gösterir. Göremeyebilir, kısa süreli olmayabilir, ama her zaman bir gelişmeye, bir etkilemeye, bir değişime yol açar. Bu da devrimci rol oynamak, devrimci etkide bulunmak anlamına geliyor.

Bu açıdan bize has olanı, bizim için önemli olan doğru ele almalı, doğru görmeliyiz. Kendimizi değişik yönlere kaptıran değil de, doğru devrimci görevlere veren, doğru ortaya koyan ve onu doğru temsil etmeyi ve mutlaka devrimcilikte başarıya gitmeyi esas alan bir ahlakı kendimize ve parti ortamımıza hakim kılmalıyız. Bu, bizim için en büyük değerdir. Partimizin de kendine esas aldığı en yüksek ahlaki ölçüsü budur.

Dağıstan ve Kafkaslar

Hsaan Çınar

İki bin yılı geride bırakırken, yeni milenyumun en büyük sorunu olarak belirlenen enerji ve su sorunlarından ötürü savaşların çıkacağı da şimdiden hesaplanıyor, ikinci önemli sorun ise halen çözümlenememiş halkların ulusal statüsüdür. Ortadoğu ülkeleri ve Afrika'yı yıllardır etkisi altına alan su sorunu ile kuraklık giderek artacak. Teknolojik gelişmelere karşın üretilen ulaşım araçlarının tamamen yeraltı enerji kaynaklarına bağlı olması, kapitalizmin bu alanda da tedbirli davranmalarını gerektiriyor. Üstelik halkların çıkarlarını gözetmeden. Ortadoğu'daki küçük anti-emperyalist kesim üzerinde hakimiyet sağlasa da bunu ciddi bir tehdit unsuru olarak görmeyen, buna rağmen, Kuzey'den Keşif Güç'ün Güney Kürdistan'daki rutin bombalamaları benzeri tedbiri elinden bırakmayan ABD ve Müttefiklerinin yeni hedef olarak belirlediği Kafkasya'ya yönelim de giderek hız kazanacak. Şimdilik sadece petrol şirketleri aracılığıyla bu bölgede temsil edilen emperyalizmin 21'inci yüzyıldaki en büyük hedefinin özellikle Kuzey Kafkasya'yı hakimiyeti altına almak olacağı kesin gibi görünüyor. Bölgede son yıllarda peş peşe alevlenen savaşların arkasındaki nedenlerden biri bölgedeki güçlü enerji rezervleri olmasına karşın, bölge halklarının Rusya'ya karşı olan tepkisi de bunda önemli bir rol oynuyor.

Osetya ve Çeçinistan'dan sonra Kuzey Kafkasya'nın Dağıstan bölgesinde de Ağustos'ta başlayan gerginliğin arkasında bu sorunlar yumağı bulunmaktadır. Sorunları çok karmaşık ve çözümü tüm halkların birarada yaşamalarının dışında pek mümkün görünmeyen bu bölgenin bir ucunda emperyalizmin yönelimi bulunurken, bir ucunda Rusya'nin hakimiyet çırpınışı, öte yandan da yerli halkların arayışları var. Ağustos başında Dağıstan'da patlak veren çatışmaları, bölgede reel sosyalizmin çözülüşünden bu yana yaşanan sorunların karikatürize edilmiş biçimi olarak algılamak da mümkün. Aslında Kafkasya ve Dağıstan'daki savaşta görüldüğü gibi reel sosyalizmin gerçekten demokrasi, özgürlük ve ulusal çözüm konularında ciddi bir ilerleme yaratamadığına tanık oluyoruz.

Dağistan'da neden bağımsızlık çatışmalarının başlatıldığı, araştırmaya değer bir konu.

Antik İpek Yolu'nun önemli basamaklarından sayılan Dağıstan, demografik olarak tam bir halklar mozayiği, jeografik olarak da Kuzey Kafkasya'nın bir kültür hazinesi olarak biliniyor. 52 bin 2 yüz kilometrekarelik alanıyla Hazar Denizi'nin batı kıyısından karlı Kafkasya dağlarına kadar uzanan Dağıstan'da sadece 2 milyon insan yaşıyor. Toprağın önemli bir kesimi kızgın çöllerden oluşmasına karşın, akan sayısız nehir ile petrol ve doğalgaz kaynakları da ülkeye ayrı bir zenginlik katıyor. Dağları, zirveleri karlı Alp dağlarını andırır. Bu bölgenin uzun süreli gerilla tarzı savaşlara sahne olmasının en önemli etkeni de dağlık alanların yoğun olmasıdır.

26 yıl geciktirilen sömürgecilik

Dağıstan ilk önemli savaşa 186 yıl önce tanık olmuştu. Bölge halkları ilk ve belki de son kapsamlı ulusal kurtuluş deneyimi ile bu dönemde karşılaşmıştı. Dağıstan'ın yerleşik halklarından Avar kökenli olan Şeyh Şamil, 1813'ten 1859'a kadar Çarlık Rusya'nın yayılmacılığına karşı savaşmış, ülkesinin bağımsızlığını elde edememiş, ama Rusya'nın hakimiyetini de 26 yıl geciktirmişti. Bu arada Dağıstan imamı Şeyh Şamilin Türkiye ve Azerbaycan'da söylendiği gibi Türk kökenli olduğu iddiası, yanıltmadan ibarettir, isyanı sadece Katkas halklarının politik ve etnik bağımsızlığı adına değildi. Nihai hedefi büyük bir islam devleti olan Şeyh Şamil, isyanı da müslüman halkların hıristiyanlığa karşı kutsal savaşı olarak nitelendirmiştir. Şeyh Şamil'in bölge halklarına büyük umut vermesi ve halkların kurtuluşunu sağlayamaması ise büyük tahribatlara yolaçmıştır. Hedefi daha geniş tutup tüm halkları kapsayacak şekilde bir savaş stratejisi çizebilseydi, çözüme en azından daha çok yaklaşmış olurdu. Çünkü **Abhas** ve **Çerkezler** o yıllarda mücadelenin sadece bağımsızlık hedefli ulusal kurtuluş boyutunu destekliyordu.

Şeyh Şamil'in hedefini daraltması, özellikle Çeçenler, Abhazlar ve Çerkezlere büyük eziyetler çektirmiştir. Sömürgeci geleneği olan Çarlık Rusya'ya karşı ortak mücadele eden Çeçenler, Abhazlar, Çerkezler, müslüman Osetler ile Dağıstanlılar, Şeyh Şamil'in 1859'da Ruslar tarafından esir alınmasıyla büyük kırıma uğramıştır. Oysa Dağıstan, etnik olarak tam bir halklar mozayiği. En kalabalık nüfusa sahip **Avarlar**'ın yaklaşık 600 bin nüfusu bulunmaktadır. Bunun dışında **Agular** (14 bin), **Dargin** (120 bin), **Kumik** (232 bin), **Lak** (92 bin), **Lez-gin** (205 bin), **Nogai** (30 bin), **Rutul** (15 bin), **Tabasarans** (80 bin), **Zahur** (5 bin), **Çeçen** (60 bin), **Oset** (1100) **Dağ Yahudileri** (3 bin 600), **Tat** (13 bin), **Rus** (166 bin), **Ukrayna** (8 bin), **Azeri** (75 bin), **Yahudi** (9 bin 300) ve **Tatarlar** (5 bin 500) ile daha birçok halk, büyük bir kültürel zenginlik oluşturmaktadır.

Tarih sayfalarındaki rakamlara göre, 1859'dan sonra 1.2 milyon Kuzey Kafkasyalı Rusların korkusundan yurtlarını terketmek zorunda kalmış, bunlardan 800 bini Osmanlı imparatorluğu denetimindeki Kuzey Anadolu bölgesine sığınmış. Bugün halen diasporada yaşayan (Türkiye ve Ortadoğu ülkelerinde) Kuzey Kafkasya halklarıdan 2 milyon üzerinde insan tahmin ediliyor. Şeyh Şamil önderliğindeki savaşın Rusya ile Osmanlı İmparatorluğu arasında barış anlaşmasının imzalanmasından sonrasına denk gelmesi de dikkat çekiyor.

Rusların Kafkasya'yı fethini 26 yıl geciktiren Şeyh Şamil, elbette halk arasından çıkmış bir önder tipi değildi. Çıkış koşulları farklıydı. Bir toprak sahibinin oğlu olan Şamil, medreselerde dilbilgisi, mantık, hitabet ve Arapça eğitimini görmüş. 1830'da **Müridizm Tarikatı**'na girdi. Gazi Muhammed'in yönetimindeki tarikat, Dağıstan'ı 1813'te iran'dan resmen alan Ruslara karşı cihad açar. Rusların 1832'de öldürdüğü Gazi Muhammed'ten sonra tarikatın başına geçen Hamzat Bek de 1834'te kendi taraftarlarınca öldürüldü. Bunun üzerine Dağıstan'ın üçüncü imamı seçilen Şeyh Şamil, bağımsız bir devletin temelini attı. Çeçenlerden ve Dağıstanlılardan oluşan tarikat üyelerini yeniden örgütleyerek, Kafkasya'daki Rus mevzilerine karşı büyük saldırılar düzenledi, isyanın bastırılma aşamasına geldiği 1859'da birkaç yüz arkadaşıyla birlikte kendisini kuşatan Rus küvetlerine teslim oldu. Böylece Kafkasya halklarının bağımsızlık umudu da 26 yıl savaştan sonra sönmüş oldu. Leningrad kentine götürüldükten sonra Moskova'nın güneyindeki Kaluga'ya gönderildi. 1870'te Rus Çarı'nın izniyle Mekke'ye hacca gitti. Ama geri dönmeyerek büyük olasılıkla orada öldü.

Bolşevik devriminin etkileri

Kuzey Kafkasya halkları, 1917'deki Bolşevik Devrimi'nden sonra da bağımsızlık çabalarını sürdürdü, fakat başarılı olamadı. Stalin ile varılan anlaşma sonucu Ocak 1921'de inguş, Kabard, Balkar, Karaçay, Çeçen ve Osetler ile Sovyetler Özerk Cumhuriyeti Dağıstan, çok uluslu Sovyet Özerk Dağlık Cumhuriyeti olarak ilan adildi. Ancak bu cumhuriyet bütünüyle sadece bir yıl yaşayabildi. Sonraki yıllarda yaşanan çelişkiler, tüm büyük halkları ayrı ayrı özerk cumhuriyetlere kavuşturdu. Diğer yandan ikinci Dünya Savaşı sırasında Kuzey Kafkasya'nın önemli bir kesimi Alman orduları tarafından işgal edildi. Bu dönem buradaki halklar için tarihlerinin en zor, acılı ve kayıpların yoğun olduğu bir dönemi oldu. Kasım 1943 ile Mart 1944 yılları arasında Yüksek Sovyet tarafından kabul edilen genelgelerle Kuzey Kafkasya'daki tüm Karaçay, inguş, Çeçen ve Balkarların Orta Asya ve Sibirya'ya sürgünü kararlaştırıldı. Nazilerle işbirliği yaptıkları gerekçesiylebaşlatılan bu yoğun göç sırasında binlerce insan yaşamını yitirdi. Sovyetler Birliği'nin 1991'-de dağılmasından sonra ilk olarak Gürcistan'ın bağımsızlığını ilan etmesinin ardından harekete geçen Moskova, eski cumhuriyetlerin tümüne Rusya Federasyonu'nun birer Federal Cumhuriyeti statüsü verdi. Moskova, Kafkasya'ya bütün olarak kaybedeceği endişesiyle belli ödünler vermişti. Çeçenistan ve son olarak Dağıstan'da görüldüğü gibi, bu da kalıcı bir çözüm getirmedi. Rusya, dış ülkelerin de müdahalesiyle önümüzdeki yıllarda bu tür sorunlara daha çok göğüs germek zorunda kalacak.

Şeyh Şamil'in ölümünün ardından üzerinde yüz yıl geçti, aynı bölgede bu kadar uzun bir aradan sonra yeniden benzer bir ayaklanmanın yaşanacağı, doğrusu beklenmiyordu. Moskova da isyana hazırlıksız yakalandı. Çünkü ne belli bir stratejisi, ne de ciddi bir askeri mevzilenmesi sözkonusuydu. Dağıstan halkları da ekonomik olarak Moskova'ya bağımlı olmalarına karşın bağımsızlık eğiliminde olduklarını pek hissettirmiyorlardı. Bölgeyi iyi tanıyan çevreler, *"Dağıstan'da her halk kendi başına bir devlet* yorumunu yapıyor. Bu tesbit kısmen yerinde. Çünkü Dağıstan halkları güçlü aşiret bağları ve ihtilafları devlete götürmeden aralarında hal etme kabiliyetleriyle uzun yıllar örnek performans sergilediler. Bu son ayaklanma Dağıstan halkları arasında önceden organize edilmiş bir ayaklanmaya benzemiyor. Nitekim Dağıstan hükümeti de son açıklamalarıyla Moskova'nın yanında olduğunu resmen açıklamış bulunuyor.

Ayrıca isyanın lideri olan Şamil Basayev, Dağıstanlı değil, Çeçenistanlı. Hedefi ise çok net: Kuzey Kafkasya halklarını birleştirip özgürlüğe kavuşturmak. Özgürlük kavramı elbette Rusya'nın boyunduruğundan çıkma anlamında kullanılıyor.

1994-1996 yılları arasında süren Çeçenistan savaşı da böyle bir nitelik taşıyordu. Ayrıca Çeçenlerin bağımsızlık talep etmek için önemli gerekçeleri var. Çünkü Çeçenistan etnik olarak homojen. Dağıstan ise çok daha farklı. Rusya'nın burası için ***"Çeçen stratejisini*** uygulayacağı mümkün görünmüyor. Aksine *"Çeçen **stratejisin*** Şamil Basayev uyguluyor. Rusya Dağıstan'ı da Çeçenistan gibi kaybederse, Hazar denizinin çok önemli bir kıyısını da kaybetmiş olacak. Çünkü Orta Asya'dan gelen petrol ve doğalgaz hatları ile Bakü-Novorossisk petrol boru hattı Dağıstan'ın başkenti Mahaç-kale'de kesişiyor. Doğal enerjinin giderek azalacağı önümüzdeki yüzyıla ekonomik ve politik hüsranla girmek istemeyen Rusya, bölgedeki hegemonyasını korumak amacıyla büyük çaba sarfediyor.

Rusya'nın büyük zorluklar çekmesine karşın Dağıstan'da başarılı olma ihtimali yüksek. Çünkü Dağıstan herkesin rahat el atabildiği Çeçenistan'a benzemiyor. Rusya'yı bölgede bekleyen en büyük handikap ise yine kendi dağınıklığıdır. Eski gücünü koruma iddiasıyla Kosova'ya kadar asker gönderen Rusya'nın isyanın ilk günlerinde Dağıstan'a gönderdiği' birlikleri, henüz çatışmalara girmeden yiyecek stoklarının yüzde 80'ini tüketti. Çeçenistan'da barış anlaşmasını imzalayan dönemin Rusya Genelkurmay Başkanı Alexander Lebed'in bu durumu ***"aç bir asker kızgın bir askerdir"*** sözleriyle yorumlaması, Moskova'nın askeri anlamda ciddi bir kriz yaşadığını da gösteriyor.

Çeçenistan savaşı

Şamil Basayev öncülüğünde başlatılan isyanın başarıyla sonuçlanmasında Çeçenistan'ın ağırlıklı olarak Çeçenlerden oluşması önemli bir etkendir. Ayrıca Çeçenistan savaşı sırasında Rusya üzerinde dış baskı da çok yoğundu. ABD bir yandan, TC diğer yandan önemli bir baskı unsuru oluşturuyorlardı. Çeçenler, Afganistan gibi Rusya'ya karşı kullanılıyordu. Çeçenistan'da başlatılan dış destekli isyanın başarılı olması, Rusya'nın Kafkasya'daki egemenliğini de sarsmıştı, işte bu durum yeni isyanlara prim kazandırmıştı. Rusya'nın *"Kuzey Kafkasya Ekonomik Bölgest,* ya da *"Kuzey Kafkasya Askeri Bölgesi'* gibi terimlerle andığı bölgede cesur komutanların çıkması da Moskova'nın korkulu rüyası haline gelmiştir.

Kuzey Kafkasya'nın en önemli gerilla komutanlardan biri olan Şamil Basayev'i bugün Dağıstan'da da asi bir komutan kılan yine bu özelliğidir. 1989'da Çeçenistan'ın bağımsızlığı için tek başına Ankara'ya uçak kaçırdı. Çeçenistan savaşı sırasında büyük bir şehir baskını yaptı, Abhazya savaşı sırasında ise gönüllü birliklerin başkomutanı oldu. Basayev'in şu sıralarda başında bulunduğu ***"İslami Şura",*** Dağıstan'ı, daha önce var. olduğunu iddia ettiği "Dağıstan islam Cumhuriyeti" olarak ilan etti. "İslami Şura"nın açıklamasında, kurtarılmış topraklar olarak ilan edilen Dağıstan'ın denetim altındaki bölgelerinde Şeriat Mahkemesi'nin kurulacağı da belirtiliyor. Rusya Genelkurmay Başkanı Anatoli Kvaşnin ise o günden bu yana durumun kontrol altında olduğunu öne sürüyor. Moskva'da Dağıstan için yapılan yorumlar da ilginç. Eski başbakanlardan Sergej Stepaşin, Dağıstan'ı kaybedebilecekleri görüşünü savunurken, birçok batılı yorumcu da bu görüşü paylaşıyor.

Öte yandan Basayev'in kendisi de açıklamalarını sürdürüyor. Son açıklamalarından birinde ***"Rusya Dağıstan'ı gönüllü terketmelf*** mesajını veren Basayev, aksi taktirde sonuna kadar direnecekleri uyarısında da bulunuyor.

Basayev kimdir?

Kuzey Kafkasya çevrelerinde *"çok mütevazf* diye tanımlanan Basayev'in islamiyet temeli üzerine kurulu bağımsız devlet anlayışının Çeçenistan savaşından sonra oluştuğu savunuluyor. Eşi Abhazyalı bir Hıristiyan olan Basayev'in kendisi ise tarihçi, hatta bu alanda doçentlik bile yapmış. Suudi Arabistan kaynaklı Wahabi Tarikatı ile tanışıp içinde yer aldığı söyleniyor, islami devlet anlayışı da bundan kaynaklanıyor. Bu arada Basayev'in Çeçenistan savaşından sonraki mücadelesi ve yöntemleri ABD'nin çıkarlarına da aykırı üstelik. Ancak anti-emperyalist karakterinin sadece Rusya'yı kapsamına aldığı anlaşılıyor. Çeçenistan savaşının sona ermesinin ardından ülkenin siyasetinde yer "alan Şamil Basayev, geçtiğimiz 20 Şubat tarihinde Grozni'de düzenlenen Çeçenistan savaşındaki işkerya hareketinin yürütme organı olan islami Şura'nın konferansında, konsey başkanı olarak seçildi. Toplam 35 konsey üyesinden oluşan Şura, hükümete karşı güçlü bir mahalefet iddiasıyla 9 Şubat'ta kurulmuştu. Hedef Devlet Başkanı Aslan Maşha-dov'a karşı *de fakto* bir alternatif yaratmak, tecrit etmek ve hükümetten istifasını sağlamaktı. Çünkü birçok Çeçen lider Maşhadov'u çok laik ve Moskova taraftarı olarak suçluyor.

Şamil Basayev'in aksine Aslan Maşhadov, Rusya eğitimli ve eski Kızılordu komutanı olarak biliniyor. Çeçenistan savaşı sırasında **Cevher Dudayev** öncülüğündeki işkerya güçlerine komutanlık etmesi nedeniyle 1996'daki genel seçimlerde devlet başkanı seçildi.

Şamil Basayev ile Zalimhan Yandarbiyev gibi Çeçen liderler ise daha çok Çeçenistan'ın islami geleneklerinin etkisinde yetişmişti. Maşhadov ile Basayev arasındaki fark da büyük oranda dünyaya bakış açılarına dayanıyor. Biri Rusya yanlısı bir politikacı, diğeri islami düzeni savunuyor. Basayev ve çevresi Rusya'ya karşı mesafeli oldukları gibi, İşkerya'nın geleceğinin sadece İslamiyet olacağından da emin görünüyorlar.

Basayev'in yakın olduğu **Wahabi Tarikatı** ise Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Kuzey Kafkasya'yı etkisi altına almakla tanınmaya başlamıştı. Bölgede daha önce kök salan Nakşibendi tarikatı üyeleri arasında örgütlenme yapan sünni Wahabi tarikatı, müdahaleci bir özellik taşıdığı için Nakşibendiler içinde tepki ile karşılanıyor. 6-8 Nisan 1997 tarihleri arasında Moskova'da ilk kez düzenlenen *"Rusya Kur'an Konferansta* konuşan Rusya Büyük Müftüsü Talat Tajuddin, "Wahabiler *bize büyük zarar verdi* diye yakınmıştı. Wahabilerle yaşanan gerginliğin de gündeme geldiği konferansta tarikatın Türkiye'de yaşayan ve Kafkasya'da çok etkili olan lideri Şeyh Muhammed Nazım el-Haqqani başkanlığında toplanan ulemalar, Wahabilerin özellikle Özbekistan, Dağıstan, Kazakistan, Türkmenistan ve Çeçenistan'daki Nakşibendi hareketine sızdığını ve Suudi Arabistan'dan sağlanan "dolarlarla" örgütlenmelerini güçlendirdikleri, hatta Bosna, Pakistan, Türkiye ve Mısır'da da aktif oldukları kaygısını dile getirmişti.

Buna rağmen Şamil Basayev'in bu seferki misyonuyla ciddi bir destek görmemesi dikkat çekiyor. Rusya'yı kaybetme korkusunu yaşayan ABD, Dağıstan'daki isyanı, resmi açıklamalarında *"silahlı grupların yasalara bağlı otoriteler ve suçsuz halka karşı saldırısı"* olarak nitelendiriyor. Ancak bu hareketi *"terörist** olarak tanımlamaması da göze batıyor. Zira PKK'nin Kürdistan'da yıllarca verdiği ulusal kurtuluş mücadelesi ile Ortadoğu'daki birçok hareket ABD emperyalizmi tarafından *"terör"* olarak nitelendirilmektedir. ABD'nin Dağıstan isyanını farklı bir dille *"kınaması"* ve zoraki bir açıklama havası yaratması, aslında işin rengini gösteriyor. ABD Dışişleri Bakanlığı'nın 16 Ağustos tarihli açıklamasında, ayrıca savaşan taraflar sivillere karşı duyarlı davranmaya çağrılıyor. Kuzey Kafkasya'daki durum ise *"istikrarsızlığın giderek büyümesi'* diye algılanıyor. ABD elbette bölgede çıkarlarına ters düşecek istikrarsızlık istemiyor. Çünkü böylesi bir durumda tasarlanan uzun enerji hatları projeleri suya düşecek, bölgede milyarlarca dolarlık yatırım yapan **Amerikan petrol şirketlerinin** sermayesi riske girecek. ABD, çıkarlarını korumak için gerektiğinde silahlı müdahaleyi bile göze alabilir.

ClA'nın Şamil Basayev'i Suudi kökenli radikal İslamcı **Usame bin Laden** ile ilişkilendirme-si de ABD'nin tavrını ortaya koyuyor. Çünkü Bin Laden, Kenya ve Tanzanya'daki elçilik bombalamalarının zanlısı olarak ABD tarafından kelle parasıyla aranıyor. Afganistan ve Sudan'ın geçtiğimiz yıl uzun menzilli Tomohavvk füzeleriyle bombalanması da bu nedenleydi. **New York Post** gazetesinin Ağustos sonunda yayımladığı bir habere göre, Amerikan istihbaratı, Şamil Basayev'in isyan hareketi için Usame bin Laden'-den para aldığı ve Bin Laden'in bölgeye kendi savaşçılarını yolladığı öne sürülüyor. Dış ülkelerden ciddi bir destek görmesi beklenmeyen Basayev'in tek dayanağının Kafkas halkları olması ise avantajı olarak görülüyor. Ancak bu alanda örgütleme yapmanın da büyük zorlukları sözkonusudur. Basayev'in bu şartlar arasında uzun süre Kafkas Dağları'nda kalma ihtimali var, ama güçlü bir örgütlenme yapılmadan büyük başarılar elde edeceği mümkün değil.

Düşünce yasakları

İsmail Beşikçi

Olguları, olgular arasındaki ilişkileri kavramanın önünde çok önemli bir engel vardır. Bu, resmi ideoloji kurumudur. Resmi ideoloji düşünce yasaklarını düzenleyen, düşünce yasaklarıyla tanımlanan bir kurumdur.

Olgudan kaynaklanan düşünceler-resmi ideolojiden kaynaklanan düşünceler

Bilim olgularla ilgilenir. Bilimsel önermeler, olgulardan kaynaklanan, olgulardan hareket eden önermelerdir. Bilimsel düşünce olguları, olgular arasındaki ilişkileri kavrayan, açıklayan bir düşüncedir. Araştırmacılar, toplumsal yaşantıda zihinlerine çarpan bazı olayları anlamaya, kavramaya çalışırlar. Bu olguları, olgular arasındaki ilişkileri açıklayıcı bazı hipotezler oluştururlar. Bu hipotezleri, yine başka olgular aracılığıyla sınamaya çalışırlar. Bilimsel düşünce, bu süreçte üretilen bir düşüncedir. Bilimsel düşünce olguların düşüncesidir. Bu, araştırmayla, incelemeyle, yani yoğun bir emek harcanarak üretilen bir düşüncedir. Bunlar eleştirilen, tartışılan, doğruluğundan kuşku duyulan, yanlışını her zaman düzeltebilen düşüncelerdir. Olgulardan hareket etmeyen, olgularla sınanmayan hiçbir önerme, bilimsel bir önerme değildir. Bilimde doğruluğun tek ölçütü vardır, o da olgulardır.

Olgulardan kaynaklanmayan düşünceler de vardır. Bunlar hazır düşüncelerdir. Bu düşünceler, bazı otoriteler tarafından üretilir, yine o otoriteler tarafından kişilerin zihinlerine, kurumlara ve kitlelere şırınga edilmeye çalışılır. Örneğin, resmi ideolojiden kaynaklanan düşünceler bu tür düşüncelerdir. Bu düşünceler, önermeler eleştirilemezler, tartışılamazlar. Bu önermelerin doğruluğundan kuşku duyulamaz. Devlet kişilerden, kurumlardan bu görüşleri öğrenmelerini, bu düşüncelere göre tavır ve davranış sergilemelerini ister. Resmi ideolojinin cezai yaptırımlarla korunan ve kollanan bir ideoloji olduğunu belirtmek gerekir. Resmi ideolojiyi eleştiren düşüncelerin çok ağır cezai yaptırımlarla karşı karşıya kaldığı bilinmektedir. Bilimin bilgiye, akla; ideolojilerin, bu arada resmi ideolojinin ise inanca, imana dayalı olduğu biliniyor. İnanca dayanan düşüncelerin kutsal sayılacakları, eleştirilemeyecekleri yine çok açıktır. Bilimde doğruluğun tek kriterinin olgular olduğunu belirtmiştik. Resmi ideolojide ise, doğruluğun en önemli ölçütü iktidar sahibi kişilerin söyledikleridir. Söylenenleri onların doğru bulmalarıdır. Eğer söylenenler iktidar sahibi, yetki sahibi kişilerin söylediklerine uygunsa doğru kabul edilir. Bunun dogmatizm olduğu besbellidir.

Olguları, olgular arasındaki ilişkileri bilim yöntemiyle kavramanın önündeki en önemli engel bu bakımdan resmi ideolojidir. Araştırmacılar resmi ideolojinin yaptırımlarıyla karşılaşmamak için yasaklara, emirlere, direktiflere riayet etme gereği içine girebilmektedirler. Halbuki bilim yöntemini savunmak çok doğaldır. Doğal bir sürecin savunulmasının, yüksek bir değerin savunulmasının bunca risk içermesi günümüzde Kürt düşünce hayatının önemli bir yönünü oluşturmaktadır. Resmi ideolojinin günümüzde Kürt sorunu dikkate alınarak geliştirildiği yine bilinmektedir.

Düşünce yasakları

Bilim, sanat, edebiyat, felsefe gibi konularla bağlantılı olarak gündeme gelen en önemli konu, düşünce yasaklarıdır. Düşüncelerin özgürce açıklanmasının önündeki en önemli engel bu yasaklardır. Resmi ideoloji, düşünce polisi işlevini gören, **düşünce polisliği** yapan pekçok kişi, kurum yaratmıştır.

Düşünce yasaklarına nasıl yaklaşmak gerekir? Düşünce yasakları konusunda ilk önce hangi düşüncelerin açıklanmasının yasak olduğu, hangilerinin açıklanmasının serbest olduğunun saptanması gerekir. Her düşüncenin açıklanması yasak değildir. Örneğin; "*Kürtler geri bir halktır, hiçbir zaman kendi kendilerini yönetememişlerdir. Kürtler'in böyle bir kabiliyeti yoktur. Dilde, kültürde medeniyette her zaman ileri başka milletler tarafından yönetilmişlerdir...*" düşüncelerinin açıklanması yasak değildir. "*Kürtçe ilkel bir dildir. Çağdaş, toplumsal ve siyasal ilişkilerin Kürtçe denen bu 'ilkel ağız'la anlatılması mümkün değildir. Bölge halkını 'bu ilkel ağza' mahkum etmek çağ dışıdır. 'Bu ilkel ağız'ın unutulmasını, unutturulmasını sağlamak Türkçe'yi mecbur etmek çağdaşlıktır. Esas demokrasi budur...*" düşüncelerinin açıklanması yine yasak değildir. Fakat, "*Kürtler Ortadoğu'da 30 milyondan fazla bir nüfusa sahip olmalarına rağmen neden küçük bir siyasal statüye sahip değildirler? Neden bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmışlardır? Ortadoğu'nun ortasındaki Kürdistan, Kürtler, neden dikenli tellerle, mayın tarlalarıyla, gözetleme kuleleriyle, iz tarlalarıyla, casus uçaklarıyla, elektrikli tellerle bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır?*" şeklinde sorular sormak, bu sorular üzerinde düşünmek, düşünce açıklamak yasaktır.

Ramazan bayramındaki ve kurban bayramındaki Suriye-Türkiye sınırını hatırlayalım. Dikenli teller, iz tarlaları, elektrikli teller, mayın tarlaları, gözetleme kuleleri uzayıp gidiyor. Her iki tarafta da dikenli teller, elektrikli teller var. Arada iz tarlaları, mayın tarlaları... Çok sık gözetleme kuleleri var. Gözetleme kuleleri arası da 500 metreden daha az. Dikenli tellerin her iki tarafının arkasına insanlar birikmiş. Bu insanlar birbirleriyle akraba, aileler, köyler, aşiretler dikenli tellerle bölünmüşler. Bu bölünme, mayın tarlalarıyla, iz tarlalarıyla, elektrikli tellerle daha da derinleştirilmiş. İnsanlar bayram günlerinde birbirleriyle bayramlaşmaya çalışıyorlar. Arada en az dört-beş metre mesafe var. Seslerini duyurmak için bağırmak zorundalar. Birbirlerine hediye paketleri, çuvallar, torbalar vs. atmaya çalışıyorlar. Torbalar, paketler bazen dikenli tellerde takılı kalıyor. Onları askerler kurtarıp fırlatma işini tamamlamaya çalışıyor... İşte bu somut ilişkiler üzerinde düşünmek yasaktır. Aileler, köyler, aşiretler, akrabalar neden bölünmüşler, parçalanmışlar, paylaşılmışlar? Bu politikanın hedefi olmuş Kürtler'in zaafı nedir, vs. konuları üzerinde düşünmek, düşünce açıklamak yasaktır. Günümüzde Berlin Duvarı'nın yıkıldığı bir ortamda Kürtler arasında örülen yapay duvarların durmadan yükseltilmesinin, kalınlaştırılmasının yeni yeni tekniklerle donatılmasının nedenleri nelerdir? Burada insanlığı, siyaset felsefesini ilgilendiren bir yön yok mudur? Bu ilişkilerle ilgili olarak getirilen düşünce yasakları üzerinde durmak gereği yok mudur? Bu konular üzerinde düşünmek, düşünce açıklamak yasaktır.

İkinci olarak yasaklanan düşünceyle o düşüncenin ifade etmeye çalıştığı olgular veya olgusal ilişkiler arasında bir uygunluk olup olmadığının saptanması gerekir. Yasaklanan düşünceyle o düşünce tarafından ifade edilmeye çalışılan olgular veya olgusal ilişkiler arasında bir uygunluk varsa, yani yasaklanan düşünce, açıklamaya çalıştığı olgularla veya olgusal ilişkilerle uygunluk gösteriyorsa, olgusal doğruluk varsa, nasıl bir tavır sergilemek gerektiği yine önemli bir konudur. Aydın tavrı başlıca bu noktada kendini gösterir.

Yukarıda Ramazan bayramlarından ve kurban bayramlarından Suriye sınırıyla ilgili bazı gözlemler dile getirmiştim. İşte bu konuda üretilen düşüncelerle olgular veya olgusal ilişkiler arasında bir uygunluk varsa yasaklar karşısında takınılacak tavır şüphesiz önemlidir.

"Düşünce yasaklarıyla hangi olgular, hangi ilişkiler gizlenmektedir? Düşünce yasaklarıyla hangi olguların kitlelerin bilincine çarpması engellenmektedir? Siyasal mücadele sürecinde düşünce yasaklarını en çok kimlerin savunduğuna bakmak, o kişilerin ticari ve sınai ilişkilerine bakmak önemli olmalıdır."

Üçüncü olarak düşünce yasağının siyasal işlevinin irdelenmesi büyük bir öneme haizdir. Düşünce yasaklarıyla hangi olgular, hangi ilişkiler gizlenmektedir? Düşünce yasaklarıyla hangi olguların kitlelerin bilincine çarpması engellenmektedir? Bunlar yasakların siyasal işlevleriyle ilgili konulardır.

Siyasal mücadele sürecinde düşünce yasaklarını en çok kimlerin savunduğuna bakmak o kişilerin ticari ve sınai ilişkilerine, mal-mülk birikimlerine, mal-mülk biriktirme yöntemlerine bakmak önemli olmalıdır.

Resmi ideolojinin Kürtler'le ilgili düşünceleri, görüşleri yalana, inkara ve redde dayanmaktadır. İnkar ve red, asimilasyonu ve imhayı da getirmektedir. İmha, dilin ve kültürün imhası yanında fiziki imhayı da içermektedir. Asimilasyona karşı direnenlerin, yani Kürt kalmakta ısrar edenlerin, Kürtler'in ulusal ve demokratik hakları için mücadele edenlerin fiziki olarak imha edilecekleri açıktır.

Yukarıda yasaklanan düşünce ile o düşüncenin ifade etmeye çalıştığı olgular arasında bir uygunluk varsa, nasıl bir tutum sergilemek gereği üzerinde durmuştuk. Yasaklanan düşünce ile o düşüncenin ifade etmeye çalıştığı olgular arasında uygunluk varsa, yani olgusal doğruluk varsa o düşüncenin ifade edilmesinde ısrarlı olmak gerekir. Bazı Türk aydınları, gerçeklerin ifade edilmesindeki bu ısrarı, "*yanlış*" bulmaktadırlar. Bunu, basit bir "*inat*" olarak değerlendirmektedirler. Halbuki burada eleştirilmesi gereken resmi ideolojinin bizzat kendisidir. Resmi ideolojinin eleştirilmesinde ısrarlı olmak bilim yönteminin vazgeçilmez bir gereğidir. Araştırmacılar olgulara sadık kalacak kadar dürüst, vardıkları sonuçları açıklayabilecek kadar cesur olmalıdırlar.

Batıl itikat - resmi ideoloji ilişkisi

Halk arasında geçerli olan, doğru olduğuna inanılan bazı yanlış bilgiler vardır. Bunlara batıl itikat deniliyor. Örneğin bazı insanlar, yanlarında iğne taşıdıklarında cinlerin kendilerine zarar veremeyeceklerini düşünürler. Bu bilgileri hiç sorgulamaz, doğrulukları ortaklaşa kabul edilir. Gerekleri yerine getirilir. Resmi ideolojinin bilgileri de doğrulukları hiç sorgulanmayan, sorgulanmadan doğru kabul edilen bilgilerdir. Batıl itikat ile resmi ideoloji arasında önemli bir benzerlik vardır. Her ikisinin de yoğun bir inanca dayalı olmaları önemli bir benzerliktir. Bu iki kavram arasında çok önemli bir fark olduğu da açıktır. Resmi ideoloji devletin cezai yaptırımlarıyla korunmaktadır, kollanmaktadır. Resmi ideolojinin eleştirisi yasaktır. Örneğin Kürt sorunu açısından resmi ideolojinin eleştirilmesi çok ağır cezai yaptırımları içermektedir. Resmi ideoloji Türk düşüncesini belirleyen, yönlendiren en önemli kurumdur.

Burada devlet ve düşünce yasakları ilişkisi konusunda somut bir örnek vermekte yarar görüyoruz. Düşünelim ki, 2000-2500 civarında basılan bir kitapla ilgili olarak toplatma kararı alınıyor, kitabın dağıtımı yasaklanıyor, kitabın yazarı ve yayıncısı hakkında dava açılıyor. Halbuki devletin kolayca yönlendirebildiği, denetleyebildiği televizyonlar, radyolar var. Bunlar milyonlarca kişiye hitap ediyor. Yine devletin kolayca yönlendirebildiği gazeteler var. Bunların tirajı 2000-2500 değil, milyonlarca... O zaman devlet bu kitle iletişim araçlarında neden kendi doğrularını anlatmıyor, ilgili düşünceleri etkisiz bırakmıyor, çürütmüyor da, onları yasaklama yoluna gidiyor? Kaldı ki devletin üniversiteleri, araştırma enstitüleri, yüzlerce danışman profesörleri var, gazete yazılarıyla, radyolarda, televizyonlarda düzenlenen panellerle, benzer programlarla, ilgili düşüncenin yanlış olduğu ortaya konabilir. Böylece o düşünce etkisiz kılınabilir. Halbuki öyle yapılmıyor, ancak 2000-2500 basılan bir kitap yasaklanıyor, hakkında dava açılıyor. 2000-2500 kitaptan bile korku duyuluyor. Devletin kendine güvenememesinin, yasaklara başvurmasının nedeni nedir acaba? Bu kitaplarla, yazılarla ilgili olarak çeşitli davalar yürütüldüğü, çok ağır mahkumiyetler, ağır hapis ve para cezaları verildiği yine biliniyor. Halbuki bu 2000-2500 civarındaki kitap da zaten toplatılmış, dağıtımı yasaklanmış.

Resmi ideoloji ve hikmet-i hükümet anlayışı

Türkiye'de üniversite ve basın yayın faaliyetlerini belirleyen, yönlendiren bu kurumlara içeriğini veren temel kurum resmi ideolojidir. Siyasal parti çalışmalarını belirleyen ve yönlendiren kurum yine resmi ideolojidir. Siyasal içerikli davalarda, "*düşünce suçu*" davalarında yargıyı yönlendiren temel kurumun da resmi ideoloji olduğu açıktır. Bu yönden üniversite, basın-yayın vb. kurumların irdelenmesinde yarar vardır.

Üniversiteler

Üniversite hakikatin araştırıldığı, incelendiği bir kurumdur. Üniversite denince insanın aklına ilk önce özgür düşünce gelir. Üniversite, özgür düşüncenin geliştiği önemli bir merkez olarak bilinir. Üniversite kavramı, birinci planda özgür düşünce kavramını, bilim kavramını çağrıştırır. Üniversite, özgür düşüncenin mayalandığı, geliştiği bir alandır, öyle kabul edilir. Bilimin sınırsız bir düşünce özgürlüğü ortamında üretildiği besbelli bir gerçekliktir.

Olguların, somut gerçeklerin olduğu gibi ele alınmaları gereği önemli bir ilkedir. Bu, toplumsal bilimlerin de önemli bir ilkesidir. Araştırmacıların toplumsal olgulara yaklaşırken kendi kişisel isteklerini, niyetlerini, yani subjektif durumları araştırma-inceleme sürecine yansıtmayacakları, önemli bir doğrudur. Olgular yerine, kendi isteklerini ve niyetlerini koymak bilimsel düşünce sürecini özünden zedelemektedir. Böyle bir durum yadırganır, sorgulanır, eleştiri konusu yapılır. Kürt olgusuna yaklaşımda temel ilkenin yaşama hiç geçmediği görülüyor. 1950'leri, 1960'ları, 1970'leri hatırlayalım. Bu yıllarda üniversiteler, üniversite öğretim üyeleri, profesörler, Kürtler'in, Kürtçe'nin inkarını meşrulaştırıcı yazılar yazıyorlardı. Üniversitelerin Kürt sorunuyla ilgilenmemeleri için sözlü-yazılı çeşitli önlemler alınıyordu. Kürt sorunuyla ilgili, örneğin Kürtler'in tarihsel ve toplumsal gelişimiyle ilgili, Kürtçe'yle ilgili çalışmalar yapılmamasına özen gösteriliyordu. Bu tür konulara ilgi duyan olursa, üniversiteden hemen uzaklaştırılıyordu. Kürt olgusunun görülmemesi, bilinmemesi isteniyordu, öyle oluyordu. Bazı profesörler, yazarlar, gazeteciler, Kürtler'in aslının Türk olduğuna ilişkin yazılar yazıyorlardı. Kürtçe'nin aslının Türkçe olduğunu ispat etmeye çalışıyorlardı. Bu yıllarda Kürtler'den, Kürtçe'den sözedenlerin çok ağır cezalara çarptırıldığı da biliniyor. Sosyoloji, İktisadi doktrinler, Felsefe, Türk Dili ve Edebiyatı, Antropoloji, Etnoloji, Kamu Hukuku, Ceza Hukuku, Anayasa Hukuku, Siyaset Bilimleri gibi bilim dallarına mensup pekçok profesör mahkemelerde "*bilirkişilik*" yaptıkları da görülüyor. Profesörler dava konusu edilen yazılarla, kitaplarla ilgili olarak yazdıkları raporlarda Kürtler'in aslının Türk olduğunu ispatlamaya çalışıyorlar, Kürtçe diye bir dil olmadığını, Kürtçe'nin aslının Türkçe olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Kürtler'in Türkler'den ayrı bir halk, Kürtçe'nin Türk dilinden ayrı bir dil olduğunu söyleyen yazıların suç unsurları taşıdığını vurguluyorlar. Böyle bir süreci özgür düşünce açısından, özgür eleştiri ve bilim yöntemi açısından nasıl değerlendirmek gerekir?

Düşüncenin suçlandığı, yargılandığı, cezalandırıldığı bir siyasal sistemde bağımsız yargıdan, hukukun üstünlüğünden söz edilebilir mi? Bu sistemde gerek cumhuriyet savcıları, gerek yargıçlar, resmi ideolojinin koruyuculuğunu yapıyorlar. Örneğin cumhuriyet savcıları gibi düşünmedikleri için yazarlar hakkında dava açılıyor, yargıçlar gibi düşünmedikleri için mahkum oluyorlar. Bu süreçte adaletin bağımsız olduğundan söz edilebilir mi? Teorik bakımdan, pratik bakımdan buna olasılık var mı? Yargılamadaki temel süreç budur. Eğer araştırmacı-yazar kitabını, yazısını savunuyorsa, düşüncesini savunurken resmi ideolojiyi eleştiriyorsa, davanın mahkumiyetle sonuçlanacağı açıktır. Bu koşullar altında cezanın idari unsurlar tarafından verilmesiyle, yargı organları tarafından verilmesi arasında ciddi bir fark yoktur. Zaten polis, benzer cezaları çoğu zaman fiili olarak uygulamaktadır. Örneğin, dergi, gazete bürolarına sık sık baskı yaparak arşive el koymakta, çalışmaları fiilen engellemektedir.

Türk üniversitesinin Kürt sorunu konu-

sunda, Kürtler konusunda resmi ideolojinin direktiflerine göre hareket ettiği besbellidir. Bu sürecin "*bilim olgularla ilgilenir, araştırmacı olgulara yaklaşırken isteklerini, özel duygularını mümkün olduğunca bir kenara bırakır, somut olguları olduğu gibi kavramaya çalışır...*" temel ilkesi karşısında değerlendirilmesi gerekir. Bu süreçte olguya karşı saygısızlık olduğu açıktır. Olgu olduğu gibi kavranmıyor, araştırmacılar olgunun yerine kendi isteklerini, niyetlerini koyuyor. Olguyu, olduğu gibi ele almıyor, olgunun incelenmesini yasaklayan görüşe, direktife itibar ediyor, bu direktife göre tavır ve davranış sergiliyor. Olguya karşı büyük bir riayetsizlik, saygısızlık olduğu halde bilim yönteminin bu temel ilkesi çürütüldüğü halde, bu çok doğal karşılanıyor. Araştırmacılar böyle bir süreci eleştirmek gereğini duymuyorlar. Eleştiri yapma gereğinin bilincinde de değiller. Bilim olgulardan hareket eder. Bilimsel bilgi, olguların araştırılmasıyla, incelenmesiyle üretilen bir bilgidir. Halbuki bu örnekte olgulardan değil, olguların incelenmesini yasaklayan, olguları yok sayan bir yasaktan hareket edilmektedir. Daha doğrusu bu yasak, bu resmi ideoloji yeni bir çalışmayla bir kere daha doğrulanmak istenmektedir. Bir kere daha doğrulama işleminin, meşrulaştırma işleminin bilimsel bir süreç olmadığı açıktır. Yeni bir bilgi, bilimsel bir bilgi üretilmediği besbellidir.

Bilim-resmi ideoloji-mahkeme-ilişkisinin Türk düşüncesinin içeriğiyle ilgili çok önemli bir yönü var. Bilimde doğruluğun tek kriteri vardır, o da olgulardır. Doğruluğu ortaya koyan, önermelerin olgular tarafından doğrulanmasıdır. Halbuki 1970'lere baktığımızda "*doğruluk*"un mahkeme kararıyla saptanabileceği yönünde bir anlayış var. Mahkemeler Kürtler'in aslının Türk olduğu, Kürtçe'nin kökeninin de Türkçe olduğu yolunda kararlar veriyorlar. Bu da "*doğruluk*"un önemli kaynağı olarak algılanıyordu. Bu, örneğin 17. yüzyılda dünyanın dönüp dönmediğiyle ilgili düşüncelerin olgulara dayanılarak değil, saygın ve yetki sahibi kilise mensuplarına dayanarak anlaşılmaya çalışılması gibi bir şeydir. Halbuki toplumda saygın ve başat olan çevreler "*doğruluk*" yaratamazlar. Doğruluğun tek ölçütü olgulardır.

30 Ocak 1999 tarihli ve 619 sayılı Cumhuriyet Bilim Teknik'te "*Bilime gerici saldırı: Bir grup bilim insanından evrim konusunda açıklama*" başlıklı bir yazı

"Bilimde doğruluğun tek kriterinin olgular olduğunu belirtmiştik. Resmi ideolojide ise, doğruluğun en önemli ölçütü iktidar sahibi kişilerin söyledikleridir. Söylenenleri onların doğru bulmalarıdır. Eğer söylenenler iktidar sahibi, yetki sahibi kişilerin söylediklerine uygunsa doğru kabul edilir. Bunun dogmatizm olduğu besbellidir."

vardı. Yazıda, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki belli başlı bilim kuruluşlarının "*Yaratılışçı Örgütler*"e karşı çıktıkları anlatılıyordu. "*ABD mahkemeleri, yaratılışçılığın bir bilim değil, dini bir görüş olduğuna karar vermiştir*" deniyordu. Görüldüğü gibi burada evrim kuramının doğruluğu veya yanlışlığı mahkeme kararlarına dayandırılıyor. Mahkeme kararlarının "*doğruluk*" yarattığı kabul ediliyor. Bilim yöntemi açısından bunlar şüphesiz çok sakıncalı bir anlayıştır.

Bilim yönteminin kayda değer ilkeleri karşısında bu duyarsızlığın nedenleri üzerinde düşünmek gerekir. Bilim yönteminin temel ilkeleri çürütüldüğü halde, bu sürecin eleştirilmemesinin çok doğal karşılanmasının nedenleri üzerinde düşünmek gerekir. Bunu resmi ideolojinin yasaklarına riayet olarak açıklamak mümkündür. Hikmet-i hükümet kavramıyla açıklamak da mümkündür. Yasaklar devletin yüksek çıkarlarıyla açıklanır. "*Madem ki devlet yasak koymuştur, bu iyi birşeydir, bu yasaklara riayet etmek gerekir*" anlayışı egemendir. "*Devletin hikmetinden sual olunmaz*" anlayışı egemendir. Bu yasaklarda her zaman vatandaşların idrak edemeyecekleri bir hikmet gizlidir. Zira devlet halktan, toplumdan bağımsız olarak vardır. Siyasi toplum, toplumdan önce ve toplumdan bağımsız olarak varolan devletin bir görünümüdür. Bu yasakları sorgulamak, yasakların nedenlerini enine boyuna öğrenmek doğru değildir. Hikmet-i hükümet anlayışında devlet, meşruluğunu bizzat kendi varlığından alır. Bu devlet anlayışında hukuk, egemenin iradesinden ibarettir. Hukuk, devletin "*hukuk*" olarak vaaz ettiği herşeydir. Bunun keyfilik içerdiği, keyfi otoriteye, kaba kuvvete dayanak oluşturduğu besbellidir. Bu anlayışa göre devlete meşruluğunu kazandıran ulus değildir, ulusa meşruluğunu kazandıran devlettir. Millet devletindir. Devlet milletten önce, ondan bağımsız olarak vardır. Ulusun içeriği devletçe belirlenir. Ulusu yaratan devlettir, ulusun varlığı devlet tarafından belirlendiği için devletin ulusu sıkı bir biçimde denetlemesi de doğaldır. Hikmet-i hükümet ve Hikmet-i devlet bazen, "*devlet geleneği*" kavramıyla da ifade edilmektedir. Devlet geleneği bireyin toplum içinde bağımsız ve özel olarak ortaya çıkmasına engel olmaktadır. Devletin kapsayıcı varlığı bireyin ortaya çıkmasına engel olmuştur. Burjuva hukukunun temel amacı vatandaşı devlete karşı korumaktır. Halbuki Hikmet-i hükümet anlayışında temel amaç, yani hukukun esas amacı devleti vatandaşa karşı korumaktır. Bu ancak kanun devleti anlayışı olabilir. Keyfilikleri içerir, yasakçılık egemendir. Bunun için anayasada hak ve özgürlüklerden, kullanılması için değil, sınırlandırılması için söz edilmektedir. Hikmet-i hükümet devletin, devletin yüksek çıkarları adına yasadışı işlere bulaşabileceğini, örneğin cinayetler işleyebileceğini kabul eden bir anlayıştır. Fiili durum budur. Hikmet-i hükümet anlayışı, hukuk devleti anlayışının, hukukun üstünlüğü anlayışının oluşmasına izin vermez. Bu tebâ'lıktan yurttaşlığa henüz geçememiş bir gerçekliği de ifade eder. Bunun demokratik devlet anlayışına hiç uymadığı, bu anlayışın zıddı olduğu açıktır. Demokratik devlet anlayışında devlet, sivil toplumun, halkın kendi ortak ihtiyaçlarını sağlamak için gerçekleştirdiği, düzenlediği bir aygıttır, bir organizasyondur.

Hikmet-i hükümet veya Hikmet-i devlet anlayışının, bu anlayışı somut bir şekilde ortaya koyan resmi ideolojinin özgür düşünce üzerinde büyük bir belirleme gücü olduğu açıkça görülmektedir. Özgür düşünce üzerindeki, bilimsel düşünce üzerindeki en büyük pranga budur. Halen yürürlükte olan 1547 sayılı ve 6.11.1981 tarihli üniversiteler kanununun (YÖK) 4 ve 5. maddeleri kısıtlamaları, düşünce yasaklarını etraflı bir şekilde saymaktadır. Bu yasaklamalarla, bu kısıtlamalarla bilimin üretilmesi mümkün değildir. Düşünceyi prangalayan bir mevzuatla yönetilen bir üniversitede bilim kafasına sahip kişilerin, araştırmacıların, bilim insanlarının yetişmesi olası değildir. Bu üniversitede ancak memur kafalı kişiler, araştırmacılar, bilim insanları yetişir. Bu sürecin 12 Eylül'le birlikte, yani YÖK ile birlikte oluştuğunu da düşünmemek gerekir. Zaten Türkiye'de özgür düşünce olsaydı, özgür eleştiri kurumlaşsaydı, resmi ideoloji veya Hikmet-i hükümet anlayışı olmasaydı, yani gerçek anlamda üniversite olsaydı YÖK de olmazdı.

Üniversite yönetimiyle ilgili bir mevzuattan daha söz etmek gerektiği kanısındayım. "*Yüksek Öğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı, Memurları Disiplin Yönetmeliği*" başlıklı bir yönetmelik var. 12 Eylül'den beri bu yönetmelik de yürürlükte. 21 Ağustos 1982 tarihli bu yönetmelik 17789 sayılı resmi gazetede yayımlanmış. Yasakları, kısıtlamaları ayrıntılarıyla ortaya koyan bir yönetmelik. 1998 yılında bu yönetmeliğin bazı maddeleri değiştirilmiş. Yönetmelik değişiklikleri, örneğin 3. maddesinde yapılan değişiklikler 17 Kasım 1998 tarihli resmi gazetede yayımlanmış. Bu yönetmelik gereğince örneğin bir profesörün çantasında veya odasında yasak kitap bulunması bile onun üniversiteyle ilişkisinin kesilmesine yetebiliyor. 20 Kasım 1998 tarihli Hürriyet gazetesinde bu konuyla ilgili geniş bir haber var.

Bu haliyle üniversiteler bilim üreten kurumlar olmaktan çok uzaktır. Devletin, iktidarın direktifleri doğrultusunda çalışan, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın yan bir kurumu gibi faaliyet yürüten kurumlar olmaktadır.

Milli Güvenlik Kurulu sık sık YÖK'e direktifler göndermektedir. Bu direktiflerde üniversitelerden, üniversite profesörlerinden, Kürtler'in Kürt dili ve kültürü üzerine söylediklerini çürüten araştırmalar, incelemeler yapmaları istenmektedir. Bu, şüphesiz gizli yazılarla gönderilen bir direktiftir. Yüksek Öğrenim Kurumu (YÖK), yine gizli yazılarla bu direktifleri üniversite rektörlerine ulaştırmaktadır. Bu direktiflerin gerekleri hemen yerine getirilmektedir.

Bilimsel düşüncenin direktiflerle yönlendirilemeyeceği temel bir doğrudur. Ama Milli Güvenlik Kurulu tarafından YÖK'e, YÖK tarafından da rektörlüklere gönderilen bu direktifler üniversiteler tarafından hiç eleştirilmemektedir. Aynen kabul edilmektedir, gerekleri yerine getirilmektedir. Burada Hikmet-i hükümet, Hikmet-i devlet anlayışını bütün açıklığıyla görmek mümkündür: "*Madem ki devlet, üniversitelere ne yapılması gerektiğine dair bir direktif gönderiyor, elbette bir bildiği vardır. Herkes bunu sorgulayacak yeteneğe sahip değildir. Bu direktiflere uymak gerekir*" anlayışı...

23 Aralık 1998 tarihli Cumhuriyet gazetesinde "*Doğu Anadolu'da güvenlik ve huzur sempozyumu*" başlıklı bir haber vardı. Bu sempozyumu Elazığ valiliği ve Fırat Üniversitesi rektörlüğü birlikte düzenlemiş. Haberde, "*üç gün süren sempozyumda Cumhuriyetin 75. yılında Doğu Anadolu'da güvenlik ve huzur konuşuldu*" deniyor. Sempozyumun sonuç bildirisinde şöyle deniliyor: "*Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yaşamakta olan vatandaşların ayrı bir etnik kimlik altında ifade edilmelerinin ilmin ışığında mümkün olmadığı, tarihsel, kültürel ve sosyolojik gelişmeler itibariyle birinin, diğerinin özkardeşi olduğu vurgulandı... Bölgedeki terör hadiseleri emperyalist emeller besleyen devletlerin siyasi oyunlarından, kışkırtmalarından kaynaklanmaktadır..*"

Görüldüğü gibi Kürtler'in ulusal ve toplumsal varlığı inkar edilmektedir. Kürtler'in etnik kimliği olmadığına vurgu yapılmaktadır. Fakat Kürtler'in etnik kimliğinden söz edenlere karşı çok ağır cezai yaptırımlar geliştirilmektedir. Bütün bunlara rağmen bu kişilerle tartışılmamaya özen gösterilmektedir. Bütün bu keyfiliklere, kuralsızlıklara, yasaklara, ilkelliklere "*ilmin ışığında*" denerek, "*tarihsel, kültürel ve sosyolojik gelişmeler itibariyle*" denerek meşruiyet kazandırılmaya çalışılmaktadır. 1920'lerde Büyük Britanya ve Fransa gibi emperyalist ve sömürgeci güçlerle Kürdistan üzerinde emperyalist bir bölüşüm mücadelesi yapıldığı halde, günümüzde Kürtler'in kendini bulma çabalarında, eşitlik ve ulusal onur çabalarında emperyalist emeller besleyen devletlerin kışkırtmaları aranmaktadır. Burada devletin tek savunma mekanizması vardır; o da bu düşünceler çerçevesinde kendisini eleştirenleri suçlamak, yargılamak ve cezalandırmaktır.

Düşünce yasaklarının içselleştiği, doğal karşılandığı da görülüyor. Anayasa Hukuku profesörü doktor Bülent Tanör, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin (TÜSİAD) isteği üzerine "*Türkiye'de Demokratikleşme Perspektifleri*" başlıklı bir rapor hazırlamıştı. Rapor 1992 yılı başlarında yayımlandı. Bu raporda demokratikleşme önündeki anayasal ve yasal engeller belirtiliyor, çözüm önerileri sunuluyordu. Düşünce Özgürlüğü ve "*Düşünce Suçları*", bilim ve sanat özgürlüğü, Kürt sorunu, Kürt sorunuyla ilgili olarak düşünceyi açıklama özgürlüğü gibi konularda öneriler de getiriliyordu. Örneğin bazı maddelerin kaldırılması ya da değiştirilmesi isteniyor, bunların yerine yeni maddeler öneriliyordu. İşte bu çerçevede halen yürürlükte olan Yüksek Öğretim Yasası, bu yasanın 4. ve 5. maddeleri, öğretim üyeleri disiplin yönetmeliği hiç dikkate alınmıyordu. Bu tutum üzerinde durmak şüphesiz önemlidir. Özgür düşünceyi kısıtlayan hükümler anayasada ve pekçok yasada var. Üniversiteler yasasında da var. Fakat üniversiteler yasasındaki kısıtlamaların doğal karşılandığı, artık içselleştirildiği anlaşılıyor. Üniversite, profesörler bu yasakları çok doğal karşılıyor, bunun için bu yasakları sorgulama, eleştirme gereğini duymuyor. Üniversite senatoları, örneğin yabancı bir ülkede **Ermeni Soykırımı** tasarıları gündeme geldiği zaman birbiri arkasına tepki gösteriyor veya yine yabancı bir ülkede Kürt sorunuyla ilgili bir gelişme başgösterdiği zaman yine birbiri arkasından bildiriler yayımlanıyor, tepkiler dile getiriliyor. Öğretim üyeleri maaşları az olduğu zaman tepkilerini dile getirebiliyorlar. Fakat düşünce özgürlüğü konusunda bir kısıtlama, bir yasaklama karşısında kurumsal bir tepki gösteremiyorlar.

Burada Türk hükümetlerinde yer alan bazı yazarların, gazetecilerin, profesörlerin tutumları üzerinde de biraz durmak gerekiyor. Bu profesörlerin, yazarların, gazetecilerin düşünce yasaklarıyla, resmi ideolojiyle kolayca bütünleştikleri, düşünce yasaklarını içselleştirdikleri görülüyor. Varsa bile özgürlükçü tutumlarını, düşüncelerini hükümete taşıyamadıkları görülüyor. Hem batılı olduklarını söylüyor hem de düşünce yasaklarını savunuyorlar. Avrupa kurumlarından dışlandıkları zaman da "*biz zaten yüzyıllardır Avrupalıyız*" diyorlar. Bu ancak küçüklük kompleksinin bir göstergesi olabilir. Örneğin İsmail Cem'in Dışişleri Bakanı olarak kaleme aldığı "*Son bir yıldan önümüzdeki yüzyıla...*" başlıklı yazısı böyle bir tutumu sergilemektedir. (Sabah, 31.08.1998)

Siyasal partiler

Düşünce açıklama özgürlüğünün sınırlandığı bir ortamda, özgür eleştirinin yasaklandığı bir ortamda demokrasi yaşanabilir mi? Yukarıda düşünce yasaklarının Kürt sorunuyla ilgili olarak konulduğunu belirtmiştim. Bu yasaklamalarla günlük yaşantıda karşılaşmak da mümkündür. Türkiye'de ve Kürdistan'da demokrasinin çok çok farklı bir şekilde yaşandığı biliniyor. Örneğin seçim dönemlerinde jandarma komutanları, kaymakamlar köylere gidiyorlar, halkı Halkın Demokrasi Partisi'ne oy vermemeleri konusunda tehdit ediyorlar. "*Eğer bu köyden HADEP için oy çıkarsa evlerinizi yakarız, sizi buralardan süreriz, hepinizi birer birer kurşuna dizeriz*" diyorlar. Ve bu tehdit sık sık yapılıyor. 1995-'98 seçimleri incelendiğinde bu tehditlerin yaşama geçirildiği de görülüyor. Gerek seçim öncesinde, gerek seçim sırasında, gerekse seçim sonrasında evler yakılmış, köyler yıkılmış, aileler kitleler halinde sürgün edilmişlerdi, yerlerinden, yurtlarından terke zorlanmışlardı. Bazı yurtseverler katledilmişlerdi. Bu tehdit Kürdistan'da yaşanan "*demokrasi*"nin içeriğini de gösteriyor. Demokrasinin ölçütleri Kürdistan'da ve Türkiye'de çok çok farklı bir şekilde uygulanıyor. Türkiye'nin batı yörelerinde jandarmanın, kaymakamın, polisin halkı "*falanca partiye oy vermeyeceksiniz, o partiye bir oy çıktığını görürsek öldürüleceksiniz...*" şeklinde tehditler savurduğu görülmez. Fakat Kürtler HADEP'e oy vermemeleri, HADEP için çalışmamaları yönünde Batı'da da çeşitli tehditlerle, baskılarla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Bu sürecin eleştirilmediği de görülmektedir. Muhalif basın, düşünce yasaklarından, cezai yaptırımlardan dolayı eleştirememektedir, resmi ideoloji taraftarları da bu yasakları zaten içselleştirmişlerdir, çok doğal karşılıyorlar.

"Hikmet-i hükümet, devletin, yüksek çıkarları adına yasadışı işlere bulaşabileceğini kabul eden bir anlayıştır. Hikmet-i hükümet anlayışı, hukuk devleti anlayışının oluşmasına izin vermez. Bu, tebâ'lıktan yurttaşlığa henüz geçememiş bir gerçekliği de ifade eder. Bunun demokratik devlet anlayışına hiç uymadığı, bu anlayışın zıddı olduğu açıktır."

Kürdistan'da köylerin özgürlük mücadelesi sürecinde boşaltıldığı, kırsal alanların insansızlaştırıldığı bilinen bir gerçekliktir. Fakat seçim dönemlerinde yakılmış-yıkılmış, hiç kimsenin yaşamadığı, hiç kimsenin yaşamasına izin verilmediği bu köylere de seçim sandığı konulmaktadır. Daha doğrusu bu köylerde de seçim yapılmış gibi gösterilmektedir. Bu sürecin eleştirilmediği, görmezlikten, bilmezlikten, duymazlıktan geldiği saptanmalıdır. Eleştirmeye çalışanlar, sesini duyurmaya çalışanlar ise çok yoğun baskılarla karşı karşıya kalıyorlar.

Milli Güvenlik Kurulu 1999 yılı Ocak ayı sonlarında yaptığı bir toplantıda iki turlu seçim konusunda görüş açıkladı. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Başbakan Bülent Ecevit iki turlu seçim gereğinden sözetmeye başladılar. İki turlu seçimin Türkiye'de güvenliğin, huzurun sağlanması için gerekli olduğundan söz etmeye başladılar. Gazetelerdeki köşe yazarları, radyolarda, televizyonlarda program yapanlar da artık iki turlu seçimin vazgeçilmez bir ihtiyaç olduğunu vurgulama gayreti içine girdiler. Köşe yazarlarının büyük bir kısmı iki turlu seçimi şu şekilde savunuyorlardı: Belediye başkanları; örneğin % 20 gibi küçük bir oyla seçiliyorlar. Halbuki belediye başkanlarının yetkileri çok büyük. Daha büyük bir halk desteğine sahip olmaları gerekir. Belediye başkanları %20 oy alıyorlar fakat imparator gibi davranıyorlar... Bu tür sözlerin edildiği dönemde, başbakan, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsil edilen siyasal partilerin dördüncüsünün başkanı Başbakan Bülent Ecevit'in partisinin, yani Demokratik Sol Parti'nin %13 civarında oyu var. Gazeteciler, yazarlar yalana dayalı resmi ideolojiyi içselleştirince, yani düşünce yasaklarını demokrasinin gereği sayınca %20 oyla belediye başkanı olunmasını eleştiriyor, fakat %13'le başbakan olunmasını çok doğal karşılıyor...

İki turlu seçim konusuyla ilgili olarak şu noktanın belirtilmesinde de yarar vardır. Halkın Demokrasi Partisi'yle ilgili kapatma davası o gün, yani 28 Ocak 1999 günü konuşulmaya başlandı. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vural Savaş HADEP'in kapatılmasıyla ilgili olarak Anayasa Mahkemesine dava açılacağını o gün dile getirdi.

Kürt halkının dostları kimlerdir?

"*Kürt halkının dostları kimlerdir?*" sorusunun yanıtı, Kürt halkının statüsünün tesbitinde saklıdır.

Kürt halkının durumu, dünyanın diğer halkları ile kıyaslanarak, sahip olduğu ve kullanabildiği hakları, çıkarları tesbit edilerek açıklanabilir. Kürt halkının temel sorunları, mahrum bırakıldığı haklar anlaşılırsa, dostları da anlaşılacaktır.

Sosyalist öğretide sömürge veya ezilen bir halkın ittifak güçleri ve dostları, "***sosyalist blok, sömürge halklar cephesi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketi ve genel olarak dünya halklarıdır.***"

Bu tesbit doğru bir tesbittir ve söylendiği andan günümüze kadar da anlamından hiçbir şey kaybetmemiştir. Reel sosyalizmin, ezilen halklar politikasındaki pragmatist ve anti-sosyalist yaklaşımları ve kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketinin bu konudaki yetmezliği, bu tesbitin yanlışlığını değil; gerçekleştirilmeye muhtaç olduğunu gösterir.

George Dimitrov sömürge ülkelerin çıkarlarının kimlerle, hangi sınıflarla çakıştığını benzer tesbitlerle izah ediyor; "***işçi sınıfının, köylülerin, küçük-burjuvazinin ve aydınların çıkarları, küçük ulusların, bağımlı ülkelerin çıkarları, kültürün ve bilimin çıkarları, barışın ve demokrasinin çıkarları ile sömürge ülkenin çıkarları çakışmaktadır...***"

Dimitrov'un tesbiti esas olarak günümüzde de geçerliliğini korumaktadır. Kürtler için de sözü edilen kategoriler, yakın ittifak güçleridir. Demokrasi savaşımı ile sosyalizm ve ulusal kurtuluş mücadelesi arasındaki bağlar, Kürt ulusunun dostluk ve dayanışma geliştireceği zemini de gösterir.

Ulusal bağımsızlıktan, demokratik hak ve özgürlüklerden yoksun ülkelerde, bütün demokratik ve anti-faşist güçler, doğal ve zorunlu bileşenlerdir. Çeşitli ülkelerde, faşizmin ve zorbalığın iktidara geldiği dönemlerde, demokratik platformlar ve anti-faşist cepheler oluşurken, bu cephenin bileşimi oldukça genişler. Bu genişleme, ittifak cephesinin iradi müdahalesinden daha çok, faşizmin yarattığı bir zorunluluktur. Ezilen uluslar, işçiler, memurlar, köylüler, aydınlar ve sanatçılar, gördükleri baskılar nedeniyle ve talep ettikleriyle "***cephe***"ye dahil olurlar.

Ancak **Dimitrov**'un tesbiti genel olarak doğru olmakla beraber, sonradan meydana gelen değişimler, toplumsal ve ekonomik süreçlere dahil olan yeni aktiviteler nedeniyle hem yetersiz kalmış hem de aşılmıştır.

"Yeni Dünya Düzeni"nde Kürt halkının dostları

Dünya halklarının Kürt halkıyla manevi-moral dayanışma süreci, Kürt ulusunun somut durumu ve sömürgeciliğin tasfiye etme politikaları nedeniyle, hiçbir zaman olması gerektiği gibi olamadı. Kapitalist ülkelerin proletaryası da 15 Ağustos Atılımı'ndan önce Kürdistan'ı ve Kürtleri tanımıyordu.

Reel sosyalizmin çözülüşü ile birlikte, dünyanın tek egemeni haline gelen emperyalizm, dünyayı yeniden düzenleyerek, halkların rızası hilafına, kendi sistemini kurdu. Adına "*Yeni dünya düzeni*" denilen bu sistem; ABD ve NATO tarafından, emperyalizmin güncel ve uzun vadeli çıkarlarına uygun bir biçimde yeniden düzenlendi. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa Cumhuriyetleri dönemindeki sistemler arası çelişki ve çatışmalar, yerini yeni bir sürece ve yeni ilişkilere bıraktı. Esas olarak eski "***sosyalist devlet***"lerin, emperyalizme ve NATO'ya entegre süreci olarak gelişen bu süreç, eski ilişki biçimlerini yerle bir etti. Eskiden sömürgeler, ezilen halklar, sosyalistler ve dünya proletaryası için en azından moral bir güç olan; emperyalizmin dizginsiz ve kontrolsüz egemenliği karşısında ciddi bir denge gücü olan blok da ortadan kalktı. Kürt halkı açısından da durum tamamen böyledir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin 1970'lerdeki (esas olarak sosyalist öğretiye ve sosyalist ilkelere dayanan) tesbitleri ve değerlendirmeleri, köklü bir değişikliğe uğradı ve birçoğunun pratik bir değeri kalmadı. Bu somut değişim, sosyalist ilkelerin yanlışlığı veya sosyalizmin alternatif bir üretim biçimi olmadığını değil; emperyalizmin egemenliğini; reel sosyalizmin zaaflarını ve halklar nezdinde yarattığı tahribatları gösterir.

PKK'nin Kuruluş Manifestosunda yer alan ve bütün ezilen uluslar açısından olduğu gibi, Kürtler açısından da doğal müttefik sayılan Sovyetler Birliği, sosyalist devletler ve Doğu Avrupa Cumhuriyetlerinin hiçbiri bugün yaşamıyor. O gün değerlendirme içinde kalan ve bugün hala yaşayan sadece Çin Halk Cumhuriyeti, Kuzey Kore, Vietnam ve Küba var.

Federal Cumhuriyetler biçiminde birleşen birçok halk da, ayrılarak yeni devletler oluşturdular. Eski Sovyetler ve Doğu Avrupa'da irili ufaklı onlarca yeni devlet, yeni sürece dahil oldular. Eskiden bloklararası gerginliğin egemen olduğu alanlarda, bugün ulusal sorun ve azınlıklar sorunu, çatışmaların ve savaşın nedeni olmaktadır.

Ortadoğu'da İsrail-Suriye çatışması ve yıllardır süren savaş, hangi nedenlerle ve nasıl olursa olsun yeni bir sürece giriyor.

İsrail-Arap barışı, eski çelişkilerin, emperyalizmin müdahaleleri ile dondurulması nedeniyle, Türkiye ve İsrail'in klasik jandarmalık işlevi sona eriyor.

Bu tablo ne Ortadoğu'nun 1970'lerdeki tablosu, ne de Ortadoğu'daki devletlerle, Kürt özgürlük mücadelesinin ilişkileri, işbirliği, karşılıklı çıkarları eskisi gibi olacaktır. Bu da Kürtlerin iradesi dışında ortaya çıkan bir durumdur.

Kürt özgürlük mücadelesinin kendi dinamiklerine dayanma özelliğinden ötürü; hiçbir zaman stratejik ilişkiler düzeyinde ele alınmayan devletlerle ilişkiler sorunu, önümüzdeki süreçte de ciddi bir engel oluşturmayacaktır. Tüm dünyada olduğu gibi Ortadoğu'da da oturtulmaya çalışılan "*Yeni dünya düzeni*" çinde, elbette yeni çelişkiler, yeni farklılıklar ortaya çıkacak; bunların önemli bir bölümü, Kürt ulusunun taktik çıkarlarına hizmet edecektir.

Ancak Kürt ulusunun dünya halkları ve Ortadoğu halkları ile ilişkileri ve dostluğu taktik bir ilişki değil; aksine kalıcı ve stratejik bir dostluktur. Kürt halkı ile Arapların, Filistinlilerin, Farsların ve Türklerin dostluğu, özgürlüğe ulaşma, demokratik ve barışçıl bir yaşama kavuşma mücadelesinde, hem en temel faktör, hem de gerçekleştirilememiş bir amaçtır. Kürt ulusu özgürlük mücadelesi yürütürken, dar milliyetçi çıkarlar ve hedefler peşinde değil; başka halkların haklarına ve çıkarlarına zarar vermeyen; onlarla birlikte ve tüm ulusların kendi özgünlüklerini de korudukları bir birliği, bir dostluğu temel almıştır. PKK Genel Başkanı **Abdullah Öcalan** yoldaşın her fırsatta vurgu yaptığı "***Ortadoğu Federasyonu***", emperyalizmin "***böl, yönet***" politikalarına karşı, halkların dostluğu ve demokratik birliğinden başka bir şey değildir.

Emperyalizmin, yeryüzünün "***tek hakimi***" iddiasını sürdürdüğü ve bütün devletleri elden geçirdiği bu süreçte; devleti olmayan Kürt ulusunun yegane müttefiği ve dostu, şüphesiz dünya halkları, ezilen halklar, tüm ülkelerdeki işçi sınıfı ve devrimci demokrasi savaşımı veren güçleridir.

Türk, Fars ve Arap halkı

Kürt ulusunun Kuzey'de 20 yıldır sürdürdüğü özgürlük mücadelesi, Kürdistan'ı egemenliği altında tutan diğer devletler tarafından temkinlilikle izlenmekte; her parçadaki Kürtlerin siyasal örgütlülük ve mücadele potansiyeline göre değişiklik arzetmekte, dönemsel ve taktik değişiklikler göstermektedir.

Ancak Kürt ulusunun ve öncüsünün 20 yıllık mücadelesi, başta Türkiye halkı olmak üzere Fars ve Arap halkında da çok önemli değişiklikler yaratmıştır. Temel ve ortak değişiklik; Kürt ulusunun varlığı ve onun da birtakım haklarının olduğu ve bunlara kavuşmadıkça savaşın süreceği gerçeğidir. Tarih sahnesinden silinmek üzere olan Kürtler; dünyanın en totaliter ve en anti-demokratik yönetimleri altındaki Türk, Arap ve Fars halkına, egemenlere karşı direnebilme ve tarihi adaletsizliklere karşı mücadele etme kültürünü hatırlatmıştır. Kürtler, henüz özgürlüklerini elde edememelerine karşılık; bölge halklarına kendi haklarını arama ve demokrasi düşüncesini taşımıştır. Başta sözü edilen ülkelerin demokrasi güçleri, sosyalistleri, devrimcileri olmak üzere, genel olarak halklar, Kürtlerin yenilmezliğini ve direnişini görmüş, büyük bir sempati de kazanmıştır. Kürt ulusunun yürüttüğü mücadelenin ABD, NATO, Türkiye ve İsrail'in ortak saldırılarına rağmen yenilmezliği ve kararlılığı; resmi yansıtmaların ötesinde, halkların yüreğinde büyük bir taktir ve sempati toplamıştır. Bu nedenle, 20 yıllık mücadelenin ve PKK Önderliği'nin Kürt ulusuna en büyük katkısı, adı-sanı unutulan Kürtleri, halklar nezdinde onurlu ve itibarlı bir konuma getirmesi ve dostlarını çoğaltmasıdır. Şimdi artık Türk, Arap ve Fars ulusları hem Kürt ulusunun özgürlük sorunu olduğunu biliyor, hem de bu ulusların demokrasi güçleri, Kürt ulusunun meşru mücadelesine sempati ile bakıyor.

PKK Genel Başkanı Öcalan yoldaşın uluslararası bir komplo ile kaçırılması sonrasında başlattığı "***demokratikleşme ve barış***" süreci ise tüm hızıyla gelişirken, Kürt halkına dostluk yeni bir anlam ifade ediyor. Türkiye'de Kürt ulusunun varlığını inkar eden; savaş isteyen ve yürütülen kirli savaştan rant sağlayan çevreler dışındaki tüm kesimler, demokrasi güçleri tanımı içine girmektedir. Demokrasi güçleri olarak tanımlanan güçler, Kürt ve Türk halkının birlikte, kardeşçe ve özgür temellerde yaşama istemini savunmaları nedeniyle, Kürt halkının ve demokrasinin dostlarıdır. Bugün için temel sorun olan şovenizmi ve halklar arasında kışkırtılan düşmanlığı bertaraf edecek temel güç de bu geniş kategoridir. Kürt halkının Türkiye'deki dostları elbette ki sosyalistler, devrimciler, demokratlar, sendikalar, sanatçılar ve aydınlardır. Genel olarak Türkiye halklarıdır. Bu kategorilerin geçmişteki edilgen ve yetersiz duruşlarına bakarak onlarla ilişkileri reddetmek, onlarla birlikte demokrasiyi geliştirme faaliyetini aksatmak tam bir tembellik ve oportünizmdir. Türkiye'nin değişmesi, anti-demokratik karekterinden arındırılması; Kürt halkını kendi kimliği ile kabul ederek, birlikte yaşamaya alışması;

tepeden devlet icraatları ve hükümet kararları ile gerçekleştirilebilecek bir iş değildir. Böyle bir beklenti içinde olmak, çözümü ve yeniden inşaayı devlete havale etmek, hem bir yanılgı, hem de mücadeleden kaçış yöntemidir. Bazı çevrelerin hiçbir çaba içine girmeden, devletten ve PKK'den "***somut adımlar***" atmasını ve bu adımları gördükten sonra barış sürecine katkı sunmayı düşünmesi, tam bir aymazlık ve samimiyetsizlik örneğidir. Kürt ve Türk halklarının kardeşliği ve demokratik cumhuriyet, devletin göstereceği bir lütuf değil, özellikle Türk halkının geliştireceği bir süreçtir. Bu süreci daha başından redderek, "***olmaz***", "***demokrasi ve demokratik cumhuriyet Türkiye'de gerçekleşemez***" diyenler, bugün için dayatılan görev ve sorumluluklardan kaçışı teorize ediyorlar. Türkiye halkının çekilmek istendiği şovenist ve milliyetçi batağa, müdahaleyi küçümseyenler, daha üstün amaçlara da, daha zorlu görevlere de gelemezler.

Rusya'nın Polonya üzerindeki baskısını ve şovenizmi eleştiren **Lenin**, 1917 Devrimi yıllarında şöyle demektedir; "***...Herhangi bir ulustan daha çok, başka halkları baskı altına almış biz Büyük-Ruslar nasıl olur da Polonya'nın, Ukrayna'nın ya da Finlandiya'nın ayrılma hakkını tanımazlık ederiz? Bizden istenen şoven olmamızdır... Biz Ruslar, ayrılma özgürlüğü üzerinde direnirken, Polonyalılar birleşme özgürlüğü üzerinde durmalıdır.***"

Şovenizmi kırmayı amaçlayan bu görüş bugün için Türkiye'de son derece güncel ve çözümleyici bir özelliğe sahip. Türkiye'nin sosyalistleri, devrimcileri ve demokrasi güçleri, Türkiye halkına ayrılmayı da değil; Kürt ulusunun varlığını, onun da hak sahibi olduğunu; farklılıkların ve özgünlüklerin, birlikte yaşam önünde engel değil, güçlendirici bir rol oynayacağını anlatmalıdır. Temel görev, devrimci görev budur. Bu görevi atlayanların ve Türkiye halkı üzerinde ciddi hiçbir etki yaratmayanların, Kürt halkının ayrılmasından sözetmeleri tam bir aymazlık örneğidir.

Büyük devrimci **Lenin**'in, Polonyalılar için önerdiği ve birlikteliği kolaylaştırıcı yaklaşımı, bugün Kürtler tarafından fazlasıyla gösterilmektedir. Bu nedenle, Kürt halkının dostlarının görevleri, şimdi daha kolaydır. Çünkü Kürt halkı da, onun öncüsü de birlikte yaşamayı ve demokratik bir cumhuriyeti istiyor, ayrılmayı değil.

Sosyal gruplar ve inisiyatifler

1980'lerin ortalarına kadar henüz mevcut olmayan, örgütlenemeyen, aynı talepleri ve etkileri olmayan çeşitli baskı grupları da, günümüzde ezilen halklar cephesinin doğal müteffiki durumuna gelmişlerdir. Sosyal bir sınıf olmayan bu baskı grupları, "***sosyal bir grup***" veya "***kategori***" olarak tanımlanabilirler. Bunlar da toplumsal sorunlar, çevre sorunları, insan hakları ihlallerine karşı mücadele eden, azınlık haklarını savunan grup, dernek, vakıf, ekolojik denge korumacıları, çevreciler, yeşiller vb. aktivitelerdir. Örgütlenmeleri, programları ve egemen sistemin yasal zemininde faaliyet yürütmeleri nedeniyle bu aktiviteler, ezilen hakların sorunlarına yaklaşımda, sosyalist bir partinin tutumunu elbette gösteremezler. Ancak sözü edilen bu kuruluşlar, bireysel taleplerin yerine toplumsal talepler dile getirmeleri nedeniyle, ezilen sınıflara ve ezilen uluslara yakın, egemen sisteme de muhaliftirler. Siyasal egemenlik üzerinde etkisi ve değişim gücü sınırlı olmakla birlikte, demokrasi, eşitlik; ayrımcılığa karşı mücadelede sözü edilen kategoriler günümüzde Kürtlerin ve demokrasinin doğal bileşenleri ve ittifak gücüdürler.

Nitekim Kürtlere karşı geliştirilen çeşitli ihlaller ve şiddet eylemine karşı reaksiyonları, tepkileri, duyarlılık ve pratik destekleri ile sözü edilen sivil toplum örgütleri ve kuruluşlar, kararlı tutumları ile saygın bir pratik sergilemiş, baskı dönemlerinde Türkiye'ye demokratik mücadele ve hak arama kültürünü taşımışlardır.

Kürt halkının Türkiye halkları ile birlikte ve eşit temellerde oluşturmak istediği demokratik bir cumhuriyette, sözü edilen kuruluşlar, önemli bir işleve sahiptirler. Resmi ideoloji çerçevesinde hareket etmeyi reddeden ve varlık nedenlerini de bu temel ve "***riskli***" özelliğe borçlu olan demokratik kuruluşlar; başlatılmak istenen barış ve demokratikleşme sürecinin en önemli dinamiklerinin başında gelmektedir. Türkiye gibi demokrasi geleneği ve kültürü zayıf olan bir ülkede çevreciler, insan hakları kuruluşları, vicdani redciler, yeşiller, barış anaları vb. inisiyatifler hem demokrasi kültürünün geliştirilmesi, hem Kürdistan'da sürdürülen savaşın sona erdirilmesi, hem 70 yıllık şovenizmin kırılmasında çok önemli ve değerli bir misyona sahiptirler. Bu nedenle Kürt halkının en yakın dostları içinde yer alırlar.

Gerçekleşmeyen teorik tesbitler ve güvensizlik

Sosyalist teori Kürt ulusu açısından pratikte hiçbir zaman tam anlamıyla gerçekleşmedi. Kürt ulusunun en önemli müttefiği olması gereken "***sosyalist blok***", Kürt ulusal ayaklanmalarının hiçbirinde "***tarihi rol***"ünü oyna(ya)madı. Dar, aşiretsel önderlikler bahane edilerek destekten yoksun bırakılan milli ayaklanmalar karşısındaki tutarsızlık, günümüzün modern ulusal özgürlük mücadelesine karşı da aynen tekrarlanmıştır.

Sosyalist devletler bu tarihi rolü oynamak şöyle dursun; Kürt halkının düşmanları ile, sömürgeci egemenliklerle işbirliği ve dayanışma içine girdi. Sovyetler Birliği'nin **Şeyh Sait** ve **Dersim** direnişlerine ilgisizliği, hatta bunlara karşı **TKP**'nin yönlendirmesi ile TC'yi desteklemesi; **Barzani'**-nin Irak rejimine karşı geliştirdiği ayaklanmaya karşı SSCB'nin, Doğu Avrupa'nın, Çin'in, Arnavutluk'un ve diğer sosyalist devletlerin görmezden gelen yaklaşımları ve BAAS rejimi ile maddi çıkarlara dayanan ilişkileri, "***doğal müttefik***"in, sömürge halkın yanında yer almadığını gösterdi.

Kürt halkının diğer doğal müttefiği olması gereken sömürge halklar ise, sembolik ve farazi bir güç olarak kaldı. Kapitalist ülkelerin işçi sınıfı hareketi ise, kendisi örgütlü olmadığı ve refah düzeyi sonderece yükseldiği için bir fonksiyona sahip olamadı. Geriye dünya halkları kaldı.

***

Dünyanın konjonktürel durumu, emperyalist sistemin kuşku götürmez egemenliği ve Türkiye'nin mevcut olumsuz tablosu, Kürt halkının stratejik dostluk anlayışında hiçbir değişiklik yaratmamıştır.

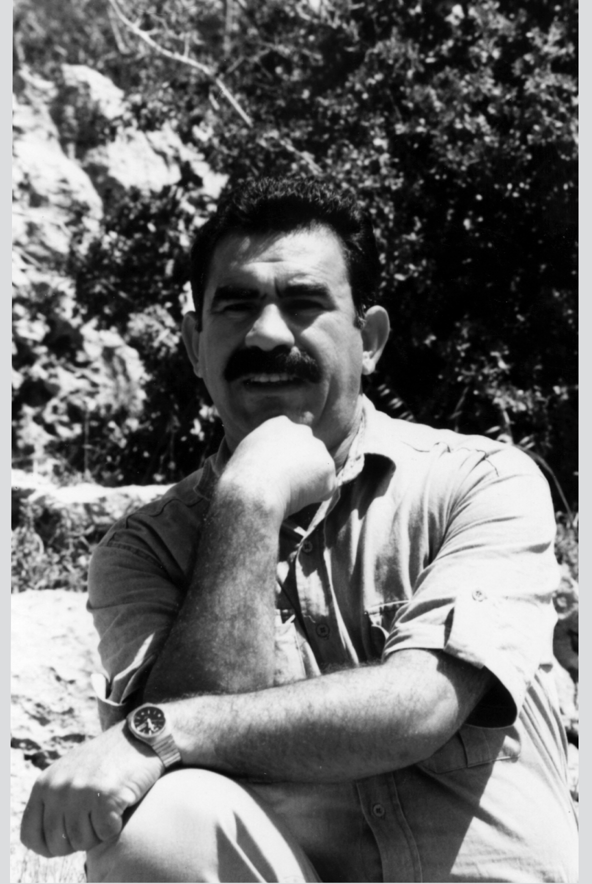
Bu olumsuz tabloyu bahene ederek; "***Kürt halkının, yeryüzünde hiçbir dostu yoktur. Kürtler hiç kimseye güvenmemeli***" diyenler, ilkel milliyetçiliği savunan gericilerdir. Bu düşünce sahipleri, böyle bir çizgi izlemekle, kendilerini temel görevlerden ve çalışmalardan "***muaf tutma***" kurnazlığına başvuruyorlar.

İlkel milliyetçi bu anlayış, Kürdistan devriminin önündeki en ciddi tehlikedir. İdeolojik gıdası halklara güvensizlik ve "***Kürt halkının dostu yoktur***" tezi üzerine kurulu bu eğilim; Türkiye ve dünya halkları ile ilişkilenme ve sorunu onlara taşırmanın güçlükleri karşısında, dar milliyetçi bir yaklaşımla sıyrılmaya çalışıyor. İdeolojik zemin böyle olunca, ilişkilenme de tabanda değil, tavanda aranıyor. Halklar değil, devletler esas alınıyor.

Kürt halkının dostları halklardır. Halklar varoldukça dostluk da varolacaktır.

Barış ve kardeşlik hemen şimdi

Ayrılık ve birlik, günümüzde en çok tartışılan, üzerinde spekülasyonlar yaratılan, demagojik üsluplarla çarpıtılan konulardır. Kürdistan sorununun çözümü bu yöntemin yanlışlığında kilitlenmek isteniyor. Gündem çarpıtılıyor. Esas noktalar gözardı ediliyor. Buna son vermek, doğru tartışma ve çözüm yöntemini geliştirmek kaçınılmaz oluyor. Eğer Türk-Kürt ilişkilerinde çözüm isteniliyorsa, hele hele birlik isteniliyorsa bunun çerçevesi nasıl olmalıdır sorusuna ilişkin bazı cevaplar geliştirilmek durumundadır.

Türk-Kürt ilişkileri sorununa aydınlık getirmek için yıllardır amansız bir mücadele yürütülmektedir. Yürütülen bu mücadelenin diğer bir özelliği de bir kördüğüm halini alan bu ilişkiyi çözümlemektir. Birlik ve ayrılık konusunda korkunç bir kargaşalık sürüyor. Büyük bir kaos. Türk-Kürt ilişkisi eşitsizliğin, zorbalığın, kimliksizliğin kol gezdiği bir ilişki alanına dönüşmüş. Türk-Kürt ilişkilerinin yaklaşık bin yıllık bir tarihi geçmişi var. Ve en karmaşık süreç de şu anda yaşanan dönemdir.

Kürt-Türk ilişkileri doğru bir düzene, en azından tartışma düzenine kavuşturulmalıdır. Meseleyi sadece "*ayrılıkçılık-bölücülük*" diyerek bütünüyle reddetmek doğru değil ve çözümsüzlüğün ta kendisidir. "*Art niyetliler, Türkiye'yi bölmek istiyorlar, başka hiçbir şeyleri yoktur*" biçimindeki yaklaşımlara bir son vermek gerekir. Bu kadar baskıya bunun için dayanılmaz. Bu kadar kan dökülüyor, bunun için yapılmaz.

Bu temel gerçekler ışığında sorunun boyutları iyi görülmek durumundadır. Türk-Kürt ilişkilerini doğru ele almak, çözüme doğru götürmek büyük bir demokrasi adımdır. Çarpıtmaya hiç gerek yok. Görüldüğü gibi çarpıtanların, doğru ele almayanlar kaybediyor. Bu yaklaşım aynı zamanda dökülen kanın da sorumlusu olarak suç işliyor.

Ortadoğu halklarının kaderinde Türk ve Kürt halkları önemli iki ulustur. Birçok tarihi, siyasi nedenlerden dolayı büyük bir çatışma ve kargaşa durumu yaşanıyor. PKK ulusal varlığını duyurma ve özgürleşme yolunda Kürt halkının mücadelesine uzun süredir öncülük etmeye çalışıyor. Sorunların şiddetle çözülmesi en son başvurulması gereken bir yöntem olması gerekiyordu. Fakat mevcut hükümetleri de aşan ve oldukça tarihi nedenlere de dayanan bir inkar politikasının aşılması gerekiyor. Bu, özellikle cumhuriyet döneminde daha da yoğunlaşarak günümüze kadar gelmiştir. Kemalist politikalar yalnız ulusal sorunda değil, demokrasi sorununda da günümüzde tam bir kilitlenmeye yol açmış bulunmaktadır. Ve en az Kürt halkı kadar, Türk halkına da zarar veren bir aşamaya gelip dayanmıştır. İşte, şimdi siyasal yöntem ve çözüm kendisini köklü bir şekilde dayatmaktadır.

Kürt isyanı, Kürt direnişi önemli bir aşamaya gelip dayanmıştır. Artık bundan sonra birçok sorun netleşmeye doğru gidecektir. Hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar, uluslararası siyasetin birinci maddesini Kürt sorunu almıştır, gündemi sürekli Kürt sorunu işgal edecektir. Bir bakıma gözler Türkiye'ye çevrilmiş durumdadır. Barış ve siyasi çözümün hızla devreye girmesi için uluslararası kurum ve kuruluşların, hatta devletlerin de giderek destekleri artmaktadır. Bu kendisini iyiden iyiye hissettiriyor. Bütün gözler iki halkın kardeşliği ve barışı üzerine çevrildiğini rahatlıkla söylemek mümkündür.

Uluslararası, Türkiye ve Kürdistan kamuoyunun bir barışa imkan sunulması biçimindeki dileğine karşılık verilmeye çalışıyor. Kürt ulusu ve PKK hareketi 1990'lı yıllardan beri her zaman için olası bir siyasi çözüm yoluna kendini hazır tutmakta, hatta bunun öncülüğünü yapmaktadır.

Türkiye halkının da gittikçe bir barış ve kan dökülmeden sorunların çözümü konusunda bir beklenti içinde olduğunu görülmektedir. Sadece Türkiye halkı da değil, bizzat ordu ve devletin birçok kurum ve kuruluşunda barış yanlıların olduğunu söylemek mümkündür. Tabii ki, barış yanlıları olduğu gibi kirli savaş yanlıları da boş durmuyorlar. Savaş üstüne savaş teorileri, provokasyon üstüne provokasyon geliştiriyorlar. Kirli savaştan vazgeçmek istemiyorlar. Çünkü bütün yaşamlarını savaştan elde ettikleri ranta endekslenmişler. İşte, savaşın bitip barışın egemen olması onların sonu demektir. Türkiye halkının, demokratlarından tutalım, ordu içindeki barış yanlılarına kadar herkesin özel savaş lobisini açığa çıkartmaları barışın olmazsa olmaz koşulludur.

Türkiye'nin düşünen, Türkiye'yi biraz anlamak ve Türkiye'nin sorunlarını çözmek isteyenler artık ortaya çıkmalıdır. Sorunlar tartışılarak halledilebilir. Ne yazık ki, yüzyıl boyunca devam eden Kürt soykırımı hiçbir sorunu çözmedi, aksine katmerleşti.

Kürt meselesinin Türkiyesiz, Türkiye'nin de Kürt meselesini çözmeden, herhangi bir ilerleme sağlayabileceği veya bazı sorunların üstesinden gelebileceği zordur. Savaş, Türkiye'nin gelişimini durdurdu. Her şey savaşa endekslendi. Türkiye'nin bütünlüğü bir halkı tanımamakla olmaz! Osmanlı'da bile çok geniş kültürel, hatta idari özerklikler vardı. Yine Kürt beylikleri idari özerkliğe sahiptirler ve uzun süre hükümettirler. Kürt dili, Kürt kültürü üzerinde Osmanlı baskısı asla yoktur.

Kürt-Türk ilişkilerinin üzerinden zorun gölgesini kaldırmak, her iki ulusun yararınadır. Bunun için Kürt ulusu her türlü çözüme hazırdır. İkide bir "*bölecekler, parçalayacaklar*" deniliyor. Kamuoyu buna artık aldanmamalı. İlişkilerin yeniden düzenlenmesinin nasıl büyük bir zenginlik sağlayacağını, demokrasinin halkları nasıl yücelteceğini, Kürt halkının kendi kültürünü geliştirmesinin, Türkiye'nin ne kadar büyük bir yaşam zenginliği olacağını, insanların karşılıklı olarak yüceleceğini görürüz.

Şimdiye kadar PKK Türkiye halkı ve uluslararası kamuoyunun beklentilerini yerine getirme konusunda büyük çaba harcamıştır. Önemli olan bundan sonra insan hakları, kuruluşlar, aydınlar, kadın hareketleri, çevreciler ve bütün uluslararası çevrelerin, Kürt ve Türk halklarının dostlarının barış için hemen şimdi harekete geçmeleridir.

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan

Parti Arşivi'nden

Derinliklerde büyük zenginlikler gömülü

Agit yoldaşın 16-26 Haziran 1983 tarihlerinde Parti Önderliği'ne gönderdiği mektuplar

Mirze arkadaşa!

Türk devletinin Güney Kürdistan'ı sınırlı işgal eyleminin pratik gelişimini izah ederek gelişmeleri aktaracağız.

Önceki yazıda belirttiğim gibi, Türk ordusu Hedris olayını bahane ederek, 10 Mayıs'tan itibaren Iak-1'e yakın, Habur ovasına (Uludere'nin Yekmal ovasına) güç yığmaya başladı. Bu sayı başlangıçta 500'ü geçmiyordu. Silahlar ise A-6 ve havan ağırlıklıydı. Ayrıca bir panzer, iki tank ve iki de helikopter getirtmişlerdi. Bir ara bir kısmını geri çektiler. Buradaki güçler önceki gelişmelerin de sonucu olarak yerlerini yine sınıra yakın bir alana naklettiler. Ancak Mayıs 15'ten itibaren Uludere'den Zap'a kadar olan sınır boyunca Türk askerlerinin sayısı birdenbire arttı. Sayı onbin civarındaydı. Gerek helikopterler, gerekse sınır boyunca komando gruplarıyla keşiflere giriştiler.

Türk ordusunun son yığınağı nispetini iyice netleştirince KDP sınır boyunca yoğun bir tahliyeye girişti. 1000 ve 1500 civarında aile, iç bölgelere tahliye edildi. Aileler Saddam'dan kaçmış ya milis, ya da peşmerge aileleriydi. Geçimlerini kaçakçılık ve üretimle sağlıyorlardı. İçlerinde, Kuzey-batı Kürdistan'lı olup da Türk devletinden kaçıp alana yerleşen ailelerden önemli oranda vardı. Ailelerin toprak üretimine yoğun bir şekilde başlamaları önemli bir aşamaydı. Çünkü şimdiye kadar başlatılan alanlarda üretimle uğraşılıyordu.

Biz Türk devletinin bu planına karşı çalışmalarımızı yoğun bir tarzda sürdürdük, içeriye yönelik örgütsel ve keşif faaliyetlerine hız verdik. Ayrıca KDP sorumlularını gelişmeler karşısında sürekli uyardık. Ancak önceki yazıda da aktardığımız gibi geniş bir işgale olanak vermiyorduk. Çünkü ne siyasi ortam buna yeterince elveriyordu, ne de sınıra yığılan asker sayısıyla geniş bir işgali gerçekleştirmek mümkündü. Üstelik çoğrafya kara işgalini çok zorlaştırıyordu. Hepsinden de önemlisi Türk devletine karşı candan döğüşmek isteyen, gerilla savaşı için yeterli ve fazla sayıda peşmerge, yine aynı şekilde döğüşmek isteyen halk vardı. Üstelik buradaki örgüt sorumluları her zaman sınırlı bir müdahale olsa bile direneceklerini söylüyorlardı.

Bu gelişmeleri dikkate alarak hazırlandık. Biz daha ziyade sınırı tutacağını, sınırlı bir müdahale, bunun yanında belli hedeflere nokta operasyonları yapacağını, bu yolla kaçakçılık, bizlerin gidip gelmesini ve Kuzey-batı Kürdistan'ın Güney Kürdistan'la bağlantısını kestikten sonra, sınırdaki aşiretlerin üzerine gideceğini tahmin ediyorduk, ki içteki hazırlıkları da bu yöndeydi. Buna göre yayıldık, işgal sınırlı gerçekleşseydi buradaki güçlerle uygun bir tarzda direnecektik ve içeriyle ilişki halinde aşiretleri uygun korunma ve direnmeye alacaktık, ki bunu da ideal olmasa bile yaptık.

Türk devleti sınır keşiflerinde peşmergelerle sık sık görüştü. Bazı görüşmelerde arkadaşlar da bulundular. Bu görüşmelere yetkilileri katılıyordu. Görüşmelerin tümünde peşmergelere karşı bir kastları olmadığını, ancak içlerinde Apocular ve Ermeni (Asala) militanlar olduğunu, bunların askerlerini öldürdüklerini, buna karşılık geldiklerini söylüyorlardı. Özellikle de bizim geçici olarak kaldığımız Harge köyünün haritada yerini öğrenmek istiyorlardı. Bununla hedeflerinin ve eylemlerinin yönünü göstermekle beraber, buradaki göçmen halkın ve peşmergelerin bize tepkisine yol açmak istiyorlardı. Böyle bir anlayış gelişmemekle beraber peşmergeler ve sorumlular Türk devletinin iyi niyetine pratikte inanıyorlardı. Zaten direnmemeleri ve hareket tarzları bunu gösterdi.

Ayın 27'sinde Zaxo mıntıkasında (Uludere'ye bağlı Merge ve Becuye köylerinin karşısında) 2-3 km derinliğinde 5 km genişliğinde bir alanı işgal ettiler. Güney Kürdistan'ın bu noktasına giren asker sayısı 500'ü geçmiyordu. İşgal helikopterler desteğinde oluyordu.

ve iki Ala Rızgarici bekliyordu. Savunmaya müsait olmayan bir tepe; arkası uçurum, önü ise orman. Gelen bir şahıs 5 km yakına gelmeyene kadar insan önünü göremiyor. Ayrıca buradaki grubun yanlarla bağlantısı da yok. Yan taraflarında KDP'nin bir grubu varsa da bu konudaki isteklerimizi de bütün güçler 'yok' diyerek efendice reddettiler. Üçüncüsü pratikte yeterince hazırlanmamıştık. Yanımızdaki arkadaşların hiçbiri sınırı bilmiyordu. Bu nedenlerden fırsatı yeterince değerlendiremedik.

"Agit, milyonluk bir halkın içine sığdığı bir yürektir."

Helikopterlerin sayısı 4 kadardı. Ancak sınırda epey güç bulunduruyorlardı. Daha doğrusu müdahale planlanmış noktaların karşısına sınıra 3-4'er bin asker yığıyorlar. Bunun küçük bir kısmını işgalde kullanırken, diğerleri ise sınırda tutuluyordu. İşgal edilen noktalar, belirttiğim nokta dışında Uludere'nin Yekmal ve Hedris köyleri arasında kalan kısmın karşısında 3-4 km. genişliğinde, 1 km. derinlikte olan (burası Habur'un Irak'a girdiği noktanın batısı) ve aynı noktanın doğusu boyunca 5-6 km. genişliğinde, 1-1,5 km. derinlikte olan alan. Asıl işgal ve varsa direnme, Türk ordusunun kayıpları burda oldu.

Bizler dahil bütün ana güçler burada mevzilenmişti. Mevzilenmiştik, diyoruz; bu, direnme mevzilenmesi değil, daha ziyade geri çekilmeyi kolaylaştırmak için yapılan mevzilenmeydi, düşmanın hareket tarzı öğrenilmeye çalışılıyordu. Peşmergeler şiddetle direnmek istedikleri halde örgüt sürekli engelliyordu. Bizzat CUD cephesinin belli bir alana kadar direnmeme ve geri çekilme kararı vardı. Bazı yerlerde peşmergeler örgütün kararını dinlemeyerek, direnme konumu aldılar. Bunun karşısında bu noktalarda Türk askerleri ilerlemeyi durdurdu.

Sözkonusu çatışmanın çıktığı alandaki işgal 30 Mayıs'ta oldu. İşgal çok kolay oluyordu. Türk askerleri az bir güçle pikniğe gider gibi hedefledikleri noktaya geliyor, peşmergeler de aynı rahatlıkla birbirini görerek geri çekiliyorlardı. Biz, işgal edilen tepenin arkasındaki ormanlık dağlardaydık. İşgal edilen alanın çevreden kopuk bir tepesinde IKP bu grup çatışmadığından ve habersiz geri çekildiğinden grup yalnız başına mahsur kalıyor. Birden etraflarının kapatıldığını görüyor. İki taraf da zorunlu bir çatışmaya giriyor. Bir Komünist Partili ve bir asker ölüyor. Geri kalanlar ve onlara yardıma koşan iki KUK'çunun olduğu grup geri çekilirken uçurumdan düşüyor. Kimi kolunu kırıyor, kim belini. Bu düşmede bir Komünist Partili ağır, iki KUK'çu da hafif yaralanıyorlar. Başta Ala Rizgari'nin bir adamı kayboldu. Ala Rizgari, direnmede şehit olmuş diye yaydı. Ancak sonradan arkadaşlar ülke içinde izini buldular. Silahını atmış ve içeri girmiş. Köylüler önce bizden sanıp yardım etmişler. Daha sonra bizden olmadığını görünce kuşkulanmışlar. Gever'e gitmek istediğini söylemiş, köylüler yardım edip yolu göstermişler. Kaçmış da olabilir.

Türk ordusu bu tepeyi tutunca, buradaki güçlerde bir panik başladı. Adeta Filistin direnişinin karikatürü yaşandı. Hiç silah sıkmadan, malzemelerini bırakarak geri çekilme adına adeta kaçtılar. Ancak geride önemli güç bıraktılar. Gerek biz, gerekse peşmergeler sıkıştığında CUD sorumlusu (Dr) Türk devleti daha ilerlerse direneceklerini, işgal ettikleri alanda bile kalsalar onlara karşı eylem koyacaklarını söylediler. Biz belli sayıda arkadaşı dağıtarak geride kaldık, çünkü gerçekten tehlike yoktu. Türk ordusu eylemini o kadar ağır ve perişanca yapıyordu ki, basit bir direnme onları perişan ederdi. Biz neden yapamadık; birincisi onların yani buradaki güçlerin yapmama kararı vardı. İkincisi, malzememiz yoktu,

Güçler çekildikten sonra kimse sınıra yönelik çalışma yapmadı. İlk keşfi ve Türk devletinin çekildiğine dair bilgiyi biz edindik (12 Haziran 1983). Onlar bu bilgiden sonra malzemelerini almaya ve ölüler ile silahlarını aramaya başladılar. Ki bırakılan malzeme binlerce dinar kıymetindeydi. Özellikle IKP'de milyonlarca malzeme çıktı. Film makinalarından daktilolarına, radyodan yiyeceğe kadar, yığınla eşyaları terkettiler, KDP daha düzeyliydi. Zaten bu kadar malzemesi yoktu. Ala Rizgari, arkadaşlarını arayacak gücü bile kendinde göremedi. Arkadaşlarını biz aradık ve bulduk.

Türk devleti 2 Haziran'dan itibaren güçlerini geri çekti. Takviye edilen jandarmalar dışında, hemen hemen hiç komando gücü kalmadı. Eylem boyunca Türk devleti sınır köylerine hiç baskı yapmadı. Sadece işgal için bazı köyleri kılavuzluğa zorlamış, bunun üzerine köylüler gece köyü terkediyorlar. Gündüzleri yayılıp geceleri yerlerine sıkıca kapanıyorlar. Geliş-gidişler eskisinden daha kolay. Ancak sınır alanı operasyon ihtimaline karşı biraz tedirgin olduysa da bu panik şimdi geçmiş durumda.

İşgalde Türk ordusunun zaafları kendini iyice gösterdi. Askerler arasında birlik yoktu. Hatta rütbeliler dahil bazı yerlerde aralarında kavga çıkıyordu. Eylem boyunca korkularını köylüler izah ediyorlardı. Örneğin; "*Dağda çok peşmerge var mı? Niçin geldiğimizi bilmiyoruz, üç ay iznim var, kimseyi öldürmek istemiyorum vb.*" telsizlerini dinliyorduk, koordine hiç yok. Örneğin telsizde bir grup "açlıktan ve susuzluktan kırıldık, bize *su ulaştırın*" derken, diğer grup "*helikopterden başka araç yok, onu da komutan bırakmaz*" diyordu. Askerler komutanlarından gizli, köylülerin yanına giderek bilgi karşılığında süt ve ekmek alıyorlar. Aruş (Çukurca'nın) köyünde nöbette birbirini vurdular, biri öldü. İkisini yılan soktu. Bir arabaları devrildi, sekiz yaralı, çatışmalarda ise tespit edilen bir ölü ve bir de komutan yaralıları var.

Ufak bir direnme Türk ordusunu perişan ederdi. Amacımıza ulaştık demeleri demogoji aslında. Direnmesiz yenildiler. Peşmergelerin geri çekilmelerinden ürktüler, Saddam'la ileriki adımlar için anlaşamadılar. İşgale duyulan tepkiden de korktular. En önemlisi de güçlerinin kofluğunu pratiklerinde gördüler. İşgale Saddam'ın helikopteri de katıldı. İşgal edilen alanlarda bulunan zomları ortak yakıyorlardı. Ayrıca işgalde bizzat aralarında Saddam'ın askerlerinin de olduğuna dair malzeme bulduk. Yine Türk askerlerinin kaybettiği fotoğraf, cüzdan, parka, mektup vb. bir sürü malzeme topladık.

Bir yerde Saddam'ın güçleri de peşmergelere eğer Türk ordusuna karşı düşünürlerse kendilerini destekleyeceklerini söylediler. Bunlardan biri kasıtlıydı. KDP'nin Türk devletiyle çatışmasını istiyorlardı. Devrim güçleri güçsüz düşsün diye diğerleriyle Irak halkının Türk devletine karşı tepkisini yansıtıyordu. Irak Ankara elçisinin "*ikibin kişi yakaladık*" demesi ise tamamen yalan. Burada halk KDP'nin eylemsiz geri çekilmesine epey tepki duydu. Kadınlar bile "*eğer Türk devleti gelseydi dövüşürdük*" diyorlar. Halkın bize epey eğilimi var. Bir ölü denilince hemen PKK'nin şehidi diye yaymışlar. Gelen kasetleri çoğaltıp yaymışlar bile. Arapça yazılar ise dağıtılabildiği kadarıyla geniş etki yapıyor. İşgal, buradaki güçleri siyasi olarak güçlendirdi. Ancak askeri yetersizlikleri var. Çok sınırlı eylem oluyor.

Saddam'ın Türk ordusunu çağırması şimdiye kadar yönetime eğilim duyan halk kesimini devrim güçlerinin yanına çekti. Saddam'ın bütün kurumları kokuşmuş, Türk devletinin saldırısı esnasında ve sonrasında peşmergelere karşı hiçbir ciddi saldırısı olmadı. Sadece helikopterle Türk devletinin sıkıştırmasından dolayı boşaltılan yerleşim yerlerini isabetsizce bombaladı. Peşmergelerin gece-gündüz desteklediği köylere karşı hiçbir şey yapamıyor; erzak kesmiyor, halk çok yük çekmesine rağmen, devrimci harekete her türlü desteği sağlıyor, ekonomik durumu da elveriyor.

KDP'ye gelince, geri çekilmeyi ustaca yaptı. İstihbarat bilgisini de düzenli alıyordu. Ancak pratikte Türk devletiyle uzlaşır göründü. Darbe vurma, aktif geri çekilmeyi gerçekleştirebilmesine rağmen yapmadı. Türk devletinin boşaltılmasını istediği alanı ise boşalttı. Sadece geride müfreze bırakıyor. Bizim ise o alanlara yerleşmemizi açık söylemiyorsa da uygun görmüyor. Yani eylemin ağır yönünün bize karşı olduğunu kabul ediyorlar. Sınırlı askeri eylem yapıyorlar. Peşmergeler partinin son tavrına tepki gösteriyorlar. Hatta küçük bir grup da olsa, "*1975 yenilgisi geri geldi*" diye battaniye yakanlar oldu. Yine tabanda, hatta sorumluluk düzeyinde kişiler, partilerinin İran'daki varlığına tepki gösteriyorlar. Açıkça onlara "*rahat yaşayan Humeyni'nin milisi*" diyorlar. Celal Talabani ile kavgaları ise onları yıpratıyor, şimdi biraz duraksamış. Celal radyosunda, KDP'nin Türk devletini çağırdığını iddia ediyor. Halit arkadaşın (Mehmet Karasungur) ölümü ile ilgili radyolarında yaptığı değerlendirmede KDP'nin onu arabuluculuğa bilinçli yolladığını, IKP'nin ise bilnçli bir tarzda öldürülecek yere götürdüğünü söylüyor Yekiti, yani açıkça olaya sahip çıkıyor. Herkes bize konu hak-

kında değerlendirmemizi soruyor, -yani yazımızı. Biz, bu çatışmalara yolaçan politikaları, sınıfsal nedenleri ve bizlerin bundaki konumunu izah ediyoruz. Yine de yazılı değerlendirme daha anlam taşıyacak.

KDP işgal boyunca Kuzey-batı Kürdistan'daki (sınırda) istihbaratını işletti. Ancak son bilgilerin çoğunu biz temin ettik. Bizim bilgilerimiz sınır örgütlenmesinden ziyade, arkadaşların keşiflerinin ürünü oldu. KDP, işgalle dünya komuoyunun tepkisi arttıktan sonra geniş siyasi tavır aldı. Geri dönen aileler iç alanlara yerleştirildi. Aralarında teslim olanlar olduysa da çoğunluk halen yönetime aktif tavır alıyor. Saddam yönetimi o kadar kokuşmuş ki muhalefet bütün zaaflarına rağmen gelişiyor. Eğer eksiklerini asgari de olsa tamamlar ve uluslararası devrimci güçler de bunlara destek sağlarlarsa, çok olumlu gelişmeler olabilir. Ancak kısa sürede bu gelişmeler olmayacak. Çünkü güçler o kadar gevşek ki, adeta geri geri gidiyorlar. IKP'ye gelince, buradaki tavırları olumluydu. Türk devletine karşı bir şeyler yapmaya niyetliydiler. En azından yapılanlara destek oluruz, diyorlardı. Nitekim işgalde bir şehitleri ve iki yaralıları oldu. Ama Irak muhalefetinde yerleri çok silik. Celal'ın vurduğu darbe onları iyice sarstı. Pratik yetersizlikleri de bunun üzerine binince adeta KDP'yi izliyorlardı. Son dönemde bizimle iyce yakınlaştılar. Sık görüşüyoruz. Yayınları verdik. Sorumluları "*Kürdistan'da mücadele geliştirecek tek güç sizsiniz*" diyor. Yanlarındaki güçler için ise (KUK, Ala Rizgari vb) küçültücü konuşuyorlar. İlişkilerin siyasi yakınlaşmaya dönüşmesi için üstten yazı beklediklerini belirttiler. Bizim için gerekli destek, bizce böyle bir gelişme varsa olumlu. Ancak savaştaki tavırları olumlu olmasına, gayret etmelerine rağmen ayıplarını örtemediler. Adeta düzenli bir kurum gibi yerleşmişlerdi. Çevik bir geri çekilme gerekince yığınla gerekli malzemeyi bıraktılar.

ISP'nin ise, buradaki güçleri temsilcilik düzeyinde. "*Herkesle aranız iyi*" siyasetini izliyorlar. Yerimiz ayrı olmakla beraber bizimle de ilişkileri o çerçevede kalıyor.

Kuzey-batı Kürdistan güçlerine gelince; işgalde içinde yeraldıkları gücün inisiyatifindeydiler. Bunun sonucu KUK'tan iki kişi yaralandı. (Kayadan düşerek) Ala Rizgari'den de bir kişi kayboldu. Ancak kaybolan kişi köylüler vasıtasıyla geri döndü. Gelişmelerden hiç haberleri, hele ülkeyle hiç ilişkileri yok. Bazı gelişmelerden bizim vasıtamızla haberdar oluyorlar. IKP hiçbirini ciddiye almıyor. Ala Rızgari S... bazı unsurlarının gitmesi için bizden yardım istedi. Biz sonraya bıraktık. KUK'ta bize eğilim duyan olumlu unsurlar var. Yayın veriyoruz. IKP, KUK ile KUK-SE eğilimden KUK-SE açıkça taraf tutuyor. İsimlerini sayıyorum, hiçbirinin sayısı onu geçmiyor. KUK-SE eğilim liderleri ve eğitmeye aldıkları bize de sempatilerini gizlemeyen 6-7 köylü var. Son işgal hepsini perişan etti. Çünkü ülkeden o kadar uzaklaştılar ki, ilişki kurmaları imkansız. En yakın yer ... Çukurca, orada da sadece biz varız. Sadece KUK-SE .... Uludere, ... Şırnak üzerinden yolu var. IKP'yi getirip götürüyor. Bundan sonra IKP'nin olanaklarından yararlanması gerekir. Nitekim KDP'de bu konuda yardımcı oluyor. IKP konuşmalarımızda bize '... Suriye'den silah getiren güçlere '%30'unu veriyoruz' diyor. KUK-SE insan getirtip eğitmek istiyor. IKP olanak veriyor. Ama onların bile kendi aralarında ideolojik birlikleri yok.

T-KDP ise tek unsur. ... Şımaklı öğretmen. Öğrendiğime göre S...'de uydurup bir konferans yapmışlar sonuçlarıyla beraber Dr...'ları buraya gelecek. Onları kimse ciddiye almıyor. İşgalden önce DDKD'nin iki adamı buraya gelmişti. Özgürlük Yolu'nun da iki. Ancak işgalden hemen önce buradan ayrıldılar. Yine IKP'nin yanında TKP'den bir genç var, biz görüşmedik, şimdi sizin orada. IKP'nin yanında Dev-Yol'dan geçme becerikli bir genç var. Son dönemde bize epey yakınlık gösterdi. Yayın veriyoruz.

Gelişmeler kısaca bu kadar. Arkadaşların hepsi iyiler. Atmak istediğimiz adımları attık. Ama henüz yeterince örgütlenmiş değiliz. Zaten örgütlenseydik çok önemli şeyler yapabilirdik. Yine de yapabileceğiz. Çünkü sınır boşaltıldığında Türk karakolları savunmasız kaldı. ... Siyasi ... okulla son dönemde sık haberleşemedik. Eğer onların olanakları da eskisi gibi elveriyorsa, gelecekler gelmeli. Bizim de sabit yerlerimiz olmakla beraber esas olarak hareketliyiz. Buradaki güçlerin sabit yerleri .... Zap vadisi olacak. Burası önceden de uygun gördüğümüz bir yer. Buradaki güçlerin istikrarsızlığı ve bu son olay gibi yerlerini değiştirmeleri bizi etkiliyor. Bu yüzden içeriye ağırlık vermeyi zorunlu kılıyor. İç faaliyete buradan müdahale edecek arkadaşlar gelmeli.

Alan uygun derken, riskleri de arttı. Türk deveti istihbarat faaliyeti ile nokta operasyon taktiği izleyecek. Özellikle sınırda sık sık pusu kuruyor. Bu yüzden gelecek arkadaşlar iyice uyarılmalı. Gerilla kurallarına tamamen uymalı. Buraya varınca hatalarından dolayı hesap soruyoruz. Bazıları yorgunluğun esiri oluyorlar. Son gelen grubu Şefik adeta yürütmüyor. Malzememiz çoğaldı, bu yüzden elbise ile yüklerini ağırlaştırmasınlar. Buraya gelsinler, istedikleri kadar elbise veririz; sadece şalvar ve silahlarını alsınlar yeter. Bize gerekli malzemeler; en fazla dürbün. Birimlerin çoğu dürbünsüz, son olayda çok zorlandık. Evet zamanla halktan temin ediliyor, temin edenler de var. Ama başlangıçta epey gerekiyor. Son yolladığınız küçük dürbün çok kaliteliydi. Yine varsa, arkadaşlar matarasız gelmemeli. Yayın ise sürekli yazdığımız bir şey, ne kadar gelirse o kadar iyi olur. Son olayda malzemede sıkıntı çektik. Buradaki güçler siyasi nedenlerden vermiyorlar. Özellikle B-7, BKC, mayın ve TNT takımı (fünye vb) bunlardan birer tane. Bizimkiler bizden çok uzakta.

Burası içinse kaset ve Arapça yazı. Basım olanakları olmakla beraber, ilkel çalıştıkları için zorlanıyorlar. Eğer Arapça yazıların sterillerini yollarsanız ve sterille çektirip yollarsanız, daha kolay çoğaltırız. Çünkü o kadar istiyorlar ki, 5-10 tane yetmiyor. Suriye'de videoları seyredenler olmuş, eğer yollama olanağınız olsa yararı fazla olur. Son olaylara ilişkin fotoğraflar çektik, ama filmler dolmadığı için yollayamadık. Ayrıca bizdeki fotoğraf makinaları yakından çekiyor, eğer olanak varsa uzaktan yakınlaştıran fotoğraf makinaları var ya da zaman kaybını önlemek için hazır çekenler. Küçük film makinasını da bolca filmleriyle yollayabilirsiniz. Size bu yazıdan ayrı, arkadaşların yolda çektikleri iki film ve KDP'nin, son işgale ilişkin olarak Amediye Komitesi'nin bir bildirisini yolluyoruz.

Ülke içine ilişkin fazla bir şey yazamıyoruz. İçerdeki arkadaşlar bu yazıya ek olarak yollarlar.

Arka sayfada işgal olayını gösteren bir kroki yapıyoruz. Biz eski yerimizin civarındayız. Rehberler vasıtasıyla gelineceğinden rahat bulunabileceğiz.

Devrimci Selamlar
16 Haziran 1983
Cano

Mirze: Parti Önderliği'nin saha kodu
Cano: Agit (Mahsum Korkmaz) yoldaş

Mirze arkadaşa!

Türk ordusunun Irak'ı işgal etmesi olayı ile ilgili gelişmeleri, oradaki arkadaşlar ilişikteki yazıda belirtmişler. Gelişmeleri size zamanında iletemeyişimiz bağlantıların bir süre kesik oluşundan kaynaklandı.

İşgal olayının amaç ve hedeflerinin başında oralardaki varlığımız olduğu kuşkusuz. Olayın bu ana denk getirilmesinin nedenleri, iklim, teknik hazırlıklar, örgütsel pratik safhamız gibi etkenlerin yanında, Türkiye'deki seçim hazırlıkları, Irak'taki muhalefetin işgale karşı koyamayacak ölçüde takatsız kalması ve Suriye-Filistin ortak direniş hazırlıklarının yapıldığı bölgesel siyasal koşullar olmalı. İşgal karşısında KDP'nin direnmesiz alanı terkedip içe kayması, Türk devletinin sınırlı arzusunu yerine getirmiş olabilir, ama bununla işgalin amacına varıldığı söylenemez. Alandaki siyasi güçlerin tavrında olumsuz bir degişiklik olmadığı taktirde oraları daha bir süre kullanabileceğiz. Oralardan hareketle içerilere işlememiz yine mümkün olabilecektir.

Olayın iç yansıması heyecan, korku, umut, coşku karışımı duygular yaratıyor ve genel olarak Kürtlere karşı başlatılan bir savaş biçiminde yorumlanıyordu. Yaşlılar 1925-40'lar arası katliamları anarak benzerlerinin yaşanacağını söylüyorlar, aşiretler arası pratikte yaşadıkları "*özerkliğin*" yitirileceğini düşünüyorlardı. Yurtsever insanlar Irak'taki Kürt direnişinin ezilmesiyle, varlıklarının da anlamsızlaşacağı hissine kapılıyorlardı. Yörede KDP'nin manevi etkinliği ve sınır aşiretlerinin Irak ile olan canlı bağları nedeniyle gerçek hedef biz olduğumuz halde bu görülemiyor. "*Kürt-Türk savaşı*" diye anlam buluyordu. Siyasal güçlerin ezilmesi ardından içeriye yönelerek ağır baskı ve katliamların gündeme getirileceği endişesi yaygınlaşıyordu. Koyu geriliğe rağmen dünya ajansları dinleniliyor; sınırdan gelenlerin peşlerine koşuluyor, hayali zafer haberleri, aslı olmayan asker firarları, esir düşmeler, korkudan ölümler, yüksek rakamlı ölü ve yaralılarla Türk ordusunun kayıpları dilden dile dolaştırılarak halk birbirine teseli verip avunuyordu. Herkeste bir canlanma, meraklı bekleyiş vardı. Heyecan doruğa ulaşmıştı. Irak'taki etkin bir direniş içerde bir kıvılcım tutuşturma hızını bir anda umulmadık boyuta çıkarmaya yeterdi. Alevler her tarafı saracak, Türk ordusu iki ateş arasında darmadağın olabilecekti. KDP'nin teslimiyetçi tutumu, bizim hazırlıksızlığımız ve yetersizliğimiz, Türk ordusunun geri çekilmeyi oldu bittiye getirmesi; kabaran kin, öfke ve heyecanın birden dinmesine, bunun yerine bir durgunluk ve gerilimin boşalması ortamı yaşanmaya başladı.

Siyasal zemin her yönüyle geliştirici olacaktı. Pratik çok ilerde olsaydı beklenen gelişmeleri hemen görülebilecek, kendimizi yoğun sıcak bir halk savaşı içinde bulmamız mümkün olurdu, dememiz iyimserlik olmayacaktı. Böyle bir savaşın örgütsel teknik ve kitlesel siyasallaşma koşullarının henüz olgunlaşmadan savaşa bu boyutta atılmamızın risk ve tehlikelerinden bahsedilebilir. Ama halkımızın yenilmez arzusu, çetin dağlarımız, ittifakçı güçlerimizin fazlalığı, dış elverişli koşullar, Türk ordusunun büyük zaafları gibi etkenler risklerimizi azaltacak ve savaş eksikliklerimiz savaşın çözümleyici gücüyle hızla tamamlanabilecekti.

Bize karşı başlatılan hareket henüz tamamlanmış değildir. İçeriye girişimiz biliniyor ve Irak'ta tutturulamayan isabetler, içerde hedefini bulmaya çalışacaktır. Öteden beri bunun hazırlıkları yapılıyor, yollar açtırılıyor, Beytülşebap merkezine ve köylerine çok sayıda askerin getirilip yerleştirileceği haberleri alınıyor. Muhtarların genel bir toplantısı tasarlanıyor, helikopter keşifleri aralıksız sürüyor. Operasyon merkezi devletin boşluk hissettiği Jirki alanı olacaktır. Hazırlıklar şimdi burada yoğunlaştırılıyor. Alanlarda yaklaşık 600 silahlı kaçak olduğu tahmin ediliyor. Adam vurma, asker kaçağı, kaçakçılıktan mahkum düşmüşler, silah teslim etmeyişleri, askerlik yapmayışları ve jandarma baskınlarına karşı koymalar alanda direniş odağı olarak görülmesine yolaçmıştır. Ama direniş ulusal amaçlarla bilinçli kılınıp ulusal direnişin odağı haline getirilememiş. Mera gaspı ve her yıl yaylaya gelen Güneyli koçerlere satma, başka kesimlerin topraklarına el koyma biçiminde palazlanarak, eşkiya sahibi feodal bey durumuna gelen ağaların yönetimindeki aşiret güçlülüğünün diğer aşiretlerce de kabul görmesi, devletin dağıtıcı saldırılarına uğramayışı, zaman zaman askerlerle vuruşmalarında, asker kovmaları gibi durumlarla kendini ulusun üstünde görme, ulusun tek direnişçi gücü olarak ilan etme, parçamızdaki ulusal mücadeleyi hafife alma gibi komplekse sahip olmuştur.

Feodallerin devletin ezici saldırıları karşısında direnecek güç ve anlayışları yoktur. Sinme, kabuğuna çekilme ve devletin şiddetli saldırılarına maruz kalmamak, yönelimini ılımlaştırabilmek için çeşitli biçimlere bürünebiliyorlar. İşgal olayından sonra kendileriyle yaptığımız görüşmelerde, hiçbir olumlu yaklaşımları görülmüyor. Görüşmeyi gerginleştirmek yönünde konuşmalar sarfediyor; ulusa, devrime güvensizliklerini açıklıyorlardı. Devletin alana yönelteceği saldırılara karşılık önlem hazırlıklarının ortak yapılması isteklerimize olumlu karşılık vermediler. "*Kendimizi koruruz, asker kadınlarımıza el atarsa vururuz, yoksa köylerimize gelse bile karışmayacağız*" sözleriyle hareketsiz kalmayı yeğlediler. Çünkü bizden önce askeri rütbeliler helikopterlerle köylerine inip Şehmus'la görüşmeler yapmış, bizimle birlik olmamaları, destek vermemeleri halinde kendilerine dokunulmayacağını, hedeflerinin bizler olduğunu söylemişler. Verilen vaad ve güvence, tehdide de içeriyor tabi.

Yapının hareketsiz beklemesine yolaçan diğer bir neden ise, KDP'nin tutumundan kaynaklanıyor. Yapının güç aldığı dış alan yalnızca Irak'taki KDP varlığı ve denetimindeki kesimlerdir, ki dış desteğin rolü fazlasıyla abartılarak, bunun olmaması halinde hiçbir direnme girişiminde bulunulamayacağı anlayışı hakim kılınmıştır. Halkı teskin edici konuşmalar karakol komutanlarınca yapılmakta, muhtarlıklara gönderilen tebligatlarda halka baskı yapılmayacağı yolunda açıklamaların yapılması istenmektedir. Amaç hassas olan bölgenin artan gerginliğini yumuşatmak, halkı bizimle bütünleşmeye itmemek ve bize yönelik operasyonlarıyla halk ve aşiretleri durgun bırakmaktır. Bunu başarmak için bölgenin özel durumunu dikkate alarak daha temkinli davranması beklenebilir, ama faşist cunta hiçbir girişimde başarılı olmayacak, bölgeye yerleşmemizi etkileyemeyecektir. Alanın genişliği, elverişli kitle ve coğrafik yapısı başarılı operasyonlar gerçekleştirmesine olanak tanımıyor. Irak'taki kazanımsız geri çekilmesini hazmetmiyor. Tüm hışım ve hiddetiyle bölgeye çullanabilir, ama askerini yorup bıktırmaktan başka bir şey yapmıyor. Mutlaka bir şeyler yapma çabasına girişirse katliamları gündeme getirebilir. O zaman başedemeyeceği bir halk direnişiyle karşılaşır.

Plan doğrultusundaki birim çalışmaları başarıyla sürdürülüyor. Birimler önceden tasarlanan alanlara yerleştiler. Kapsamdaki hedefleri gerçekleştirmenin fazla engelleyici zorluklarıyla karşılaşılmıyor.

Kitle deniz gibi. İçinde, yaşamaya gerekli olan her şey var. Derinliklerde büyük zenginlikler gömülü, bulup çıkarmak pek zor olmayacak. Barınma, hareket, ihtiyaçların temini için hiçbir zorlukla karşılaşılmıyor. Zorluğu çekilen, aydınların yokluğudur. Eğitim adaylarını çıkarıp almak ancak kazalarda mümkün olabilir. Kazalarla da henüz ilişkiler sağlanamamış, yayınları dağıtarak okur-yazar çevreler yok denecek kadar az. Dağıtımı yapılan yayın sayısı çok sınırlı. Aydınlar dışındaki kesimlerden insanları ailelerinden koparıp profesyonelleştirmek bu sahada çok güç oluyor. Sason'a gönderilen birimden henüz haber alınamadı.

Pervari, Beytülşebap, Şırnak, Uludere sınırlarının çakıştığı noktada irtibat merkezi var. Cemal, Sason ve diğer yakın dört birimin irtibatını sağlıyor. Malzeme aktarımı ve depolaması bura üzeri yapılabilir. Şu adresle ilişki kurulabilir: Hınzorık köyünde Musa. Paralo Xebat. Ben de bir süre bu yakınlarda kalacağım. Egit belirtilen adres üzeri yazışabiliriz.

Gruptaki Ahmet, olumsuzluklarına devam ediyor, burada yaşama tepki olarak bir arkadaşa silah çekti. Irak'a gönderdik. Aynı gruptan Celal de devrimcilik yapamayacağını söylüyor, o da aynı yerde.

Osman'ı (Rehber) size göndermeyi düşünüyoruz, kaç aydan beri zorla tutmaya çalışıyoruz, kaçarsa epey zarar verir.

Selamlar
26 Haziran 1983
Cano (Agit)

15 Ağustos'un 16. yıldönümü vesilesiyle Başkan Apo'ya gönderilen kutlama mesajları...

PKK Başkanlık Konseyi

Ulusal Önderimiz Başkan Apo'ya!

Soylu çabalarınız ve emeğinizin eseri olan ve Kürt ulusal tarihinin başlangıcını oluşturan 15 Ağustos Atılım'nın 16. yıldönümünü büyük bir coşkuyla kutlarken, bu atılıma damgasını vuran Apocu ruh ve sarsılmaz bağlılığımızla tüm partililer, gerillamız ve halkımız adına Ulusal Önderliğimizi selamlıyoruz.

15 Ağustos, Başkan Apomuzun Kürt ulusunun kaderini değiştiren yaşam ve mücadele çizgisinin en parlak bir kesiti, sürekli yeni başlangıçlar içeren mücadeleci yaşamının en soylu başlangıçlarından biridir. Bu kutsal başlangıç, ruhsuz bir köleler kalabalığını dönülmez özgürlük yürüyüşüne çıkan kahraman bir halk haline getirdi. Her türlü geriliğe ve geriliğe kaynaklık eder duruma düşürülmüş topraklarda, insanlık tarihinin tanık olduğu en ilerici çıkışlardan biri gerçekleşti. Tarihinin başlangıcında insanlığa beşiklik etmiş olan bu zeminde, 15 Ağustos Atılımı sayesinde insanlık yeniden çiçeklendi ve en güzel meyvalarını verecek duruma geldi. Başkan Apomuzun izinde yürüyen ve ruhunu ondan alan halkımızın en yiğit oğulları ve kızları, onunla tanıştıkları özgürlüğe bağlılığın en görkemli örneklerini sergilediler. Gerçeklenişini Başkan Apomuzun yaşam çizgisinde bulan en güzel yaşam tarzını, kendilerinden başlayarak tüm bir ulusa maletmek için yiğitçe öne atıldılar. Ruhlarını ve bedenlerini bu yaşam tarzı uğrunda sürdürülen kavgaya adayarak, ölümde ebedi yaşamı yarattılar. Bugün bizlere ve halkımıza engin bir güç kaynağı sunan ve özgür geleceğimizin sağlam güvencesi olan zengin bir değerler hazinemiz var. Temsilini Ulusal Önderliğimizde bulan bu değerler, sürekli yol gösteren parlak bir yıldız olarak, bizleri ve halkımızı her zaman özgürlük yolunda ilerletecektir. Bu kadar büyük değerlere sahip olan bir halkın zaferi kaçınılmazdır ve bu değerlerle buluşmanın kendisi de insanlığın en büyük zaferlerinden biridir.

Başkan Apomuzun önderliğinde gerçekleşen 15 Ağustos Atılımı, tufana kafa tutan Nuh paygamberin yolculuğunu andıran bir büyük kurtuluş yolculuğudur. Nuh, lanetlenmiş kavmini tufanın yok edici yıkımından kurtarmak için, gemisine aldığı bir avuç insanla kurtuluş yoluna çıktı ve fırtınalarla boğuşarak gemiyi Cudi'nin doruğuna ulaştırmayı başardı. Başkan Apo da tufandan daha beter bir inkar ve imha siyasetinin kılıç darbelerinden kurtardığı bir avuç yandaşıyla özgürlük gemisini yine Kürdistan'a doğru hareket ettirdi. Bu müthiş yolculuk bugün 15. yılını geride bırakıyor. Kaptanlığını Başkan Apomuzun yaptığı PKK gemisi, bu yıllarda azgın dalgalarla boğuşarak, en tehlikeli fırtınalara karşı yiğitçe direndi. Her biri birer tayfun ve borandan farksız olan bütün imha saldırılarını boşa çıkardı. PKK gemisinin bu maceralı yolculuğu bugün üzerine oturacağı bir kara parçasıyla buluşuyor. Güvercinin gagasındaki zeytin dalı, karanın yakınlarda olduğunu müjdeliyor. Tufanın azgın suları şimdi yavaş yavaş geri çekiliyor. Ancak yılların azgın sellerinin geride bıraktığı bataklık halindeki çamur yığınları, PKK gemisinin yolcularını hala tehdit ediyor. Ancak devam eden tehditlerine rağmen, yenilen tufandır ve insanlığın barışı için de yeniden bu topraklara kök salacağı günler yakın görünüyor.

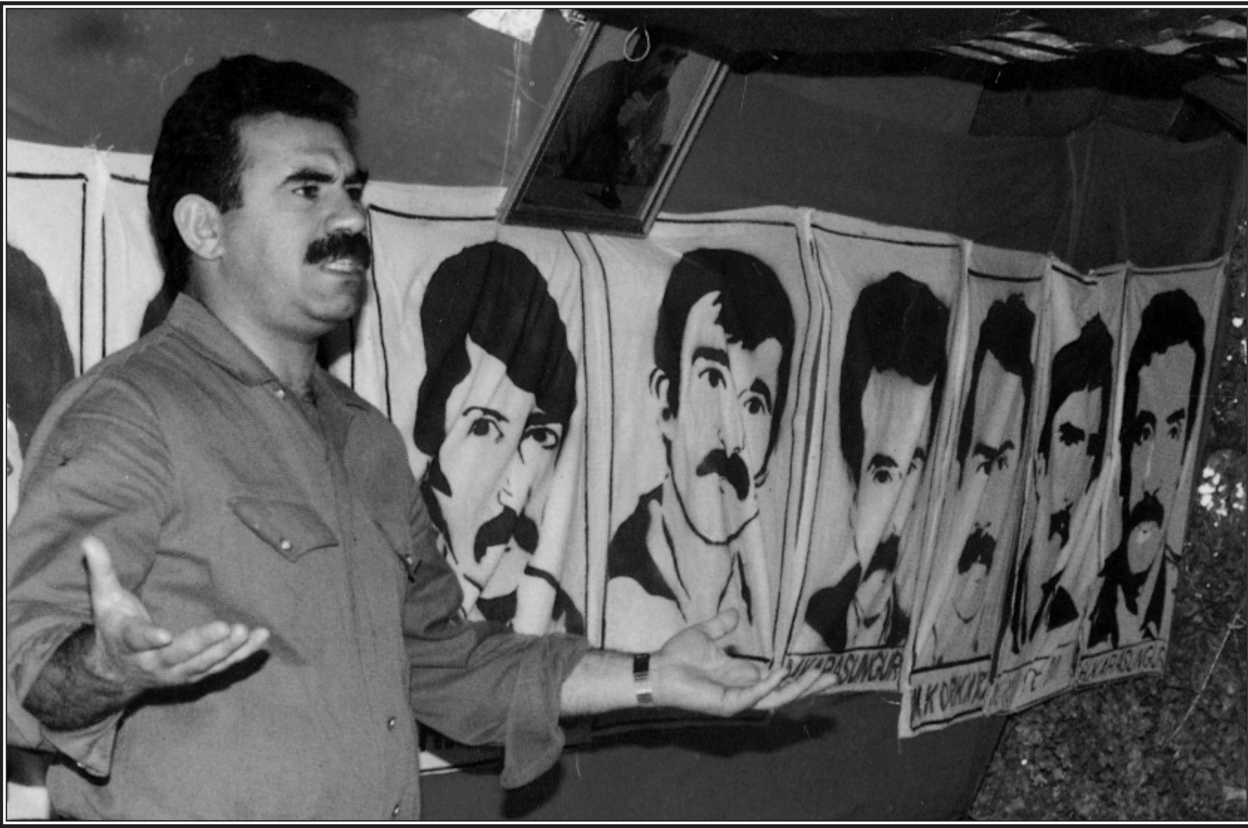
Bir yoldaşımız, Başkan Apomuzun bir uluslararası komployla tutsak edilmesi karşısında yaşadığı ezik ruh halini *"hepimiz günahkarız"* sözleriyle tanımlıyor. Doğrudur, hepimiz günahkarız. Çünkü PKK gemisinde bulunan tayfalar olarak, bizler kendi Kaptanımızı koruyamadık. Gafletimizle O'nu tufanın yıkıcı dalgaları karşısında yalnız bıraktık. Başkan Apomuz PKK'nin özgürlük gemisini batırmayı amaçlayan bütün saldırılarla tek kişilik bir ordu gibi boğuştu. Gemiyi kara ile buluştursa da, dört bir yandan hücum eden azgın dalgaların ortasına düştü. Gecikmiş de olsa, bizler bugün gaflet uykusundan uyanmış durumdayız. Elele verip sımsıkı kenetlenerek PKK gemisini korumaya ve çıktığı amansız yolculuğun idealini gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Belki yaşadığımız bu suçluluktan tamamen kurtulamayacağız, kendimizi affettirmemiz tümüyle mümkün olmayacak. Ancak O'nun önümüze koyduğu o büyük özgürlük hedefine ulaştığımızda, işte ancak o zaman suçumuzu biraz olsun hafifletebileceğiz. Hepimiz bugün bunun sözünü veriyoruz. *"İnsanlığın tufanda tümüyle yok olup gitmesine asla izin vermeyeceğiz; bu topraklarda insanlık mutlaka yeniden çiçeklenecektir"* diyoruz.

Bizler ve halkımız, Başkan Apomuzun dar bir mekena ve zamana sığmayan bir Önderlik olduğunu çok iyi biliyoruz. Ulusumuzun Başkan Aposu yaşayan bir efsanedir. Hiç bir güç bir efsaneyi yok edemez; efsaneler ne zindan tanır ne sınır dinler; efsaneler ezilenlerin ihtiyaç duyduğu her yere ulaşır ve onlar için yenilmez bir güç kaynağı haline gelirler. Başkan Apomuz, dünya üzerinde namuslu Kürt insanının bulunduğu her yerde, Kürt insanının beyninde ve yüreğindedir. Bu açıdan İmralı bizim için Başkanımızın hapsedildiği bir zindan değil, her gün ibadet edercesine yüzümüzü döndüğümüz bir Kürt kabesidir. İmralı, büyük bir tutkuyla barış, özgürlük ve demokrasi kavgasını zafere taşımak isteyen halkımızn kıblesidir. Başkan Apomuz barış ve özgürlük için ayağa kalkmış ve hiçbir gücün zaptedemeyeceği bir ulustur. Böyle bir ulusu zindanlarda tutmak kesinlikle mümkün değildir. O içimizde, aradığımızda; başımızda, önümüzde ve gelecektedir.

Başkan Apomuzun her sözü bizim için bir emirdir ve bizler eşsiz bir ordu disipliniyle O'nun bütün emirlerini tereddütsüz yerine getireceğiz. Her zamankinden daha çok sağlamlaşan birlik ve bütünlüğümüzü koruyup geliştirerek, barış, özgürlük ve demokrasi mücadelemizde öncü rolümüzü layıkıyla oynayacağız. Her türlü düşman oyunu karşısında uyanık davranarak, içten ve dıştan gelecek bütün saldırıları boşa çıkaracağız. Apocu yaratıcılık, fedakarlık, cesaret, kararlılık ve yüksek sorumluluk duygusuyla an be an görevlerimizin başında olacağız. Düşmana asla geçit vermeyeceğiz, başarısına kesinlikle fırsat tanımayacağız. Yönetimimiz altındaki tüm partililer, gerilla kuvvetlerimiz ve halkımızla Önderliğimizin izinde yürüyecek, her sözünü emir telakki ederek, partimizin ve halkımızın zaferini gerçek haline getireceğiz.

– Yaşasın 15 Ağustos Direnişimiz!
– Biji Serok APO!
– Bı Can, Bı Xwin, Em Bı Terene Ey Serok!

15 Ağustos 1999

Mardin Eyalaleti

Yüce İnsan Başkomutan Başkan Apo'ya!

Tarihi süreçlere hep tarihi adımlarla karşılık vermesini bilen ve buna cesaret eden devrimci karakterinin gereği, 15 yıl önce bugün verdiğiniz emir üzerine özgürlük savaşımıza Agit'lerin öncülüğünde başlayan şanlı 15 Ağustos silahlı mücadelemizin 15. yılını geride bırakırken, 15 Ağustos'un 16. yıldönümü kutluyoruz.

Binlerce kahraman yoldaşımızın kanı ve halkımızın emeğiyle yürütülen bir savaşın tarihçesi, rolü ve önemi tartışmasızdır. Bu eşsizlik bugünkü tarihi sürece ulaştırmıştır. Yine bugün yeni bir tarihi hamleyle gelinen aşamada Türk ve Kürt halkına onurlu bir barışı getirecek olan, büyük bir barış atılımı ve bu temelde özgürlük isyanı kişiliğini özgür barış kişiliğine dönüştürme yolundaki emrinize hazırız. Şüphesiz en az 15 Ağustos Atılımı kadar zorlu geçecek olan bu özgürlük ve barış sürecinin, Başkan Apo Önderliğinde mutlaka, er ya da geç başarıya ulaşacağına inancımız tamdır. Önderliğin yüceliği en ağır esaret koşullarında bile, temsil ettiği halkına olduğu gibi tüm insanlığa ve hatta karşıtlarına bile yol göstericiliğiyle bir kez daha kanıtlanmıştır.

Kürdistan'da serhıldan alanı olan Mardin Eyaleti'nde görev yapan tüm parti, ordu ve cephe çalışanları olarak, dün olduğu gibi bugün de yüce Önderliğimizin tarihi atılımını derinliğine anlamak ve kendi alanımızda bugün de şaşmaz takipçisi ve uygulayıcısı olma temelinde emirlerinize amadeyiz.

ARGK Genel Komutanlığı

Değerli Başkanımız ve Başkomutanımız Abdullah Öcalan Yoldaşa!

Şanlı 15 Ağustos hamlesinin 16. yıldönümüne girerken, bir halkın doğuşunda tarihi rol oynayan büyük adımın yaratıcısı, geliştiricisi olarak sizleri coşku ve heyecanla selamlıyor, saygılarımızla birlikte bayramınızı kutluyoruz.

15 yıldır, şaşmaz öngörü, perspektif ve talimatlarınız kadar, değerli komutanız altında yürütelen silahlı direniş mücadelemiz, halkımızın yaşama hakkı, birlik ve iradesini yaratmak kadar, insanlık ve demokrasi güçleri için büyük değerler ve kazanımlar da yaratmıştır. Bir halkın dirilişi ve özgür yaşam çıkışı için tek seçenek olarak karşımıza çıkan silahlı mücadeleyi ve onun ordulaşmasını, 15 Ağustos'ta ifadesini bulan büyük kazanma ruhu, cesaret ve fedakarlıkla ortaya çıkardınız. Bu ruh bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da ulusumuzun ve fedaileşen ordumuzun özü olacaktır.

Halk ordumuzun savaşçıları ve komutanları olarak, tüm yetersizliklerine rağmen geride bıraktığımız 15 yıllık silahlı mücadele döneminde emirlerinize bağlı sağlam bir duruşun ve eylemin sahibi olmada tereddüt göstermedik. Şanlı 15 Ağustos silahlı atılımının 16. yılına denk gelen silahlı mücadeleyi durdurma, demokratik cumhuriyet ekseninde barış ve demokrasi mücadelesini geliştirme talimat ve çağrısına tereddütsüz büyük bir kararlılık ve disiplin içerisinde uyacağımızı, bir kez daha bu vesileyle ifade etmek istiyoruz. Fedaileşen gerilla ordumuz, ulusal irade ve birliğin yaratılmasında oynadığı rolü, barış ve demokrasinin geliştirilmesi ve kurulmasının güvencesi olarak devam ettirecektir. Halk ordumuz ARGK, Başkanımızı özgürleştirene, halkımızı onurlu bir barışa ve demokratik, özgür bir yaşama kavuşturana dek emirlerinize uygun yaşamaya, savaşmaya ve kazanmaya hazırdır. Bundan böyle 15 Ağustoslar, Başkan APO'yu özgür ortama kavuşturmada geliştirilecek hamlelerin adı olacaktır.

Bu inanç ve kararlılıkla Başkan APO'nun 15 Ağustos bayramını tüm ordu mensupları adına kutluyor, selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

Botan Eyaleti

Özgürlüğün, Barışın Simgesi ve Ezilen Halkların Umudu Başkan Apo'ya

Tarihi 15 Ağustos Atılımı, Kürt ulusunun yokolmayla karşı karşıya olduğu, tarihin derinliklerine gömüldüğü, inkar ve imha politikalarının sonuçlanmaya çalışıldığı bir süreçten, üzerindeki betonu parçalayarak tarih sahnesine çıktığı büyük bir diriliş adımıdır. 15 Ağustos Atılımı, dayatılan yokoluşa karşı büyük hazırlık, irade, kararlılık ve cesaret temelinde Başkan Apo'nun Başkomutanlığı altında tarihi varolma adımıdır.

15 Ağustos tarihi atılımıyla eyaletimizin dağlarındaki isyan ve özgürlük ateşinin tüm ülkeyi sardığı ve 16. yıldönümüne giren mücadelemizin çözüme doğru yol aldığı bu süreçte, Parti Önderliğimizin mimarı olduğu barış ve demokrasi manifestosunun hayata geçmesinde, ARGK Botan Eyaleti güçleri olarak rol oynayacağımızı, savaşta ve barışta bizden istenen tüm devrimci sorumluluk ve görevlere kendinimizi hazırladığımızı, bu temelde Önderliğimize bağlı olduğumuzu belirtiyoruz.

Başkomutanımız Başkan Apo'nun çizdiği barış ve demokrasi manifestosu ışığında Parti Önderliğimizin, halkımızın, barış ve demokrasiden yana tüm insanlığın 15 Ağustos Atılımı'nın 16. yıldönümünü kutluyoruz.

PJKK Askeri Karargahı

15 Ağustos'ta Patlayan İlk Umudun Yaradanına Yürek Dolusu Selamlar

İlk sözcükle başlayan ve en anlamlı oyun arkadaşlıkları temelinde doruklaşan yüce paylaşımın emekçisi ve bizi özgürlükle buluşturan Başkan Apo'yu saygı ve özlemle selamlıyoruz.

16. yıldönümünü kutladığımız 15 Ağustos Atılımımızla savaş ve barış, yaşama ve yaşatma, esaret ve özgürlük, tarihten günümüze kadının özgürlük mücadelesi ve gelişim düzeyi, kısaca yaşamda en küçük anlam ifade eden her şeye daha derin anlamlar yükleyerek bunu insanlığın dili ve yüreği haline getiriyoruz bugün.

Yitirilen halk ve ulus gerçekliğinden her boyutta yürütülen savaşımla varolan bir halk ve bunun içinde kendi özüne dönen, özgür bir kimliğe kavuşan kadın gerçekliği yaratıldı. Parti Önderliğimizin yarım kalmış çalışmalarını toplumsal bölüşümünün gelişimi yaparak evrensel boyuta sıçratmak vazgeçilmez görevimizdir.

Şunu biliyoruz ki, kadının özü barışın en somut ifadesidir. Parti Önderliğimizin başlattığı bu sürecin barış ve özgürlük bombaları olmak, yaşamın bölüşümünde muhteşem bir paylaşım ve birliktenlik gerçekliğinde bunun vazgeçilmez koşulu olan sınıf ve cins savaşımının içiçeliğinde patlatmak ve üst düzeyde Önderlik kişilik ve yaşam çizgisini hakim kılmak bir gerekliliktir.

Gelinen aşamada partileşen kadının özgürlük mücadelesinin özünü koruyup geliştirmek, Önderlik çizgisinin takipçisi olup bunu yaşamsal kılmak, özgür kimliğin, iradenin simgesi olan şahadetler gerçeğimize verilecek en anlamlı yanıt olacaktır.

Agit Yoldaş şahsında, kimliksizliğe, her türlü onursuzluğa karşı sıkılan ilk kurşunla Kürdün diriliş destanı yazıldı. Zilan Yoldaş kadının ve dolayısıyla toplumun tek tercihi olan özgür yaşamın, partileşen gerçeği olmuştur. Bizler bugün bu mirasın sahipleriyiz. Bu mirası Parti Önderliği'nin, halkların özgürlüğü ve eşitliği temelinde öngördüğü çözüm için tüm gücümüzü bireyin sınırsız katılım mücadelesini barış için sürdüreceğiz.

Bu temelde düşman gerçeğini gözardı etmeden süreci derinliğine anlamak, Önderlik ve Parti çizgisini kendimize temel doğrultu edinmek, savaşta ve barışta Önderliğimizin şiarıyla sürece yüklenirken, tüm özgürlük militanlarının 15 Ağustos Ulusal Diriliş bayramlarını kutluyoruz.

Amed Eyaleti

Özgürlük, Barış, Onur Davasının Büyük Önderi Başkan Apo'ya!

Halkımızın diriliş, direniş ve yeniden doğuş bayramı olan şanlı 15 Ağustos Atılımı Başkan Apo'ya kutlu olsun.

15 Ağustos, tarihi karanlıklara gömülmek istenen ve üzeri betonlanan bir halkın en son isyanı ve en güçlü dirilişidir. İlk isyan olduğu kadar büyük bir insanlık davasının ilk adımı, onurlu ve insanca yaşama isteğine çağrıdır. Bütün kölelik zincirlerini ve sahte kardeşlik perdelerini yırtan, gerçek kardeşlik ve onurlu barışa gidiş yoludur.

Direniş ve insanlık adına elinde hiçbir şeyi bırakılmayan Kürdün, sadece çıplak yüreğiyle acı tarihe karşı direnişidir. Eğer bir halkın önüne kölece bir yaşam konursa, bu halkın her türlü mücadelesi meşrudur. Ve o halk kendi savunma araçlarını yaratacaktır. 15 Ağustos, bu yönüyle halkımız üzerindeki ölü toprağın atılması ve bütün dünyanın çıplak gözle bu trajediyi görmesi açısından tarihi bir rol oynamıştır.

Başkanımızın 2 Ağustos'ta yaptığı tarihi açıklama, 15 Ağustos adımını gerçek anlamına kavuşturan, gerek halkımız, gerekse Türkiye halkı açısından gerçek özgürlük ve kardeşlik çağısı olan tarihi bir adım ve fırsattır. Halkımız için yaşamın tek yolunun savaştan geçtiği dönemlerde, halkımızın meşru silahlı savaşımına düşmanlık yapanlar, savaş adına düşmana bırakalım silahlı savaşı, kaçıp bazı dış güçlere sığınıp onların ajanı haline gelenler, bugün o güçlerin talimatları ve yönlendirmeleriyle onurlu barış davamıza saldırıp kağıttan kaplan kesiliyorlar.

Halkımız bu güçleri ve onların arkasındaki savaşı kışkırtan, sözde insan haklarına bağlı ve savaş kışkırtıcılığı yapan bu güçleri iyi tanımaktadır. Onlar Türk cephesindeki gibi Kürt cephesindeki savaş rantçılarıdır.

PKK Önderliği kahramanca direnişi ile ve en son attığı kardeşlik ve barış adımıyla ne kadar sorumlu, duyarlı yaklaştığını ortaya koymuştur. Bugün kendisi için bütün değerlerin bileşkesi olan Önderliğe bağlılığın yılmaz temsilcileri olduğumuzu, son atılan adımın gereklerini yerine getirmek için tüm varlığımızla çalışacağımızı, tereddütsüz, bir an bile sarsılmayan bir inançla Önderlik talimatlarına sahip çıkacağımızı ve gereklerini yerine getireceğimizi, Önderliksiz yaşamı bir saniye dahi bile olsa yaşamak istemediğimizi bir kez daha belirtiyoruz.

Dersim Eyalet Komutanlığı

Özgürlük Güneşi Başkan Apo'ya!

Değerli Başkanımız,

Son ikiyüz yıllık insanlık tarihi, büyük devrimsel patlamalarla görkemli bir gelişme yaşadı. Bilimsel, felsefik, ekonomik ve sosyal gelişmeler, insanı özgürleşme yolunda alabildiğine güçlendirdi. Dünyanın en geri toplulukları, dünya özgür insanlar hanesinde yer tuttu.

Bu son ikiyüz yılık süreçte dünya insanlığı, gelişimine bağlı olarak, tanrısal önderlerle, peygamberler yerine bilimsel önderlerle tanıştı. Dünyayı, tanrısal güçler yerine dünyalı güçlerle değiştirme savaşına girildi. Onun ideolojisini, örgüt silahını kuşanan insanlık, özgürleşme savaşına yeni bir boyut kazandırdı. Bu boyut aynı zamada bir uçtan bir uca savruluşunun da bir ifadesi oldu. Ruhani kurtuluş, bilimin kurtuluş düşüncesiyle yer değiştirdi. Ama her ikisi de özgürlük arayışının, insana ulaşmanın yöntemleriydi. Biri ruhu, diğeri emeği özgürleştirmektedir. Aynı amaca, yani isyana ulaşmanın iki ayrı yolu, kaba yaklaşımlarla birbirine düşmanlaştı. Bu konuda egemenlerin oyunu bozulamadı. Aynı dünya üzerinde sadece birbiriyle savaşan ya da birbirinden uzak duran iki ayrı dünya oldu. Bu tüm yaşama, toplumlara, devletlere, örgütlere, uluslararası düzeye yansıdı.

İşte 21. yüzyıla girişe çeyrek kala bu tarihsel gerçeğe bir neşter vurmak gerekiyor. Bu neşter Başkan Apo tarafından vuruldu. Dünyada kanayan, irin tutmuş, koku salan yara Kürdistan'da, Başkan Apo öncülüğündeki PKK neşteriyle maddi bir savaşım içinde insanın ruhu temizlenmek istendi. Bu tarihsel bir zorunluluktu. Halkların özgürlük arayışları bu topraklarda içiçe girdi. Doğru bir temelde insanlığın gerçek kurtuluşu müjdelendi. Dünyanın en düşürülmüş topluluğu Apocu öğretiyle kutsandı. İnsanlık tarihinde ilk kez iki uçtaki çözümün yolu bütünleşti. Göklerdeki tanrısal cennetle, yerdeki emekçilerin cenneti daha bir somutluk kazandı. Zerdüşt'ten Hz. İsa'ya, Buda'dan Hz. Muhammed'e, Sokrates'ten Marx'a, Lenin'e, oradan ulusal, bölgesel önderlere kadar tüm özgürlük öncüleri, Kürdistan'da Apoculuk'ta buluştu.

Kısacası Apoculuk, tarihsel yolculuğun en çağdaş ve evrensel adı oldu. Bu ad altında, dün olduğu gibi bugün de zorunluluğun bilinciyle yürümekten mutluyuz. 25 yıl önce, Apoculuk bayrağı altında bilmemiz gerekenleri öğrendik. 21 yıl önce, kuşanmamız gereken silahları edindik. 15 yıl önce, özgürlüğün yakıcı dili savaşla tanıştık. Sonu gelmeyen şehitler kervanıyla özgürlük ve insanlığı kazandık. 15 Ağustos Atılımı'nın 15. yılını bitirirken, bölgemizdeki tüm ulusal ve toplumsal dinamiklerin harekete geçtiğini görüyoruz. Ve yine tüm yetmezliklerimizle birlikte Apocu olarak, dağların arayışı olan özgürlük, barış ve demokrasi için savaşmanın, Başkan Apo'nun savaşçı, militan ve öğrencileri olmanın onurunu yaşıyoruz.

Değerli Başkanımız,

Biliyoruz, esirsiniz. Ama yine biliyoruz ki o koşullarda bile bizlerden daha özgürsünüz. Ve sizin o sönmeyen özgürlük meşaleniz, tüm dünya gericiliğine inat yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor. Karartılmak istenen güneş, karartmak isteyenleri yakıyor. Biliyoruz, özgür bir ortamda yaşatmayı başaramadığımız esaret altındaki Önderliğimize layık olduğumuzu söylemek çok zor. Ama yetmezliklerimize rağmen sizin militanlarınızız. Ve zorluklardan gelişme yaratmayı başarmak zorundayız, bunun çabası içindeyiz. Mahkeme savunması olarak elimize geçen Özgürlük Mahifestosu'nda İsa'nin İncil'i, Muhammed'in Kuran'ı, Marx'ın Kapital'i, Lenin'in Devlet ve İhtilal'inin ince ince elenip harmanlanarak, çağdaş sosyalist düşünceyle insanlığa aktarılışını görüyoruz. Ve biz tarihi 15 Ağustos Atılımı'nın coşkulu ruhuyla her zamankinden daha bilinçli, kararlı bir şekilde özgürlük öğretimiz Apoculuğun ışıklı yolunda yürürken, özgürlük simgesi Başkanımızı, özgürce bir ortamda karşılamak istiyoruz. Bu istekle eyaletimizin tüm yapısı, savaşçı ve komutanları adına saygılarımızı sunuyoruz.

PKK Güney Yönetimi

Özgürlük Güneşimiz, Halkımızın Ulusal İradesi ve İnsanlığın Büyük Dostu Başkan Apo'ya!

Sizin şahsınızda insanlık değerlerine ve halkımızın özgürlük istemlerine uluslararası bir komplonun dayatıldığı bu süreçte, yaratıcısı ve mimarı olduğunuz halkımızı yeniden tarihin içine alan ve yaşamla buluşturan şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın 16. yılında bayramınızı tüm varlığımızla kutluyoruz.

15 Ağustos sadece bir silahlı atılım değil, eşsiz öngörünüzle onbeş yıla sayısız devrim sığdıran, ulusal diriliş ve demokratik devrimi başaran büyük fedakarlıkların da eylemidir. Bugün bu atılım yine sizin çabalarınızla barış, kadreşlik ve demokratik çözüm ve onun politik hamlesine dönüşüyor. Dün olduğu gibi bugün de tüm çağrılarınızı bir emir olarak anlıyor, bu çağrıların gerilla eylemi olacağımıza söz veriyoruz.

Hacı Ümran Eyaleti

Kürdistan ve Ortadoğu Halklarının Güneşi Başkan Apo'ya!

Adının bile unutulduğu bir süreçte Kürt halkını kölelikten kurtarıp çağdaş insanlık seviyesine getiren savaşı 16 yıl önce bugün büyük cesaret ve büyük özgürlük ruhuyla başlattınız. Aslında büyük insanlık ruhu ve demokrasi özlemiyle, başka yol olmayışından dolayı başlayıp, büyük emek, fedakarlık ve cesaretle bugünlere getirilen büyük savaşın sonucu olarak, büyük barış adımını mahkeme sürecinde attınız. Tarihi 12 Ağustos açıklamasıyla bunu zirveye vardırdınız. Kimin demokrasi ve insanlıktan, kimin savaştan yana olduğunun açığa çıkacağı bu süreçte, 15 Ağustos'un 16. yılında büyük fedakarlık, bilinç ve cesaretle Başkan Apo'nun talimatları çerçevesinde hareket edeceğimize, Hacı Ümran güçleri olarak söz veriyoruz.15 Ağustos hamlesinin, Başkanımıza ve tüm yoldaşlarımıza kutlu olmasına diliyoruz.

Zağros Eyalet Komutanlığı

Ulusal Önderimiz, Başkomutanımız Başkan Apo'ya!

Fiziki olarak ilk defa aramızda bulunmamanızın derin burukluğuyla 15 Ağustos Atılımı'nın 16. yılını kutluyoruz.

Tüm dünya gericiliğinin birleşerek üzerimize gelmesinin yanında, bizim de her türlü geri yönlerimizi size dayatmamız ve istediğiniz militan ölçülere kendimizi ulaştırmamamız sonucu düşmanın komplosuna zemin olduk.

15 Ağustos Atılımı'nın 16. yıldönümünüe girerken, düşmanın esareti altında ve her türlü imkansızlıklara rağmen mücadeleyi sürdürüyorsunuz. Her ne kadar dünya gerici sistemi sizi bizden kopararak mücadelemizi tasfiye etmeye çalışmışsa da, yıllardır binbir emek ve çabayla yarattığınız değerler, tüm yetmez kişiliklerimize rağmen sizin ışıklı yolunuzda yürüyor ve yürümeye devam edecektir. Dünya gericiliği sizi aramızdan koprarak umutlarımızı yok etmek, bizi tekrar tarihin eski karanlığına gömmek istemişse de, sizin yaratmış olduğunuz 15 Ağustos Atılım ruhu bugün dimdik ayakta, aydınlık yolunda kararlı bir biçimde yürümektedir. Dünya gericiliği bir kez daha gördü ki, sizin yarattığınız militan kişilik yenilmemiştir. Dünya gericiliğinin tüm plan ve hayalleri boşa çıkmıştır.

Askerlerinizin size olan derin inanç ve sarsılmaz bağlılıkları, tek bir Kürt bireyi kalıncaya kadar sürecektir. Sizin ektiğiniz yeni yaşam tohumları tüm namuslu Kürt insanlarının bilincinde ve yüreğinde yeşermiştir. En zor koşullarda bile sizin yapacağınız her türlü değerlendirme bizim için bir emirdir ve bu talimatlarınıza, bir kez daha söz veriyoruz ki, bağlı kalacağız.

Serhat Eyalet Komutanlığı

Ulusal Önderimiz, Başkomutanımız Başkan Apo'ya

Şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın 16. yılına girerken evrensel ve Ulusal Önderimiz Başkan Apo'yu en yüce duygularımızla selamlıyor, şehadetleriyle yolumuzu aydınlatan devrim şehitleri önünde saygıyla eğiliyor, partimize, halkımıza ve tüm insanlığa kutlu olmasına diliyoruz.

Kürdistan, tarihi boyunca sürekli tehlike ve imhayla karşı karşıya bırakılarak sömürgeciler ve onların işbirlikçileri hain kesimler tarfından yok edilmeye çalışılmıştır. Dayatılan imhaya karşı, 15 Ağustos Atılımı, ulusal bilinci parçalanmış, kendi özüne yabancılaştırılmış, ruhsuzlaştırılmış Kürt'ten özgür insanı yaratarak yeni bir tarih, yeni bir yaşam ve yenilmez bir halk olmanın inancını geliştirmiştir. Bu açıdan bu hamle, insanlık tarihi içinde onurlu yerini alma mücadelesidir.

Bu hamlenin yarattığı ruh, Kürt toplumunun ulusal birliğini sağlamış ve günümüzde mücadelesini her türlü baskıya rağmen kararlı yürütmesini bilmiş, savaşımını da farklı boyutlarda genişletmiştir. Bu açıdan 15 Ağustos Atılımı, Kürdistan tarihinde bir dönüm noktasını teşkil etmektedir. Bu ruhun yaratıcısı Ulusal Önderimiz Başkan Apo, bugün esaret koşullarında bile çözümler üreterek devrimimizi yeni bir aşamaya getirmiştir. Ulusal Önderimizin aramızda olmayışının burukluğunu ve üzüntüsünü yaşarken, yaptığı barış çağrılarını anlamlı buluyoruz. Orda koyduğu çözümler bizim için emir, yaşamımız Önderliğimizin emirlerini harfiyen uygulama olacaktır. Bu anlamıyla partimiz tüm süreçlerden daha güçlü, disiplinli birlik ve üstün irade ruhuyla Önderliğimize kilitlenmiştir.

Bu bağlamda her zaman, her koşulda Önderliğimize ve mücadelemize sonsuz bağlılığımızı tekrarlar, bundan sonra da kararlı bir yürüyüşün sahibi olacağımızı belirtir, partimizi ve tüm halkımızı saygıyla selamlarız.

Ortadoğu Saha Yönetimi

Ulusal Önder Başkomutan Başkan Apo'ya!

Halkımız, yeniden dirilişinin ve direnmesinin tarihi 15 Ağustos Atılımı'nın 15. yılını geride bırakırken, yaratılan bu büyük değerlerin ve sağlanan büyük gelişmelerin kaynağı, büyük emek ve çabanın kahramanı Başkan Apo'yu selamlıyor, kutluyoruz.

Tarihi 15 Ağustos Atılımı, halkımızın kimliğinin inkarına ve imhasına karşı yeniden dirilişin ve bunun için başkaldırının adıdır. Çok zor koşullar ve muazzam güç dengesizliği içinde, büyük cesaret ve kararlılıkla atılan bu adımın büyüklüğü, bugünkü gelişmelerle açığa çıkmıştır. Dili bile yasaklanan, kendine sahip çıkmaktan, onun için örgütlenmekten ve eyleme geçmekten çok uzak olan halkımız, 15 Ağustos Atılım ile başlayan savaşımla yeniden insanlıkla bütünleşerek, yarattığı büyük kazanımlarla bölgenin en dinamik, devrimci halkına dönüşerek dünyaya Kürt sorununu dayatma gücüne ulaşmıştır. 15 Ağustos Atılımı'nın yarattığı ulusal birlik ve örgütlülük düzeyi düşmanın tüm imha ve inkar politikalarını boşa çıkararak, TC devletini tıkanma noktasına getirmiştir.

15 Ağustos'un, ülke ve dünyada gelişen etki ve gücü Kürdistan sorununu uluslararası bir soruna dönüştürmüştür. Evrenselleşen sorun karşısında emperyalizm, geliştirdiği uluslararası kompolya süreci ters çevirerek Parti Önderliği şahsında KUKM'yi tümden tasfiye etmeyi hedeflemiştir. Parti Önderliğimizin esaretiyle 15 Ağustos'un kazanımlarının yok edilmesi tehlikesi karşısında Parti Önderliği, geliştirdiği demokratik çözüm manifestosuyla düşmanın bu politikalarını boşa çıkararak, tüm güçlerin Kürt sorunu karşısında yeniden politika belirlemelerini zorunlu kılmıştır.

Geliştirilen komplo ve imha süreci bu tarihi adımla boşa çıkarılarak Kürt sorununda inisiyatif tekrar Parti Önderliği tarafında kazanılmıştır. Parti Önderliğinin geliştirmiş olduğu Demokratik Cumhuriyet projesi, 15 Ağustos'un kazanımlarının siyasallaşması ve kalıcılaşmasıdır. Bu proje uzun bir süreci kapsayacaktır ve çok yönlü zengin mücadele yöntemlerinin içiçe geçirilmesi ile yaşam bulacaktır. Halkımızın topyekün örgütlenmesi ve siyasal eylemliliğe çekilmesi yanında, ulusal ordulaşmanın da geliştirilerek büyütülmesi, başlatılan sürecin başarısını sağlayacaktır.

Bulunduğumuz sahada da halkımızın siyasal eylemliliği ve örgütlülüğünü her alanda geliştirerek, ulusal ordulaşmaya güç vererek sürece katılma kararlılığımız her zamankinden daha güçlüdür. 15 Ağustos'un ilk adımı, bir halk olarak kendini yeniden yaratma, özüne, kaynağına dönmenin ilk hamlesi olurken, '99 15 Ağustos hamlesi de demokratik çözümün tüm dünyaya dayatılması hamlesi olmaktadır. Dolayısıyla bugün her zamankinden daha fazla başarma ve kazanma umuduyla dopdoluyuz. Başarının büyük halk zemini, mücadele tecrübesi ve tarihsel önderliği yanında, halk ordulaşmasının da büyük kazanımları bulunmaktadır.

Parti Önderliği'nin büyük tecrübe ve çabası esaret koşullarında dahi Kürt sorununu dünya gündemine koymuş ve çözümü göstermiştir. Bizler geçmişte yapamadıklarımızı büyük inanç ve kararlıkla, başarı temelinde Önderliğimize sahip çıkarak, savaşta olduğu kadar barışta da başarıyı esas alarak kazanmak için büyük şehitlere ve Önderliğe layık olmanın özünü tekrarlarken, kesin başaracağımıza olan inancımızı bir kez daha vurguluyoruz.

Erzurum Eyalet Komutanlığı

Başkan Apo'ya!

İnsanlığın, Kürt halkı şahsında yok edilmek istendiği bir ortamda karanlığı aydınlatan 15 Ağustos Atılımı'nın, halkımızın ve insanlığın tek kurtuluş umudu olarak başlatılan silahlı mücadelemizin 15. yılını geride bırakırken; bundan sonra da Başkan Apo'nun emirleri doğrultusunda barış, demokrasi ve Demokratik Cumhuriyet temelinde onurlu mücadeleyi geliştirme, zaferle taçlandırma temel amaç ve kutsal görevi temelinde tüm zorlu engelleri aşarak, kararlı, inançlı, başarı getiren Önderlik çizgisine bağlılığımızı belirtirken, "*Önderliksiz yaşam olmaz*" şiarıyla ilerleyeceğiz.

Başkanım! Önderliğin yaşadığı süreç, tıpkı bugünlerde yaşanan ve çok uzun zamanlık bir süreçten sonra gerçekleşen "*güneş tutulması*"na benziyor. Tarihin gücü güneşi karartmaya yetmez. Bunu bütün dünya gördü, onlar da bunu biliyorlar. 20. yüzyıla damgasını vuran, kanlı ve acı getiren savaşlardan sonra barış ve kardeşlik çığlıklardır. İnsanlık, savaşlarda maruz kaldığı yıkım ve acıları giderme ihtiyacı duyuyor. Burada en büyük ve en zorlu görev, bilimsel sosyalizmi temsil edenlerindir. Çünkü insanlık değerlerine en çok bağlı olanlar, onu en çok geliştirmek isteyenler ve bu uğurda fırsatlar yaratanlar onlardır.

"*Büyük bir barışı ancak büyük savaşanlar gerçekleştirebilir*" belirlemesiyle yaptığınız barış çağrısı, bu yüzyılın son süreci açısından oldukça büyük ve anlamlıdır. Bizler için Önderliksiz yaşam olmaz. Bağlılığımız savaşta olduğu gibi barış sürecinde de tamdır.

Önderliğin esareti özgürlük ve zafere dönüşecektir. İnsanlık Güneşi, düyamızı aydınlatmaya devam edecektir. Bunu hiçbir güç söndüremez.

İşte rüzgar buradadır

Hüseyin Kaytan

O zaman, Kendal ve Bermal, aynı kafilenin diğer bir kolundaydılar. Agit, Yedi Katlı Dağ'ın güneyinde, aynı fırtınanın içine girdiler. İki gün süren mevzi savaşlarından sonra, ikinci günün akşamı; Türk helikopterlerinin yoğun ateşi altından sızan hainler, bu gerilla mevzilerini ele geçirdiler. Bu tuhaf savaşta o ana kadar, yani genel hain saldırısının başlangıcından beri; iki gerilla, Mazlum ve Polat yaşamlarını yitirmişlerdi. Hainlerin ise kayıpları bilinmiyordu.

İnsanlığın tanık olduğu en büyük ihanet olayının başındaki adam, Barzan aşiret reisi de kuşatmanın sonlarına doğru, bir Türk helikopteriyle cepheye gelmişti; gerilla mevzilerinden üç-dört kilometre uzaktan çatışmaları izliyordu. Soğuktan ve gerilla direnişinden yorgun düşen, yılgın kelle avcılarına ödüller vaad ettiği o günün akşamı, gerillalar mevzilerini hainlere bırakarak beşyüz metre kadar geriye çekildiklerinde, Barzanlı reis muzaffer bir mareşal edasıyla kutladı ordusunu. Hava kuvvetleri desteğinde onbeşbin kişilik bir orduyla, yüz kişilik bir gerilla gücünü iki gün süren göğüs göğüse bir çarpışmayla beşyüz metre geriletmek, ihanetin mareşali için bir zaferdi. Telsiz kanalları kahkahalarla, ödül vaadleriyle çınlıyordu.

Ali, onüç yıllık yürüyüşçü, mevzilerini bırakıp biraz geriye çekilen gerillaları topladı. Açlık ve uykusuzluğun iyice zorladığı, fakat ne açlık ve ne de uykusuzluğun bilincinde olmayan gerillalar, dışarıdan hiç de kahraman gibi görünmüyorlardı. Ali "*bu tepeyi alacağız*" dedi. Düzenlemesini yaptı. Neredeyse tüm bomba ve mermiler toplanıp bir yere yığıldı. Önce taktik bir saldırı grubu çıkarıldı; bunlar nispeten deneyimsiz genç gerillalardan oluşuyordu ve ilk taktik saldırıları, düşmanın mevzilenme ve güç durumunu açığa çıkaracaktı. Asıl saldırı grubu, takviyedeydi. Bu gruptan, Kendal, Serdar, Bermal, Mawa ve Yaşar'ı hatırlıyorum.

Tepenin hainlerin eline geçmesinden iki saat sonra, gerilla saldırısı başladı. Daha yarım saat geçmemişti ki, ilk saldırı grubunun tümü, 4 genç savaşçı, bomba parçalarıyla yaralanmış olarak geri döndü. Fakat düşman gücü ve mevzilenmesi anlaşılmıştı. 300 kadar hain tepedeki mevzilere yerleşmişlerdi ve kendilerinden çok emindiler.

Ali, saldırı grubuyla neredeyse içiçe, çatışmayı yönetiyordu.

Asıl saldırı grubu ilerledi. Kendal, Bermal, Serdar, Mawa ve Yaşar taşıyabildikleri kadar bomba yüklenip mevzilere yaklaşıyorlar; vurup çekiliyor ve yeniden yüklenip ilerliyorlardı. Bu arada Kendal omzundan yaralandı, fakat durmadı. Saldırıyı sonuna kadar yürüttü. Gece yarısına doğru, iki saat aralıksız süren göğüs göğüse çarpışmadan sonra, hainler ölü ve yaralılarını, Ergene tepesinden aşağıya, hainlerin karargahına doğru sürüklemeye başladılar. İhanet mareşalinin muhteşem zaferi iki saat sürmüştü.

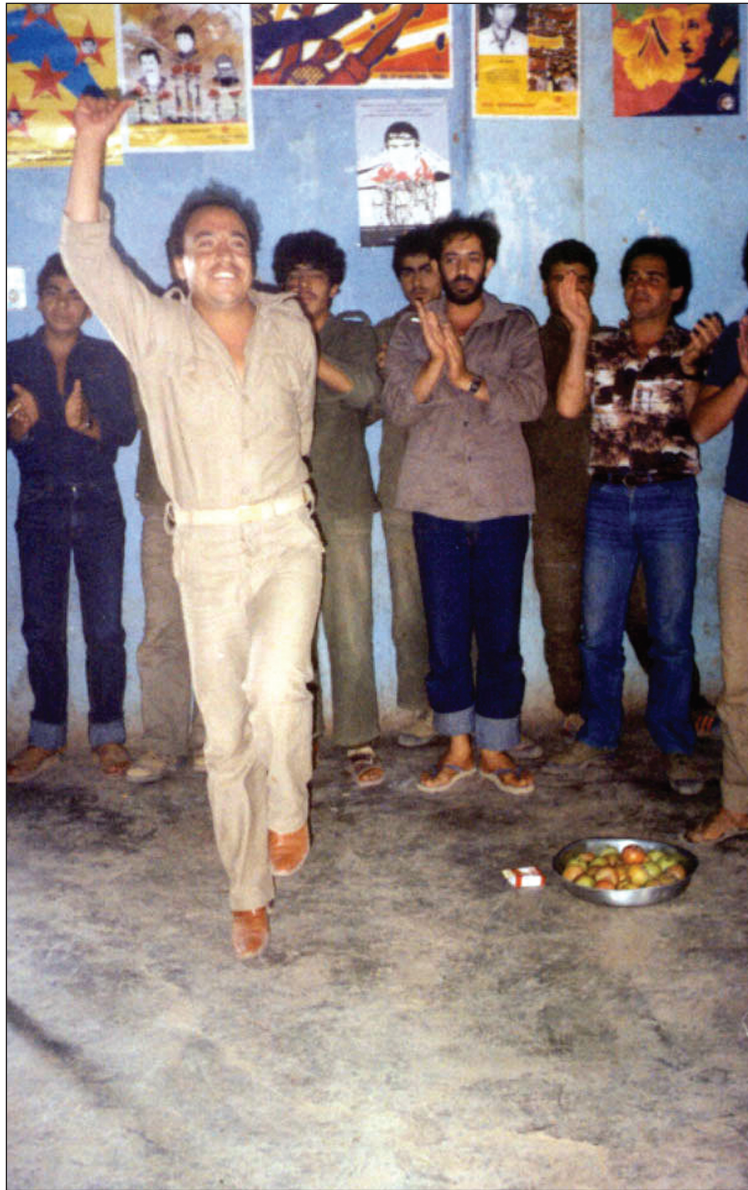
Tepe Apocu ruhun saldırısıyla düştü.

Hainlerin telsiz kanalına giren Ali, "*işte biz böyleyiz*" dedi ve kahkayı bastı.

Kendal ve Bermal ve Mawa ve Serdar ve Yaşar mevzilere girdiler. Genç-yaşlı, iki saatlik zaferin yanılgısıyla sarhoş iken ölümlerine şaşırarak ölen peşmergelerin silahlarını, parkalarını, botlarını, fotoğraf makinalarını ve erzaklarını aldılar. Onların ateşleri çevresinde ısındılar ve hayal kırıklığına uğramış ihanet komutanlarının ölgün seslerini, göğüs ceplerindeki telsiz cihazlarından gülümseyerek dinlediler.

Vuruşları korkunç dehşetliydi. Birkaç on arkadaşlarının savunmasında 300 kişinin tuttuğu mevzilere vuran 7-8 gerilla, iki saat içinde bu hain gücünü söküp savurdu. Bu vuruş, anlatılır gibi değildir. Görünürde, bir intihar saldırısı gibidir. Fakat saldırı gerillalarına sorarsanız, hiç de intihar vuruşu yaptıklarını düşünmediklerini söylerler. "*Ele geçirmek için vurduk*" derler. Bu, onların ölüme tanışık ve teklifsiz dost olduklarını gösterir.

O gece gerillalar, ele geçirdikleri tepede hiç kalmadılar. Yüklerini alıp, düşman işgalindeki alanın hem kıyılarından, kuzeyden dolaşarak sekiz saatlik bir yay çizdiler ve hainlerin operasyona ilk başladıkları bir noktaya, onların arkasına geçtiler.

Sonra ne oldu, biliyor musunuz?

Yüz kadar gerilla, bulundukları yerde, karlar üzerine yaydıkları ağaç dallarının *şezlong* rahatlığında sırtüstü uzanarak, düşmanın, önceki gece bıraktıkları boş mevzilere ümitsiz saldırılarını izlediler. Muhteşem bir komediydi. Tek bir merminin bile patlamadığı Ergene tepesi, üç yandan binlerce hain tarafından kuşatılmıştı ve her türlü silahla amansızca dövülürken, üstten de Türk helikopterleri esrarlı tepeyi bombardımana tuttu. En gözüpek ve cesur olanları saatlerce sürünerek tepenin doruğuna yaklaşıyor, sonra yeniden geri dönüyorlardı. İhanetin komutanları, Apocuların sessizliğinden ve yarı çıplak hain cesetlerinden başka hiçbir şeyin olmadığı tepeyi ele geçirmeleri için ön saflardaki saldırı ve sızma elemanlarına cesaret vermeye çalışıyorlardı. "*Haydi aslanlarım! Cephaneleri kalmamış! Vurun kahramanlar!*"

İlk gün akşama kadar süren savaşta Apocu sessizlik ele geçirilemedi. Hainler, ertesi gün daha güçlü saldırmak üzere geri döndüler.

Ertesi gün 30 Aralık 1997 günü Barzani Türk Hava Kuvvetleri'nden ek yardım istedi. Sabah geç saatlerde gelen F-16 filosu, bir saate yakın süreyle tepeyi binlerce kiloluk bombalarla döverek, hainlerin korkusunu öldürmeye çalışırken, tepenin biçimini neredeyse değiştirdi. Tepedeki sessizlik, soğuktan kaskatı kesilmiş hain ölüleri paramparça oldu. Öğleden sonra bütün güçlerini seferber ederek, zafer nidalarıyla Apocu dehşet sessizliğine saldıran binlerce peşmerge, akşam üzeri tepeye girdiler.

Apocuların sessizliğiyle girilen bu çatışma, hain saldırısının en kapsamlı, en yoğun güç kullandıkları savaş oldu.

Müthiş bir komedi gibi görünüyor, değil mi? Oysa 13 yıllık yürüyüşçü gerilla komutanı Ali, bu duruma hiç gülmedi. O, daha tepe saldırısını düzenlerken, düşmanın yüreğine Apocu sessizliğin korkusunu yerleştirmeyi planlamış ve başarmıştı.

Apocu sessizliğin bu zaferinden sonra, hainler yeni yılda daha fazla kırılmak endişesiyle, evlerine, şehirlerine döndüler.

***

Kendal: "Yazıcı, işte bildir, bunları söyledim! Her şeyin kendi dili var, her nesne kendi dilinde anlatır ve hepsi bir şeyi anlatır. Derlerdi ki bu '*bir*' şeytandır belki öyledir; ne ispata, ne de inkara gücüm yok. Fakat dağın, suyun ve ateşin bir söyleşileri var. Ben bir dalı kestiğimde, yaklaştım, -sesini, sızısını dinledim. Ateşte sevinç ve öfke, suda istek ve çıldırma, dağda bir sima, bir işaret gördüm. İnsanların da bir dili olmalı. Bizim de bir anlatımımız, bir tarzımız var. Senin kelimelerden bir hançer kurman gibi, benim vuruşum gibi. Vurduğum zaman, bu bir kelime gibidir; korku, sevinç ya da ürperti veren bir anlam gibidir. Vuruşumla bir şey anlatırım, bir bilme iddiası söylerim, anlam veririm. Benim özgürlüğüm budur. Her öldürdüğüm zaman, bütün acılarımı unuturum; eğilmiş başımı kaldırır, dağa bir daha bakarım.

> ***"Kağıttansa, taşa yazmak daha iyi. Bana göre, toprakta bir yazı var, hatta bulutta bir yazı var, belki her şeyde. Tanrı mı koymuş işaretleri, şeytan mı, -bilmeye gücüm yok. Ama işte görürüm, bir doruk nasıl yükselir, bir vadi nasıl açılır, ırmak neyi gösterir?"***

Ve bakarım ki, benim vuruşumla anlattığım ile dağın ifadesi, aynı anlamdadır. Bu, bana çok sevinç verir. Ben buna özgürlük derim, -azadî.

Bir devlet askeri öldürmek büyük suçmuş; ve suçluyu özgürlükten alırlar, yaşamını zincire vururlar. Bense, bir devlet askerini vurduğumda, daha özgür olurum. Yazıcı, bunu korkusuz böyle bildirecek misin? Ben cahilim, yazıyı okumasını bilmem, ama baktığımda kendimce anlarım. Kağıttansa, taşa yazmak daha iyi. Bana göre, toprakta bir yazı var, hatta bulutta bir yazı var, belki her şeyde. Tanrı mı koymuş işaretleri, şeytan mı, -bilmeye gücüm yok. Ama işte görürüm. Bir doruk nasıl yükselir, bir vadi nasıl açılır, ırmak neyi gösterir? Ben bunları okurum ve çok güzeldir.

İşte, bahar öncesi toprakların bir anlatımı var, güzel bir zamanı işaret eder. Ve kayalardaki yüzler, duruşlar, biçimler, *simalar*. Biz Goyîler, balmumuna "*sima*" derdik. Bir avuç sima alırsın, ondan bir ifade yaratırsın, biçim ve anlam verirsin. Kayadaki biçimde görünen tedirginlik, işaretinde görünen ataklık, kıvrımında dokunulan sihir. Böyle yaslarım alnımı, duyarım, dinlerim onu. Dinlersen, sen de anlayacaksın ki, *kayada bir rüzgar vardır*. Ve ben işte vurduğumda, bütün bunlarla vururum: Kayadaki rüzgarla, ağaçtaki sızıyla, ırmaktaki işaretle ve doğadaki ifadeyle. Bunların gücüdür beni götüren; bu sevgiyle yaşayabiliyorum.

Yazıcı! Bizim böyle yaşayıp söylediğimizi bilsinler. Biz bugün bize yaraşır bir devlet olamadık. Fakat ona çok benzeyen bir şey, bir zaman, bir oluş kurduk ve onda böyle özgür yaşadık. Ne dost, ne düşman, Türk sömürgeciliğine boyun eğdiğimizi söyleyemez. Tersine, onu vurduk; efendiliğini, sahipliğini ezdik. Kurduğumuz bir var; ömrümüz elverdiğince sevdiğimiz, birleştiğimiz ve hükmünü gösterdiğimiz bir ülke var:

Bu Kürdistan'dır. Kürdistan, işte bu dağlardaki, vadilerdeki boyuneğmez yaşamamızdır. Toprağın istediğidir, bu isteğin bizdeki, vuruşumuz ve bakışımızdaki ifadesidir. Belki zincirlerin ağırlığı altındaki bileklerimiz tam kahretmedi esaret yapıcılarını; işte bu da zamanla gelişsin. Yüreği olan gelsin; biz burada olmazsak, ölürsek işte rüzgar buradadır. Öğretici, sürükleyicidir. Özgür yaşamak isteyen gelsin; silahlarımız bu eteklerde gömülüdür; tutkularımız kışta süreklidir; üslubumuz dağın simasında görünür. Ve yol, işte Başkan Apo'nun işaretiyle zamandadır, bütün yeryüzündedir. Onun sözleri özgürlüğü, güzel yaşamı, insanın anlam kazanmasını işaret eder. Ve ondan daha ve cahil, yetişkin ve çocuk, eşit anlar.

Böyle söylediğimizi bildir, yazıcı! Madem ki yazıcısın ve bilirsin okumayı; yüzümüze, duruşumuza ve gidişimize bak, onlarda yazılı olanı oku ve bildir! Ve durduğumuz mekanı, geliştiğimiz zamanı, yani dağları-taşları ayırma bizden, ki aynı dilden söyleriz. Hünerin varsa eğer, işte dilimiz budur. Anlarsın ve bildirirsin.

Bizim eskiler evren-alêm için "*Xwerist*" derlerdi. "*Kendi kendini ören*" demektir. Bu sözü anlamak iyidir, mukaddestir. Anlatırlardı ki, hepimizin dışındaki bir mekanda, bir tanrı yazgıları birleştirir, ayırır, içiçe örermiş. Yazgıya da "*azlan*" derlerdir. "*Zilan*", "*azlan*"ın değişik bir söylenişidir. Bunları hatırlamak beni sevindiriyor; bilmeye ve anlamaya, onun sihrine yaklaştığımı düşünüyorum.

Bizimki de bir dünyadır; yazgılar birbirleri içinden geçerler; ömürler birbirlerine karışır, eklenirler. Bir de gizli-açık duygularımız vardır; yaşanmış veya özlenen isteklerimiz; isteyip de söyleyemediklerimiz; görüp de ulaşmadıklarımız. Nedenini sen bul yazıcı; nedeni yoksa icat et; bir şey yap, fakat yarın yaşayacaklara şunu mutlaka bildir ki, biz işte vurulup gittiğimiz zaman, siz şu mavi dünyaya bakacaksınız ve daha güzel sözler söyleyeceksiniz. Bu iyidir. Bilinsin ki, bu güzel sözleri bizim vurulmamız üzerine söylediniz. Bize bir borcunuz yok, fakat bundan bilgisiz kalırsanız, köleliğinizden de bilgisiz kalırsınız. Ne zaman ki bu toprağın isteğini hükme dönüştürdünüz ve düşmanı koymadınız ve özgür oldunuz, işte o zaman unutun bizi; işte o zaman sessizlik bizim için de, toprak için de iyidir.

Ne dedim? "*Kendi kendini ören.*" Bu topraktır, Kürdistan'dır. Bir canlılık, özgürleşme, dirilme; bir atmak ve almak, dışlama ve içerme; bir örgüt, tıpkı bizim şimdi konuşmamız gibi, -bir felsefe.

Ben bu kadar bildim, sen de bildiğini ekle ve bir anlam, bir zaman kur. Sis nasıl çıkar, nasıl yükselir? Zaman nasıl yavaştır ama her şeyin sürekli oluşuyla? Bir tutku içimizdeki sessizlikte nasıl mayalanıp büyür? Korku nasıl cesarete çevrilir, savaş nasıl yaşama ve kölelik nasıl özgürlüğe?

Yazıcı! Söyledim. İşittin mi? Kendi kendini ören oluşa, süreğen toprağa bir işaret koyduk, ondan bilinsin. Bir sima yarattık ve zamana koyduk. Bir anlatım, bir ifade. Eylemimizden anlamak iyidir ve anlayanlar varolacak. Özgürlük çünkü, sadece bizim isteğimiz olmasa gerektir. Her zaman özgür olmak isteyen ve bunu gerçekleştiren Kürtler olacaktır, onu bulmak için bütün yeryüzünü adım adım dolaşmak zorunda kalsalar da, bu insanlar Kürdistan'a ulaşacaktır. "*Hayaldir*" derlerdi eskiden. Olsun; bizim hayalimiz de gerçek değerindedir ve Ergene tepesi savaşında gördün kü, bazen hayalimiz gerçeğimizden daha güçlüdür.

Başkan Apo'nun işareti, yazıcı, bize vuruşu öğretti. Bu, suçlarımızdan, tarihimizden, köleliğimizden aklanmadır. Daha da güçlenecek anlatımımız, ve daha büyük vuracağız. Haber ver!"

Kendal'ın anlatımı böyleydi. İşte yazdım.

Bermal ise, kendini anlatacaktır.

Onlar şimdi yürüyüşlerini sürdürüyorlar. Rüzgarın hükmüyle güçlerini birleştirerek, her biri rüzgara dönüşerek, Kürdistan dağlarında imkansız bir hayal ve apaçık bir gerçek olarak yaşayıp savaşıyorlar.

Rüzgarlar, kafiledeki bizlerle birlikte hükmediyor.